

KL

› KEND DIN KOMMUNE
KOMMUNALØKONOMISK FORUM 2021

NØGLETAL

KEND DIN KOMMUNE

BRUG NØGLETAL I STYRINGEN
2021

Kend din kommune – Brug nøgletal i styringen 2021

© KL

1. udgave, 1. oplag 2021

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Tryk: Rosendahls a/s

Foto: Colourbox

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830670

ISBN 978-87-93950-27-6

ISBN 978-87-93950-28-3-pdf

FORORD

Hvad er udviklingen i andelen af segregerede elever? Og hvad er normeringstallene rundt omkring i kommunerne? Disse tal og mange flere giver et indblik i kommunernes maskinrum, og tallene er af helt afgørende betydning for kommunernes udvikling. En række af tallene er både lokalpolitisk og landspolitisk i fokus. Normeringstallet er fx i stigende grad relevant med implementeringen af lovbundne minimumsnormeringer. Nøgletal, der siger noget om dette og alle mulige andre kommunalpolitiske prioriteringer, har vi endnu engang samlet til Kommunaløkonomisk Forum.

I Kend Din Kommune samler vi de vigtigste styringsnøgletal på de forskellige kommunale sektorområder. For hvert nøgletal kan du se, hvordan din kommune placerer sig i forhold til andre

kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan bidrage til at blive klogere på, hvordan man tilrettelægger en effektiv styring i kommunen. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på hvordan din egen kommune ser ud i forhold til andre kommuner og giver inspiration til de politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer og nye tiltag.

KL, januar 2021

› NØGLETALLENE TIL KEND DIN KOMMUNE 2021

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2021 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Der, hvor det er muligt, er styringsnøgletallene lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget, og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser. Data fra årets publikation vil kunne downloades igennem KL Databank i FLIS.

Ændringen i de enkelte nøgletal ift. forrige år vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg. Disse angiver, om kommunen i år har opnået en hhv. højere, lavere eller samme placering på et bestemt nøgletal i forhold til andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sygefraværet i forhold til sidste år, men samtidig opnå en lavere placering, hvis sygefraværet er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er tomt, er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret eller introduktion af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på: www.kl.dk/kdk

INDHOLD

01 / ØKONOMI	4	02 / DAGTILBUD	14
Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?	4	Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5 årig?	14
Er jeres økonomi i balance?	6	Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?	16
Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?	8	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 0-2 årige?	18
Hvor stor er jeres kassebeholdning?	10	Hvad er normeringen i jeres daginstitutioner for 3-5 årige?	20
Hvor stor er jeres gæld?	12	Hvor stor en andel af personalet i jeres dagtilbud er uddannede pædagoger?	22
		Hvornår starter jeres børn i skole?	24
		03 / FOLKESKOLE	26
		Hvad koster en elev i din kommune?	26
		Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?	28
		Segregeres færre elever i din kommune ift. sidste år?	30
		Hvad er karaktergennemsnittet på jeres folkeskoler?	32
		Hvor mange elever i jeres kommune får mindst 2 i dansk og matematik?	34
		Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. klasse?	36
		04 / UDSATTE BØRN OG UNGE	38
		Hvordan har udgifter til udsatte børn og unge udviklet sig?	38
		Hvad er jeres udgifter til anbringelser?	40
		Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge?	42
		Hvor mange af jeres anbragte børn og unge kommer i institutionstilbud?	44
		Hvor mange underretninger modtager I?	46

05 / UDSATTE VOKSNE OG HANDICAP	48	08 / BESKÆFTIGELSE OG INTEGRATION	82
Hvad er jeres udgifter til voksenhandicap?	48	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse?	82
Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig?	50	Hvor gode er I til at få A-dagpenge-modtagere i selvforsørgelse?	84
Hvor mange timers hjemmehjælp visiterer I til personer under 65 år?	52	Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse?	86
Har I høje udgifter til længerevarende botilbud?	54	Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse?	88
Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig?	56	Hvor gode er I til at få fleksjobbere i arbejde?	90
06 / ÆLDRE	58	09 / ADMINISTRATION	92
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig?	58	Hvor meget personale bruger I på ledelse og administration?	92
Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig?	60	Hvad er jeres udgifter til central administration?	94
Hvad er gennemsnitsalderen for nyvisiterede til hjemmehjælp?	62	Hvor højt er jeres medarbejders sygefravær?	96
Hvor stor en andel af jeres 65-79 årige modtager hjemmehjælp?	64	Hvordan har jeres personaleforbrug udviklet sig?	98
Hvor stor en andel af jeres 80+ årige modtager hjemmehjælp?	66	10 / INDKØB	100
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 65-79 årige?	68	Hvor meget konkurrenceudsætter i?	100
Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+ årige?	70	Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter i jer?	102
07 / SUNDHED	72	Hvor meget køber I ind for pr. indbygger?	104
Hvor meget bruger jeres kommune på sundhed?	72	Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere?	106
Hvordan er udviklingen i syge- og sundhedspersonale?	74	Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.?	108
Hvor meget bruger jeres kommune på hjemmesygepleje?	76	Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet?	110
Hvordan er udviklingen på genoptræningsområdet?	78		
Hvordan går det med sundhedsfremme og forebyggelse?	80		

HVORDAN HAR SERVICEUDGIFTERNE UDVIKLET SIG I JERES KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne er fortsat udfordrede af en demografisk udvikling, der ligger pres på dele af serviceområderne. Den demografiske udvikling rammer kommunerne forskelligt, og der er stor forskel på om kommunen skal håndtere en befolkningstilbagegang, øgede fødselstal eller en aldrende befolkning. Der er grundlæggende forskelle på de rammevilkår som kommunerne har, men også hvilke politiske prioriteringer der foretages. Kommunerne skal derfor årligt genbesøge deres befolkningsfremskrivninger så det kan blive vurderet politisk om serviceudgifterne er fordelt på den mest hensigtsmæssige måde.

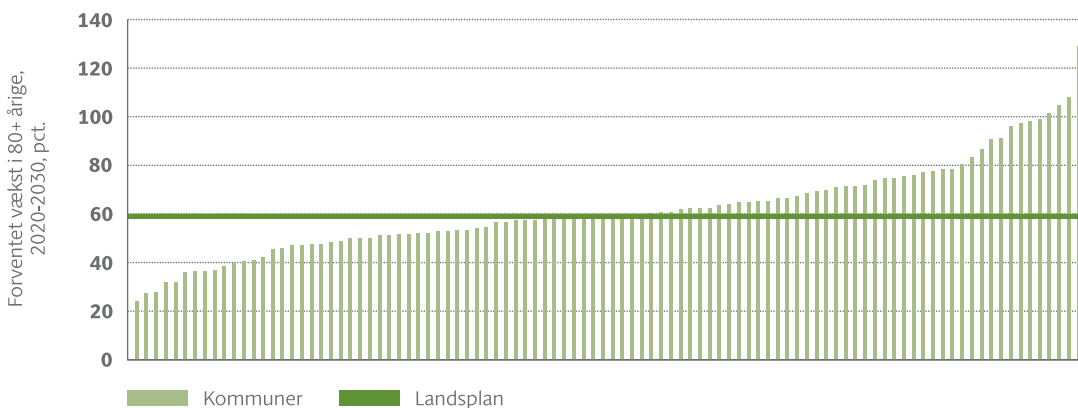
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Afspejler udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller er der andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Hvordan er kommunens befolkningsprognoser for de næste år ud?
- › Er der konkrete politikker i kommunen omkring håndteringen af den demografiske udvikling?
- › Er opgavefordelingen mellem det decentrale og centrale et udtryk for en politisk prioritering i kommunen?
- › Bliver der foretaget de nødvendige udgiftstilpasninger som den demografiske udvikling i kommunen tilsiger?

ANTALLET AF 80+ ÅRIGE STIGER – UNDERSTREGER BEHOV FOR SKABELSE AF RÅDERUM

Den demografiske udvikling medfører, at der i de kommende år bliver markant flere danskere over 80 år. Antallet af 80+ årige forventes på landsplan at stige med knap 60 pct. svarende til godt 160.000 borgere frem mod 2030. Denne stigning vil skabe et betydeligt pres på serviceudgifterne i kommunerne som følge af de øgede udgifter, som borgere over 80 år erfaringsmæssigt medfører. Uanset hvordan de økonomiske rammer på landsplan forhandles på plads i de kommende år, vil det fortsat være både vigtigt og nødvendigt, at arbejdet med aktivt at skabe og fastholde et økonomisk råderum til politiske prioriteringer videreføres i kommunerne.

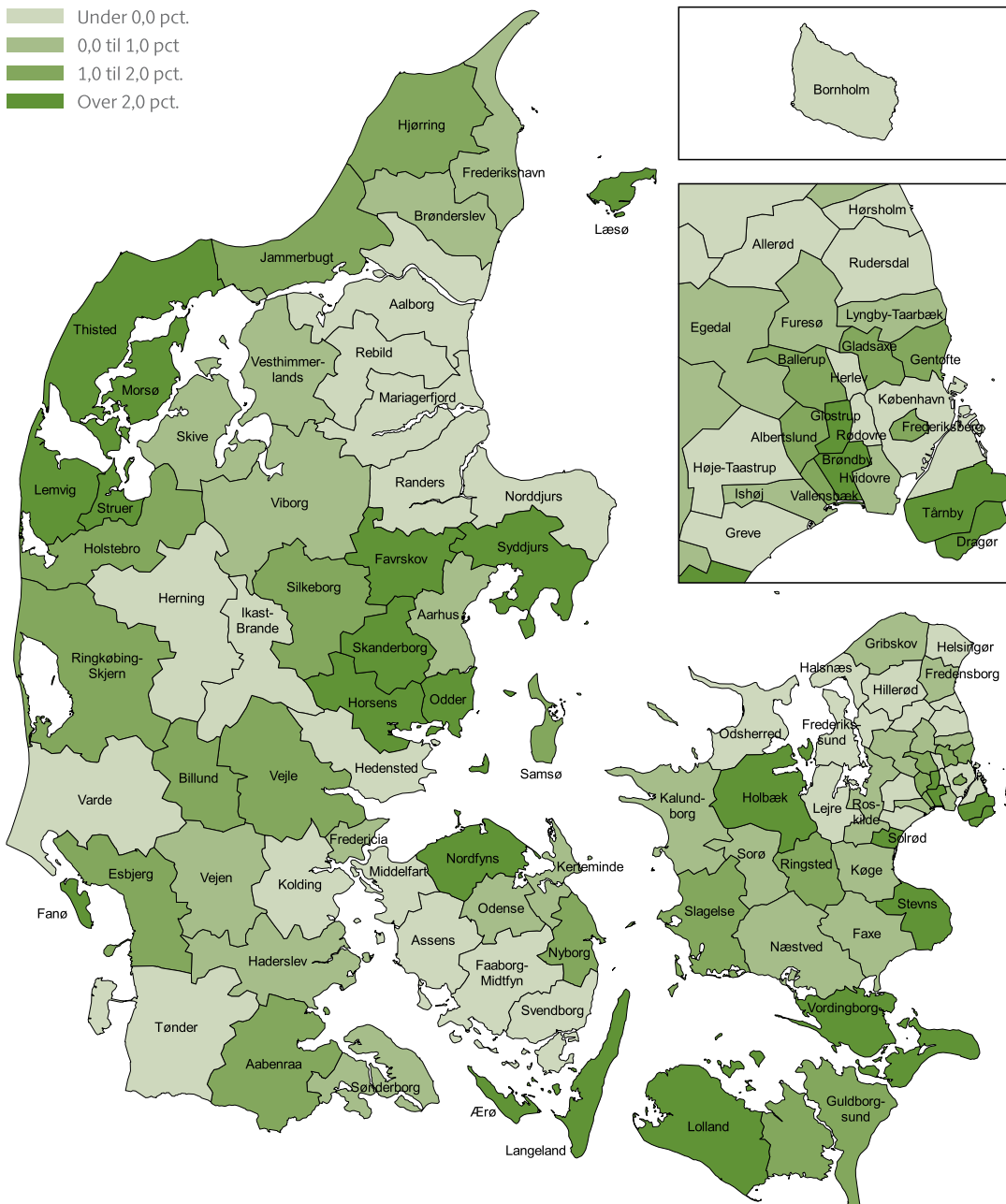

› Udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger fra regnskab 2017 til regnskab 2019, 21-pl, pct.

Assens	-4,4 ▲
Kolding	-3,4 ▲
Frederikssund	-3,3 –
København	-3,1 ▲
Norddjurs	-3,0 ▲
Mariagerfjord	-2,9 ▲
Herning	-2,5 ▲
Svendborg	-2,4 ▲
Odsherred	-2,1 ▲
Rødovre	-1,7 ▲
Helsingør	-1,4 ▼
Greve	-1,4 ▲
Ikast-Brande	-1,3 ▲
Varde	-1,3 ▼
Halsnæs	-1,2 ▲
Lejre	-1,1 ▲
Rudersdal	-1,0 ▼
Bornholm	-0,9 ▲
Randers	-0,8 ▼
Faaborg-Midtfyn	-0,8 ▲
Hørsholm	-0,7 ▲
Herlev	-0,7 ▲
Rebild	-0,7 ▲
Hillerød	-0,6 ▼
Middelfart	-0,6 ▲
Hedensted	-0,4 ▼
Tønder	-0,3 ▲
Allerød	-0,3 ▲
Høje-Taastrup	-0,1 ▲
Aalborg	-0,1 ▲
Aarhus	0,1 ▲
Vesthimmerlands	0,1 ▼
Hvidovre	0,1 ▲
Køge	0,2 ▲
Fredericia	0,2 ▲
Roskilde	0,2 ▼
Gribskov	0,3 ▲
Skive	0,4 ▲
Kerteminde	0,4 ▲
Odense	0,4 ▲
Vejen	0,4 ▲
Brønderslev	0,5 ▼
Faxe	0,5 ▲
Viborg	0,5 ▲
Kalundborg	0,5 ▼
Sønderborg	0,5 ▲
Egedal	0,6 ▼
Frederikshavn	0,6 ▼
Furesø	0,6 ▼
Lynby-Taarbæk	0,7 ▲
Ishøj	0,8 ▲
Haderslev	0,9 ▲
Næstved	0,9 ▲
Sorø	0,9 ▼
Fredensborg	1,0 ▼
Guldborgsund	1,0 ▲
Frederiksberg	1,0 ▲
Hjørring	1,1 ▼
Albertslund	1,1 ▲
Esbjerg	1,1 ▲
Vallensbæk	1,2 ▼
Ballerup	1,2 ▲
Vejle	1,2 ▼
Gladsaxe	1,2 ▼
Silkeborg	1,3 ▼
Ringkøbing-Skjern	1,4 ▼
Slagelse	1,4 ▼
Jammerbugt	1,5 ▼
Samso	1,6 ▼
Ringsted	1,7 ▼
Aabenraa	1,7 ▼
Nyborg	1,8 ▲
Gentofte	1,8 ▼
Billund	1,8 ▲
Holstebro	2,0 ▲
Horsens	2,0 ▼
Syddjurs	2,1 ▼
Thisted	2,1 ▲
Solrød	2,2 ▼
Fanø	2,3 ▲
Holbæk	2,4 ▼
Skanderborg	2,5 ▼
Tårby	3,0 ▼
Vordingborg	3,1 ▼
Favrskov	3,2 ▼
Morsø	3,4 ▼
Glostrup	3,4 ▼
Brøndby	3,6 ▲
Nordfyns	3,6 ▲
Struer	3,8 ▼
Odder	4,4 ▼
Dragør	4,7 ▲
Lemvig	4,8 ▲
Stevns	4,8 ▼
Lolland	4,9 ▼
Læsø	6,0 ▲
Langeland	6,5 ▲
Æro	11,5 ▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger fra regnskab 2017 til regnskab 2019, 21-pl. pct.

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i serviceudgifterne fra 2017 til 2019. Serviceudgifterne omfatter nettodriftsudgifterne på hovedkonto 0 og 2-6 fratrukket overførselsudgifterne og følgende udgifter: 0.25.19, 5.57.78, 5.68.91, 4.62.81, 5.22.07, 6.52.72, gr. 001 og 002. For at kunne sammenligne regnskab 2017 med regnskab 2019, er der taget højde for lovændringer samt øvrige tekniske korrektioner i perioden. Serviceudgifterne i regnskabet er opgjort pr. indbygger i hhv. 2017 og 2019. 21-pl.

Figur: Danmarks Statistik

ER JERES ØKONOMI I BALANCE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udligning mv. i budgettet. Det er en god tommefingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stort til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men indikerer også hvor mange indtægter, der ikke er budgetteret med. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet.

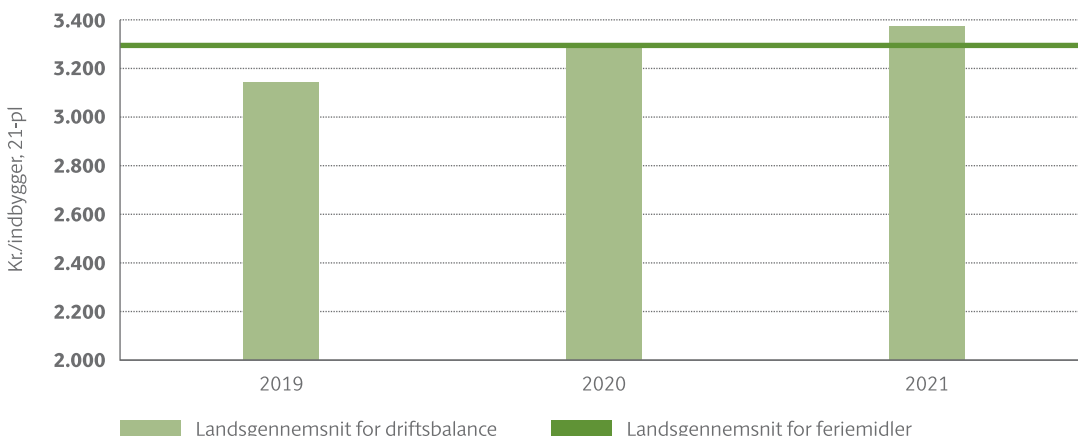
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Driftsbalancen giver anledning til overvejelser omkring kommunens forbrug på den løbende drift, hvilket er meget tæt forbundet med kommunens serviceniveau. Derudover er driftsbalancen relevant i diskussioner om kommunens udvikling og muligheder for anlægsinvesteringer. En række spørgsmål kan overvejes i denne forbindelse:

- › Har kommunen råd til sit nuværende serviceniveau?
- › Kan overskuddet på driftsbalancen anvendes på anlægsinvesteringer der kan effektivisere driftsudgifter?
- › Er der taget politisk stilling til om der skal være et mål for driftsbalancen?
- › Har kommunen for øje hvordan den demografiske udvikling fremadrettet vil påvirke driftsbalancen?

AFREGNING AF FERIE MIDLER HAR STOR BETYDNING FOR DRIFTSBALANCEN

Driftsbalancen indeholder alle de budgetterede udgifter på hovedkonto 0 og 2-6, og derfor også de indbetalinger af indefrosne feriemidler til Lønmodtagernes Feriemidler, som påbegyndes i 2021. Hvis man som kommune vælger at indbetale feriemidlerne i takt med, at de forfalder, vil påvirkningen af driftsbalancen i det enkelte år være begrænset, da indbetalinger spredes ud over de kommende 40-50 år. Men hvis man vælger at afregne hele – eller store dele af – feriemidlerne i et enkelt år, vil det medføre en markant forværring af driftsbalancen i det pågældende år. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at det i givet fald er noget, der kun sker én gang, og året efter vil driftsbalancen ligne sig selv igen. Den samlede forpligtelse udgør godt 19 mia. kr. svarende til knap 3.300 kr./indbygger. Det svarer omtrent til det samlede overskud på driftsbalancen i et år, som nedenstående figur viser.

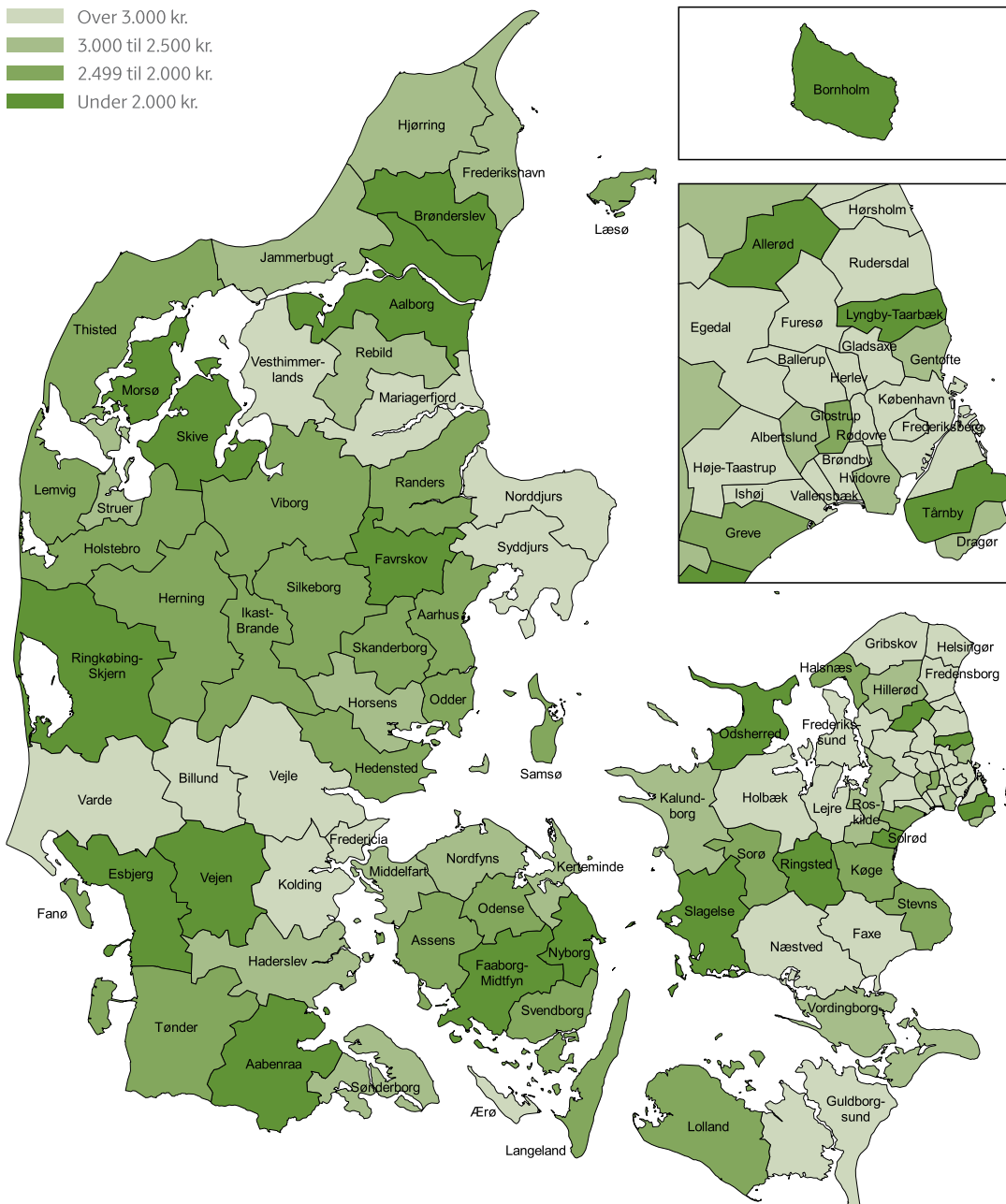

› Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

København	7.839	▲
Gladsaxe	5.666	▲
Ishøj	5.380	▲
Fredericia	5.093	▲
Vallensbæk	5.046	▲
Ballerup	5.012	▲
Høje-Taastrup	4.879	▲
Guldborgsund	4.721	▲
Holbæk	4.313	▲
Rødovre	4.176	▲
Frederikssund	4.173	▲
Hørsholm	4.044	▲
Fredensborg	3.986	▲
Vesthimmerlands	3.966	▲
Billund	3.962	▲
Lejre	3.876	▲
Helsingør	3.858	▼
Vejle	3.714	▲
Norddjurs	3.710	▲
Brøndby	3.690	▲
Mariagerfjord	3.661	▲
Syddjurs	3.538	▲
Rudersdal	3.456	▼
Æro	3.432	▲
Egedal	3.397	▲
Faxe	3.372	▼
Kolding	3.330	▲
Næstved	3.256	▲
Frederiksberg	3.201	▼
Furesø	3.164	▼
Gribskov	3.158	▲
Varde	3.073	▲
Herlev	3.029	▼
Hvidovre	2.977	▲
Frederikshavn	2.931	▲
Rebild	2.906	▲
Hillerød	2.885	▼
Roskilde	2.843	▲
Kalundborg	2.839	▲
Middelfart	2.823	▲
Albertslund	2.810	–
Sønderborg	2.794	▼
Vordingborg	2.775	▼
Haderslev	2.764	▼
Hjørring	2.728	▲
Horsens	2.713	▼
Jammerbugt	2.685	▼
Gentofte	2.629	▲
Dragør	2.626	▼
Kerteminde	2.598	▲
Struer	2.594	▼
Nordfyns	2.544	▲
Søre	2.491	▼
Thisted	2.484	▲
Svendborg	2.470	▲
Stevns	2.443	▲
Odense	2.399	▲
Silkeborg	2.367	▲
Greve	2.365	▼
Glostrup	2.350	▼
Hedensted	2.337	▲
Fåre	2.324	▲
Køge	2.323	▲
Lolland	2.299	▼
Samso	2.290	▼
Herning	2.274	▼
Lemvig	2.224	▼
Læsø	2.213	▼
Ikast-Brande	2.159	▲
Randers	2.143	▲
Langeland	2.131	▼
Odder	2.117	▼
Skanderborg	2.101	▼
Holstebro	2.100	▼
Assens	2.099	▼
Halsnæs	2.081	▲
Tønder	2.079	▼
Aarhus	2.060	▼
Viborg	2.054	▼
Favrskov	1.976	▼
Esbjerg	1.970	▼
Ringsted	1.924	▼
Slagelse	1.895	▼
Tårnby	1.811	▼
Faaborg-Midtfyn	1.803	▼
Nyborg	1.776	▼
Solrød	1.758	▼
Aalborg	1.742	▼
Allerød	1.704	▼
Ods herred	1.690	▼
Bornholm	1.688	▼
Skive	1.613	▼
Morsø	1.606	▼
Ringkøbing-Skjern	1.550	▲
Aabenraa	1.547	▼
Vejle	1.234	▼
Lynby-Taarbæk	851	▼
Brønderslev	714	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. budget 2019-2021 og opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2021) tallene er alle opgjort i 21-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik samt Social- og Indenrigsministeriet.
Figur: Danmarks Statistik

HVOR MEGET BRUGER I PÅ ANLÆGS-PROJEKTER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Behovet for anlægsinvesteringer varierer ikke bare fra kommune til kommune, men også henover årene for den enkelte kommune. Tilsvarende er de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer også forskellige blandt kommunerne. Som tommelfingerregel skal kommunens driftsbudget give et overskud, som bl.a. kan bruges på anlægsinvesteringer – hvilket både skal dække over nybyggeri og renoveringer. Den demografiske udvikling kan skabe øget behov for anlægsinvesteringer, men er ikke det eneste, der kan være medvirkende til et højt anlægsbehov. Finansiering, tilstanden af bygningsmassen, politiske prioriteringer og en række andre faktorer spiller ind.

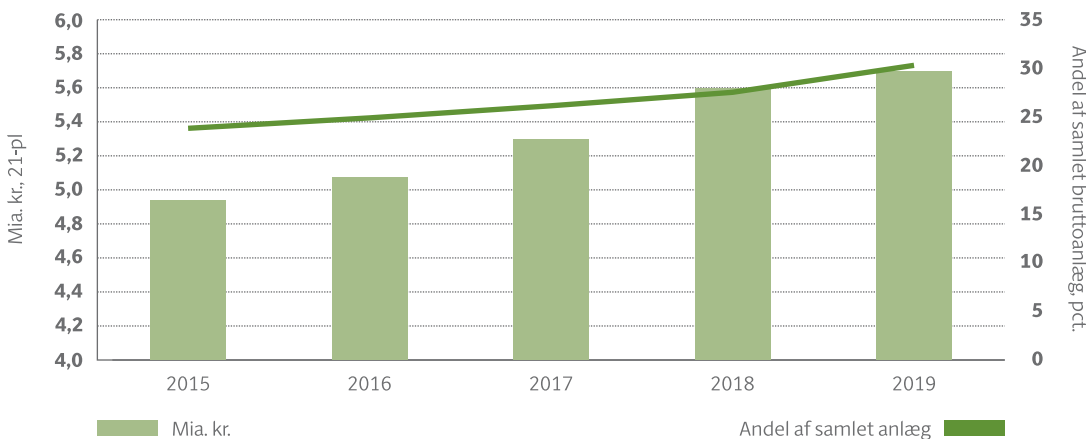
TIL VIDERE DRØFTELSE

Anlægsinvesteringer er en fast del af budgetforhandlingerne i alle kommuner. Anlægsniveauet bør afspejle det investeringsbehov, der er i kommunens eksisterende bygningsmasse, samt det behov, kommunens udviklingstræk skaber. Investeringerne skal dog også kunne finansieres, og det er derfor en vigtig politisk beslutning at finde balancen mellem behovet og finansieringsmulighederne. Følgende spørgsmål kan overvejes:

- › Hvilke anlægsinvesteringer har kommunen brug for? Og kan kommunen finansiere dem?
- › Hvor stort skal råderummet til anlægsinvesteringer være?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne anvendes strategisk i kommunens udvikling?
- › Hvordan kan anlægsinvesteringerne understøtte de politiske prioriteringer ift. driften?

FOLKESKOLER OG DAGTILBUD FYLDER STADIG MERE I ANLÆGSREGNSKABERNE

Andelen af de kommunale anlægsudgifter, der anvendes på folkeskole- og dagtilbudsområdet, har været stigende i de seneste år. Som figurens højre akse viser, udgjorde de to områder i 2015 tilsammen knap 24 pct. af de samlede anlægsudgifter i regnskabet. Efterfølgende er andelen steget til hhv. 26 pct. i regnskabet for 2017 og 30 pct. i regnskabet for 2019. Den venstre akse viser tilsvarende, at kommunernes samlede anlægsudgifter til folkeskole- og dagtilbudsområdet i faste priser er vokset fra 4,9 mia. kr. i 2015 til 5,7 mia. kr. i 2019.

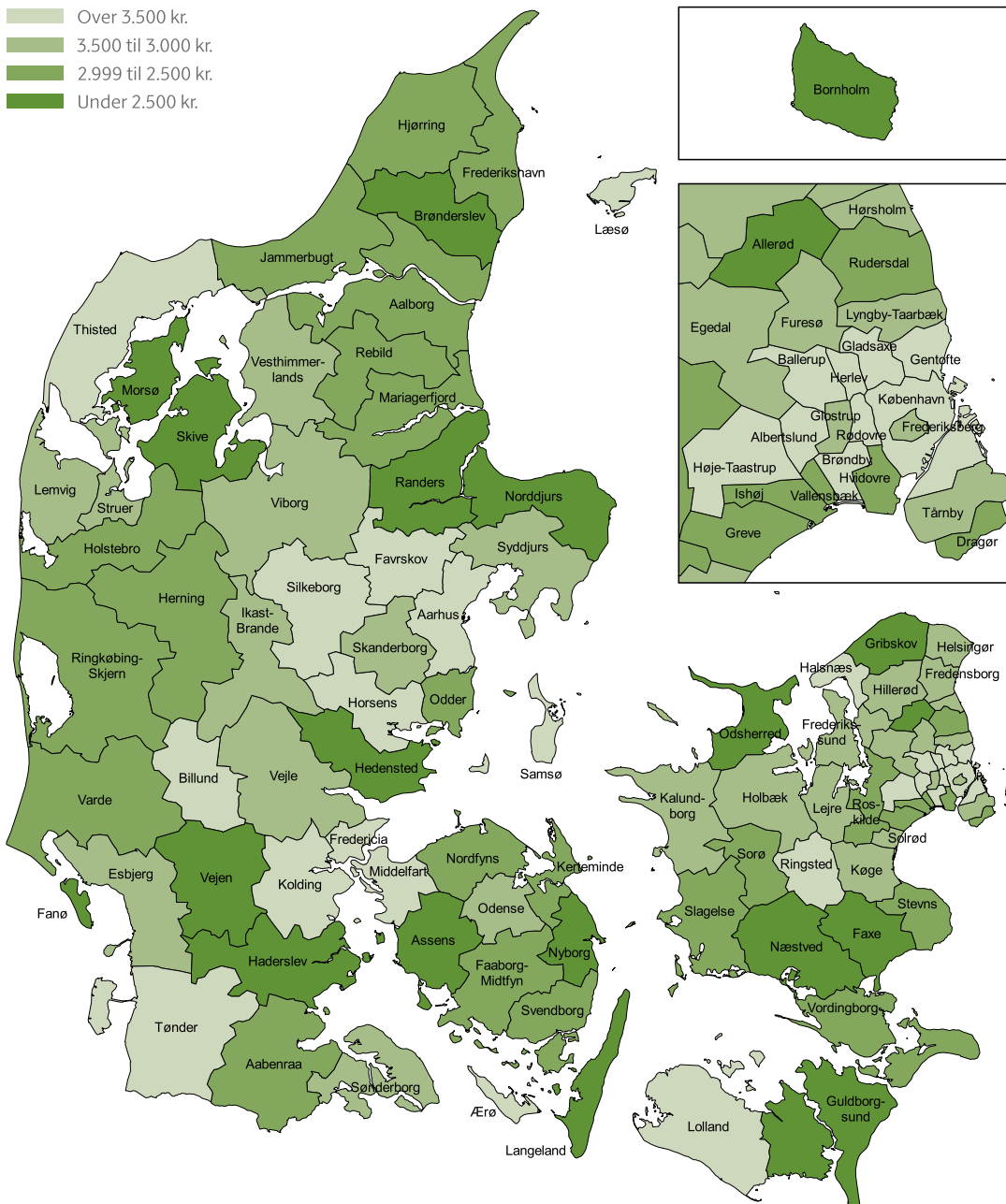

› Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

Langeland	1.117	–
Fano	1.176	▲
Ods herred	1.649	▲
Assens	1.697	–
Morsø	1.802	▲
Hedensted	1.824	▲
Brønderslev	1.923	▼
Næstved	2.063	▲
Allerød	2.099	▲
Vejen	2.153	▲
Gribskov	2.160	▲
Norddjurs	2.161	▼
Guldborgsund	2.228	▼
Bornholm	2.246	▲
Randers	2.352	▲
Nyborg	2.396	▲
Haderslev	2.415	▲
Faxe	2.456	▼
Skive	2.470	▼
Svendborg	2.506	▲
Odder	2.541	▼
Mariagerfjord	2.544	▲
Sorø	2.546	▼
Holstebro	2.556	▲
Kerteminde	2.560	▼
Nordfyns	2.560	▲
Faaborg-Midtfyn	2.607	▼
Greve	2.621	▲
Varde	2.622	▲
Ringkøbing-Skjern	2.630	▲
Slagelse	2.655	▼
Stevns	2.656	▲
Frederikshavn	2.685	▲
Hjørring	2.716	▼
Ishøj	2.748	▲
Vordingborg	2.776	▼
Jammerbugt	2.786	▼
Rebild	2.789	–
Hvidovre	2.791	▼
Dragør	2.803	▼
Hemming	2.824	▲
Rudersdal	2.832	▼
Aabenraa	2.837	▼
Vallensbæk	2.847	▼
Aalborg	2.910	▲
Roskilde	2.919	▲
Egedal	3.015	▲
Tårnby	3.042	▼
Odense	3.048	▲
Vesthimmerlands	3.058	▲
Lejre	3.065	▼
Furesø	3.081	▲
Holbæk	3.094	▼
Fredensborg	3.098	▼
Frederiksberg	3.110	–
Solrød	3.129	▲
Hillerød	3.166	▼
Lyngby-Taarbæk	3.266	▼
Hørsholm	3.279	▲
Skanderborg	3.289	▲
Vejle	3.362	▲
Syddjurs	3.369	▼
Viborg	3.378	▲
Lemvig	3.407	▼
Esbjerg	3.419	▲
Helsingør	3.429	▲
Sønderborg	3.432	▼
Frederikssund	3.436	▼
Ikast-Brande	3.473	▲
Glostrup	3.474	▲
Kalundborg	3.475	▲
Struer	3.478	▼
Køge	3.493	▼
Horsens	3.605	▲
Middelfart	3.680	▼
Halsnæs	3.681	▼
Billund	3.684	▲
Tønder	3.710	▼
Herlev	3.739	▲
Aarhus	3.756	▲
Gladsaxe	3.787	▲
Favrskov	3.804	▲
Thisted	3.817	▼
Lolland	3.823	▼
Kolding	3.841	▼
Gentofte	3.859	▲
Ringsted	3.928	▲
Læso	3.976	▼
Rødovre	4.000	▼
Brøndby	4.258	▼
Fredericia	4.276	▲
Albertslund	4.314	▲
Ballerup	4.466	–
Silkeborg	4.576	▼
Samso	4.675	▼
København	5.711	▲
Høje-Taastrup	6.140	▼
Æro	8.740	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2019-2021, kr./indbygger, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. regnskab 2019 samt budget 2020 og 2021 og opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2021). Tallene er opgjort i 21-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik samt FLIS
Figur: Danmarks Statistik, Social- og Indenrigsministeriet

HVOR STOR ER JERES KASSEBEHOLDNING?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Likviditeten er et mål for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. En betydelig del af likviditeten er typisk allerede prioriteret til håndtering af kommende og kendte udfordringer, fremtidige anlægsprojekter eller lignende. Derudover udgøres en del af likviditeten typisk af decentralt opsparede midler, der kan overføres fra år til år. At have en høj likviditet betyder derfor ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum – uanset om der er styret målrettet efter dette eller ej. Likviditeten er her opgjort efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Tallet er altså ikke et direkte udtryk for, hvad kommunekassen reelt indeholder lige nu.

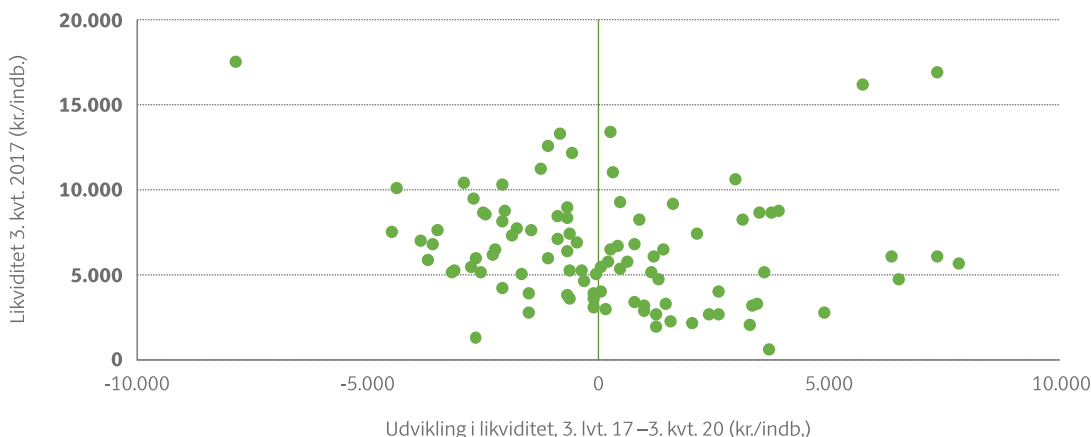
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er svært at definere et mål for hvor stor en likviditet, en kommune bør have. Likviditeten bør dog være stor nok til at imødegå en pludselig vækst i udgifter, der ikke har været mulige at forudse, samt give mulighed for at håndtere et pludseligt stort forbrug af decentralt opsparede midler uden at kommunen kommer i konflikt med kassekreditreglen og dermed "sættes under administration". I denne forbindelse kan følgende spørgsmål overvejes:

- › Har kommunen et mål eller pejlemærke for likviditeten og/eller for udviklingen? eller bør kommunen have det?
- › Hvis kommunen har et mål, er kommunalbestyrelsen så enige om, at man kan forpligte hinanden på det?
- › Hvilken rolle spiller hensynet til likviditetsudviklingen, når budgetterne for service og anlæg aftales?
- › Hvordan kan kommunen anvende et mål for likviditeten i sin økonomiske styring?

HALVDELEN AF KOMMUNERNE HAR HAFT FREMGANG I LIKVIDITETEN

Likviditeten på landsplan er steget med knap 13 pct. igennem de seneste tre år, men den samlede udvikling dækker over betydelige forskelle kommunerne imellem. Nedenstående analyse kan deles op i fire felter. Øverst til højre ligger de kommuner, der både havde en forholdsvis høj likviditet for tre år siden og har haft en høj vækst i likviditeten efterfølgende. Nederst til venstre er omvendt de kommuner, der havde en forholdsvis lav likviditet for tre år siden, og som efterfølgende har oplevet et fald i likviditeten. Stregen i midten opdeler altså kommunerne efter likviditetsudviklingen fra 2017 til det aktuelle niveau. 47 kommuner har aktuelt et højt likviditetsniveau pr. indbygger, end de havde for tre år siden, mens 51 kommuner omvendt ligger lavere pt.

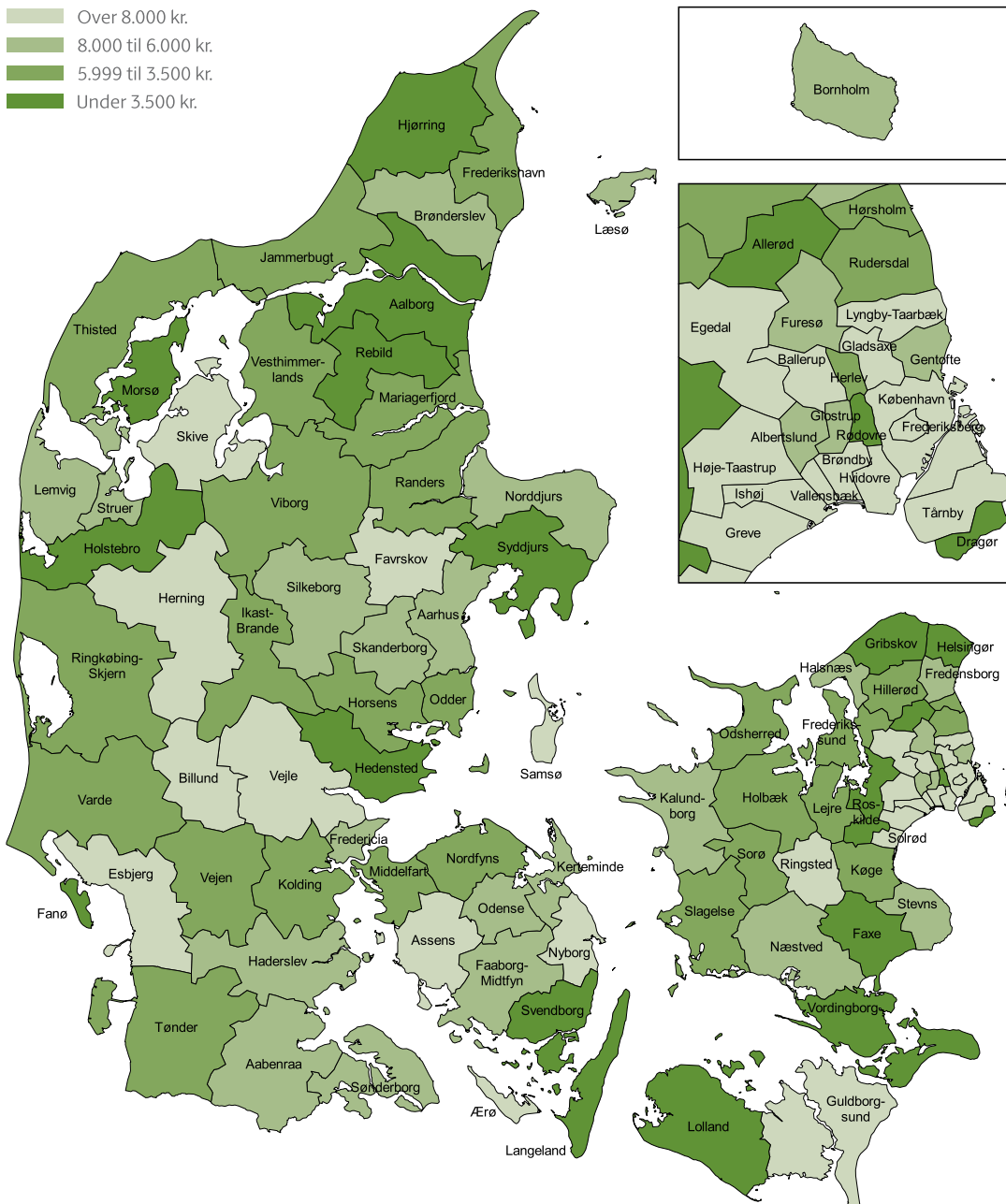

› Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2020, kr./indbygger

København	24.328	▲
Gladsaxe	21.995	▲
Tårnby	19.701	▼
Lyngby-Taarbæk	13.727	▲
Billund	13.685	–
Samsoe	13.522	–
Solrød	13.416	▲
Ishøj	12.709	▲
Ærø	12.542	▼
Egedal	12.489	▲
Høje-Taastrup	12.487	▼
Assens	12.255	▲
Vejle	11.674	▼
Hvidovre	11.532	▼
Vallensbæk	11.409	▲
Frederiksberg	11.401	▼
Guldborgsund	11.342	▲
Nyborg	10.783	▲
Ballerup	10.005	▲
Skive	9.846	▼
Brøndby	9.654	▼
Favrskov	9.554	▼
Esbjerg	9.157	▼
Greve	8.746	▲
Herning	8.315	–
Ringsted	8.302	▼
Odense	7.984	▲
Fredericia	7.711	▲
Norddjurs	7.703	▲
Haderslev	7.653	▲
Lemvig	7.627	▲
Sønderborg	7.539	▲
Skanderborg	7.292	▲
Glostrup	7.172	▼
Faaborg-Midtfyn	6.826	▼
Struer	6.816	▲
Kerteminde	6.793	▲
Aabenraa	6.775	▼
Kalundborg	6.736	▼
Brønderslev	6.665	▲
Halsnæs	6.581	▲
Furesø	6.477	▼
Næstved	6.440	▲
Fredensborg	6.383	▲
Stevns	6.298	▲
Gentofte	6.206	▼
Silkeborg	6.181	▼
Bornholm	6.108	▼
Læsø	6.061	▲
Aarhus	6.051	▲
Albertslund	6.013	▼
Tønder	5.961	▼
Køge	5.915	▲
Thisted	5.720	▼
Herlev	5.717	▼
Ringkøbing-Skjern	5.577	▼
Vejen	5.483	▼
Slagelse	5.362	▲
Mariagerfjord	5.289	▲
Frederikssund	5.115	▲
Varde	5.097	▼
Jammerbugt	4.929	▼
Horsens	4.885	▼
Lejre	4.749	▲
Viborg	4.685	▲
Middelfart	4.539	▼
Holbæk	4.312	▲
Hilleroed	4.269	▼
Rudersdal	4.234	▲
Ikast-Brande	4.221	▲
Ødsherred	4.208	▲
Hørsholm	4.202	▲
Kolding	4.155	▲
Vesthimmerlands	4.043	▲
Randers	3.914	▲
Soro	3.904	▲
Nordfyns	3.879	▼
Frederikshavn	3.836	▼
Odder	3.557	▼
Rebild	3.465	–
Hedensted	3.331	▼
Langeland	3.292	▼
Svendborg	3.245	▲
Faxe	3.231	▲
Hjørring	3.194	▲
Rødovre	3.190	▼
Fano	3.035	▲
Vordingborg	3.015	▼
Gribskov	2.972	▲
Morsø	2.713	▼
Syddjurs	2.688	▼
Aalborg	2.430	▼
Helsingør	2.218	▼
Roskilde	2.202	▲
Allerød	2.193	▲
Holstebro	2.057	▼
Dragør	1.723	▼
Lolland	1.309	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2020, kr./indbygger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 3. kvartal 2020. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2020. Social- og Indenrigsministeriet samt FLIS
 Figur: Social- og Indenrigsministeriet samt FLIS. Note: To kommuner (Dragør og Tårnby) vises ikke af figuren

HVOR STOR ER JERES GÆLD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde kommunerne har på længere sigt. I modsætning til den kortfristede gæld, som typisk fluktuerer en del, så giver den langfristede gæld en idé om hvilke finansielle forpligtigelser, kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg. Det er vigtigt at understrege, at anlægsudgifter som hovedregel ikke kan lånefinansieres. Der er dog undtagelser for fx energibesparende foranstaltninger, ligesom der typisk afsættes lånepuljer i økonomiaftalerne og senest i forbindelse med corona-aftalen i marts 2020.

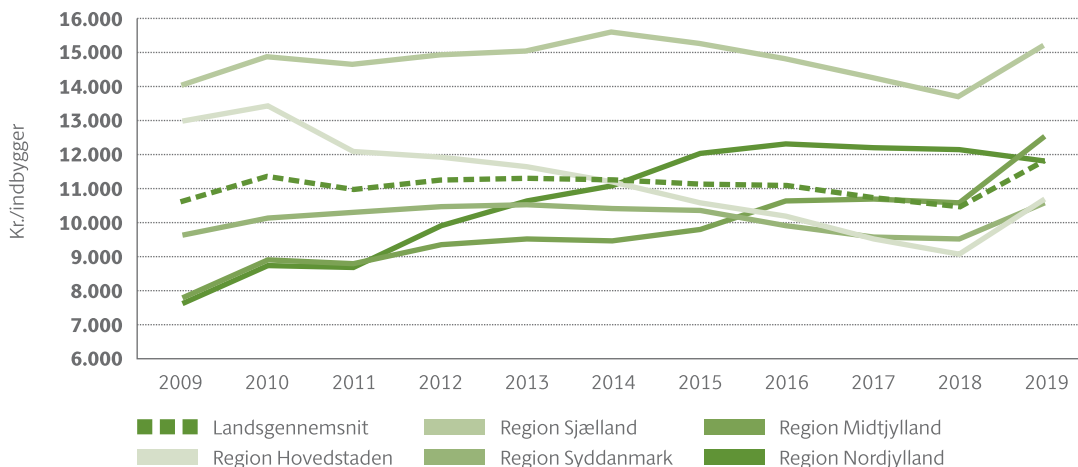
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Lån udgør en begrænset – men ofte central – del af kommunens økonomi. Men én ting er, om der er mulighed for at lånefinansiere en anlægsinvestering. Noget andet er, om det er fordelagtigt, fx med henblik på at opnå en reduktion af driftsudgifterne, samt om det er noget man politisk ønsker. En række spørgsmål kan drøftes i denne sammenhæng:

- › Har kommunen behov for at vedtage en finansiell strategi, der fastlægger retningslinjer for såvel lån som investeringer?
- › Hvornår skal kommunen gå efter at lånefinansiere en anlægsinvestering, når det er muligt?
- › Hvor stor en gæld har kommunen råd til løbende at betale renter og afdrag på?
- › Har kommunen et politisk mål for størrelsen af gælden eller eventuelt for udviklingen i gælden?

FERIEMIDLER GIVER HOP I SAMLET LANGFRISTET GÆLD

Opgjort pr. indbygger var kommunernes gæld i 2018 stort set den samme som i 2009. I regnskabet for 2019 tager gælden dog et markant hop opad som følge af, at den første tredjedel af kommunernes forpligtelse over for Lønmodtagernes Feriemidler er registreret her. Den samlede forpligtelse vil udgøre ca. 3.300 kr./indbygger. I 2021 åbner Lønmodtagernes Feriemidler for både obligatoriske og frivillige indbetalinger af indefrosne feriemidler, og i takt med kommunernes indbetalinger vil den samlede gæld falde igen. Til gengæld vil driftsbalancen i 2021 blive særligt negativt påvirket for kommuner, der afregner hele – eller store dele af – de indefrosne midler i 2021 jf. nøgletallet om driftsbalancen.

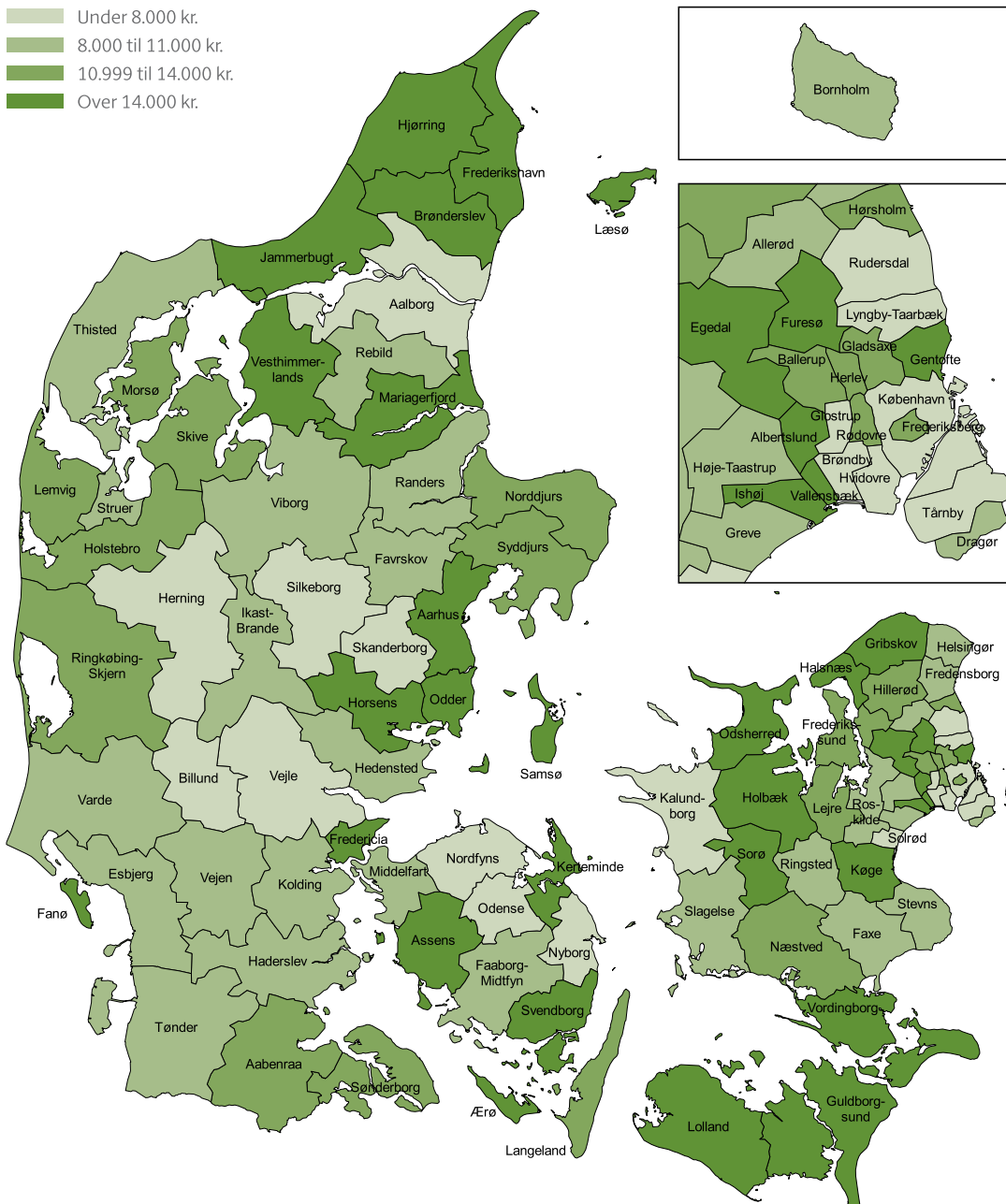

› Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2019, kr./indbygger

Brøndby	0	▲
Nyborg	1.041	▲
Tårnby	1.089	▼
Billund	1.109	▼
Nordfyns	3.418	▲
Lyngby-Taarbæk	3.704	▼
Herning	4.408	–
København	5.215	▼
Silkeborg	5.408	▼
Glostrup	5.588	▲
Odense	5.634	▲
Hvidovre	6.165	▼
Rudersdal	7.324	–
Aalborg	7.345	▲
Skanderborg	7.485	▲
Kalundborg	7.791	▲
Solrød	7.853	▲
Vejle	7.880	▲
Faxe	8.055	▲
Bornholm	8.208	▼
Rebild	8.355	▼
Middelfart	8.508	▼
Høje-Taastrup	8.790	▼
Thisted	9.063	▲
Tønder	9.136	–
Stevns	9.376	▲
Viborg	9.394	–
Ikast-Brande	9.555	▲
Allerød	9.646	▲
Esbjerg	9.749	▼
Varde	9.773	▼
Favrskov	9.791	▲
Faaborg-Midtfyn	9.801	▲
Ringsted	9.952	▲
Dragør	10.013	▼
Helsingør	10.113	▲
Vejen	10.196	▲
Hedensted	10.305	▼
Randers	10.400	▼
Roskilde	10.564	▲
Struer	10.578	▲
Greve	10.663	▲
Slagelse	10.740	▼
Fredensborg	10.891	▲
Kolding	10.928	▲
Haderslev	10.944	▲
Sønderborg	11.064	▲
Hørsholm	11.120	▼
Ringkøbing-Skjern	11.159	▼
Hillerød	11.247	▲
Lejre	11.301	▲
Aabenraa	11.366	▼
Holstebro	11.451	▼
Gadsaxe	11.461	▲
Lemvig	11.544	▼
Herlev	11.552	▼
Skive	12.029	▼
Næstved	12.102	▲
Rødovre	12.584	▲
Syddjurs	12.609	▼
Frederikssund	12.747	▲
Ballerup	12.777	▼
Frederiksberg	13.166	▼
Langeland	13.608	▼
Morsø	13.715	▲
Norddjurs	13.890	▼
Odder	14.113	▲
Horsens	14.224	▼
Aarhus	14.546	▼
Køge	14.935	▲
Vordingborg	15.013	▼
Fano	15.212	▲
Mariagerfjord	15.673	▲
Gribskov	15.714	▲
Fredericia	15.773	▼
Gentofte	16.176	▲
Odsherred	16.349	▼
Vesthimmerlands	16.365	▼
Brønderslev	16.437	▼
Jammerbugt	16.651	▼
Holbæk	16.759	▼
Assens	17.005	▲
Kerteminde	17.141	▼
Ishøj	17.776	▲
Albertslund	18.193	▲
Soro	18.569	▲
Hjørring	18.809	▼
Svendborg	19.713	▲
Frederikshavn	19.777	–
Halsnæs	20.141	▼
Vallensbæk	20.745	–
Egedal	23.320	–
Guldborgsund	23.849	▲
Lolland	24.960	▼
Læso	35.885	–
Ærø	45.513	–
Furesø	62.272	–
Samso	100.142	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2019, kr./indbygger**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser langfristet gæld pr. indbygger i regnskabet for 2019 fratrukket den del af gælden, der vedrører ældreboliger. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2020, da dette indbyggertal er sammenfaldende med opgørelsestidspunktet for gælden. Danmarks Statistik
 Figur: Danmarks Statistik

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL DAGTILBUD PR. 0-5 ÅRIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Dagtilbudsområdet udgør en væsentlig del af kommunernes serviceudgifter. Samtidig er der store forskelle på, hvor mange ressourcer kommunerne bruger pr. 0-5-årig. Forskellene kan skyldes lokalpolitisk prioritering af området, men det kan også skyldes en række andre faktorer såsom kapacitetstilpasning af tilbuddene i forhold til det aktuelle børnetal i kommunen. Nogle kommuner vil opleve et fald i børnetallet, mens andre kommuner vil opleve, at børnetallet vil stige - særligt for de 0-2 årige. Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet er derfor fortsat vigtigt, så antallet af pladser i dagtilbud tilpasses den lokale efterspørgsel.

TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 0-5-årige ud? Og hvordan ser den ud specifikt for de 0-2 årige- og de 3-5-årige?
- › Har I vedtaget nogle retningslinjer for, hvordan ændringer i børnetallet håndteres i kommunens dagtilbud?
- › Er udgiftsniveauet et udtryk for et politisk valgt serviceniveau eller er der andre årsager til det niveau, jeres kommune befinder sig på?
- › Hvordan er fordelingen mellem store og små institutioner i jeres kommune?
- › Løses de administrative opgaver som fx løn og indkøb centralt i kommunen eller decentralt i daginstitutionerne?

UDVIKLINGEN I ANTAL 0-5 ÅRIGE ER STIGENDE OG VARIERER PÅ TVÆRS AF KOMMUNERNE

De fleste kommuner har i de seneste år oplevet, at børnetallet falder. Mange kommuner vil dog fremadrettet opleve et stigende antal 0-5-årige. Det er specielt antallet af 0-2-årige, der er stigende i perioden. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, hvordan børnetallet udvikler sig i jeres kommune, da det har betydning for tilrettelæggelsen af jeres pasningstilbud. Herunder, om der er behov for justeringer af jeres kommunes tildelingsmodeller.

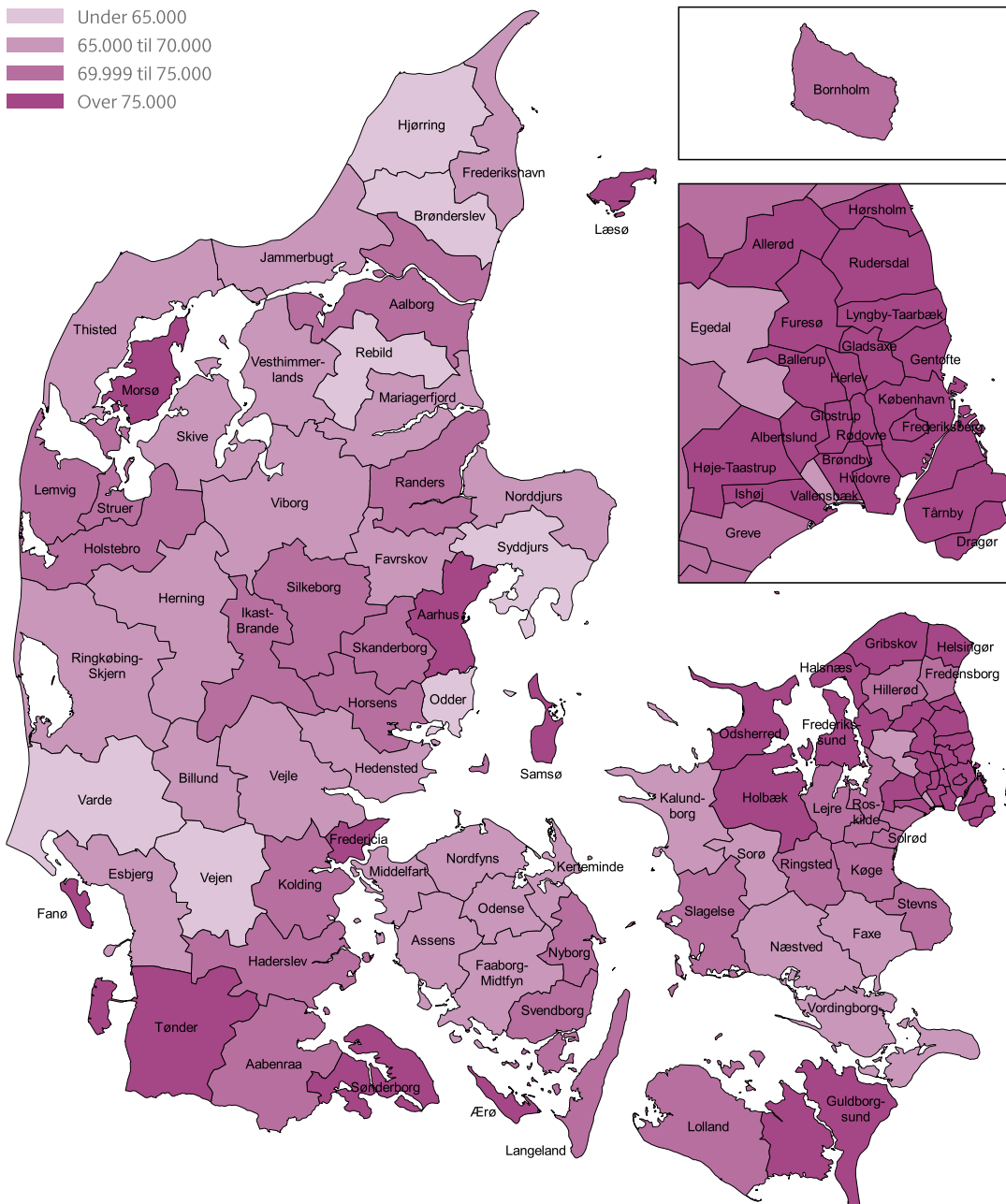

› Nettodriftudgifter til dagtilbud pr. 0-5 årige, 2019, 21-pl

Brønderslev	62.675 ▲
Vejen	63.062 ▲
Rebild	63.378 ▲
Syddjurs	64.025 ▲
Hjørring	64.652 ▲
Odder	64.763 ▲
Varde	64.930 ▲
Frederikshavn	65.032 ▼
Norddjurs	65.417 ▲
Middelfart	65.751 ▲
Ringkøbing-Skjern	66.243 ▲
Skive	66.508 ▼
Nordfyns	66.519 ▲
Favrskov	66.609 ▼
Faxe	66.942 ▼
Faaborg-Midtfyn	67.063 ▲
Egedal	67.085 ▼
Assens	67.254 ▲
Jammerbugt	67.262 ▼
Esbjerg	67.581 ▲
Soro	67.695 ▼
Mariagerfjord	67.700 ▲
Vejle	67.763 ▼
Billund	67.891 ▲
Odense	68.110 ▲
Thisted	68.309 ▲
Hedensted	68.583 ▼
Vallensbæk	68.597 ▼
Kerteminde	68.602 ▼
Herning	68.698 ▲
Kalundborg	69.053 ▼
Vesthimmerlands	69.204 ▼
Viborg	69.792 ▲
Næstved	69.923 ▼
Vordingborg	69.929 ▲
Silkeborg	70.255 ▼
Holstebro	70.409 ▲
Horsens	70.883 ▼
Ringsted	71.426 ▼
Lolland	71.953 ▼
Skanderborg	71.998 ▲
Bornholm	72.530 ▲
Randers	2.618 ▼
Lejre	72.652 ▲
Ikast-Brande	72.778 ▼
Aalborg	72.800 ▲
Hilleroed	72.809 ▼
Lemvig	72.854 ▼
Struer	72.860 ▼
Køge	73.265 ▲
Langeland	73.285 ▼
Solrød	73.290 ▼
Svendborg	73.361 ▲
Greve	73.657 ▲
Slagelse	73.669 ▲
Nyborg	73.790 ▼
Kolding	73.876 ▲
Haderslev	73.897 ▼
Aabenraa	73.992 ▼
Roskilde	74.293 ▲
Fredensborg	74.497 ▲
Stevns	74.959 ▼
Læsø	75.055 ▼
Hørsholm	75.385 ▼
Frederikssund	75.396 ▲
Morsø	75.620 ▲
Tønder	76.070 ▲
Holbæk	76.181 -
Sønderborg	76.404 ▲
Helsingør	76.447 ▼
Guldborgsund	76.837 ▼
Ishøj	76.979 ▼
Rudersdal	77.161 ▼
Frederiksberg	77.244 ▲
Lyngby-Taarbæk	77.552 ▲
Allerød	77.554 ▲
Aarhus	77.574 ▲
Høje-Taastrup	77.643 ▼
Herlev	77.755 ▲
Dragør	77.974 ▼
Fredericia	78.414 ▼
Odsherred	78.436 ▲
Brøndby	78.526 ▼
Hvidovre	78.543 ▼
Rødovre	78.700 ▼
Samsoe	79.061 ▼
Halsnæs	79.445 ▼
Centofte	80.279 ▲
Gribskov	80.468 ▲
Ballerup	80.891 ▲
Albertslund	81.122 ▲
Tårnby	81.974 ▼
Københavns	84.149 ▲
Furesø	85.668 ▼
Glostrup	85.696 ▼
Gladsaxe	87.447 ▼
Æro	87.653 ▼
Fano	97.033 -

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodrifudgifter til dagtilbud pr. 0-5 årige, 2019, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudgifterne for regnskab 2019 på funktionerne 5.25.10, 5.25.11, 5.25.13, 5.25.14 og 5.25.19 i 21-pl trukket fra FLIS. Antal 0-5-årige er trukket fra Danmarks Statistik.
 Figur: Danmarks Statistik

HVOR MEGET SYGEFRAVÆR HAR PERSONALET I JERES DAGTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Sygefraværet for ansatte i dagtilbud har historisk set altid været højt i forhold til andre sektorområder i kommunerne. Det kan der være flere årsager til. Den tætte kontakt med børnene kan øge risikoen for, at pædagogerne udsættes for smitsomme sygdomme, hvilket øger sygefraværet, da de er udsat på en anden måde end mange andre grupper. Et højt sygefravær har konsekvenser for arbejdsmiljøet, kommunens økonomi og den enkelte medarbejder, men det har også betydning for forudsigeligheden i børnenes hverdag.

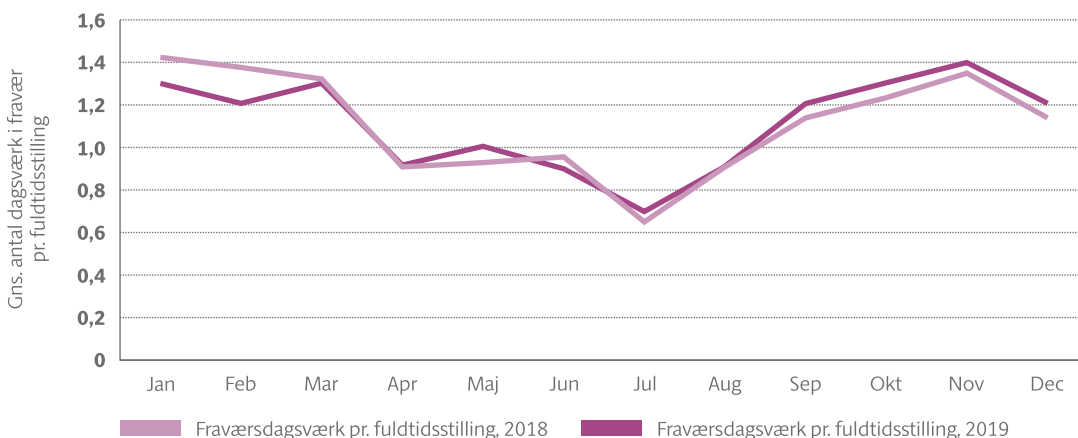
TIL VIDERE DRØFTELSE

Der findes ikke nogen entydige metoder eller løsninger til at nedbringe sygefraværet, men det er vigtigt at overveje, hvilke tilgange og metoder, der virker i daginstitutionerne i jeres kommune. I den forbindelse kan følgende drøftes:

- › Har kommunen udarbejdet en sygefraværspolitik?
- › Har kommunen beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- › Hvad gør kommunen for, at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx nedsat tid?
- › Hvad er kommunens målsætning for sygefravær?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- › Følger I løbende op på sygefraværet i jeres daginstitutioner?
- › Er der stor variation i sygefraværet imellem jeres daginstitutioner?

SYGEFRAVÆRET FALDER IGEN

Det er lykkedes kommunerne at fastholde det lave sygefravær i 2019 som i 2018, hvilket er lavere end tidligere år. Faldet i sygefraværet er positivt - både for den enkelte, der er mindre syg, og for arbejdspladsen, der har medarbejderen mere til rådighed. Kommunerne kan i FLIS dykke ned i sygefraværdata på månedsniveau. På den baggrund kan der udarbejdes analyser af sygefraværet i egen kommune herunder om særlige institutioner har højere fravær og om bestemte personalegrupper er overrepræsenterede.

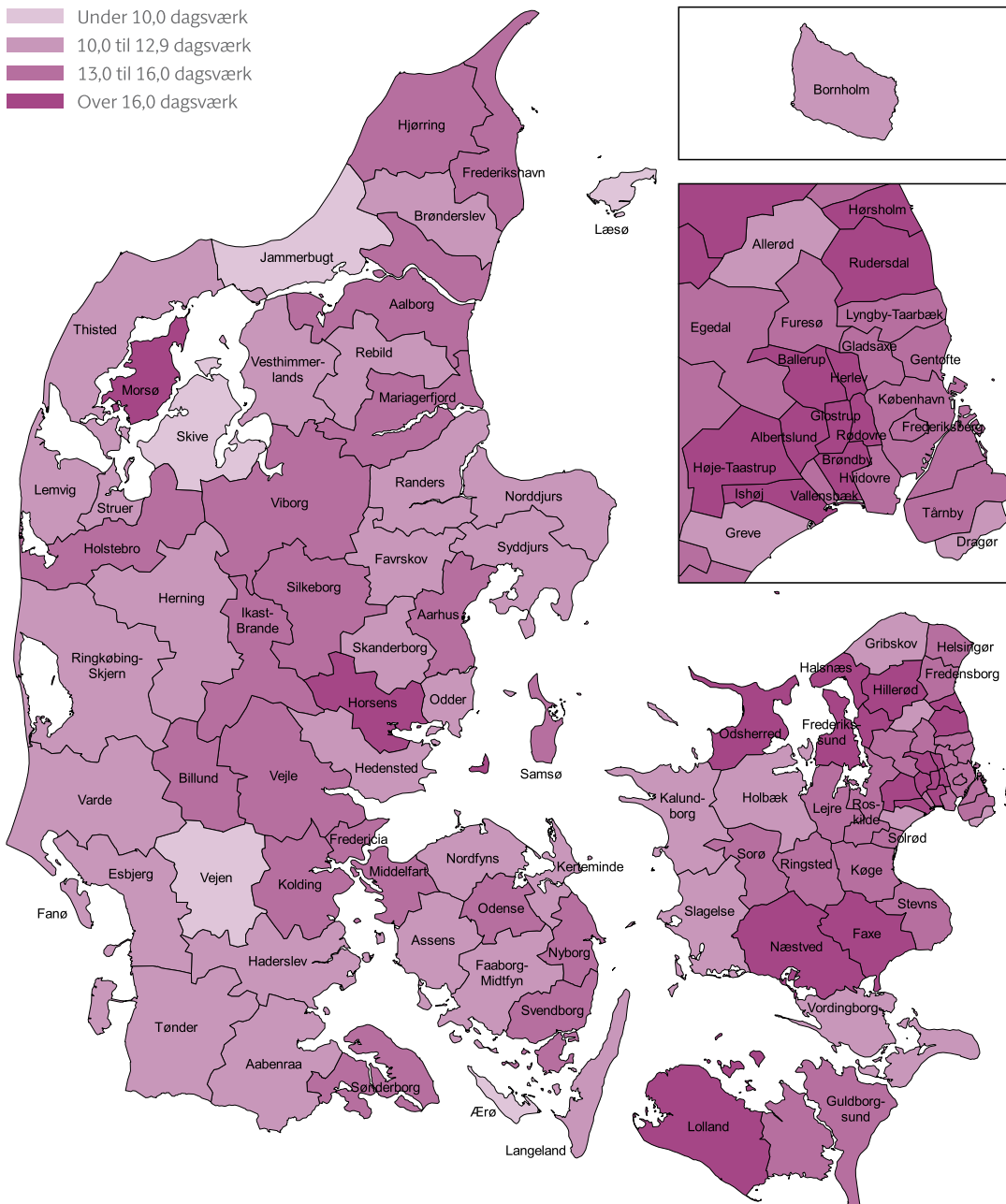

› Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. pædagog/pædagogmedhjælper, 2019

Ærø	5,0	—
Læso	5,1	▲
Jammerbugt	8,1	▲
Vejen	8,5	▲
Skive	9,6	▲
Favrskov	10,0	▲
Aabenraa	10,1	▼
Esbjerg	10,2	▲
Ringkøbing-Skjern	10,3	▼
Fano	10,3	▲
Slagelse	10,5	▼
Bornholm	10,8	▲
Kerteminde	10,9	▲
Langeland	10,9	▲
Dragør	11,0	▲
Tønder	11,0	▼
Gribskov	11,1	▲
Hedensted	11,4	▼
Lemvig	11,6	▼
Herning	11,6	▲
Struer	11,6	▼
Vordingborg	11,8	▲
Rebild	11,9	▲
Varde	11,9	▼
Norddjurs	12,0	▲
Brønderslev	12,0	▲
Vesthimmerlands	12,1	▼
Assens	12,2	▲
Kalundborg	12,2	▼
Faaborg-Midtfyn	12,2	▼
Randers	12,3	▼
Nordfyns	12,4	▲
Allerød	12,5	▲
Haderslev	12,5	▲
Skanderborg	12,6	▼
Holbæk	12,6	▼
Odder	12,7	▼
Syddjurs	12,8	▲
Thisted	12,8	▼
Greve	12,9	▲
Gentofte	13,1	▼
Svendborg	13,1	▼
Vallensbæk	13,2	▼
Mariagerfjord	13,3	▲
Billund	13,4	▲
Nyborg	13,4	▲
Vejle	13,4	▼
Køge	13,4	▼
Solrød	13,5	▲
Samso	13,7	▲
Odense	13,7	—
Aarhus	13,8	▼
Aalborg	13,9	▲
Ikast-Brande	14,0	▲
Soro	14,1	▼
Helsingør	14,1	▲
Silkeborg	14,2	▼
Holstebro	14,3	▲
Tårnby	14,4	▼
Sønderborg	14,5	▼
Fredericia	14,5	▲
Viborg	14,6	▼
Gladsaxe	14,6	▼
Hvidovre	14,7	▲
Frederikshavn	14,7	▲
Egedal	14,8	▼
Roskilde	14,9	▲
Stevns	14,9	▲
Hjørring	14,9	▼
Ringsted	15,1	▼
Fredensborg	15,3	▼
Lynby-Taarbæk	15,3	▲
Furesø	15,3	▲
Middelfart	15,3	▼
Lejre	15,4	▲
Guldborgsund	15,5	▲
Kolding	15,5	▼
Københavns	15,6	▼
Frederiksberg	15,6	▼
Odsherred	16,1	▼
Ballerup	16,1	▼
Ishøj	16,2	▼
Næstved	16,2	▼
Herlev	16,3	▼
Lolland	16,4	▼
Faxe	16,6	▼
Rudersdal	16,7	▼
Halsnæs	16,9	▲
Rødovre	16,9	▼
Glostrup	17,0	▲
Horsens	17,3	▼
Frederikssund	17,4	▲
Høje-Taastrup	17,5	▼
Albertslund	17,5	▼
Hillerød	17,7	▼
Brøndby	17,9	▼
Morsø	17,9	▼
Hørsholm	18,1	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. pædagog/pædagogmedhjælper, 2019**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser fraværet opgjort i dagsværk pr. fuldtidsbeskæftiget for 2019. Data er fra KRL, med følgende afgrænsninger: Personalegrupper er 076 Pæd. pers., daginst./klub/skolefr. Og 082 Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter. Fravær er afgrænset til kontoplanen 5.25.10, 5.25.11, 5.25.13 og 5.25.14. Fraværsårsag er egen sygdom, arbejdsskade og fravær som ikke udgør en hel dag.

Figur: KRL.

HVAD ER NORMERINGEN I JERES DAGINSTITUTIONER FOR 0-2 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Normering er et mål for antallet af børn pr. pædagogisk personale i et dagtilbud. Normering er ét blandt flere forhold, der har betydning for de opgaver, som løftes i daginstitutionerne. Foruden normeringer påvirker indholdet af kommunernes pædagogiske indsatser, personalesammensætningen og personaleforbruget også kvaliteten og udgifterne i dagtilbuddene. En tidligere analyse fra KORA peger på, at kommunerne netop prioriterer forskelligt på daginstitutionsområdet. Fx ses det, at nogle kommuner med lavere normeringer prioriterer at have flere uddannede pædagoger i deres institutioner.

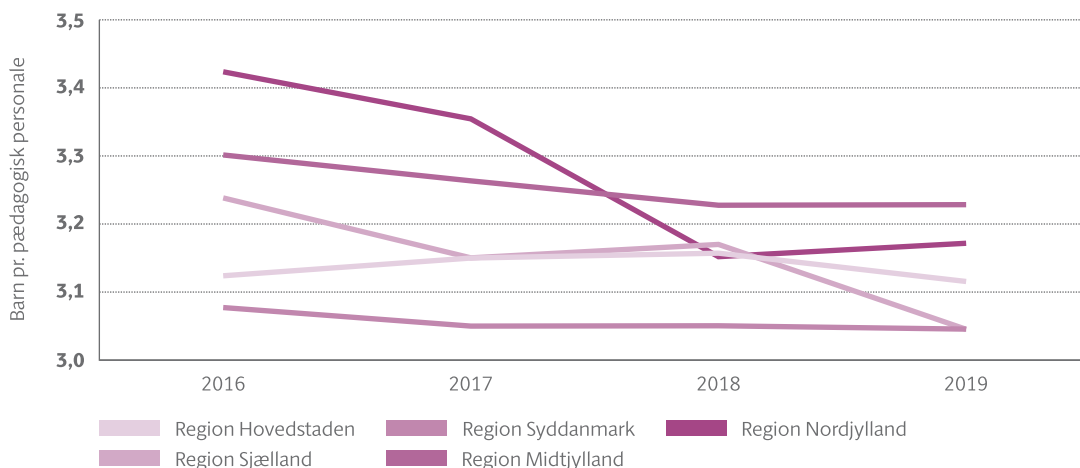
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvor stor en andel af det pædagogiske personale er uddannet pædagoger? (Se side 22)
- › Hvor meget af det pædagogiske personales tid bruges sammen med børnene?
- › Er arbejdstidsplanlægningen baseret på data?
- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 0-2 årige ud? Er der store lokale forskelle på, om børnetallet stiger eller falder?
- › Er der sket strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små daginstitutioner?
- › Er der ubevidste forskelle i normering institutionerne imellem?

FALD I NORMERINGEN

4 ud af 5 regioner har haft et fald i normeringer for de 0-2 årige i 2019 sammenlignet med 2018. Region Midtjylland har en lille stigning, som dog skal ses i lyset af væsentlige fald i de forgangne år. Mange kommuner vil i de kommende år opleve et stigende antal 0-5 årige, hvilket vil sætte kapaciteten og efterspørgslen efter pædagogiske medarbejdere under pres. Dertil kommer implementeringen af lovbundne minimumsnormeringer.

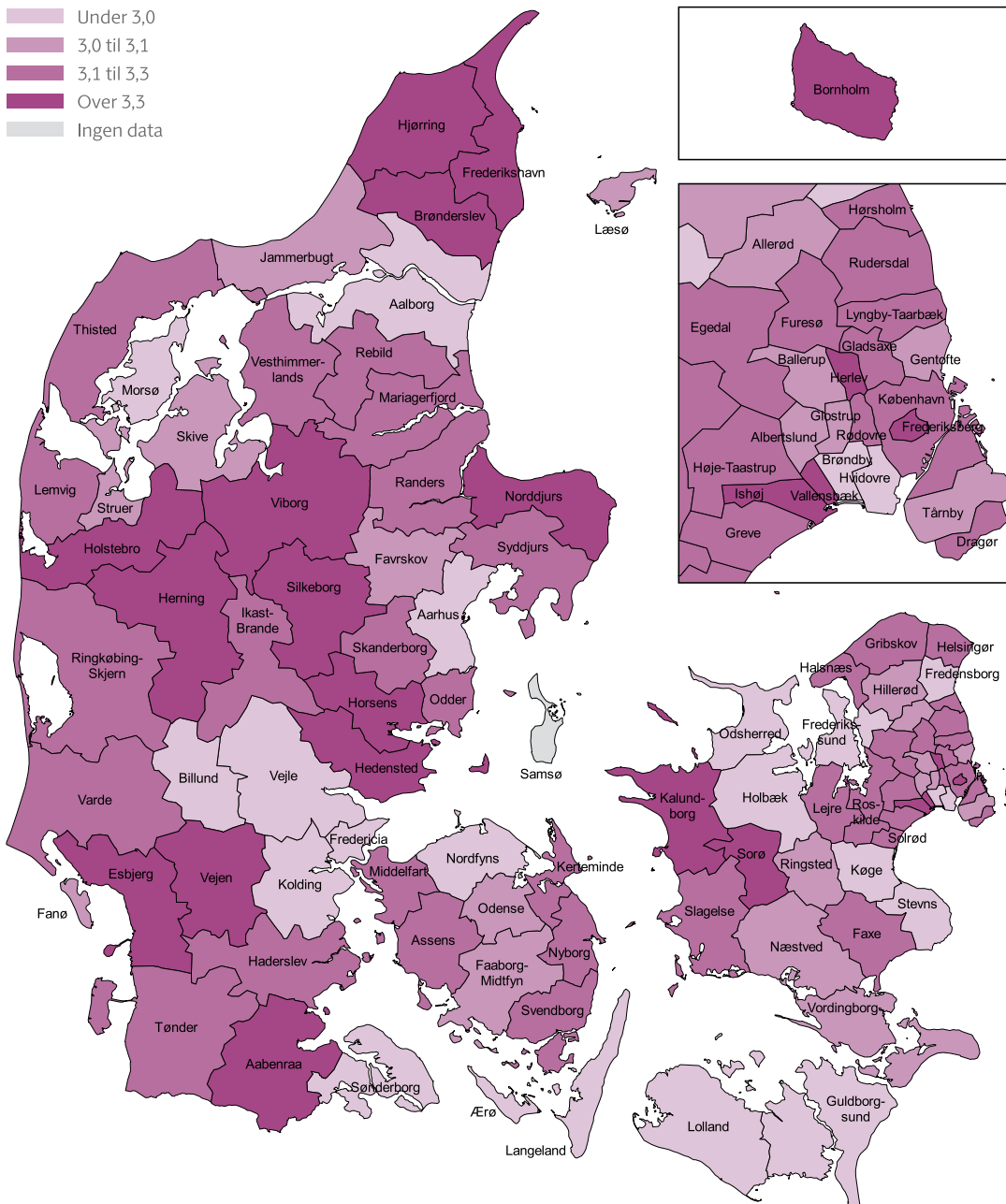

› Normering i daginstitutioner for 0-2 årige, 2019

Fredericia	2,5	–
Lolland	2,6	▲
Billund	2,7	▲
Brøndby	2,8	▲
Odsherred	2,8	▼
Langeland	2,8	▲
Aalborg	2,8	▲
Hvidovre	2,9	▲
Fredensborg	2,9	▲
Frederikssund	2,9	▼
Køge	2,9	▲
Holbæk	2,9	▲
Stevns	2,9	▲
Guldborgsund	2,9	▲
Nordfyns	2,9	▼
Æro	2,9	▼
Sønderborg	2,9	▼
Kolding	2,9	▼
Vejle	2,9	▲
Aarhus	2,9	▼
Morsø	2,9	▼
Ballerup	3,0	▼
Gentofte	3,0	▲
Glostrup	3,0	▼
Albertslund	3,0	▼
Tårnby	3,0	▼
Allerød	3,0	▲
Hilleroed	3,0	▲
Ringsted	3,0	▲
Næstved	3,0	▲
Vordingborg	3,0	▼
Faaborg-Midtfyn	3,0	▲
Odense	3,0	▼
Fanø	3,0	▼
Struer	3,0	▲
Favrskov	3,0	▲
Skive	3,0	▲
Læsø	3,0	▲
Jammerbugt	3,0	▼
Dragør	3,1	▼
Høje-Taastrup	3,1	▼
Lyngby-Taarbæk	3,1	▼
Furesø	3,1	▼
Helsingør	3,1	▲
Rudersdal	3,1	▲
Halsnæs	3,1	▲
Roskilde	3,1	▼
Solrød	3,1	▼
Faxe	3,1	▲
Lejre	3,1	▼
Assens	3,1	▼
Svendborg	3,1	▲
Varde	3,1	▼
Lemvig	3,1	▼
Odder	3,1	▼
Skanderborg	3,1	▼
Ringkøbing-Skjern	3,1	▼
Thisted	3,1	▲
Mariagerfjord	3,1	▼
Københavns	3,2	▼
Gladsaxe	3,2	▼
Rødovre	3,2	▼
Hørsholm	3,2	▲
Egedal	3,2	▲
Greve	3,2	▼
Gribskov	3,2	▼
Slagelse	3,2	▲
Middelfart	3,2	▲
Kerteminde	3,2	▼
Nyborg	3,2	▼
Haderslev	3,2	▲
Tønder	3,2	▼
Syddjurs	3,2	▼
Randers	3,2	▼
Ikast-Brande	3,2	▼
Vesthimmerlands	3,2	▼
Rebild	3,2	▼
Frederiksberg	3,3	▼
Herlev	3,3	▲
Ishøj	3,3	▼
Vallensbæk	3,3	▲
Kalundborg	3,3	▲
Vejen	3,3	▼
Horsens	3,3	▲
Silkeborg	3,3	▲
Hedensted	3,3	▼
Bornholm	3,4	▼
Esbjerg	3,4	▲
Åbenrå	3,4	▼
Herning	3,4	▼
Holstebro	3,4	▼
Norddjurs	3,4	▲
Brønderslev	3,4	▲
Frederikshavn	3,4	▼
Sorø	3,6	▲
Hjørring	3,6	▼
Viborg	3,7	▼
Samso

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Normering i daginstitutioner for 0-2 årige, 2019**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser antal børn pr. pædagogisk personale for 0-2-årige i 2019. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik.

HVAD ER NORMERINGEN I JERES DAGINSTITUTIONER FOR 3-5 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Normering er et mål for antallet af børn pr. pædagogisk personale i et dagtilbud. Normering er ét blandt flere forhold, der har betydning for de opgaver, som løftes i daginstitutionerne. Med forbehold for resultaterne af de igangværende politiske forhandlinger er målet, at de fuldt indfasede minimumsnormeringer skal sikre, at der maksimalt er 6 børn pr. voksne i institutioner for 3-5-årige. I 2019 lå 53 kommuner over 6 børn pr. voksen. Foruden normeringer påvirker indholdet af kommunernes pædagogiske indsatser, personalesammensætningen og personaleforbruget også kvaliteten og udgifterne i dagtilbuddene.

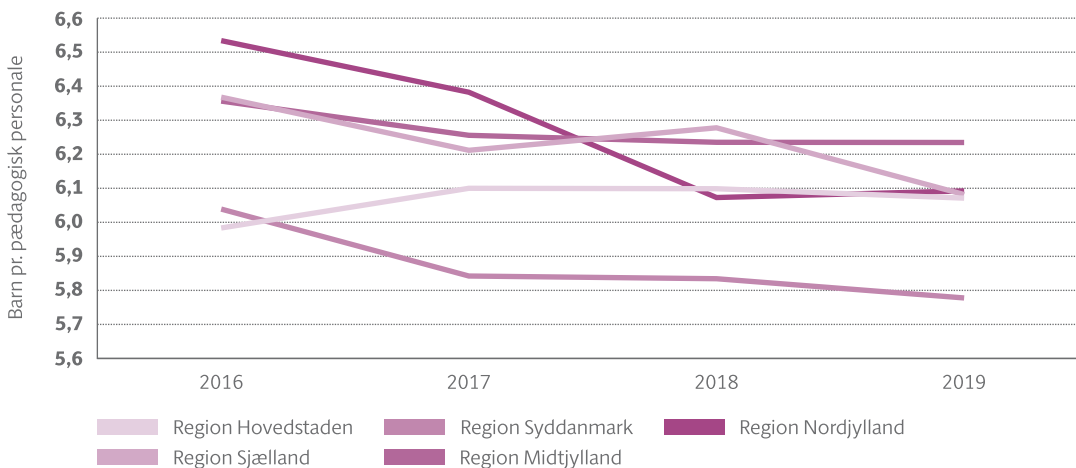
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvor stor en andel af det pædagogiske personale er uddannede pædagoger? (Se side 22)
- › Hvor meget af det pædagogiske personales tid bruges sammen med børnene?
- › Hvordan tilrettelægges personalets arbejdstid i dagtilbuddet? Er arbejdstidsplanlægningen baseret på data?
- › Hvordan ser befolkningsprognosen for de 3-5 årige ud? Er der store lokale forskelle på, om børnetallet stiger eller falder?
- › Er der sket strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små daginstitutioner?

FALD I NORMERINGEN

4 ud af 5 regioner har haft en fald i normeringerne for de 3-5-årige. Mange kommuner vil opleve, at børnetallet vil stige for de 3-5-årige, og kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet er derfor fortsat vigtigt, så antallet af pladser i dagtilbud tilpasses den lokale efterspørgsel. Det sammenholdt med Folketingets øgede fokus på normering gør, at der er behov for at følge normeringerne tæt.

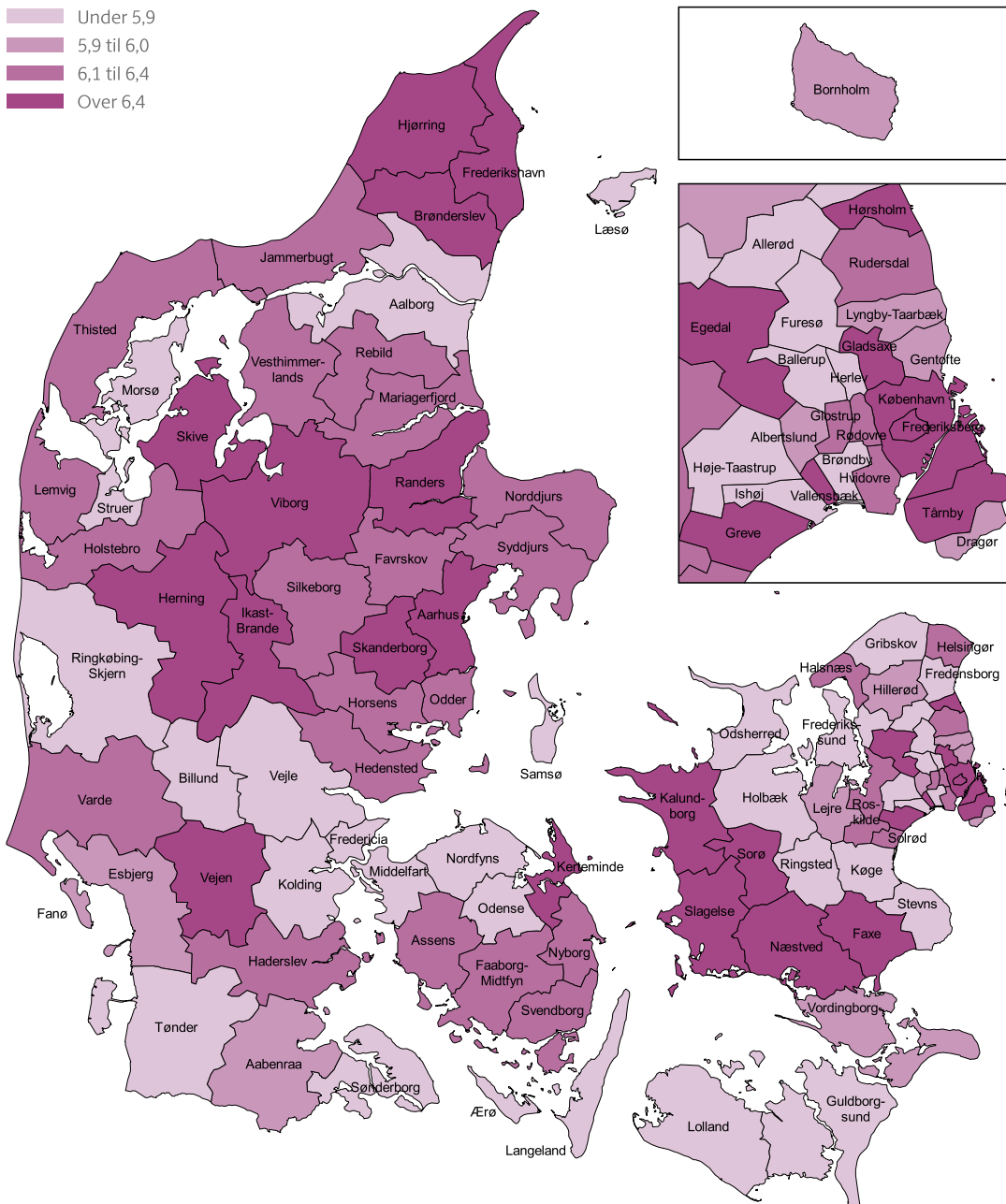

› Normering i daginstitutioner for 3-5 årige, 2019

Langeland	4,5	▲
Fredericia	4,6	–
Ærø	4,8	▼
Samsø	5,0	▼
Lolland	5,1	▲
Billund	5,2	▲
Morsø	5,2	▲
Læsø	5,3	▼
Nordfyns	5,4	▼
Brøndby	5,5	▲
Frederikssund	5,5	▼
Sønderborg	5,5	▼
Ringsted	5,6	▲
Aalborg	5,6	▲
Ishøj	5,7	▲
Ods herred	5,7	▼
Stevns	5,7	▲
Tønder	5,7	▲
Kolding	5,7	▼
Herlev	5,8	▼
Allerød	5,8	▲
Gribskov	5,8	▼
Holbæk	5,8	▲
Guldborgsund	5,8	▲
Vejle	5,8	▲
Ballerup	5,9	▼
Høje-Taastrup	5,9	▼
Furesø	5,9	▼
Fredensborg	5,9	▲
Køge	5,9	▲
Middelfart	5,9	▼
Odense	5,9	▼
Struer	5,9	▲
Ringkøbing-Skjern	5,9	▲
Dragør	6,0	▼
Gentofte	6,0	▲
Albertslund	6,0	▼
Lyngby-Taarbæk	6,0	▼
Hillerød	6,0	▲
Lejre	6,0	▼
Vordingborg	6,0	▼
Bornholm	6,0	▼
Esbjerg	6,0	▲
Fano	6,0	▼
Aabenraa	6,0	▲
Glostrup	6,1	▼
Rødovre	6,1	▼
Rudersdal	6,1	▲
Solrød	6,1	▼
Faaborg-Midtfyn	6,1	▲
Svendborg	6,1	▲
Haderslev	6,1	▼
Favrskov	6,1	▼
Vesthimmerlands	6,1	▲
Jammerbugt	6,1	▼
Hvidovre	6,2	▲
Halsnæs	6,2	▲
Horsens	6,2	▼
Lemvig	6,2	▼
Odder	6,2	▼
Silkeborg	6,2	▲
Hedensted	6,2	▲
Helsingør	6,3	▲
Roskilde	6,3	▲
Assens	6,3	▲
Nyborg	6,3	▼
Varde	6,3	▲
Holstebro	6,3	▼
Syddjurs	6,3	▲
Norddjurs	6,3	▲
Thisted	6,3	▲
Rebild	6,3	▼
Mariagerfjord	6,3	▼
Gladsaxe	6,4	▼
Tårnby	6,4	▼
Egedal	6,4	▲
Søre	6,4	▲
Næstved	6,4	▼
Kerteminde	6,4	▼
Randers	6,4	▲
Aarhus	6,4	▼
Ikast-Brande	6,4	▼
Københavns	6,5	▼
Frederiksberg	6,5	▲
Hørsholm	6,5	▲
Greve	6,5	▼
Vejen	6,5	▼
Hjørring	6,5	▼
Vallensbæk	6,6	▲
Kalundborg	6,6	▲
Herning	6,6	▼
Skanderborg	6,6	▼
Viborg	6,6	▼
Brønderslev	6,6	▲
Faxe	6,7	▲
Skive	6,7	▲
Frederikshavn	6,7	▼
Slagelse	6,8	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Normering i daginstitutioner for 3-5 årige, 2019**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser antal børn pr. pædagogisk personale for 3-5-årige i 2019. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik.

HVOR STOR EN ANDEL AF PERSONALET I JERES DAGTILBUD ER UDDANNEDE PÆDAGOGER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunernes indsats på dagtilbudsområdet er præget af lokal variation, hvilket bl.a. også viser sig i andelen af pædagoguddannet personale, der er ansat i kommunens dagtilbud. Forskellene imellem kommunerne kan fx skyldes socioøkonomiske faktorer, politiske prioriteringer og geografi. Nogle kommuner, oftest dem med store geografiske afstande, har valgt at prioritere deres dagtilbud tæt på borgerne og anvender derfor dagplejere, der som oftest ikke er uddannede pædagoger. Andre kommuner har derimod valgt at have en højere andel af pædagoguddannede, og har så til gengæld færre, men større dagtilbud.

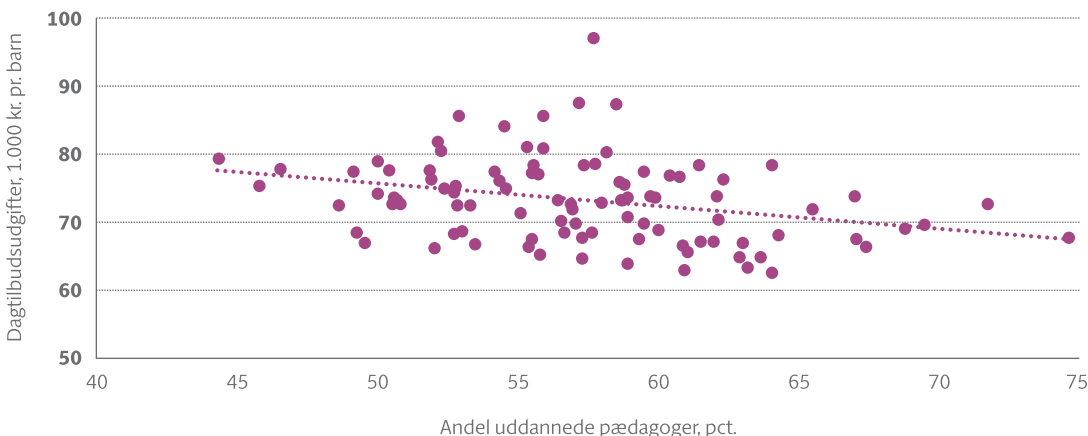
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Der er forskelle kommunerne imellem, når det kommer til personalesammensætningen i dagtilbud. Det kan derfor være relevant at drøfte følgende i kommunen:

- › Er der politisk fastlagt et mål for andelen af pædagoguddannet personale i jeres dagtilbud?
- › Er der forskel på andelen af pædagoguddannet personale på tværs af dagtilbuddene?
- › Hvilken opgavesammensætning har hhv. de uddannede pædagoger og det resterende pædagogiske personale?
- › Har I opstillet mål for udviklingen af kvalitet?
- › Hvordan er alderssammensætningen i det pædagoguddannede personale i kommunen?
- › Kan personalet i højere grad understøtte en bæredygtig daginstitution?

SAMMENHÆNG MELLEM ANDEL PÆDAGOGER OG UDGIFTER PR. BARN

Pædagogandelen er en af de lokale prioriteringer, som påvirker omkostningerne til dagtilbudsområdet. En høj andel pædagoger vil alt andet lige betyde højere omkostninger, da pædagogers lønninger er højere end pædagogiske assistenters og medhjælperes. Figuren viser dog, at pædagogandelen kun er én blandt flere årsager til høje udgifter, da der ikke er tale om en entydig sammenhæng. Fx findes der blandt kommunerne med gennemsnitlige høje pædagogandele både kommuner med relativt høje og lave udgifter pr. barn. Årsagen til høje dagtilbudsudgifter skal således også findes andre steder.

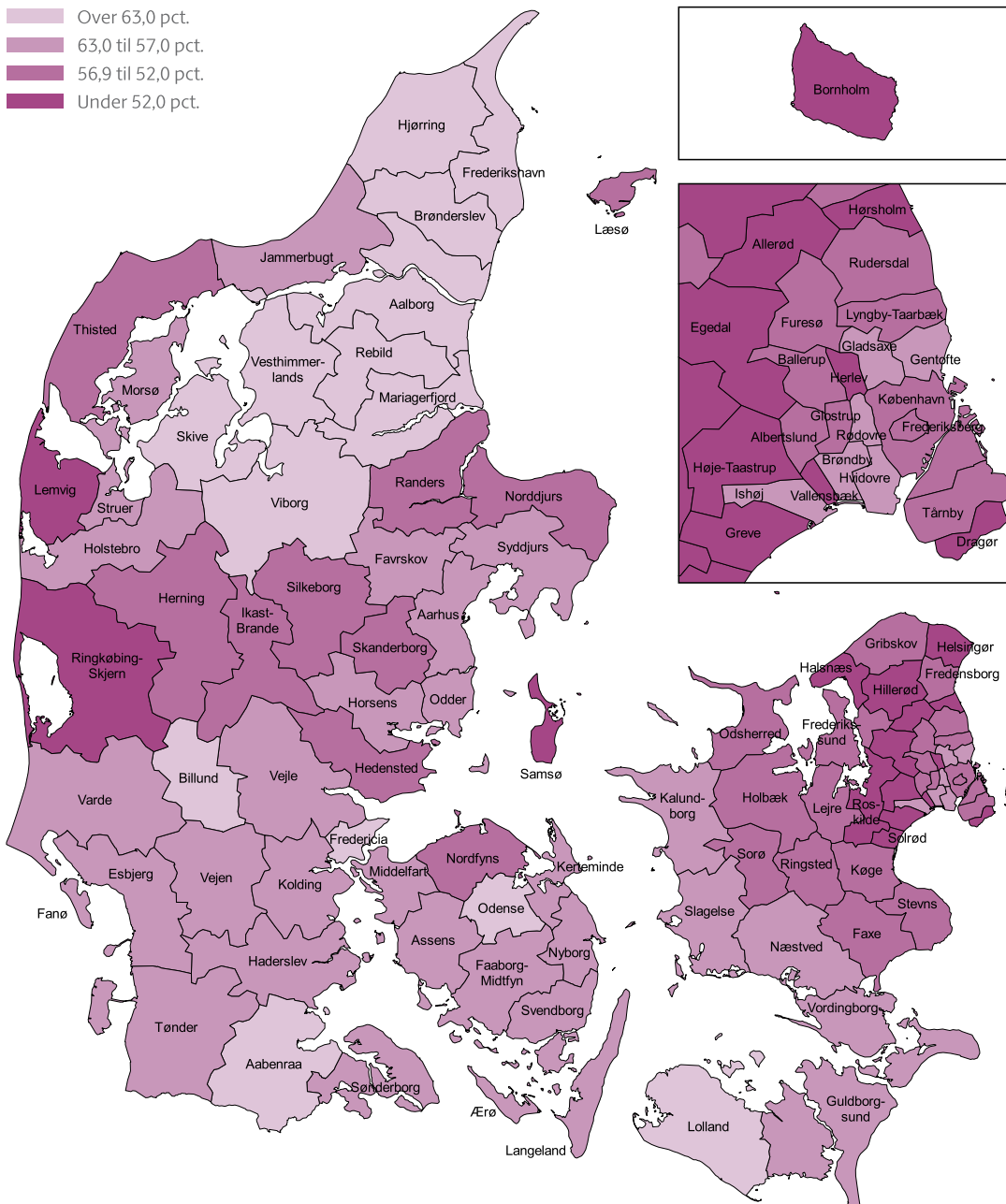

› Pædagogandel, 2019, pct

Billund	74,6	–
Aalborg	71,7	–
Viborg	69,5	▲
Vesthimmerlands	68,8	▲
Skive	67,4	▼
Mariagerfjord	67,0	▲
Aabenraa	67,0	▲
Hjørring	66,7	▼
Lolland	65,5	▲
Odense	64,3	▲
Fredericia	64,0	▲
Brønderslev	64,0	▼
Frederikshavn	63,6	▲
Rebild	63,2	▼
Faaborg-Midtfyn	63,0	▲
Varde	62,9	▼
Sønderborg	62,3	▼
Holstebro	62,1	–
Kolding	62,1	▼
Assens	61,9	▲
Jammerbugt	61,5	▼
Brøndby	61,4	▲
Middelfart	61,0	▲
Vejen	60,9	▲
Favrskov	60,8	▼
Guldborgsund	60,7	▲
Ishøj	60,4	▲
Kalundborg	60,0	▲
Nyborg	59,9	▼
Haderslev	59,7	▲
Aarhus	59,5	▼
Vordingborg	59,5	▲
Esbjerg	59,3	–
Slagelse	58,9	▼
Horsens	58,9	▲
Syddjurs	58,9	▲
Morsø	58,8	▲
Langeland	58,7	▼
Svendborg	58,7	▼
Tønder	58,6	▼
Gladsaxe	58,5	▼
Gentofte	58,1	▲
Struer	57,9	▲
Rødovre	57,7	▼
Fano	57,7	▼
Kerteminde	57,6	▼
Hvidovre	57,3	▼
Vejle	57,3	▲
Odder	57,2	▼
Æro	57,1	▲
Næstved	57,1	▲
Skanderborg	56,9	▼
Ikast-Brande	56,8	▼
Hedensted	56,6	▼
Silkeborg	56,5	▲
Køge	56,4	▲
Ballerup	55,9	▼
Glostrup	55,9	–
Norddjurs	55,7	▲
Rudersdal	55,7	▲
Odsherred	55,6	▲
Soro	55,5	▼
Frederiksberg	55,5	▲
Nordfyns	55,3	▲
Albertslund	55,3	▼
Ringsted	55,1	▼
Læso	54,5	▲
Københavns	54,5	▼
Holbæk	54,3	▲
Lynghby-Taarbæk	54,2	▲
Faxe	53,5	▲
Lejre	53,3	▲
Herning	53,0	▲
Furesø	52,9	▼
Randers	52,8	▼
Frederikssund	52,8	▼
Thisted	52,7	▼
Fredensborg	52,7	▲
Stevns	52,3	▲
Gribskov	52,2	▼
Tårnby	52,1	▼
Ringkøbing-Skjern	52,0	▼
Helsingør	51,9	▼
Herlev	51,8	▲
Hilleroed	50,8	▲
Solrød	50,7	▲
Greve	50,5	▲
Lemvig	50,5	▼
Høje-Taastrup	50,4	▼
Roskilde	50,0	▲
Samsø	50,0	▼
Egedal	49,5	▼
Vallensbæk	49,2	▲
Allerød	49,1	▼
Bornholm	48,6	▼
Dragør	46,5	▼
Hørsholm	45,8	▲
Halsnæs	44,3	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Pædagogandel, 2019, pct**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af pædagoguddannet personale i forhold til det samlede pædagogiske personale. Ledere indgår ikke. Data er fra 2019. Danmarks Statistik.
 Figur: FLIS og Danmarks Statistik

HVORNÅR STARTER JERES BØRN I SKOLE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne har i de senere år øget fokus på overgangen mellem dagtilbud og skole. Flere kommuner har haft det som et indsatsområde, og arbejder aktivt i dagtilbuddene med at gøre børnene klar til at starte i skole. Det øgede fokus har haft betydning for andelen af børn med sen skolestart. Ses der på kommune- og institutionsniveau er der dog store forskelle i andel med sen skolestart, hvilket kan give anledning til yderligere analyser i kommunen.

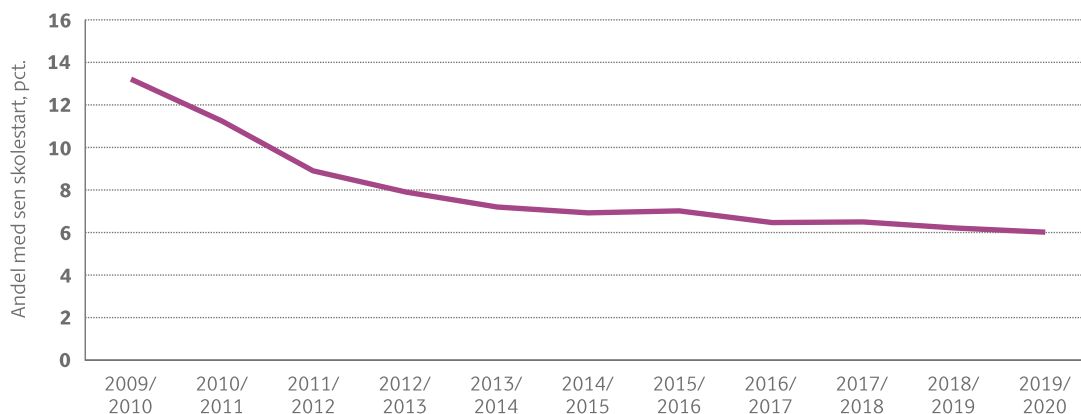
TIL VIDERE DRØFTELSE

Som udgangspunkt starter børn i skole det år, de fylder 6 år, men det er en afvejning af, om det enkelte barn er skoleparat eller ej. Det er derfor vigtigt at gøre sig tanker om, hvordan man arbejder med at gøre børnene skoleparate og lette overgangen mellem dagtilbud og skole. Til brug herfor kan følgende spørgsmål drøftes:

- › Har I en politisk vedtaget strategi for, hvordan der arbejdes med overgangen fra dagtilbud og skole?
- › Hvordan samarbejder dagtilbud og skole i kommunen?
- › Er der forskel på samarbejdet imellem institutionerne i jeres kommune?
- › Hvordan sikrer I, at gode erfaringer fra samarbejdet mellem en daginstitution og skole udbredes til andre institutioner?
- › Hvad er kommunens målsætning for skolestart?

ANDELEN AF ELEVER MED UDSKUDT SKOLESTART ER NEDADGÅENDE

Andelen af elever med sen skolestart er af stor betydning for kommunernes økonomi, da hver udsat skolestart betyder et års ekstra omkostninger til en børnehaveplads. Figuren viser, at kommunerne gennemsnitligt har reduceret andelen med sen skolestart betragteligt fra skoleåret 2009/2010 til 2019/2020. Selv om at der selvfølgelig kan være grunde til at et barn får udsat skolestart, så er forskellen kommunerne i mellem væsentlig, og kan give anledning til at undersøge egen praksis.

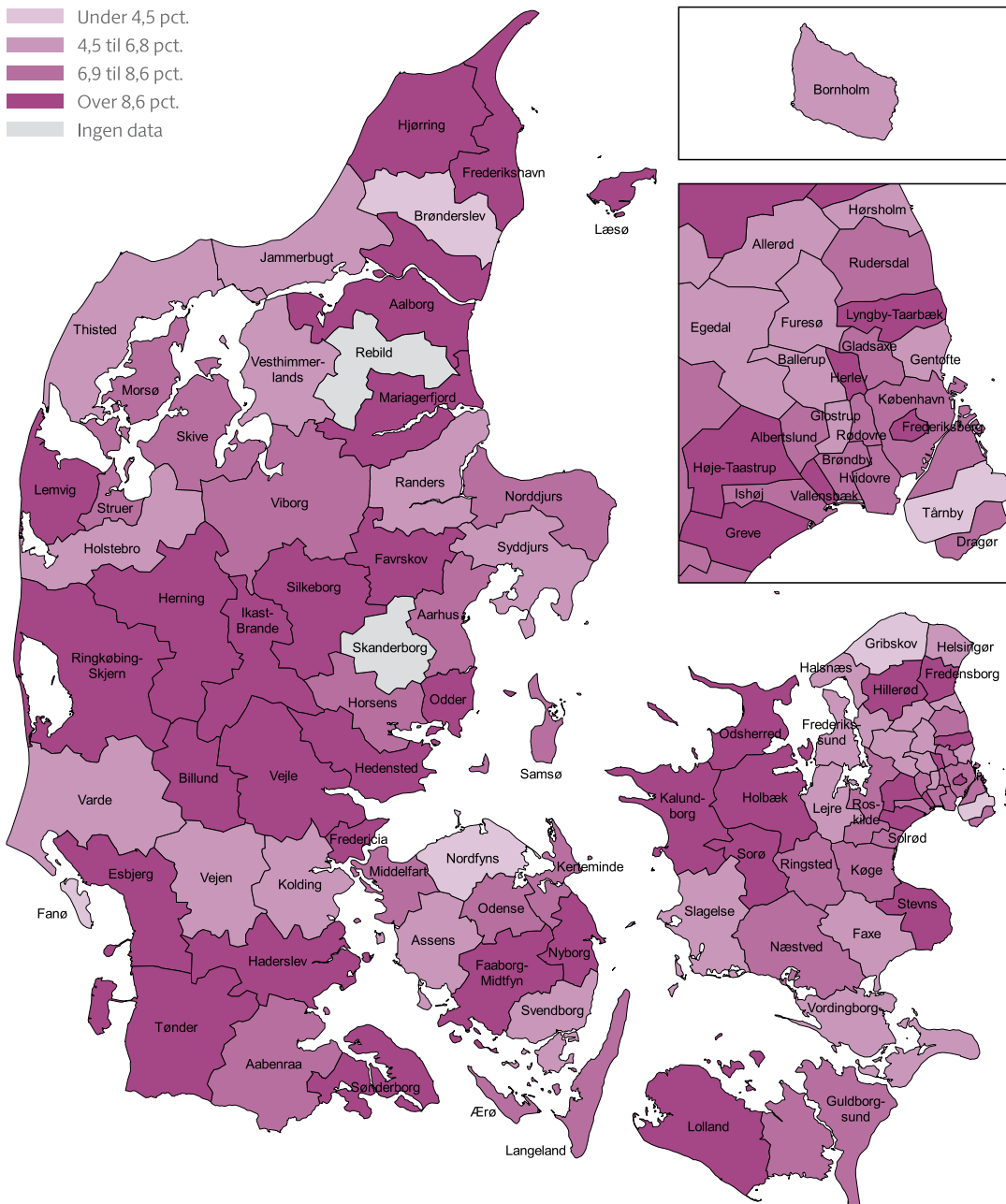

› Andelen af børn som fylder 7 år eller mere i det år de starter i 0. klasse, august 2019, pct.

Tårnby	3,0	▲
Brønderslev	3,3	▼
Fanø	4,1	▲
Nordfyns	4,3	▲
Gribskov	4,4	▼
Vordingborg	4,6	▲
Halsnæs	4,7	▲
Assens	4,9	▼
Gentofte	5,2	▼
Syddjurs	5,2	▼
Varde	5,3	▼
Faxe	5,3	▼
Thisted	5,4	▲
Glostrup	5,4	▲
Kolding	5,6	▼
Hørsholm	5,7	▼
Lejre	6,0	▲
Svendborg	6,1	▲
Furesø	6,1	▲
Helsingør	6,2	▲
Jammerbugt	6,3	▲
Bornholm	6,4	▼
Egedal	6,4	▲
Slagelse	6,4	▲
Holstebro	6,5	▲
Frederikssund	6,5	▼
Randers	6,5	▲
Vejen	6,6	▼
Ballerup	6,7	▼
Allerød	6,7	▼
Vesthimmerlands	6,8	▼
Køge	6,9	▲
Aarhus	6,9	▼
Dragør	7,0	▼
Ishøj	7,0	▼
Struer	7,0	▲
Ringsted	7,1	▼
Horsens	7,2	▼
Langeland	7,2	▲
Aabenraa	7,2	▼
Albertslund	7,4	▲
Rudersdal	7,4	▲
Roskilde	7,4	▼
Gladsaxe	7,5	▼
Solrød	7,6	▲
Brøndby	7,6	▼
Morsø	7,7	▼
Kerteminde	7,7	▲
Ærø	7,7	▲
Guldborgsund	7,8	▲
Norddjurs	7,8	▲
Skive	7,9	▲
Viborg	8,0	–
Rødovre	8,0	▼
Næstved	8,1	▼
Samsø	8,2	▼
Københavns	8,2	▼
Middelfart	8,3	▲
Odense	8,4	▼
Hvidovre	8,6	▼
Herning	8,7	▼
Mariagerfjord	8,7	▲
Odsherred	8,9	▼
Favrskov	8,9	▼
Høje-Taastrup	9,0	–
Ikast-Brande	9,1	▲
Faaborg-Midtfyn	9,2	▼
Silkeborg	9,2	▲
Hillerød	9,3	▼
Holbæk	9,3	▼
Frederikshavn	9,3	▼
Frederiksberg	9,5	▼
Lolland	9,7	▼
Stevns	9,7	▲
Hedensted	9,8	▲
Hjørring	9,9	▼
Nyborg	9,9	▲
Fredensborg	9,9	▼
Soro	10,0	▲
Fredericia	10,2	▲
Herlev	10,4	▼
Ringkøbing-Skjern	10,5	▼
Læsø	11,1	▲
Sønderborg	11,2	▼
Esbjerg	11,2	▲
Billund	11,5	–
Lyngby-Taarbæk	11,6	▼
Kalundborg	11,9	▼
Greve	12,2	▼
Lemvig	12,4	▼
Aalborg	14,0	▲
Vejle	14,6	▼
Vallensbæk	14,9	▼
Tønder	15,1	▼
Haderslev	17,9	–
Skanderborg	–	–
Rebild	–	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andelen af børn som fylder 7 år eller mere i det år de starter i 0. klasse, august 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: FLIS nøgletal "Andel elever med sen skolestart, pct." viser andelen af børn, som fylder 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse ift. alle børn, som starter i 0. klasse. Data er fra august 2019.
 Figur: FLIS

HVAD KOSTER EN ELEV I DIN KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Danmark er et af de lande i verden, der bruger flest ressourcer pr. elev i folkeskolen. Men sammenlignes kommunernes udgifter, er der store forskelle på, hvor meget den enkelte kommune bruger pr. elev. Det kan skyldes forskelle i politiske prioriteringer eller forskelle i rammevilkår, som er svære at ændre på kort sigt. En analyse fra KORA viser, at ca. 46-50 pct. af variationen i kommunernes udgifter pr. skoleelev kan forklares af strukturelle forhold. Men høje udgifter pr. elev kan også skyldes mere styrbare forhold som andel elever i specialklasser, forskelle i effektivitet og manglende kapacitetstilpasninger til faldende børnetal mv.

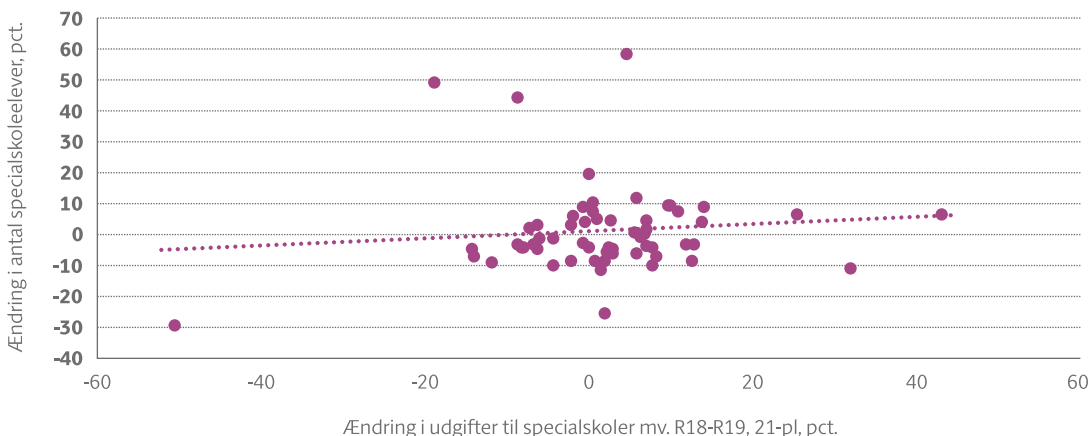
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Er udgiftsniveauet et udtryk for et valgt serviceniveau?
- › Er der foretaget strukturtilpasninger i jeres kommune? Har I fx store eller små skoler og klasser?
- › Er der en lav elev-lærer-ratio, højt sygefravær eller en høj andel elever i et specialtilbud?
- › Hvornår har tildelings- og styringsmodellen i din kommune sidst fået et eftersyn?
- › Løses de administrative opgaver centralt i kommunen eller decentralt på skolerne? Tænkes der i fælles ledelse af skolerne?
- › Er der fokus på brug af digitale læremidler, og har kommunen en strategi for digitalisering?
- › Har I en grøn strategi for jeres skoletilbud?

KOMMUNERNE TILPASSER IKKE DERES SPECIALUDGIFTER TIL DET FALDENDE ELEVTAL

Analysen viser, at en stor del af kommunerne ikke tilpasser udgifter til specialskolerne efter udviklingen i elevtallet. Størstedelen af disse kommuner oplever på trods af faldende/konstant elevtal stigende udgifter. Tilsvarende er der en lille del af kommunerne, der har reduceret i udgifterne på trods af stigende elevtal. Analysen siger ikke noget om, hvorvidt kommunerne før havde et relativt højt eller lavt udgiftsniveau. Stigende udgifter til specialskoler kan skyldes, at kommunerne segregere flere elever, eller at eleverne flyttes fra et specialtilbud på en almindelig folkeskole til en specialskole. Stigningen kan også skyldes stigende pris på specialtilbudet.

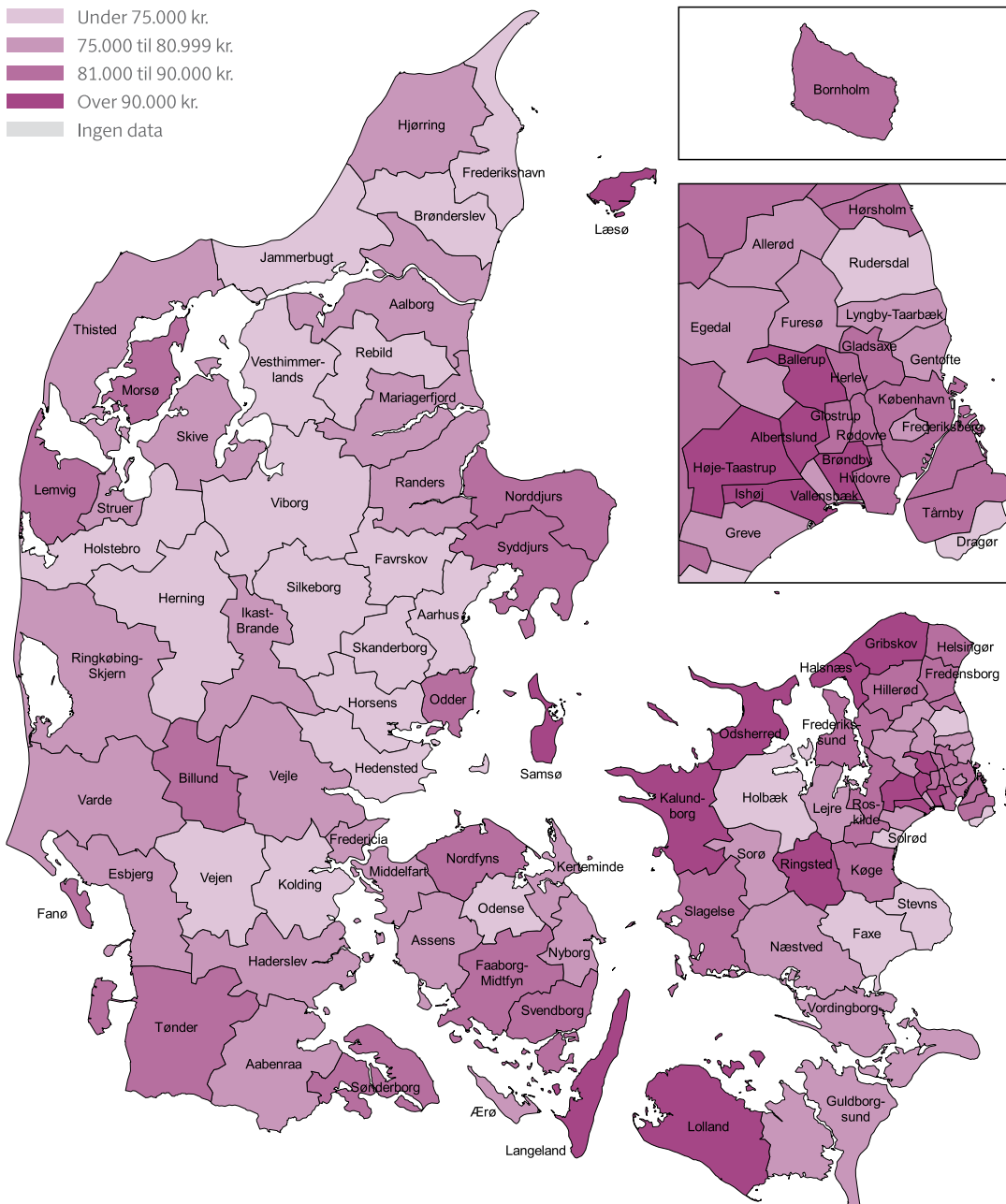

› Udgifter pr. elev inkl. specialundervisning, 2019, 21-pl

Viborg	69.509	▲
Horsens	69.520	▲
Rebild	70.135	▲
Silkeborg	70.151	▼
Favrskov	70.742	▼
Kolding	71.047	▲
Herning	71.294	▲
Holstebro	71.435	▼
Jammerbugt	71.903	▼
Stevns	72.272	–
Faxe	72.677	▲
Skanderborg	72.869	▲
Brønderslev	73.110	▼
Odense	73.785	▲
Frederikshavn	73.790	▲
Solrød	73.799	▲
Vejen	73.836	▼
Rudersdal	73.934	▲
Vesthimmerlands	74.007	▲
Hedensted	74.180	–
Aarhus	74.303	▲
Holbæk	74.410	▼
Dragør	74.574	–
Skive	75.010	▼
Fredericia	75.036	▼
Aabenraa	75.386	▲
Assens	75.679	▲
Nyborg	75.758	–
Ikast-Brande	75.954	▲
Ærø	76.175	▼
Esbjerg	76.177	▼
Næstved	76.238	▲
Hjørring	77.072	▲
Middelfart	77.245	▼
Kerteminde	77.367	▲
Mariagerfjord	77.552	▲
Guldborgsund	77.572	▲
Gentofte	77.644	▼
Lejre	77.779	▲
Varde	77.904	▲
Vejle	77.920	▼
Vallensbæk	78.033	▼
Frederiksberg	78.085	▲
Randers	78.311	▲
Søre	78.448	▼
Aalborg	78.464	▼
Tristed	78.603	▲
Greve	78.669	▲
Ringkøbing-Skjern	78.744	▼
Allerød	78.837	▼
Lynby-Taarbæk	78.855	▼
Haderslev	79.646	▲
Egedal	79.777	▼
Furesø	79.945	▲
Struer	80.196	▼
Vordingborg	80.508	–
Tønder	81.046	▲
Tårnby	81.282	–
Billund	81.314	▲
Sønderborg	81.614	▲
Nordfyns	81.658	▼
Faaborg-Midtfyn	81.825	▲
Svendborg	81.929	▲
Hørsholm	82.421	–
Odder	82.551	▼
Syddjurs	82.629	▲
Bornholm	83.596	▲
Fanø	83.750	▼
Køge	83.799	▼
Lemvig	83.829	▼
Frederikssund	84.547	▼
Slagelse	84.985	–
Morsø	85.268	▲
Hvidovre	85.672	–
Københavns	86.197	▲
Rødovre	86.765	▲
Roskilde	86.942	▲
Hillerød	87.179	▼
Helsingør	87.552	▼
Norddjurs	88.427	▼
Glostrup	88.493	▼
Herlev	88.672	▲
Fredensborg	89.065	▼
Gadsaxe	89.166	▼
Kalundborg	90.249	▼
Ringsted	91.291	▼
Albertslund	92.522	▼
Gribskov	93.104	▼
Ballerup	94.270	▼
Lolland	95.880	▼
Høje-Taastrup	96.786	–
Brøndby	98.230	▼
Odsherred	99.277	–
Læso	101.560	▼
Halsnæs	105.178	▼
Ishøj	106.036	▼
Samso	108.965	–
Langeland	115.496	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter pr. elev inkl. specialundervisning, 2019, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udgifter pr. elev til undervisning og befording" viser kommunens samlede nettodriftsudgifter på funktion 3.22.01, 3.22.02, 3.22.04, 3.22.06-3.22.09 i 2019. Elevtal fra FLIS. 21-pl.
 Figur: FLIS-nøgletallet "Udgifter til kom. specialskoler", elevtal fra STIL

HVOR HØJT ER LÆRERNES SYGEFRAVÆR I JERES KOMMUNE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Et lavt sygefravær i folkeskolen er i sig selv godt for medarbejderen, den enkelte skole og kommunens økonomi. Vigtigst af alt er det, at børnene oplever en større stabilitet i deres hverdag, hvilket i sidste ende giver bedre faglige resultater. Kommunerne har de sidste år arbejdet målrettet og systematisk med at nedbringe sygefraværet – også blandt det undervisende personale. Fokus på arbejdsmiljø, støjrreduktion og hygiejne er tiltag, der understøtter nedbringelse af sygefraværet.

TIL VIDERE DRØFTELSE

En velafstemt systematik i tilgangen til sygefravær er afgørende. Her kan en lokal sygefraværspolitik bidrage og samtidig gøre det lettere at tale om sygefravær. Den kan skabe opmærksomhed og give fælles retningslinjer for forebyggelse og håndtering af sygefravær. Følgende spørgsmål bør stilles lokalt:

- › Har kommunen udarbejdet en sygefraværspolitik?
- › Hvilke metoder anvendes til at forebygge og nedbringe sygefraværet?
- › Har kommunen beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- › Hvad gør kommunen for, at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx på nedsat tid?
- › Hvad forventes af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- › Hvilke mål er der sat for de næste 2 år?

VÆSENTLIGE REGIONALE FORSKELLE PÅ UDVIKLINGEN I SYGEFRAVÆR BLANDT ELEVERNE

En lang række kommuner arbejder aktivt for at nedsætte sygefraværet blandt elever med henblik på, at sikre en stabil tilknytning til undervisningen. En stabil tilknytning er bl.a. forudsætningen for at få den bedst mulige afslutningseksamen og dermed få det bedste afsæt for at komme videre i uddannelsessystemet. Analysen viser at der er betydelige regionale forskelle på udviklingen. Der er således to regioner hhv. Region Sjælland og Region Midtjylland som har stigende sygefravær, mens Region Nordjylland har en nedgang.

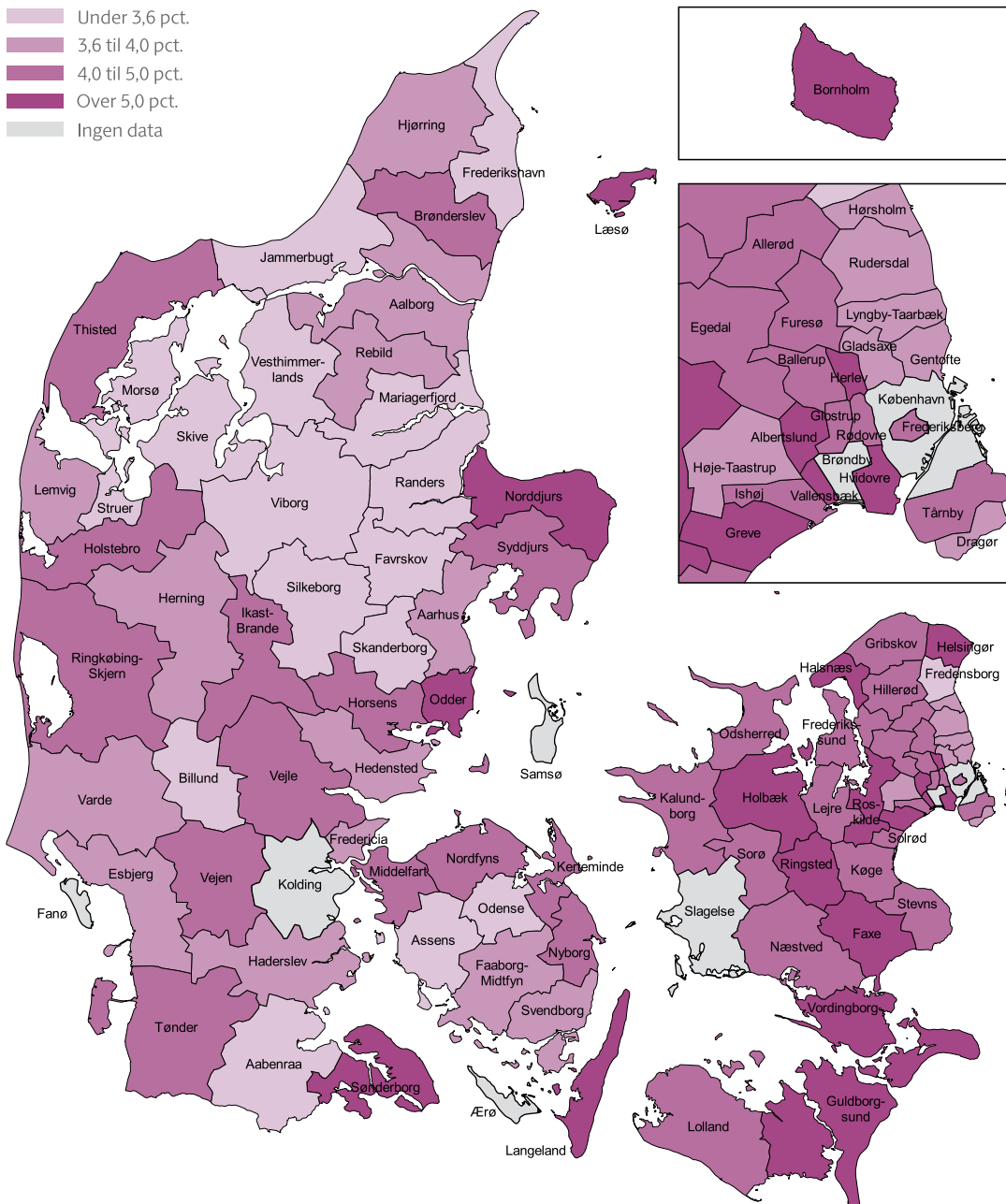

Lærernes sygefravær (dagsværksprincip), 2019, pct.

Silkeborg	2,7	—
Vesthimmerlands	2,8	▲
Fredensborg	2,9	▲
Struer	3,0	▲
Skive	3,0	▼
Viborg	3,1	▲
Frederikshavn	3,3	▲
Odense	3,3	▼
Mariagerfjord	3,3	▼
Skanderborg	3,3	▲
Jammerbugt	3,3	▲
Assens	3,4	▲
Aabenraa	3,4	▲
Morsø	3,5	▲
Favrskov	3,5	▲
Randers	3,5	▲
Billund	3,6	▲
Herning	3,6	▼
Hjørring	3,6	▼
Hørsholm	3,6	▼
Varde	3,7	▼
Esbjerg	3,7	▼
Hedensted	3,7	▲
Aarhus	3,7	▼
Svendborg	3,8	▲
Gladsaxe	3,8	▼
Gentofte	3,8	▼
Rebild	3,8	▲
Lynby-Taarbæk	3,9	▲
Rudersdal	3,9	▲
Dragør	3,9	▲
Haderslev	3,9	▼
Aalborg	3,9	▲
Lemvig	3,9	▼
Høje-Taastrup	4,0	▼
Fredericia	4,0	▼
Faaborg-Midtfyn	4,0	▲
Tønder	4,0	▲
Ballerup	4,1	▼
Vejle	4,1	▼
Furesø	4,1	▲
Holstebro	4,1	▲
Ikast-Brande	4,1	▲
Ringkøbing-Skjern	4,2	▼
Brønderslev	4,2	▲
Rødovre	4,3	▼
Stevns	4,3	▲
Syddjurs	4,3	▼
Frederiksberg	4,3	▼
Solrød	4,3	▲
Tårnby	4,4	▲
Nyborg	4,5	▼
Gribskov	4,5	▼
Nordfyns	4,5	▲
Allerød	4,5	▼
Thisted	4,6	▼
Ishøj	4,6	▲
Kalundborg	4,7	▲
Vejen	4,7	▼
Egedal	4,7	▲
Middelfart	4,8	▲
Næstved	4,8	▲
Lejre	4,8	▼
Frederikssund	4,8	▲
Køge	4,8	▼
Horsens	4,8	▼
Kerteminde	4,8	▼
Lolland	4,9	▲
Odsherred	4,9	▲
Hillerød	4,9	▼
Sorø	5,0	▼
Glostrup	5,0	▲
Roskilde	5,0	▼
Herlev	5,1	▼
Norddjurs	5,1	▼
Vordingborg	5,2	▲
Odder	5,2	▼
Bornholm	5,2	▼
Vallensbæk	5,2	▲
Hvidovre	5,3	▼
Læso	5,3	▲
Helsingør	5,4	▼
Halsnæs	5,4	▲
Holbæk	5,6	—
Guldborgsund	5,8	▲
Greve	5,9	▼
Faxe	5,9	▼
Albertslund	6,0	▼
Langeland	6,1	▼
Ringsted	6,4	▼
Sønderborg	6,6	▼
Københavns	0,0	—
Brøndby	0,0	—
Slagelse	0,0	—
Ærø	0,0	—
Fano	0,0	—
Kolding	0,0	—
Samso	0,0	—

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Lærernes sygefravær (dagsværksprincip), 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Sygefraværs pct. Lærere i Folkeskolen" viser det gennemsnitlige sygefravær for lærerne i 2019, afgrænset på overenskomst.
 Figur: FLIS

SEGREGERES FÆRRE ELEVER I DIN KOMMUNE IFT. SIDSTE ÅR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Inklusion indebærer, at børn med særlige behov så vidt muligt skal undervises sammen med deres kammerater i den almindelige undervisning, så flest mulige børn skal være en del af det almene fællesskab. Udfordringer er komplekse, og i de senere år har vi igen set en stigning i segregeringen, som sætter økonomien til special- og almenundervisningen under pres. Hvis segregeringen igen ønskes nedbragt, er det nødvendigt at sætte klare mål og sikre en god inklusion til fordel for både special- og almenområdet.

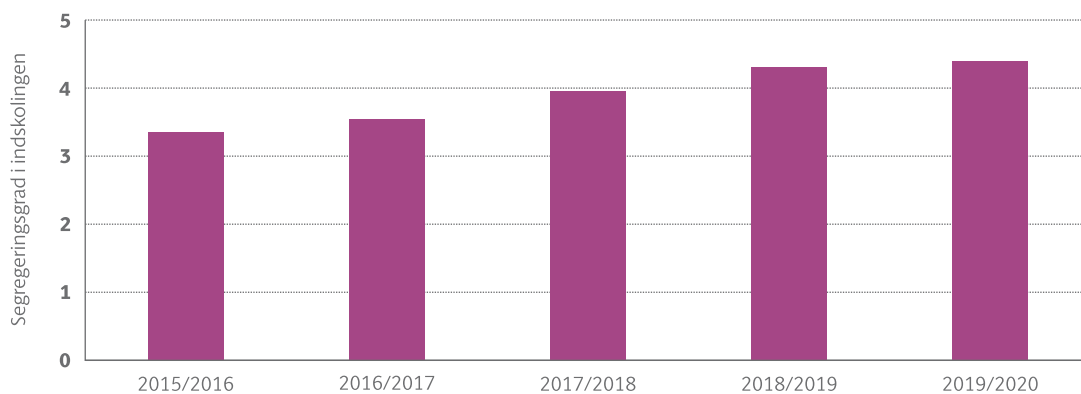
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har kommunalbestyrelsen opstillet tydelige og fælles mål for inklusion i folkeskolen?
- Hvordan sikrer kommunalbestyrelsen, at der følges op på fastsatte mål for inklusion?
- Hvilke elevgrupper er særligt overrepræsenterede i de segregerede tilbud (drengene, socialt udsatte elever, elever med anden etnisk herkomst mv.)?
- Er der på skolerne økonomiske incitamenter til inklusion? Lader kommunen frigjorte midler fra specialtilbuddene forblive på skoleområdet i forbindelse med inklusion af eleverne?
- Har kommunen afsat midler til kompetenceudvikling i forbindelse med inklusionsindsatsen?
- Segregeres eleverne til en specialklasse på en almen skole eller til en specialklasse?

BETYDELIG STIGNING I ANDEL SEGREGEREDE ELEVER I INDSKOLINGEN

Siden skoleåret 2015/2016 er andelen af segregerede elever i indskolingen steget med over et procentpoint. Hvorvidt stigningen skyldes øgede behov blandt eleverne i indskolingen eller, om tendensen hænger sammen med kommunale strategier, er uklart. Udviklingen er afgørende at følge, da udviklingen sammenholdt med en lav andel elever, som igen bliver almenelever betyder, at fremtidens segregeringsgrad kan blive endnu højere, når eleverne når udskolingen.

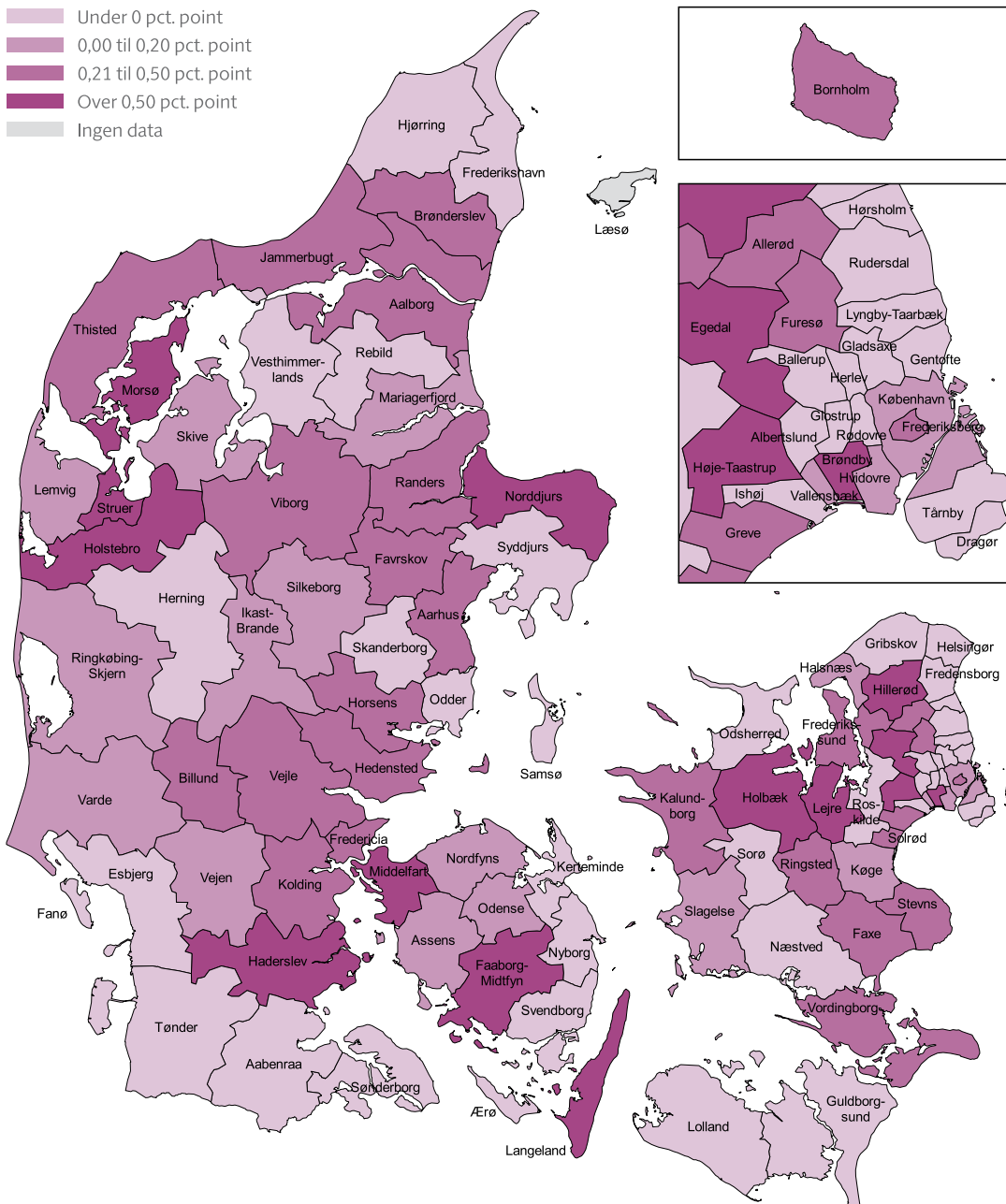

Udviklingen i segregeringsgrad fra 2018 til 2019, pct. point

Lolland	-1,47	▲
Næstved	-0,85	▲
Soro	-0,72	▼
Nyborg	-0,54	▲
Odsherred	-0,54	▲
Rødovre	-0,52	▲
Glostrup	-0,43	▲
Svendborg	-0,38	▼
Skanderborg	-0,36	▼
Odder	-0,30	▲
Vesthimmerlands	-0,30	▲
Guldborgsund	-0,26	▲
Roskilde	-0,26	▲
Esbjerg	-0,25	▲
Syddjurs	-0,24	▲
Herlev	-0,24	▲
Kerteminde	-0,22	▲
Sønderborg	-0,22	▲
Æro	-0,19	▲
Tønder	-0,18	▲
Ishøj	-0,16	▼
Ballerup	-0,15	▼
Samso	-0,13	▼
Lynby-Taarbæk	-0,13	▲
Fano	-0,12	▼
Hørsholm	-0,12	▼
Dragør	-0,08	▲
Rebild	-0,08	▲
Frederikshavn	-0,06	▲
Aabenraa	-0,05	▲
Herning	-0,05	▲
Albertslund	-0,05	▲
Gribskov	-0,05	▼
Fredensborg	-0,05	▼
Helsingør	-0,03	▼
Rudersdal	-0,02	▼
Gladsaxe	-0,02	▼
Tårnby	-0,02	▲
Gentofte	-0,01	▲
Hjørring	0,00	▲
Nordfyns	0,00	▲
Ikast-Brande	0,03	▲
Vejen	0,03	▲
Lemvig	0,05	▲
Assens	0,05	▲
Varde	0,07	▲
Skive	0,08	▼
Mariagerfjord	0,08	▼
Vallensbæk	0,08	▼
Københavns	0,09	▲
Silkeborg	0,14	▲
Odense	0,15	▲
Halsnæs	0,16	▲
Køge	0,18	▼
Ringkøbing-Skjern	0,18	▼
Hvidovre	0,19	▲
Slagelse	0,20	▼
Brønderslev	0,21	▼
Favrskov	0,24	▲
Furesø	0,24	▼
Aalborg	0,25	▲
Thisted	0,25	▲
Greve	0,26	▲
Aarhus	0,26	▼
Ringsted	0,27	▼
Solrød	0,31	▲
Horsens	0,31	▲
Frederikssund	0,34	▲
Randers	0,35	▼
Billund	0,36	▼
Faxe	0,36	▲
Stevns	0,37	▲
Frederiksberg	0,38	▼
Allerød	0,38	▼
Fredericia	0,39	▼
Bornholm	0,40	▼
Vordingborg	0,41	▼
Kolding	0,41	▼
Jammerbugt	0,42	▼
Hedensted	0,47	▼
Viborg	0,47	▼
Vejle	0,47	▼
Kalundborg	0,48	▼
Hillerød	0,56	▲
Middelfart	0,57	▼
Brøndby	0,60	▼
Langeland	0,61	▼
Heje-Taastrup	0,64	▲
Norddjurs	0,71	▼
Egedal	0,79	▼
Haderslev	0,89	▲
Lejre	0,98	▼
Struer	1,02	▼
Holbæk	1,15	▼
Holstebro	1,16	▼
Morsø	1,17	▲
Faaborg-Midtfyn	1,28	▼
Læso	0,00	

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udviklingen i segregeringsgrad fra 2018 til 2019, pct. point**

› **DATA**

Tabel: Udviklingen er beregnet pba. FLIS-nøgletallet "Seg.pct 0-9 klasse". Nøgletallet viser udviklingen i andelen af elever, der er ekskluderet fra den almene undervisning. Data stammer fra FLIS og er opgjort i september 2019 og september 2020. Figur: FLIS.

HVAD ER KARAKTERGENNEMSNITTET PÅ JERES FOLKESKOLER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Der er fokus på elevernes læring og trivsel i folkeskolen. Alle elever skal udfordres, så de bliver så dygtige, de kan. Derudover skal betydningen af social baggrund for de faglige resultater mindskes. Både i den enkelte kommune og nationalt er der stor opmærksomhed på måling af skolernes resultater. Der er store kommunale forskelle på elevernes karaktergennemsnit, og i FLIS er det muligt at se nærmere på forskelle på karaktergennemsnit mellem skoler i kommunen.

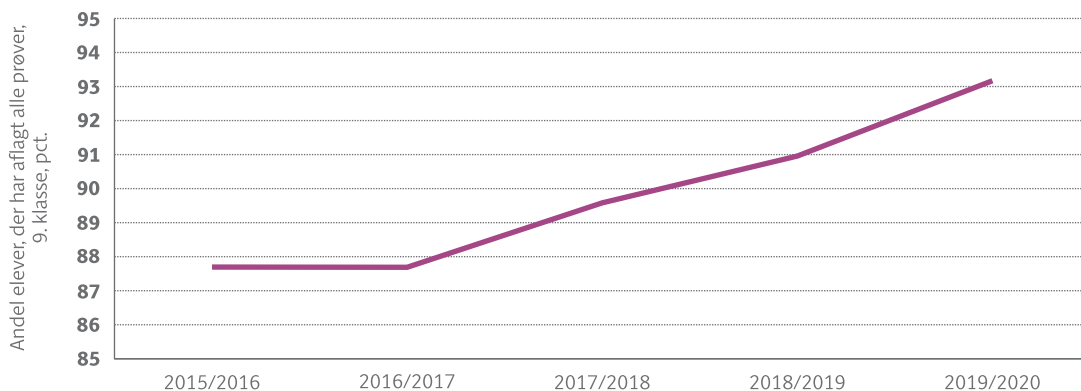
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I opstillet kommunalpolitiske mål, der supplerer og uddyber de nationale målsætninger?
- › Hvordan dokumenteres kommunens resultater?
- › Har kommunen faste processer for, hvordan der følges op på elevernes resultater, og hvad resultaterne skal give anledning til? Hvordan er fx opfølgingsprocessen på kvalitetsrapporten?
- › Får man i kommunen flyttet alle elever – både dem, der ikke klarer sig så godt, og dem i toppen?
- › Bruges pengene rigtigt i forhold til at fremme elevernes faglighed og trivsel?
- › Er der stor forskel på skoledistrikter og hvad skyldes det udover socioøkonomi?
- › Følger kommunen op på andelen af elever, der har aflagt prøve?

CA. 7 PROCENT AF ELEVERNE AFLÆGGER IKKE ALLE PRØVER I 9. KLASSE

At eleverne aflægger prøver i 9. klasse er afgørende for den enkelte og for kommunens økonomi. Tallene i nedenstående figur viser, at kommunerne siden skoleåret 2015/2016 har haft en betydelig udvikling i positiv retning med en stigning i andelen der aflægger alle prøver på 5,5 procentpoint. Udviklingen er positiv, men afspejler også væsentlige kommunale forskelle. For at flere elever aflægger prøver opfordres kommunerne til at gennemgå egne tal og sætte klare mål for den ønskede udvikling.

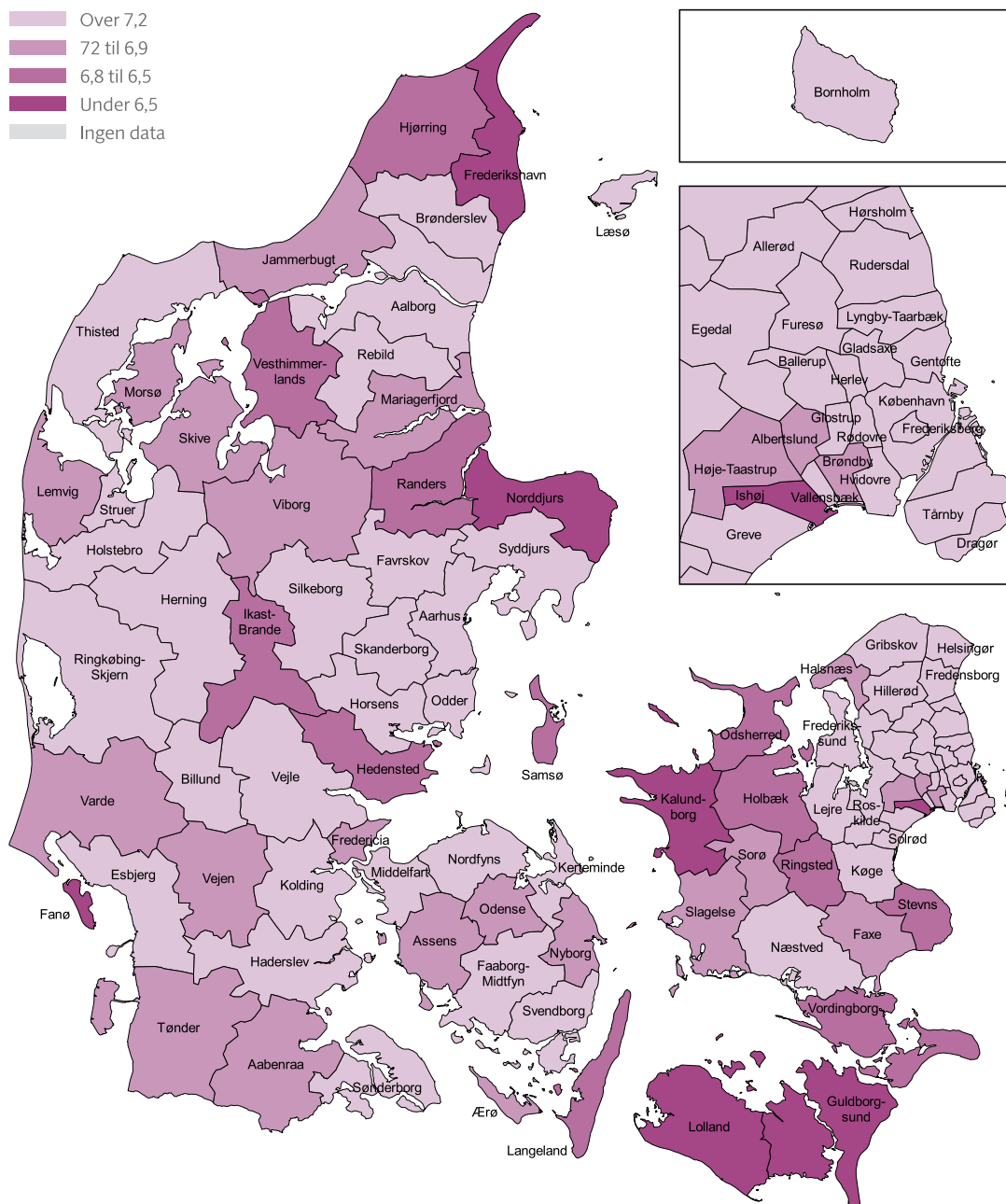

› Afgangskarakterer, 2019/2020

Gentofte	8,7	▲
Lynby-Taarbæk	8,6	–
Allerød	8,5	▲
Hørsholm	8,4	▼
Rudersdal	8,4	▼
Fredensborg	8,2	▼
Frederiksberg	8,1	–
Dragør	8,0	▲
Furesø	8,0	▼
Rebild	8,0	▲
Lejre	7,9	▲
Roskilde	7,8	–
Solrød	7,8	▲
Odder	7,7	▲
Københavns	7,6	▲
Gladsaxe	7,6	▼
Vallensbæk	7,6	▲
Hilleroed	7,6	▼
Egedal	7,6	▲
Næstved	7,6	▲
Struer	7,6	▲
Ballerup	7,5	▲
Rødovre	7,5	▲
Helsingør	7,5	▼
Køge	7,5	▲
Favrskov	7,5	▼
Skanderborg	7,5	▼
Aarhus	7,5	▼
Frederikssund	7,4	▲
Greve	7,4	▲
Gribskov	7,4	▲
Middelfart	7,4	▲
Kerteminde	7,4	▼
Nordfyns	7,4	▲
Billund	7,4	▲
Kolding	7,4	▼
Silkeborg	7,4	▼
Læso	7,4	▲
Aalborg	7,4	▲
Hvidovre	7,3	▲
Faaborg-Midtfyn	7,3	▲
Svendborg	7,3	▼
Sønderborg	7,3	▲
Esbjerg	7,3	▼
Horsens	7,3	▼
Vejle	7,3	▼
Herning	7,3	▼
Syddjurs	7,3	▲
Ringkøbing-Skjern	7,3	▲
Brønderslev	7,3	▼
Glostrup	7,2	▲
Herlev	7,2	▼
Tårnby	7,2	▼
Bornholm	7,2	▲
Haderslev	7,2	▲
Holstebro	7,2	▼
Thisted	7,2	▼
Høje-Taastrup	7,1	▲
Assens	7,1	▼
Nyborg	7,1	▲
Odense	7,1	▲
Æro	7,1	▼
Fredericia	7,1	▲
Skive	7,1	▼
Viborg	7,1	▼
Mariagerfjord	7,1	▲
Faxe	7,0	▼
Slagelse	7,0	▼
Soro	7,0	▼
Vejen	7,0	–
Aabenraa	7,0	▲
Lemvig	7,0	▼
Morsø	7,0	▲
Brøndby	6,9	▲
Albertslund	6,9	▲
Halsnæs	6,9	▲
Tønder	6,9	▼
Varde	6,9	▲
Jammerbugt	6,9	▲
Holbæk	6,8	▲
Stevns	6,8	▼
Langeland	6,8	▼
Randers	6,8	▼
Hedensted	6,8	▼
Vesthimmerlands	6,8	▼
Hjørring	6,8	▼
Ringsted	6,7	▼
Samso	6,7	▲
Ikast-Brande	6,7	▼
Ods herred	6,6	▼
Vordingborg	6,6	▼
Ishøj	6,4	▲
Kalundborg	6,4	▲
Norddjurs	6,4	▼
Frederikshavn	6,4	▼
Guldborgsund	6,3	▼
Fano	6,2	▼
Lolland	5,9	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Afgangskarakterer, 2019/2020**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser karaktergennemsnit i bundne prøvfag pr. kommune, 9. klasse i 2019/2020. De bundne prøver er: Dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig), matematik (med/uden hjælpemidler), engelsk (mundtlig) og fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. Klassetypen er normalklasser – fuldt årgangsoptaget, normalklasser – ikke fuldt årgangsoptaget samt specialklasser. STIL. Figur: STIL.

HVOR MANGE ELEVER I JERES KOMMUNE FÅR MINDST 2 I DANSK OG MATEMATIK?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Ét af de nationale mål for folkeskolen er, at alle elever skal udvikle sig fagligt – både elever i toppen og elever i bunden. Nøgletallet sætter fokus på, hvor stor gruppen af elever med de dårligste karakterer er. Der er desuden kommet fokus på nøgletallet med både EUD- og gymnasireformen, idet der er et krav om, at elever skal have mindst 2 i dansk og matematik i folkeskolens afgangsprøve for at kunne blive optaget på en erhvervsuddannelse eller på gymnasiet.

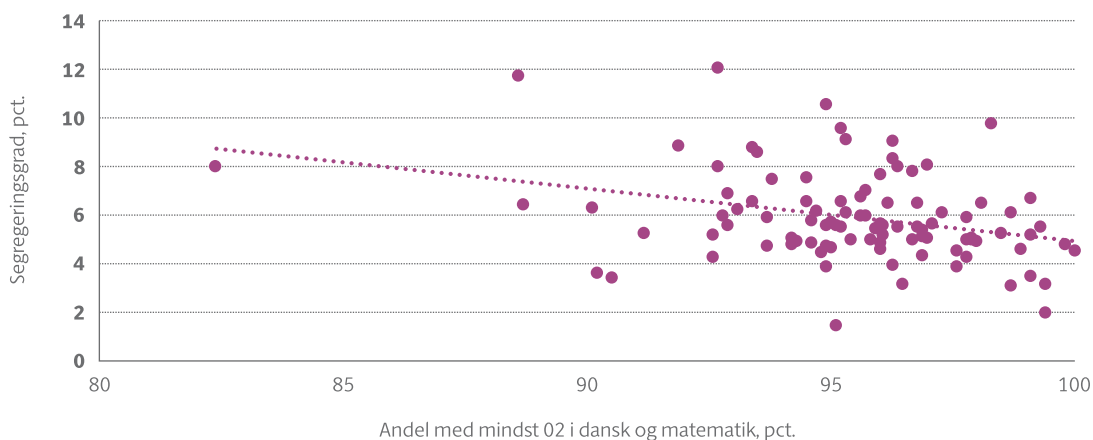
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan arbejder man på skolerne med at løfte elever, der ikke klarer sig så godt fagligt?
- › Hvordan arbejder kommunen med brobygning til ungdomsuddannelserne og erhvervsklasser til de mindre bogligt orienterede unge?
- › Hvordan tilrettelægger kommunen sine tilbud til unge, som ikke umiddelbart er parat til at påbegynde en ungdomsuddannelse?
- › Er der forskel på kommunes skoledistrikter, og hvad kan forklare denne forskel?
- › Sammenholdes disse data med andelen af elever, som har aflagt prøve på både kommune- og skoleniveau?

SAMMENHÆNG MELLEM SEGREGERINGSGRAD OG ANDELEN MED MINDST 02 I DANSK OG MATEMATIK

En høj segregering har ofte været en del af forklaringen på en lav andel elever, som får 02 i dansk og matematik. Resultaterne af sammenhængen i nedenstående figur viser, at der på tværs af kommunerne er en sammenhæng. Resultatet siger i midlertidig ikke, at der er tale om en kausal sammenhæng, men blot at der statistisk er en sammenhæng mellem tallene.

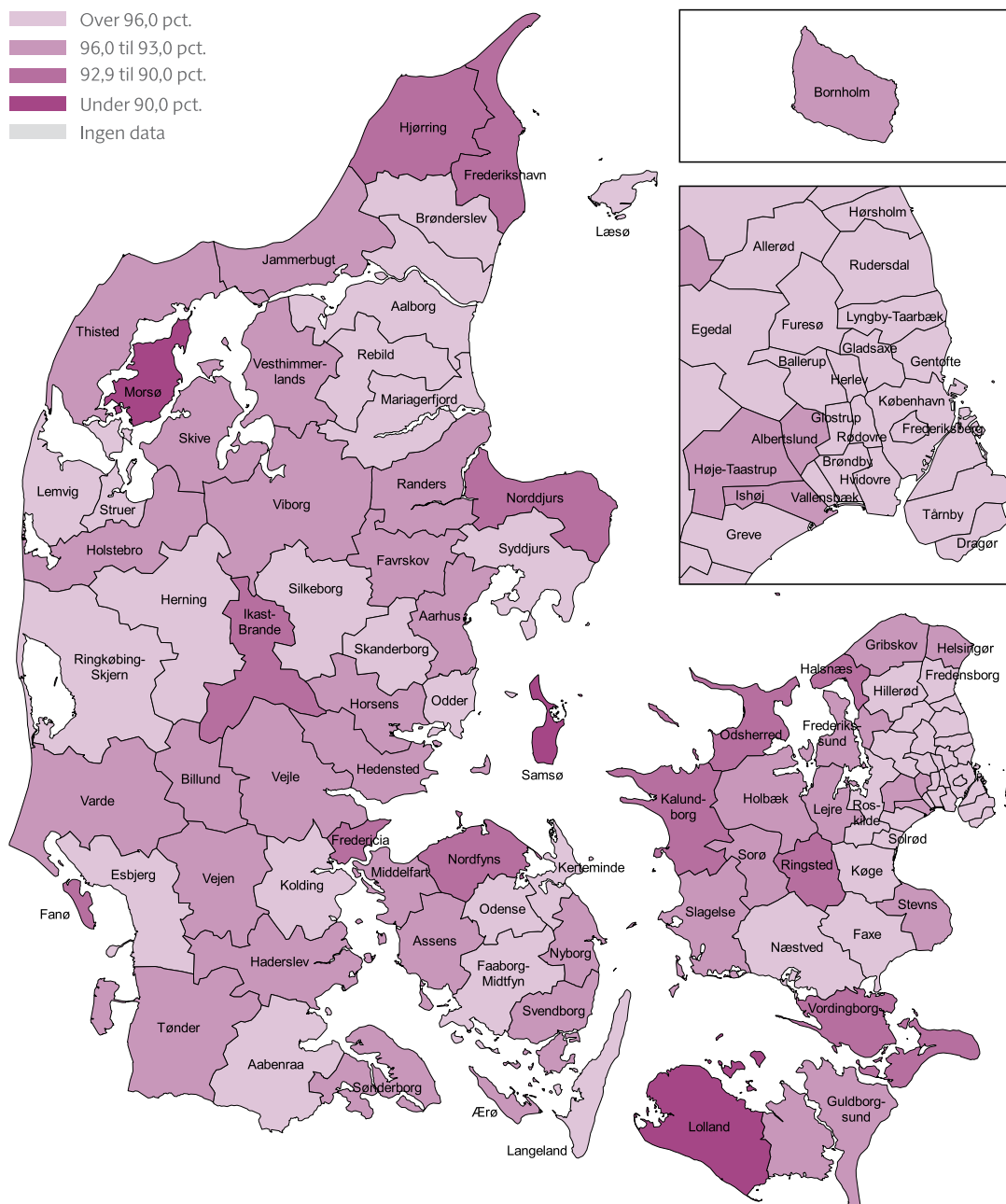

› Andel elever med 2 eller derover i dansk og matematik, 2019/2020, pct

Allerød	100,0	▲
Læso	100,0	▲
Lyngby-Taarbæk	99,8	▲
Dragør	99,4	▲
Vallensbæk	99,4	▲
Køge	99,3	▲
Gentofte	99,1	▼
Herlev	99,1	▲
Hørsholm	99,1	▲
Rebild	98,9	▲
Rudersdal	98,7	▼
Ringkøbing-Skjern	98,7	▲
Solrød	98,5	▼
Næstved	98,3	▲
Kerteminde	98,1	▼
Skanderborg	98,0	▼
Fredensborg	97,9	▼
Aalborg	97,9	▲
Frederiksberg	97,8	▲
Furesø	97,8	▲
Silkeborg	97,8	▲
Gladsaxe	97,6	▲
Tårnby	97,6	▲
Brønderslev	97,3	▼
Københavns	97,1	▲
Ballerup	97,0	▲
Brøndby	97,0	▲
Egedal	96,9	▼
Odder	96,9	▲
Mariagerfjord	96,9	▲
Rødovre	96,8	▲
Herrning	96,8	▼
Odense	96,7	▲
Aabenraa	96,7	▲
Syddjurs	96,5	▼
Hillerød	96,4	▲
Langeland	96,4	▲
Faaborg-Midtfyn	96,3	▲
Esbjerg	96,3	▲
Struer	96,3	▼
Glostrup	96,2	▼
Hvidovre	96,1	▲
Kolding	96,1	▼
Greve	96,0	▼
Roskilde	96,0	▼
Faxe	96,0	▲
Lemvig	96,0	▼
Thisted	95,9	▲
Favrskov	95,8	▼
Frederikssund	95,7	▲
Vesthimmerlands	95,7	▲
Albertslund	95,6	▲
Lejre	95,6	▼
Skive	95,4	▼
Gribskov	95,3	▲
Middelfart	95,3	▲
Slagelse	95,2	▲
Veje	95,2	▼
Holstebro	95,2	▼
Svendborg	95,1	▼
Ærø	95,1	▼
Soro	95,0	▲
Billund	95,0	▼
Holbæk	94,9	▲
Guldborgsund	94,9	▲
Vejen	94,9	▼
Horsens	94,9	▼
Varde	94,8	▼
Assens	94,7	▼
Viborg	94,6	▼
Jammerbugt	94,6	▲
Nyborg	94,5	▲
Randers	94,5	▼
Aarhus	94,3	▼
Helsingør	94,2	▼
Hedensted	94,2	▼
Ishøj	93,8	▼
Bornholm	93,7	▲
Tønder	93,7	▲
Stevns	93,5	▼
Høje-Taastrup	93,4	▼
Haderslev	93,4	▲
Sønderborg	93,1	▼
Halsnæs	92,9	▲
Ikast-Brande	92,9	▼
Frederikshavn	92,8	▼
Odsherred	92,7	▼
Norddjurs	92,7	▼
Nordfyns	92,6	▼
Fredericia	92,6	▼
Kalundborg	91,9	▲
Hjørring	91,2	▼
Fanø	90,5	▼
Vordingborg	90,2	▲
Ringsted	90,1	▼
Morsø	88,7	▼
Lolland	88,6	▼
Samso	82,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel elever med 2 eller derover i dansk og matematik, 2019/2020, pct**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andel elever i 2019/2020, der har aflagt alle prøver i både dansk og matematik, og som har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2 i begge fag. Elever, der ikke har aflagt alle prøver i dansk og matematik, opfylder ikke kriteriet. Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder. Klassetypen er normalklasser – fuldt årgangsofdelte, normalklasser – ikke fuldt årgangsofdelte og specialklasser. Klasse trinnet er 9. klasse. STIL.

Figur: STIL.

HVOR MANGE AF JERES ELEVER ER I GANG MED EN UNGDOMSUDDANNELSE 15 MÅNEDER EFTER 9. KLASSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Den uddannelsespolitiske målsætning er, at alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse. Det er en af folkeskolens centrale opgaver at understøtte, at eleverne er uddannelsesparate, når de forlader folkeskolen. Nye tal viser, at der er store kommunale forskelle på i hvor høj grad det lykkedes. Variationen i om eleverne er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter afsluttet grundskole er fra 79 pct. til 100 pct.

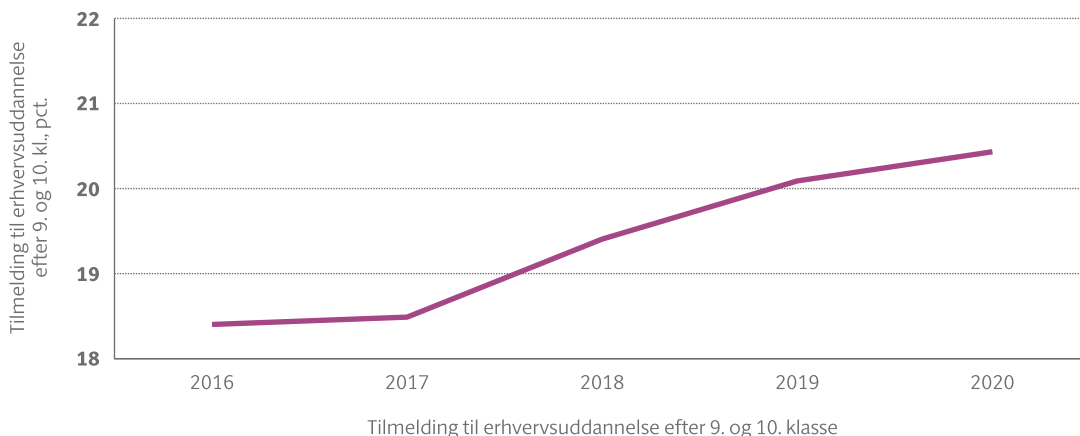
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Er der en kommunal strategi for, hvordan der sikres en tryk overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse?
- › Hvordan arbejder kommunen med brobygning til ungdomsuddannelserne og erhvervsklasser for de mindre bogligt orienterede unge?
- › Er der et godt samarbejde institutionerne imellem, så der sikres et sammenhængende fokus på overgangen til ungdomsuddannelse fra alle sider?
- › Er der dialog med erhvervsskoler og gymnasier omkring deres arbejde for at nedbringe frafaldet?
- › Hvordan tilrettelægger kommunen sine tilbud til de unge, som ikke umiddelbart er parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse?

SØGNINGEN TIL ERHVERVSUDDANNELSERNE STIGER FORTSAT

Med erhvervsuddannelsesreformen blev der sat det klare mål at "Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse". Mindst 25 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025. Nyeste tal viser, at søgningen til erhvervsuddannelserne siden 2017 er steget med næsten 1 pct. point om året. I 2019 valgte 20,1 pct. en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse, og der er dermed stadig et stykke vej til erhvervsuddannelsesreformens målsætning om mindst 30 pct. i 2030.

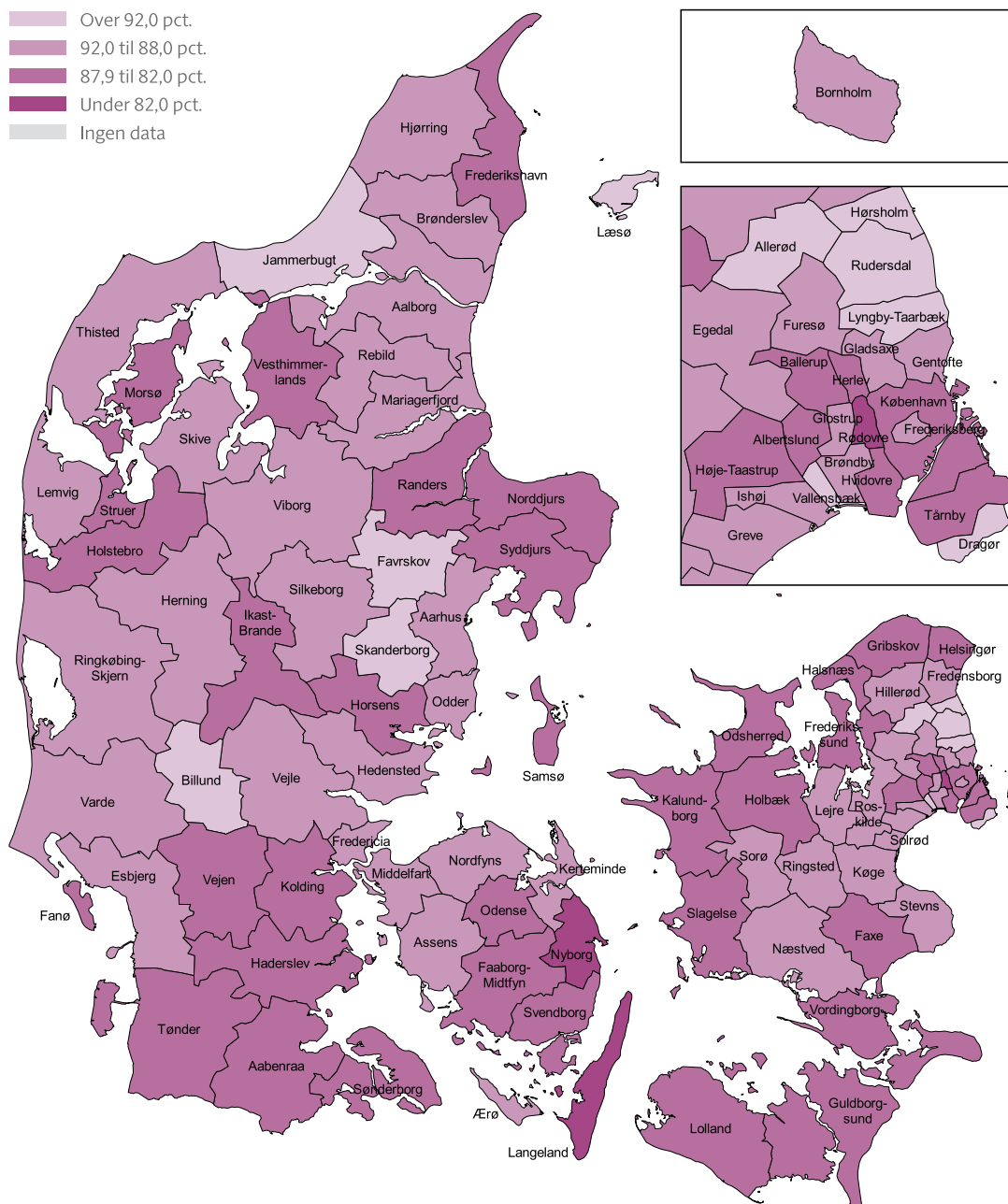

› Andel på ungdomsuddannelse 15 mdr. efter grundskole, årgang 2017/2018, pct.

Læso	100,0	▲
Hørsholm	95,4	▲
Lyngby-Taarbæk	94,0	▲
Favrskov	93,8	▲
Rudersdal	93,6	–
Vallensbæk	93,4	▼
Skanderborg	93,3	▲
Allerød	93,2	▲
Billund	92,6	▲
Dragør	92,5	▼
Jammerbugt	92,2	▲
Hillerød	91,9	▲
Rebild	91,7	▲
Egedal	91,5	▼
Roskilde	91,5	▼
Æro	91,3	▼
Glostrup	91,1	▲
Lejre	91,1	▲
Furesø	91,0	▼
Køge	91,0	–
Solrød	90,8	▼
Viborg	90,5	▲
Lemvig	90,4	▼
Odder	90,4	▲
Gladsaxe	90,0	▲
Assens	90,0	▼
Fredensborg	89,9	▲
Fredericia	89,9	▼
Ishøj	89,7	▲
Bornholm	89,7	▲
Thisted	89,6	▲
Skive	89,5	▲
Nordfyns	89,4	▲
Gentofte	89,3	▼
Kerteminde	89,3	▼
Greve	89,1	▼
Herning	89,0	▲
Brøndby	88,9	▼
Ringsted	88,9	▲
Middelfart	88,9	▼
Esbjerg	88,8	▲
Brønderslev	88,8	▲
Hjørring	88,8	▲
Soro	88,7	▲
Aalborg	88,7	▼
Frederiksberg	88,6	▲
Varde	88,6	▲
Stevns	88,5	▲
Næstved	88,4	▲
Silkeborg	88,4	▼
Hedensted	88,4	▼
Vejle	88,3	▲
Aarhus	88,1	–
Ringkøbing-Skjern	88,1	▲
Mariagerfjord	88,1	▼
Faaborg-Midtfyn	87,9	▼
Hvidovre	87,8	▼
Horsens	87,8	▼
Kalundborg	87,7	▲
Struer	87,6	▼
Ikast-Brande	87,6	▲
Vejen	87,3	▲
Aabenraa	87,3	▲
Odense	87,2	▼
Frederikssund	86,6	▼
Halsnæs	86,5	▲
Haderslev	86,4	▼
Kolding	86,3	▼
Holstebro	86,3	▼
Herlev	86,1	▼
Vordingborg	86,1	▼
Frederikshavn	86,0	▼
Tårby	85,9	▼
Ballerup	85,8	▲
Odsherred	85,6	▲
Lolland	85,6	▼
Sønderborg	85,5	▼
Guldborgsund	85,3	▲
Morsø	84,9	▲
Københavns	84,8	▼
Faxe	84,8	▼
Svendborg	84,8	▼
Holbæk	84,7	▼
Syddjurs	84,7	▼
Albertslund	84,6	▼
Hoje-Taastrup	84,2	▼
Slagelse	84,0	▼
Vesthimmerlands	83,9	▼
Tønder	83,5	▼
Norddjurs	83,5	▼
Helsingør	83,3	▼
Samso	83,3	▼
Gribskov	83,1	▼
Randers	82,9	▼
Fanø	82,8	▲
Rødovre	81,7	▼
Nyborg	79,7	▼
Langeland	79,2	–

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel på ungdomsuddannelse 15 mdr. efter grundskole, årgang 2017/2018, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser hvor stor en andel af eleverne, som 15 måneder efter 9. klasse (årgang 2017/2018), er i gang med en ungdomsuddannelse (erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse, STU og KUU). Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler og dagbehandlingstilbud. Børne- og Undervisningsministeriet.

Figur: Børne- og Undervisningsministeriet.

HVORDAN HAR UDGIFTER TIL UDSATTE BØRN OG UNGE UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne melder fortsat om et pres på det specialiserede socialområde. Presset på udgifterne på børneområdet har ikke samme omfang som på voksenområdet - men regnskaberne lever ikke op til ambitionerne i budgetterne. Regnskabet for 2019 på 16,7 mia. kr. bekræfter denne udvikling. Fra politisk side kan en klar retning og prioritering understøtte arbejdet, mens tilpasning af indsatserne og opfølgning på effekten kan være nogle af redskaberne i forvaltningens arbejde med at styre inden for de budgetterede rammer.

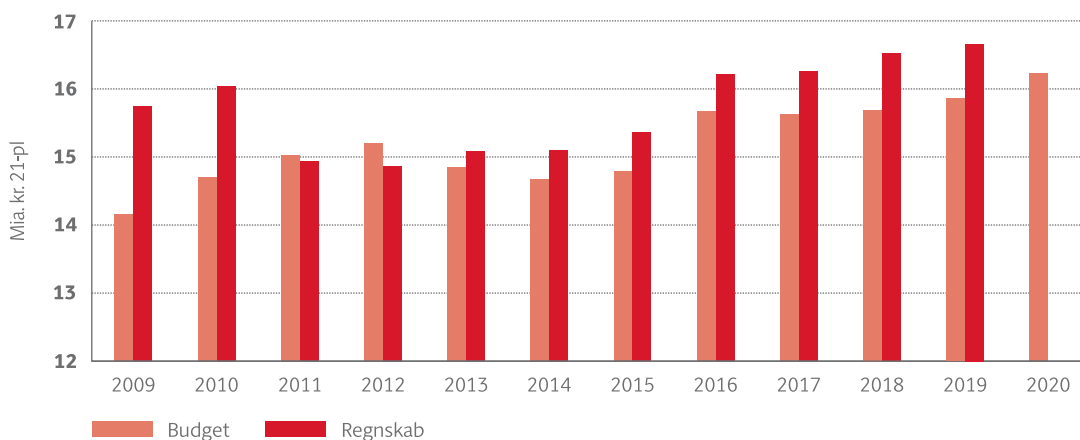
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er afgørende at følge udviklingen i udgifter og aktivitet på det specialiserede børnesocialområde løbende. Derfor kan følgende drøftelser være relevante i kommunen:

- Er der politisk vedtagne strategier for området?
- Tages der løbende stilling til aktivitets- og udgiftsudviklingen på området?
- Er der en plan for, hvordan pludseligt opståede udgifter håndteres?
- Følges der op på indsatsernes effekt og tilpasses indsatserne herudfra?
- Lægges budgettet ud fra realistiske forudsætninger og fremskrivninger?

FORSKELLEN MELLEM BUDGET OG REGNSKAB ØGES FORTSAT

I perioden efter kommunalreformen var der udgiftsvækst og store budgetoverskridelser på det specialiserede børneområde. I årene efter har fokuserede styringsindsatser vendt udviklingen i de kommunale regnskaber. Siden 2013 har der dog været budgetoverskridelser på området – og gabet mellem budget og regnskab har været svagt stigende for hvert år siden.

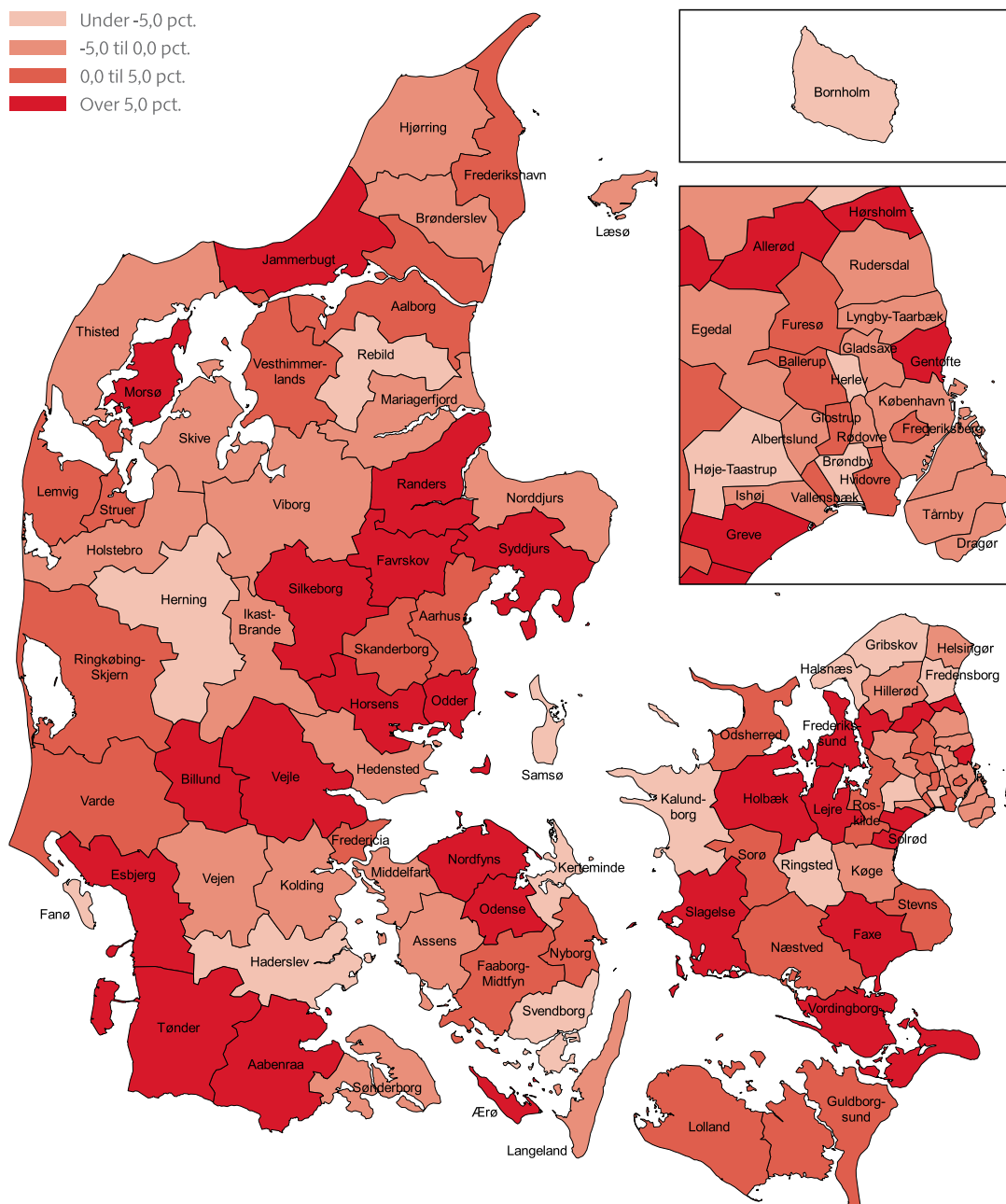

Udvikling i samlede nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge fra 2018 til 2019, pct.

Fredensborg	-18,6	▲
Fano	-15,3	▲
Kerteminde	-13,3	▲
Samso	-13,2	▲
Ringsted	-9,1	▲
Høje-Taastrup	-8,4	▲
Bornholm	-8,3	–
Herlev	-7,8	▲
Gribskov	-7,7	▼
Brøndby	-7,2	▼
Halsnæs	-6,8	▲
Haderslev	-6,5	▲
Herning	-6,5	▼
Svendborg	-5,6	▼
Kalundborg	-5,3	▲
Rebild	-5,3	▲
Dragør	-5,0	▲
Ishøj	-4,9	▲
Middelfart	-4,8	▲
Rødovre	-4,5	▲
Vejen	-3,9	▲
Norddjurs	-3,8	▲
Læsø	-3,6	▲
Lyngby-Taarbæk	-3,5	▲
Hillerød	-3,5	▲
Gladsaxe	-3,5	▼
Kolding	-3,4	▲
Ikast-Brande	-3,3	▲
Rudersdal	-3,2	▲
Assens	-2,5	▼
Mariagerfjord	-2,4	▼
Sønderborg	-2,0	▲
Albertslund	-1,6	▲
Hedensted	-1,5	▲
Viborg	-1,5	▲
Thisted	-1,3	▼
Køge	-1,1	▲
Egedal	-1,1	▲
Holstebro	-1,0	▲
Brønderslev	-0,9	▼
Helsingør	-0,8	▲
Hjørring	-0,5	▲
Skive	-0,4	▼
Tårnby	-0,4	▼
Langeland	-0,1	–
Københavns	0,0	▼
Aarhus	0,0	▲
Næstved	0,4	▲
Ballerup	0,5	▲
Aalborg	0,6	▼
Furesø	0,6	▲
Skanderborg	0,9	–
Vesthimmerlands	1,2	▲
Ringkøbing-Skjern	1,4	▼
Frederiksberg	1,4	▼
Hvidovre	1,7	▲
Faaborg-Midtfyn	1,8	▲
Lolland	2,0	▼
Lallensbæk	2,0	▲
Soro	2,1	▼
Fredericia	2,4	▼
Guldborgsund	2,5	▲
Lemvig	3,0	▼
Frederikshavn	3,1	▲
Glostrup	3,2	▼
Nyborg	4,2	▼
Varde	4,5	▼
Stevns	4,5	▼
Roskilde	4,6	▼
Odsherred	4,9	▲
Struer	5,0	▲
Holbæk	5,7	▼
Tønder	5,7	▼
Randers	5,7	▼
Allerød	6,1	▼
Esbjerg	6,2	▼
Frederikssund	6,5	▼
Vejle	6,5	▲
Favrskov	7,0	▼
Odense	7,0	▲
Silkeborg	7,4	▼
Odder	7,5	▼
Syddjurs	7,6	▼
Aabenraa	7,8	▼
Billund	8,0	▼
Morsø	8,1	▼
Vordingborg	8,3	▼
Ærø	8,8	–
Slagelse	8,8	–
Greve	8,9	▼
Lejre	9,0	▼
Jammerbugt	9,4	▼
Solrød	9,7	▼
Hørsholm	10,5	▼
Horsens	11,9	▼
Faxe	17,4	▲
Gentofte	19,0	▼
Nordfyns	23,4	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udvikling i samlede nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge fra 2018 til 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i nettodriftsudgifterne til udsatte børn og unge fra 2018 til 2019. Data er trukket på funktionerne 5.28.17, 5.28.20, 5.28.21, 5.28.22, 5.28.23, 5.28.24, 5.28.25, 5.28.26 samt 5.57.72 (grp. 9, 15 og 16, ekskl. statsrefusion). FLIS Figur: FLIS, dog med budgettal tilføjet.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL ANBRINGELSER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

En anbringelse er en af de mest indgribende foranstaltninger på børneområdet. Det er også en indsats, hvor der kan være stor forskel på børnenes støttebehov: Nogle børn og unge vil have behov for omfattende støtte og anbringelse på fx en døgninstitution, andre kan få god støtte hos en plejefamilie, mens en anbringelse hos familie eller netværk kan give trygge rammer for andre igen. På tværs af kommunerne er i gennemsnit 1 pct. af børnene anbragt. Tallet svinger dog lokalt fra kun ca. 0,3 pct. til godt 3 pct. af kommunens børn. Som en af de dyreste indsatser, der kan sættes ind med på området, kan anbringelser altså spille en stor rolle i budget og regnskab.

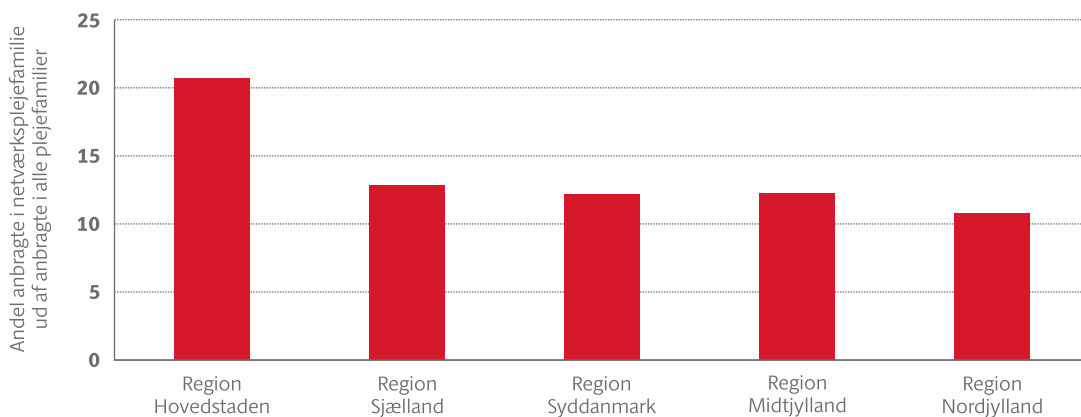
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det er oplagt at tage politisk drøftelse om anbringelsesområdet og dermed sætte en retning for arbejdet med børn og familier. Drøftelsen kan have forskellige indgangsvinkler:

- › Hvornår og hvordan anbringes børn i kommunen?
- › Hvad er de politiske mål og ambitioner for anbragte børn? Skal der arbejdes hen imod fx en afgangseksamen fra skolen og videre uddannelse? Følges der op på målene?
- › Inddrages barnets øvrige netværk til at støtte op i anbringelsessituationer?
- › Hvordan sikres det, at unge anbragte kommer i gang med voksenlivet?

REGIONALE FORSKELLE I ANVENDELSEN AF NETVÆRKSPLEJEFAMILIER

Netværksanbringelser, dvs. anbringelser hos slægt eller netværk, er for nogle kommuner en overset anbringelsesform. Skandinaviske studier viser ellers, at en stor del af de børn og unge, der er anbragt hos slægt og netværk trives godt og har det bedre helbredsmæssigt sammenlignet med andre anbragte. Figuren viser, at der er stor forskel på andelen af børn anbragt i netværksplejefamilier regionerne imellem. Kommunerne i hovedstaden anvender denne anbringelsestype oftere end de øvrige kommuner. Fælles er dog, at omfanget af denne type anbringelse er stort set uændret på syv år. For den enkelte kommune kan det derfor være relevant at overveje, om netværk og familie kan i højere grad tænkes aktivt ind ved anbringelse.

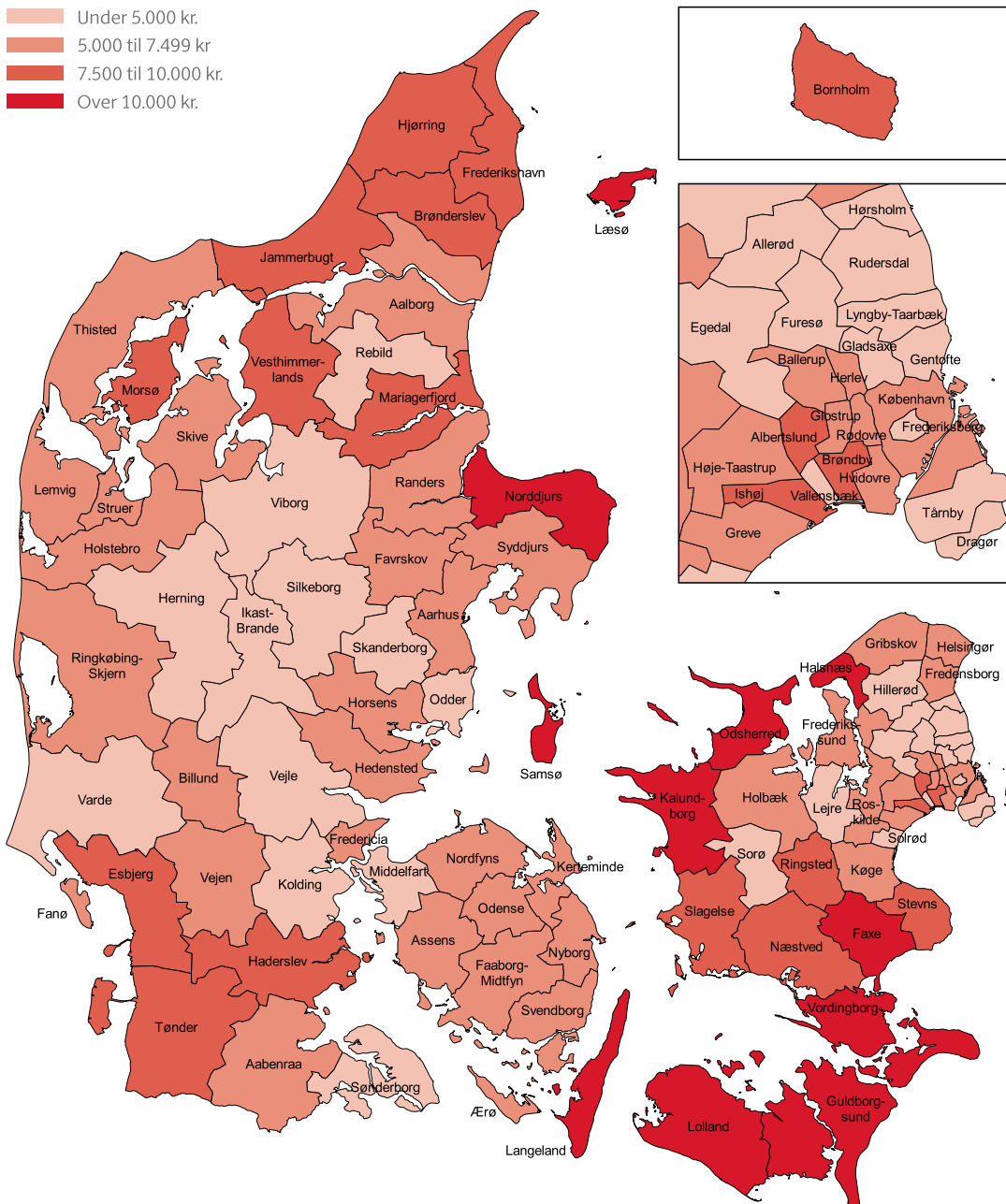

› Nettodriftsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årig, regnskab 2019, 21-pl

Dragør	2.522	▲
Furesø	2.823	▲
Vallensbæk	3.113	▲
Skanderborg	3.433	▲
Solrød	3.438	▼
Egedal	3.443	▼
Allerød	3.627	▲
Tårnby	3.849	▲
Kolding	3.902	▲
Gentofte	3.947	▲
Silkeborg	4.030	▲
Lynghby-Taarbæk	4.098	▲
Lejre	4.160	▲
Ikast-Brandø	4.279	▲
Herning	4.378	▲
Middelfart	4.437	▼
Hillerød	4.464	▼
Sønderborg	4.489	▼
Varde	4.513	▼
Frederiksberg	4.542	▲
Soro	4.624	▲
Odder	4.678	▲
Vejle	4.711	▼
Gladsaxe	4.725	▲
Hørsholm	4.788	▼
Rudersdal	4.805	▲
Rebild	4.810	▲
Viborg	4.851	▲
Aarhus	5.045	▲
Fredericia	5.047	▲
Københavns	5.091	▼
Roskilde	5.106	▲
Syddjurs	5.179	▲
Æro	5.189	▲
Randers	5.239	▲
Hvidovre	5.307	▲
Glostrup	5.324	▲
Fredensborg	5.387	▲
Nordfyns	5.494	▲
Rødovre	5.519	▼
Kerteminde	5.642	▼
Favrskov	5.670	▲
Skive	5.766	▲
Greve	5.822	▲
Hedensted	5.885	▲
Horsens	5.968	▲
Holstebro	6.258	▼
Holbæk	6.297	▲
Odense	6.298	▲
Gribskov	6.320	▲
Herlev	6.333	▲
Fanø	6.362	▼
Aalborg	6.411	▲
Køge	6.415	▼
Aabenraa	6.430	▲
Vejen	6.444	▼
Lemvig	6.473	▲
Faaborg-Midtfyn	6.803	▼
Billund	6.844	▼
Thisted	6.870	▲
Høje-Taastrup	7.010	▲
Nyborg	7.100	▼
Frederikssund	7.110	▼
Ballerup	7.122	▼
Struer	7.177	▼
Ringkøbing-Skjern	7.199	▼
Svendborg	7.346	▼
Helsingør	7.461	▼
Assens	7.469	▼
Haderslev	7.535	▼
Næstved	7.556	▼
Mariagerfjord	7.611	▼
Hjørring	7.902	▼
Brøndby	7.946	▼
Stevns	8.393	▲
Bornholm	8.441	▼
Slagelse	8.483	▼
Vesthimmerlands	8.566	▼
Esbjerg	8.607	▼
Brønderslev	8.709	▲
Ishøj	8.750	▼
Morsø	8.812	▼
Jammerbugt	9.432	▼
Albertslund	9.495	▼
Ringsted	9.574	▼
Frederikshavn	9.872	▼
Tønder	9.981	▼
Kalundborg	10.120	▼
Samsø	10.241	▼
Faxe	10.381	▼
Odsherred	10.649	▼
Norddjurs	10.902	▼
Vordingborg	12.293	▲
Halsnæs	13.290	▼
Guldborgsund	13.393	▼
Langeland	18.874	▼
Lolland	19.546	▼
Læsø	19.621	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årig, regnskab 2019, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne til anbringelser på funktion 5.28.20, 5.28.22, 5.28.23 samt 5.28.26 grp. 001 og grp. 002 pr. 0-22-årig. Anbringelser, som Ungdomskriminalitetsnævnet har truffet afgørelse om, er inkluderet. Tallet inkluderer ikke udgifter til sikrede døgninstitutioner (fkt. 5.28.24) og er i 21-pl. Antallet af 0-22-årige er trukket i FLIS opgjort som et gennemsnit over årets måneder.

Figur: Danmarks Statistik.

HVOR MEGET SATSER I PÅ FOREBYGGELSE TIL UDSATTE BØRN OG UNGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

I en årrække har der været fokus på økonomien James Heckmans studier af effekter ved at sætte ind, inden problemerne vokser sig for store for børn og familier. I kommunerne har forebyggelse da også for alvor fået fodfæste på det specialiserede børnesocialområde, og de forebyggende indsatser er i stødt stigning. Det forebyggende arbejde udvikler sig dog hele tiden. For mange kommuner er næste skridt i arbejdet med forebyggelse at koble de forebyggende sociale indsatser sammen med indsatser på andre områder i højere grad, fx dagtilbuds-, skole- og sundhedsområdet.

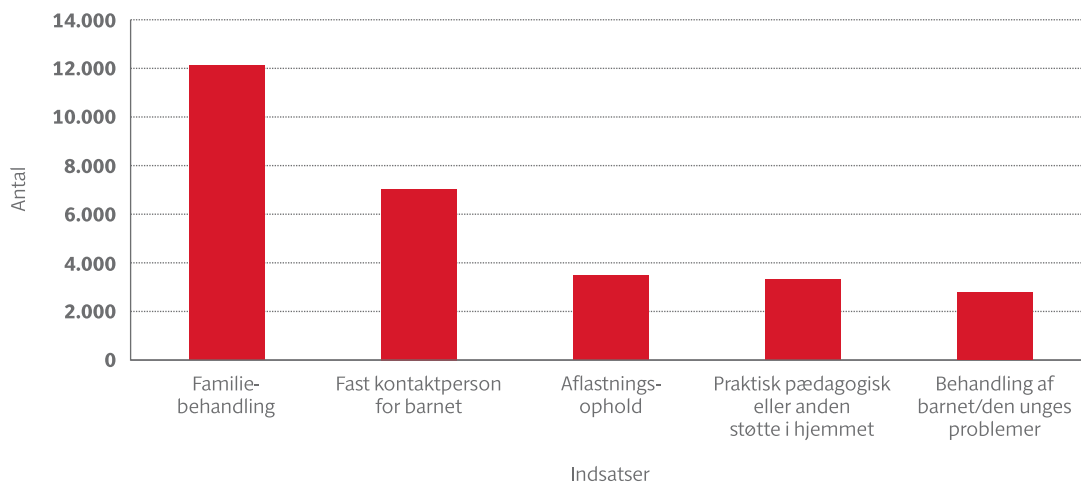
TIL VIDERE DRØFTELSE

For at forebyggelse er en god investering, skal den have et formål og – ikke mindst – skal der følges på, om den har den rette effekt. Følgende kan overvejes i arbejdet:

- › Hvordan og hvornår følges der op på, om indsatserne virker efter ønsket?
- › Hvad gør man, hvis barn og familie ikke får den ønskede progression? Og hvornår skal indsatser omlægges, hvis effekten er udeblevet?
- › Hvordan inddrages børn og familier i det forebyggende arbejde, og hvordan engageres de i at skabe progression?
- › Tænkes den forebyggende indsats på tværs af forvaltninger? Understøtter organiseringen helhedstænkning rundt om barnet og familien?

FOREBYGGELSE SKER MED FAMILIEN SOM UDGANGSPUNKT

I 2019 blev cirka 35.000 forebyggende indsatser sat i værk over for 0-22-årige efter en børnefaglig undersøgelse. Ser man på de fem mest anvendte indsatser, blev der oftest iværksat familiebehandling med lidt over 12.000 familiebehandlinger i 2019. Forældre spiller en central rolle for børns opvækst, og en ophobning af risikofaktorer i en familie kan påvirke børnene negativt. Her tyder tallene på, at kommunerne ofte sætter ind med indsatser, der netop skal styrke forældres og børns mestring af familielivet. Det er i overensstemmelse med tidligere analyser af området, som også viser, at de familierettede indsatser har været i vækst i en årrække.

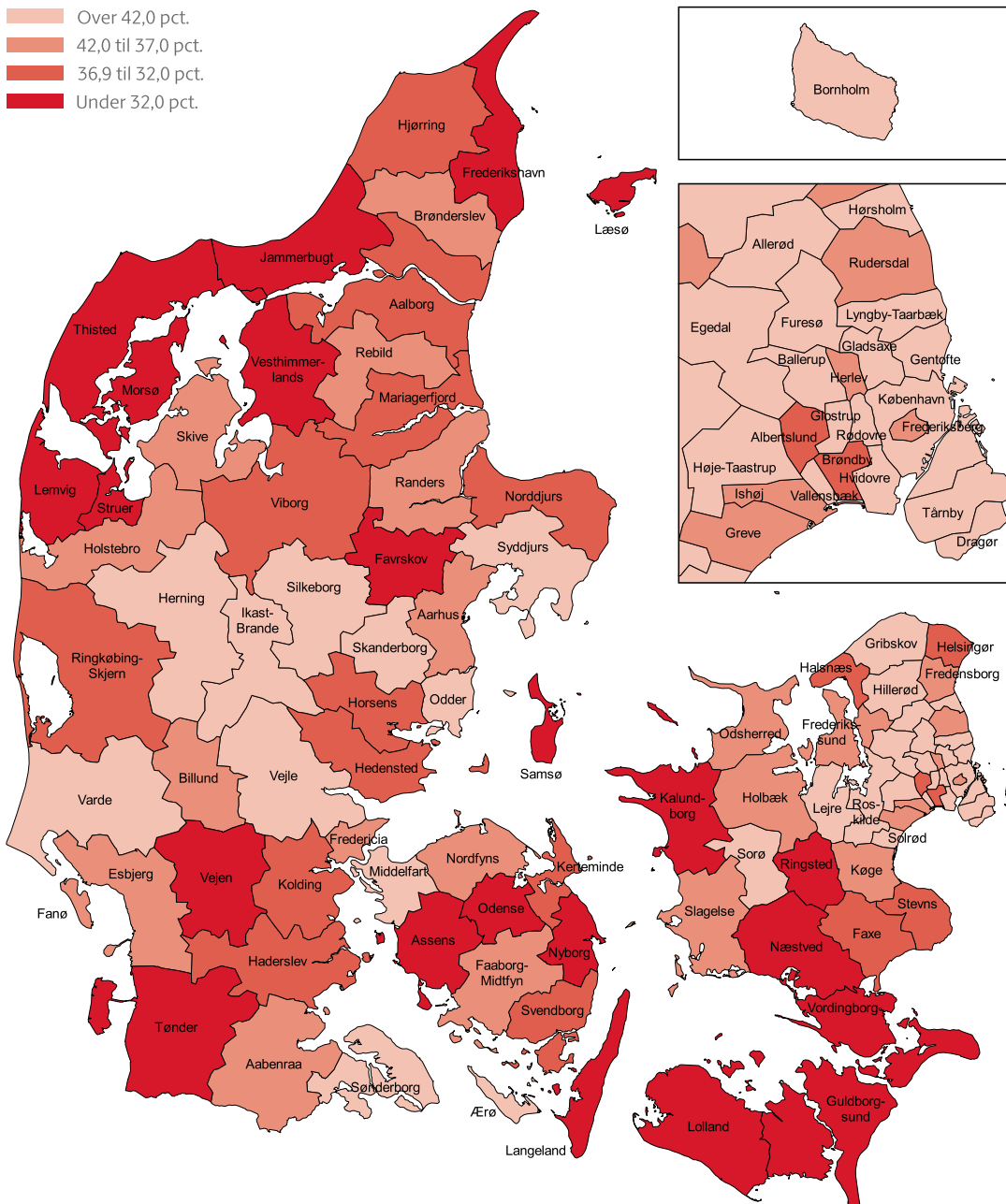

› Andel af de samlede udgifter, der anvendes på forebyggelse, 2019, pct.

Furesø	55,1	▲
Solrød	54,5	▲
Hillerød	53,7	▲
Tårnby	53,6	▲
Varde	53,0	▲
Soro	52,4	▲
Lejre	52,0	▲
Gentofte	51,6	▼
Dragør	51,4	▼
Gribskov	49,4	▲
Vallensbæk	48,8	▲
Egedal	48,6	▲
Hvidovre	48,4	▼
Sønderborg	48,4	▲
Høje-Taastrup	47,8	▼
Gladsaxe	47,2	▼
Roskilde	47,1	▲
Syddjurs	46,6	▲
Glostrup	46,3	▼
Skanderborg	45,2	▲
Rødovre	45,1	▼
Ballerup	44,4	▼
Silkeborg	43,8	▲
Ikast-Brande	43,5	▲
Odder	43,3	▲
Københavns	43,2	▼
Vejle	43,1	▲
Midelfart	42,7	▲
Hørsholm	42,7	▼
Ærø	42,6	▲
Allerød	42,4	▼
Herning	42,3	▲
Bornholm	42,2	▲
Lyngby-Taarbæk	42,0	▼
Køge	41,3	▼
Billund	41,3	▲
Fredericia	40,8	▲
Greve	40,6	▼
Nordfyns	40,6	▲
Skive	40,5	▲
Slagelse	40,3	▼
Rebild	40,0	▲
Fano	40,0	▲
Aabenraa	39,4	▲
Frederikssund	39,4	▼
Herlev	39,2	▼
Fredensborg	39,2	▼
Aarhus	38,8	▲
Holstebro	38,6	▲
Randers	38,5	▲
Brønderslev	38,4	▲
Faaborg-Midtfyn	38,4	▼
Rudersdal	38,3	▼
Ods herred	38,3	▼
Ishøj	38,2	▼
Esbjerg	37,9	▲
Frederiksberg	37,9	▼
Holbæk	37,0	▼
Kolding	36,9	▲
Hedensted	36,3	▲
Stevns	36,0	▼
Helsingør	35,4	▼
Svendborg	35,2	▼
Albertslund	35,2	▼
Horsens	35,2	▲
Faxe	34,9	▼
Haderslev	34,0	▼
Brøndby	33,6	▼
Kerteminde	33,3	▼
Halsnæs	33,3	▼
Viborg	33,0	▲
Mariagerfjord	32,9	▲
Aalborg	32,9	▲
Norddjurs	32,8	▲
Ringkøbing-Skjern	32,5	▲
Hjørring	32,5	▲
Assens	32,0	▼
Vesthimmerlands	31,5	▲
Struer	31,4	▼
Lemvig	31,4	▼
Odense	31,2	▼
Jammerbugt	30,9	▲
Favrskov	30,3	▼
Guldborgsund	30,3	▼
Næstved	29,4	▼
Ringsted	29,0	▼
Tønder	28,9	▼
Frederikshavn	26,9	▲
Lolland	26,9	▼
Vejen	25,9	▼
Morsø	25,0	▼
Vordingborg	24,9	▼
Kalundborg	23,8	▼
Læsø	23,4	▼
Nyborg	23,2	▼
Thisted	22,7	▼
Langeland	20,0	▼
Samso	17,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel af de samlede udgifter, der anvendes på forebyggelse, 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser hvor meget udgifter til forebyggelse (fkt. 5.28.21) udgør af nettodriftsudgifterne til forebyggelse og anbringelse (fkt. 5.28.20-5.28.24 samt 5.28.26 grp. 001 og 002). FLIS
Figur: Danmarks Statistik.

HVOR MANGE AF JERES ANBRAGTE BØRN OG UNGE KOMMER I INSTITUTIONSTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Institutionsanbringelser er i reglen dyrere end plejefamilieanbringelser. Samtidig tyder forskningen på, at plejefamilieanbringelse ofte giver mere trivsel end institutioner, bl.a. på grund af de nære relationer, som ikke findes tilsvarende på institutioner. Mange kommuner har i de senere år arbejdet med at nedbringe andelen af anbragte i institutioner til fordel for anbringelser i plejefamilier. Der kan dog fortsat være behov for døgnanbringelser af udsatte børn og unge. Det kan være, hvis deres behov rummes bedst i en døgninstitution eller på et opholdssted, eller i tilfælde hvor der er behov for en intensiv og tidsafgrænset indsats.

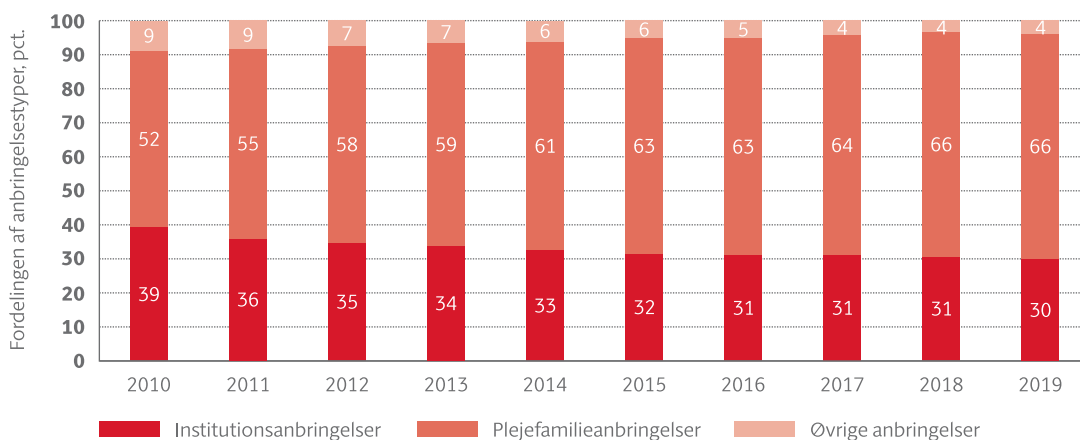
TIL VIDERE DRØFTELSE

Anbringelser på institution er ikke blot blandt de dyreste. Det er også de mest indgribende indsatser på indsatsstappen. En række spørgsmål kan derfor drøftes:

- Er der politisk fastsat et mål om at nedbringe andelen af institutionsanbringelser?
- Fastsættes der i handleplanen målbare mål for effekten af indsatsen? Og følges der aktivt op på målene?
- Arbejdes der med inddragelse af netværkets ressourcer under en institutionsanbringelse af et barn eller en ung?
- Hvordan arbejdes der med forsyningspligten ift. plejefamilier? Sættes der aktivt ind for at rekruttere nye eller fastholde nuværende familier?

FLERE PLEJEFAMILIEANBRINGELSER FREMFOR INSTITUTIONSANBRINGELSER

Mange kommuner har haft fokus på øget anvendelse af plejefamilieanbringelser, som flere tidligere reformer på området har skullet understøtte. Figuren viser, at kommunerne har indfriet disse intentioner. Den øgede anvendelse af plejefamilieanbringelser er gået fra 58 pct. i 2011 til 66 pct. i 2019, og ser ud til at have fundet et stabilt leje.

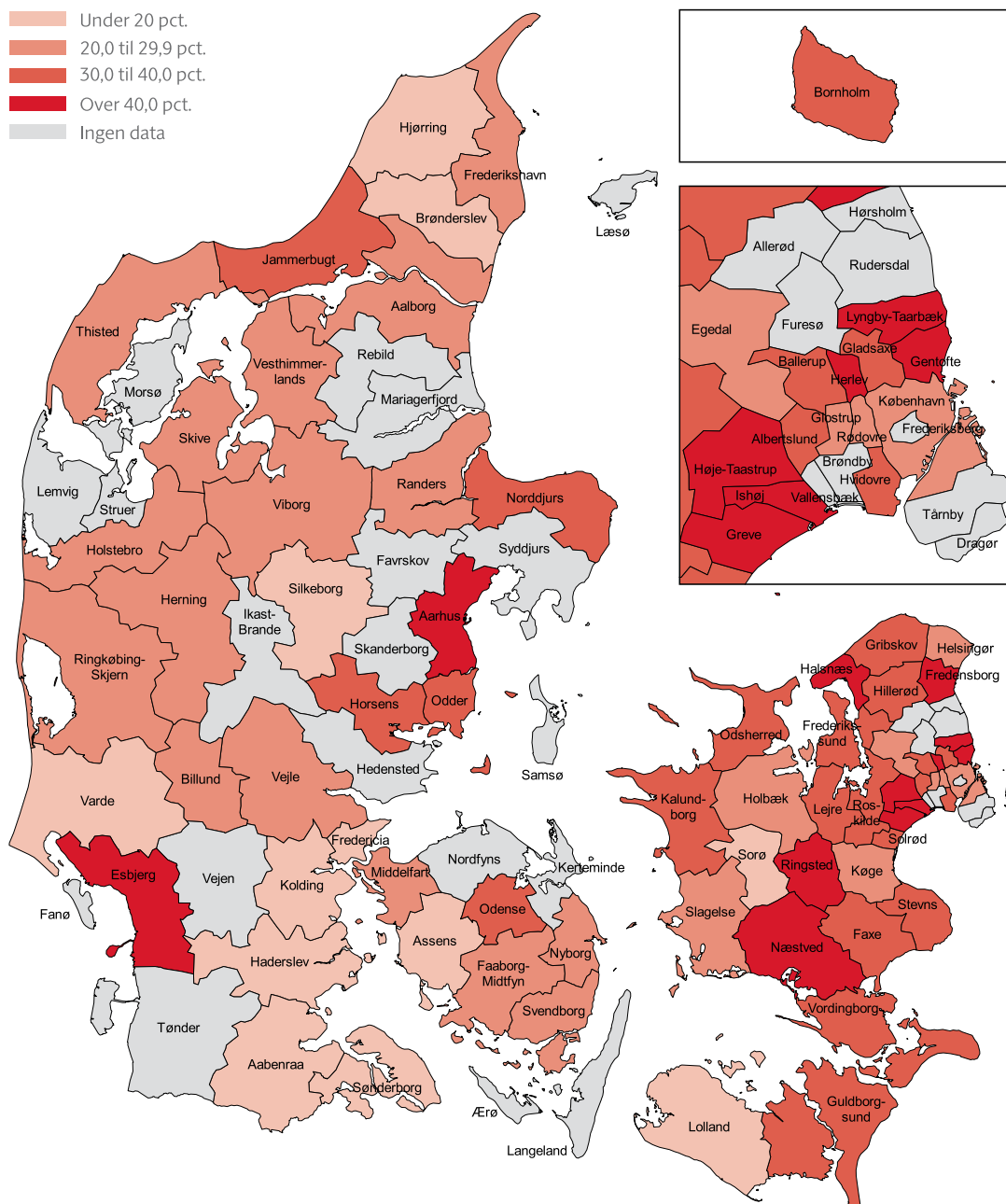

Andel anbragte i døgninstitution ud af alle anbragte, 2019, pct.

Sønderborg	11,0	▲
Hjørring	11,9	▲
Brønderslev	12,1	▲
Soro	14,5	▲
Fredericia	15,0	▲
Haderslev	15,7	▲
Varde	15,8	–
Assens	16,0	▼
Lolland	16,6	▲
Kolding	17,7	▲
Aabenraa	18,2	▲
Silkeborg	18,6	▼
Randers	20,2	▼
Vejle	20,4	▲
Viborg	20,6	▼
Billund	20,8	▲
Herning	20,8	▼
Vesthimmerlands	21,1	▲
Middelfart	21,3	▲
Frederikshavn	21,5	▲
Køge	23,1	▲
Holstebro	23,2	▲
Glostrup	23,5	▲
Skive	24,8	▲
Ringkøbing-Skjern	25,9	▲
Holbæk	26,1	▲
Nyborg	26,3	▲
Svendborg	26,9	▲
Egedal	27,3	▲
Rødovre	27,9	▲
Aalborg	27,9	▲
Helsingør	28,2	▲
Københavns	28,2	▲
Faaborg-Midtfyn	28,4	–
Slagelse	29,6	▲
Thisted	29,8	▼
Kalundborg	30,1	▲
Bornholm	30,3	▲
Horsens	31,0	▲
Roskilde	31,1	▲
Gladsaxe	31,3	▲
Stevns	31,5	–
Gribskov	31,9	▲
Albertslund	32,0	▲
Frederikssund	32,3	▼
Jammerbugt	33,1	▲
Odder	33,3	▼
Norddjurs	33,6	▲
Hvidovre	33,6	▲
Ballerup	34,7	▲
Guldborgsund	35,0	▲
Hillerød	35,2	▲
Odense	35,4	▲
Odsherred	35,4	▼
Lejre	35,6	▲
Faxe	35,7	▼
Solrød	37,5	▲
Vordingborg	39,5	▼
Greve	40,4	▲
Hoje-Taastrup	40,5	▲
Ishøj	40,6	▲
Lyngby-Taarbæk	41,2	▲
Aarhus	41,4	▲
Fredensborg	41,7	▲
Halsnæs	42,7	▲
Ringsted	44,9	▲
Esbjerg	47,8	▲
Herlev	48,4	▲
Næstved	49,3	▲
Gentofte	55,2	▲
Frederiksberg	-	-
Brøndby	-	-
Dragør	-	-
Tårnby	-	-
Vallensbæk	-	-
Furesø	-	-
Allerød	-	-
Hørsholm	-	-
Rudersdal	-	-
Kerteminde	-	-
Nordfyns	-	-
Langeland	-	-
Ærø	-	-
Tønder	-	-
Fano	-	-
Vejen	-	-
Lemvig	-	-
Struer	-	-
Syddjurs	-	-
Favrskov	-	-
Samso	-	-
Skanderborg	-	-
Ikast-Brande	-	-
Hedensted	-	-
Morsø	-	-
Læsø	-	-
Rebild	-	-
Mariagerfjord	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel anbragte i døgninstitution ud af alle anbragte, 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af anbragte i institutionstilbud af alle anbragte. Institutionstilbud defineres som døgninstitution (alm. afd. og opholdssted). Data er registerdata og statistikker for 0-17-årige fra Danmarks Statistik opgjort pr. 31. december i hhv. 2018 og 2019.

Figur: Danmarks Statistik med data 2010-2019. Døgninstitution er defineret som alm. afd. på døgninstitution og opholdssted, plejefamilier er alle typer plejefamilier, og øvrige er skibsprojekt, kostskole, eget værelse samt uoplyste.

HVOR MANGE UNDERRETNINGER MODTAGER I?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Fagfolk og privatpersoner kan lave en underretning til kommunerne med bekymring for et barns trivsel eller udvikling. Fagfolk, fx dagplejere, lærere og pædagoger, har en skærpet underretningspligt, som indebærer en pligt til at reagere på bekymrende adfærd eller forhold. I 2019 modtog kommunerne knap 138.000 underretninger, hvoraf skole- og sundhedsvæsenet foretog en stor del. Nogle kommuner har arbejdet med at nedbringe antallet af underretninger, fx gennem fremskudte sagsbehandlere på skoler, tidlige indsatser eller mere dialog, fx i form af netværksmøder. Nøgletallet vil dog altid være påvirket af flere faktorer i den enkelte kommune.

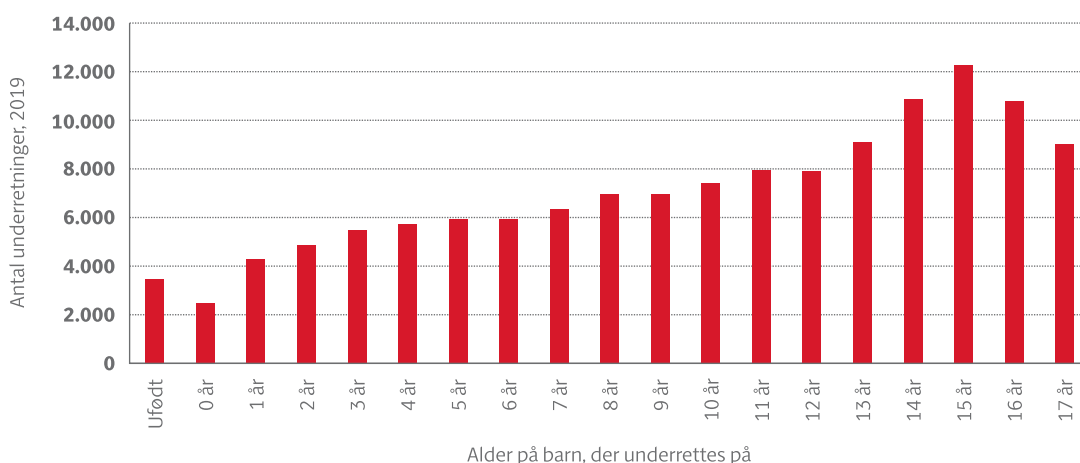
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan udvikler antallet af underretninger sig? Og hvad er grunden til udviklingen?
- › Er der klare retningslinjer for, hvordan en underretning håndteres?
- › Hvordan arbejder kommunen med at sikre børnenes trivsel og udvikling i de kommunale institutioner – og hvordan arbejdes der med at opspore og håndtere evt. mistrivsel?

FLEST UNDERRETNINGER PÅ TEENAGERE

Grafen viser, at der underrettes i forskelligt omfang på aldersgrupperne, og teenagerne er dem, der i 2019 blev foretaget flest underretninger på. Der underrettes typisk om forskellige ting alt efter alder. Mens det hos de små børn typisk er bekymrende adfærd hos forældre eller mistanke om overgreb, er det for teenagerne bekymrende adfærd, kriminalitet og skoleproblemer, der underrettes om.

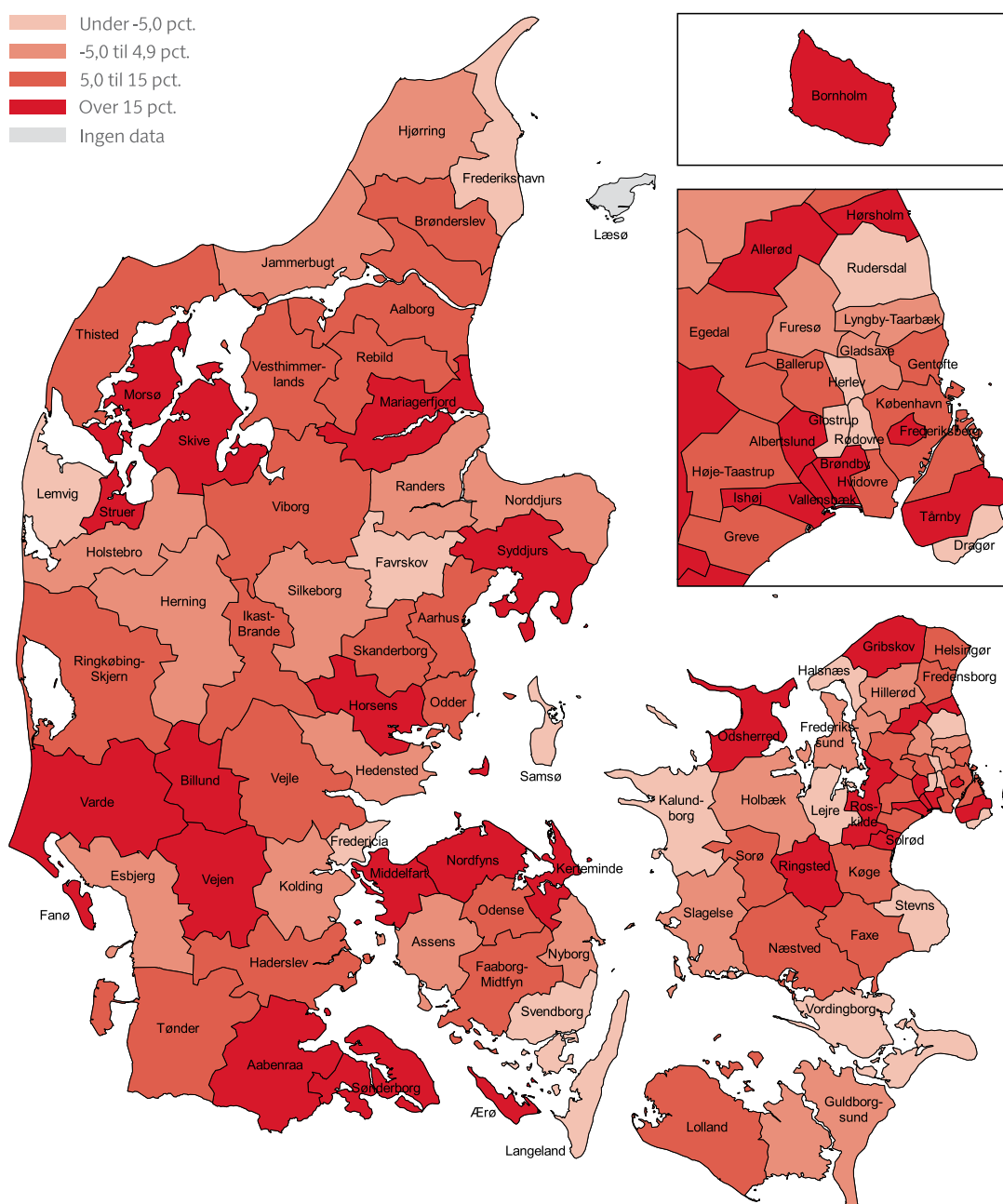

Udvikling i underretninger pr. 0-22-årig fra 2018 til 2019, pct

Samso	-34,7	▲
Langeland	-22,4	▲
Dragor	-15,3	▲
Kalundborg	-13,9	▲
Stevns	-13,7	▲
Glostrup	-13,3	▲
Svendborg	-12,9	▲
Fredericia	-11,3	▲
Herlev	-10,6	▲
Lejre	-10,3	▲
Favrskov	-9,5	▲
Frederikshavn	-8,7	▲
Rudersdal	-7,8	▲
Halsnæs	-6,5	▲
Vordingborg	-5,5	▼
Rødovre	-5,3	▼
Lemvig	-5,3	▼
Slagelse	-4,9	▲
Gladsaxe	-4,7	▼
Hjørring	-4,5	▲
Frederikssund	-3,8	▲
Herning	-3,3	▼
Holbæk	-1,7	▲
Assens	-0,9	▲
Kolding	0,1	▲
Holstebro	0,2	▲
Nyborg	0,2	▲
Hedensted	0,5	▲
Esbjerg	1,1	▲
Silkeborg	1,3	▼
Guldborgsund	1,4	▲
Hillerød	1,8	▼
Furesø	2,1	▲
Lyngby-Taarbæk	2,1	▲
Norddjurs	2,4	▼
Randers	2,7	▲
Jammerbugt	4,4	▲
Faaborg-Midtfyn	5,1	▲
Ballerup	5,4	▲
Tønder	5,4	▼
Vesthimmerlands	5,4	▼
Brønderslev	5,8	▲
Odder	5,9	▲
København	7,0	▲
Rebild	7,8	▲
Køge	7,9	▼
Faxe	7,9	▼
Helsingør	8,4	▲
Ringkøbing-Skjern	8,7	▼
Soro	9,0	▲
Aarhus	9,8	▼
Egedal	9,8	▼
Haderslev	10,1	▲
Thisted	11,7	▼
Ikast-Brande	12,3	▼
Odense	12,3	▼
Aalborg	12,4	▼
Gentofte	12,5	▼
Høje-Taastrup	12,9	▲
Fredensborg	13,2	▲
Næstved	13,3	▲
Skanderborg	13,4	▲
Greve	13,4	▼
Viborg	13,7	▲
Vejle	13,8	▲
Lolland	13,9	▼
Hvidovre	14,2	▲
Tårnby	15,5	▼
Billund	15,7	▼
Odsherred	16,0	▼
Vallensbæk	16,5	▼
Ishøj	16,5	▼
Hørsholm	17,8	▲
Bornholm	18,7	▼
Fano	18,9	▲
Brøndby	19,2	▼
Roskilde	19,6	▲
Horsens	19,8	▼
Mariagerfjord	20,9	▼
Aabenraa	21,6	▲
Morsø	22,8	▼
Ringsted	23,8	▲
Allerød	25,6	▲
Middelfart	25,7	–
Gribskov	26,2	▼
Vejen	26,6	▼
Frederiksberg	26,8	▼
Albertslund	26,9	▼
Nordfyns	28,1	▲
Varde	31,2	▼
Ærø	32,9	▼
Solrød	35,4	▼
Skive	36,0	▼
Syddjurs	36,6	▼
Struer	40,8	▼
Kerteminde	41,8	▼
Sønderborg	65,4	▼
Læso		

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udvikling i underretninger pr. 0-22-årig fra 2018 til 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i underretninger for ufødte frem til 18 år til administrationskommunen. Data er fra Danmarks Statistik og dækker årene fra 2018 til 2019.
Figur: Danmarks Statistik.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL VOKSENHANDICAP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det specialiserede voksenområde udgør 34,1 mia. kr. i regnskab 2019, svarende til 13 pct. af kommunernes samlede serviceudgifter. Der er stor forskel på udgiftsniveauet på tværs af kommunerne. Nøgletallet viser, at kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde varierer mellem ca. 7.000 kr. og 18.000 kr. pr. 18-64-årig. En del af variationen i udgiftsniveau skyldes eksterne faktorer fx socioøkonomi. Men en del af forskellen skyldes også interne faktorer som det valgte serviceniveau og forskellige tilgange til drift og styring af området.

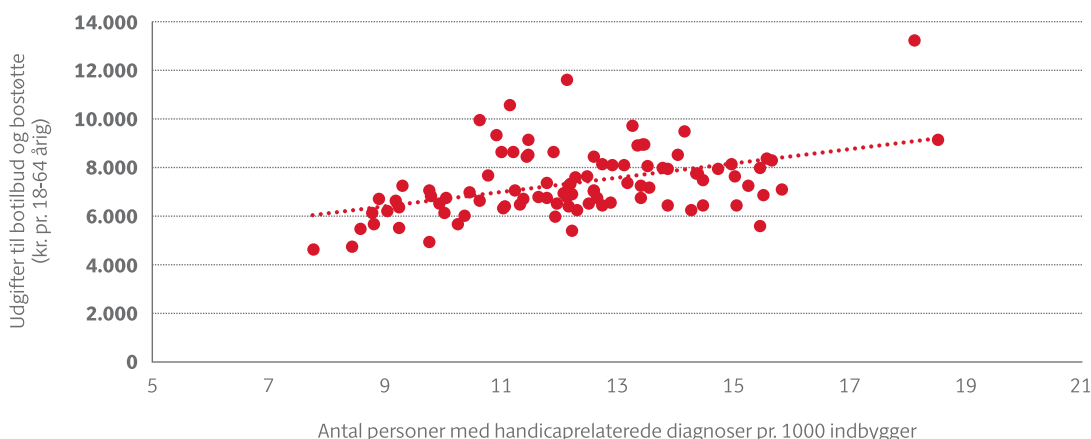
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I en politisk vedtaget strategi, som fastlægger mål og retning på området? Og hvordan sikres det, at strategien får gennemslag i organisationen?
- › Hvordan sikres det, at sagsbehandlerne anvender det vedtagne serviceniveau i deres arbejde?
- › Hvordan vægtes socialfaglige og økonomiske hensyn i visitationen?
- › Hvordan arbejdes der med at sikre en effektiv drift på kommunens egne botilbud?
- › I hvilket omfang anvendes I tillægsbevillinger på området?
- › Anvender kommunen ramme- eller aktivitetsbudgettering på området?

SAMMENHÆNG MELLEM RAMMEVILKÅR OG UDGIFTER

Kommunernes rammevilkår har betydning for udgifterne på det specialiserede voksenområde. Eksempelvis vil kommuner, som har mange indbyggere med handicap typisk også have højere udgifter til botilbud og bostøtte. Som figuren viser, er der dog langt fra tale om en entydig sammenhæng. Der er kommuner, som på trods af mange borgere med handicap har et lavt udgiftsniveau. Det kan bl.a. også skyldes forskellige serviceniveauer eller tilgange til eksempelvis visitation og styring.

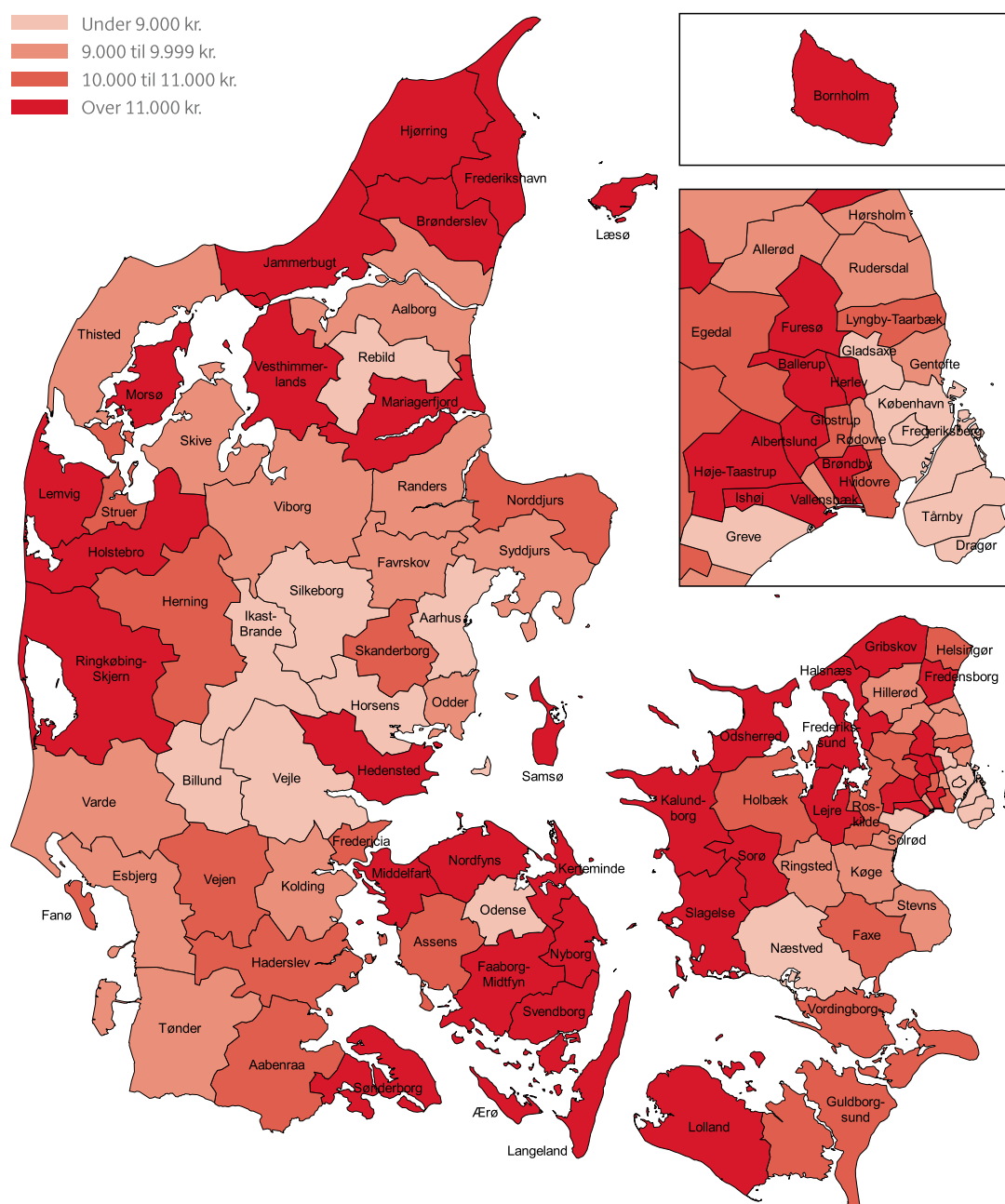

› Udgifter til voksenhandicap pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl

Frederiksberg	7.189	▲
Odense	7.625	▼
Københavns	7.787	▲
Vejle	8.005	▼
Billund	8.366	▲
Greve	8.625	▲
Gldsaxe	8.631	▲
Aarhus	8.694	–
Næstved	8.705	▼
Silkeborg	8.773	▲
Rebild	8.777	▼
Dragør	8.804	▼
Tårby	8.971	▼
Horsens	8.983	▲
Ikast-Brande	8.987	▲
Køge	9.054	▲
Odder	9.079	▲
Favrskov	9.108	▼
Solrød	9.145	▲
Vallensbæk	9.290	▼
Esbjerg	9.311	–
Rudersdal	9.362	▲
Randers	9.396	▲
Aalborg	9.465	▲
Allerød	9.465	▲
Viborg	9.472	▼
Rødovre	9.489	▲
Varde	9.542	▼
Kolding	9.580	–
Ringsted	9.641	▼
Hørsholm	9.665	▲
Stevns	9.669	▲
Gentofte	9.754	▼
Skive	9.782	▼
Tønder	9.883	▲
Hillerød	9.885	▲
Thisted	9.962	▼
Syddjurs	9.967	▲
Struer	10.181	▲
Skanderborg	10.217	▼
Roskilde	10.234	▼
Egedal	10.285	▼
Faxe	10.287	▼
Hvidovre	10.341	▲
Guldborgsund	10.355	▲
Herning	10.373	▼
Glostrup	10.411	▼
Fredericia	10.441	▲
Holbæk	10.465	▼
Faxe	10.543	▼
Lyngby-Taarbæk	10.577	▼
Vejen	10.610	▼
Vordingborg	10.657	▼
Helsingør	10.671	▼
Norddjurs	10.719	▼
Haderslev	10.766	▲
Aabenraa	10.788	▼
Assens	10.956	▲
Middelfart	11.014	–
Sønderborg	11.034	▼
Lejre	11.073	▲
Ishøj	11.102	▲
Mariagerfjord	11.154	▲
Svendborg	11.258	▲
Soro	11.319	▲
Slagelse	11.327	▼
Holstebro	11.377	▼
Hedensted	11.381	–
Faaborg-Midtfyn	11.450	▼
Nordfyns	11.526	▼
Lemvig	11.566	▼
Ringkøbing-Skjern	11.632	▲
Nyborg	11.718	▼
Gribskov	11.823	▲
Herlev	11.862	▲
Odsherred	11.911	▲
Brønderslev	12.016	▼
Kalundborg	12.076	▲
Frederikssund	12.134	▼
Furesø	12.226	–
Samsø	12.468	▼
Høje-Taastrup	12.519	▲
Vesthimmerlands	12.635	▲
Bornholm	12.673	–
Langeland	12.684	▼
Halsnæs	12.805	▼
Brøndby	12.893	▼
Ballerup	13.373	▲
Frederikshavn	13.481	▲
Æro	13.555	▼
Kerteminde	13.589	▼
Albertslund	13.745	▼
Fredensborg	14.171	▼
Jammerbugt	14.183	–
Hjørring	14.413	▼
Læsø	16.468	–
Morsø	17.271	▼
Lolland	18.113	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til voksenhandicap pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-64 årige. 21-pl. FLIS. Figur: FLIS. Figuren viser udgiftsniveau holdt op mod antal borgere med handicaprelaterede diagnoser (cerebral parese, muskelsvind, sklerose, udviklingshæmning, rygmarvsskade mv.)

HVORDAN HAR UDGIFTERNE TIL VOKSENHANDICAP UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Mange kommuner har de senere år oplevet et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde. Udgifterne på området steg med 600 mio. kr. alene fra 2018 til 2019. Nøgletallet viser den procentvise udgiftsudvikling i 1. halvår 2020 ift. samme periode i 2019. Regnskaberne for 1. halvår viser tegn på, at de senere års udgiftsvækst muligvis er aftagende, hvis man ser på kommunerne under ét. Der er dog stor forskel kommunerne i mellem. Med til historien hører desuden, at det er vanskeligt at vurdere, hvordan coronasituationen påvirker halvårsregnskabet, herunder om færre udgifter er blevet afholdt i 1. halvår end tilfældet var i 2019.

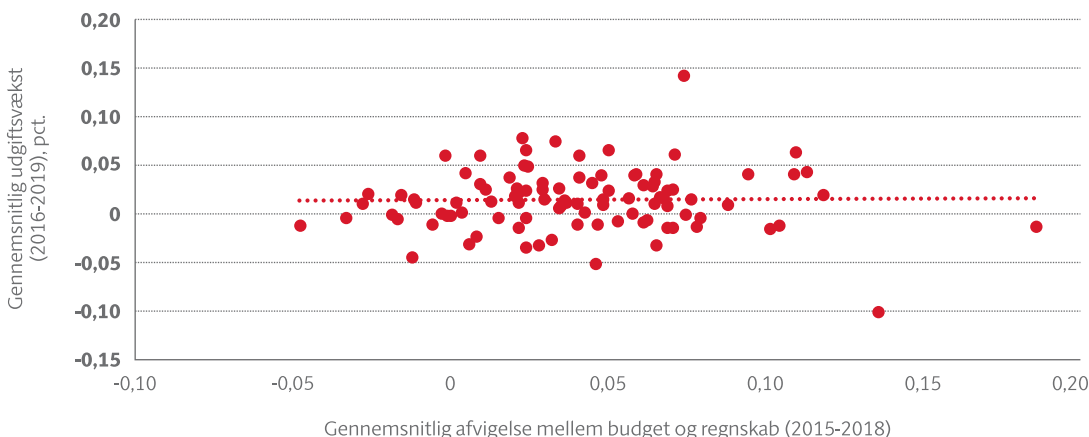
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I overblik over om udgiftsudviklingen skyldes ændringer i brugerandel og/eller enhedspriser?
- › Anvender I rammestyring eller aktivitetsstyring?
- › Har I styr på jeres aktivitetsdata? Og anvender I aktivitetsdata aktivt i styringen af området?
- › Hvordan arbejder I med regnskabsprognoser på området?
- › Har I en strategi for, hvordan I arbejder med borgere med handicap, når de bliver ældre?
- › Har I et godt samarbejde mellem beskæftigelses- og socialområdet?
- › Har I en strategi for, hvordan I håndterer unge med lettere psykiske vanskeligheder?
- › Har I et godt samarbejde omkring overgangen mellem området for udsatte børn og unge og voksenområdet?

BUDGETOVERSKRIDELSER FØRER IKKE NØDVENDIGVIS TIL UDGIFTSVÆKST

Mange kommuner oplever et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde, hvilket udfordrer den økonomiske styring. Flere kommuner har således de senere år haft vanskeligt ved at overholde deres budgetter. I 2015-2019 lå kommunernes samlede regnskaber 3,0 til 6,3 pct. over de vedtagende budgetter. Men som figuren illustrerer, er det dog samtidig væsentligt at være opmærksom på, at budgetoverskridelser ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at udgifterne stiger.

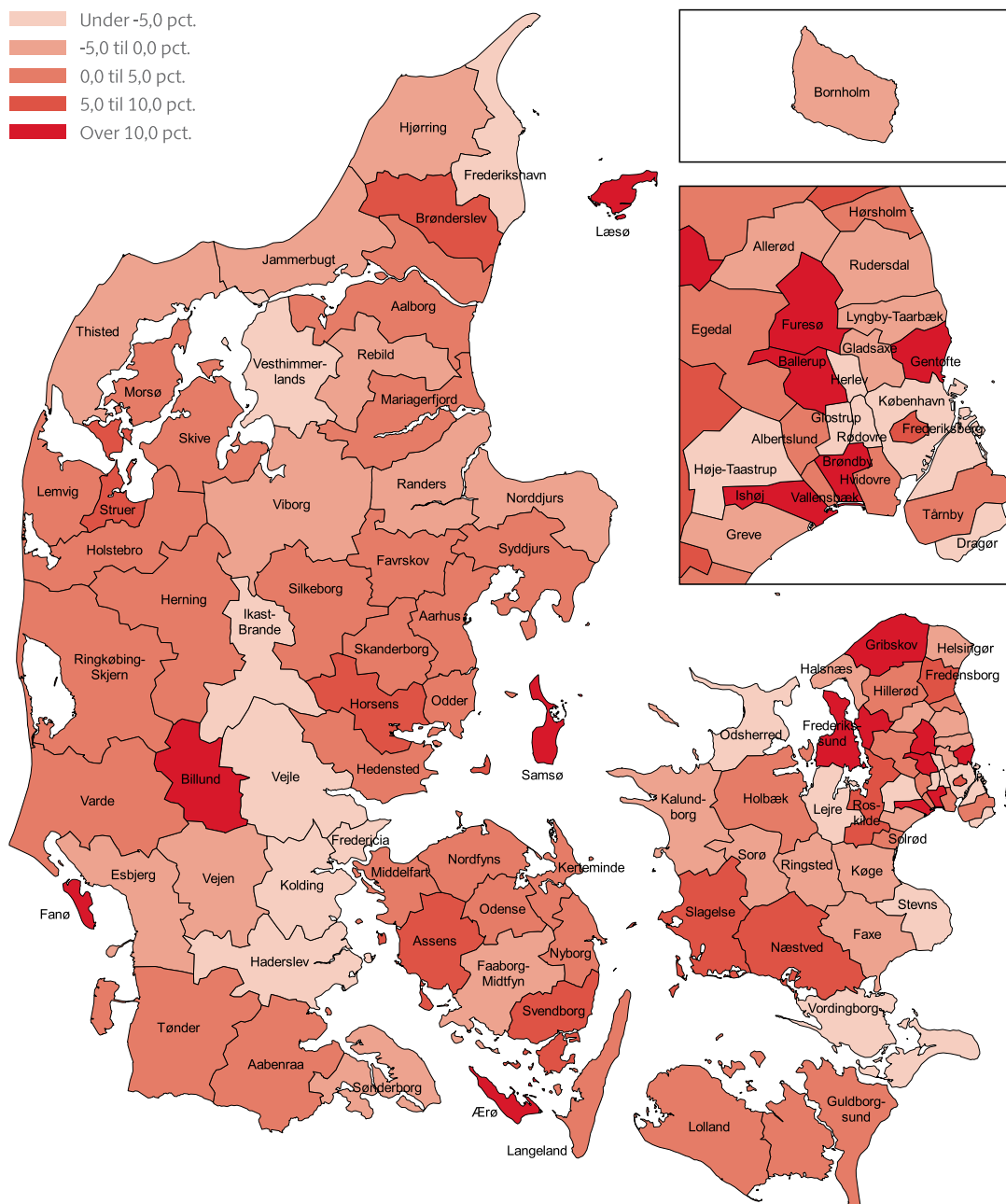

› Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig, 1. halvår 2019-2020, pct.

Dragør	-22,1	▲
Glostrup	-19,6	▲
Herlev	-15,7	▼
Ikast-Brande	-14,1	▲
Odsherred	-10,6	▲
Københavns	-9,9	▲
Kolding	-9,5	▲
Lejre	-7,9	▲
Stevns	-7,4	▲
Fredericia	-6,8	▲
Vejle	-6,0	▲
Høje-Taastrup	-6,0	▲
Frederikshavn	-5,8	▲
Haderslev	-5,6	▲
Rødovre	-5,3	▲
Vesthimmerlands	-5,1	▲
Vordingborg	-5,0	▲
Jammerbugt	-4,7	▲
Greve	-4,7	▼
Gladsaxe	-4,7	▼
Helsingør	-4,2	▲
Viborg	-3,4	▲
Ringsted	-3,2	▲
Rebild	-3,1	▲
Lynby-Taarbæk	-3,0	▲
Allerød	-2,5	▼
Norddjurs	-2,4	▲
Vejen	-2,4	▲
Halsnæs	-2,3	▲
Faxe	-2,3	▲
Rudersdal	-2,3	▼
Kalundborg	-1,9	▼
Faaborg-Midtfyn	-1,9	▲
Randers	-1,3	▲
Hjørring	-1,2	▲
Sønderborg	-1,1	▲
Bornholm	-0,9	▲
Esbjerg	-0,9	–
Thisted	-0,8	▲
Køge	-0,6	▼
Sorø	-0,1	▼
Hvidovre	0,0	▼
Holstebro	0,8	▲
Varde	0,8	▲
Tårnby	0,9	▲
Syddjurs	0,9	▼
Skanderborg	1,6	▲
Nordfyns	1,7	▲
Hørsholm	1,8	▼
Favrskov	1,8	▼
Mariagerfjord	1,9	▼
Kerteminde	1,9	▲
Albertslund	2,7	▲
Tønder	2,7	▼
Holbæk	2,8	▲
Aabenraa	2,8	▼
Solrød	3,0	▼
Egedal	3,3	▲
Odense	3,4	▲
Odder	3,4	▼
Aalborg	3,5	▼
Nyborg	3,6	▼
Lolland	3,6	▼
Morsø	3,7	▲
Middelfart	3,7	▲
Vallensbæk	3,8	▲
Langeland	3,9	▲
Lemvig	3,9	▼
Herning	4,0	▼
Skive	4,3	▲
Aarhus	4,3	▼
Hedensted	4,3	▼
Guldborgsund	4,3	▼
Hillerød	4,4	▼
Silkeborg	4,5	▼
Ringkøbing-Skjern	4,7	▼
Frederiksborg	5,1	▼
Horsens	5,2	▼
Roskilde	5,2	▲
Assens	6,0	▼
Brønderslev	6,2	▲
Slagelse	6,2	▼
Struer	6,7	▼
Fredensborg	7,5	▼
Svendborg	8,8	▼
Næstved	9,8	▼
Brøndby	10,4	▼
Furesø	10,5	▼
Ærø	11,9	▲
Ballerup	14,3	▼
Ishøj	14,3	▼
Frederikssund	14,4	▼
Gribskov	14,7	▼
Billund	15,2	▼
Samso	24,3	▼
Læsø	32,0	▼
Gentofte	36,9	▼
Fano	43,3	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Hvordan har udgifterne til voksenhandicap udviklet sig, 1. halvår 2019-2020, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 og 2020 (1. halvår) for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-64 årige. 20-pl. FLIS.
Figur: FLIS

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP VISITERER I TIL PERSONER UNDER 65 ÅR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne har i flere år haft stigende fokus på rehabilitering. Formålet er, at borgerne bliver så selvhjulpne som muligt. Der er tale om et fokus på borgernes egne ressourcer, evne til at klare hverdagen og træne sig til et bedre funktionsniveau. Udviklingen går mod, at personer under 65 år i højere grad modtager støtte via et hjælpemiddel eller velfærdsteknologi fremfor fra en hjemmehjælper, der er fysisk til stede. Nøgletallet viser det gennemsnitlige antal visiterede timer pr. uge til modtagere af hjemmehjælp under 65 år. Antallet af kommunernes visiterede timer varierer fra 1,4 til 7,7 timer pr. uge. En del af forklaringen skyldes kommunernes forskellige socioøkonomi, men en del af forskellen afspejler også forskellig visitationspraksis og tilgang til fx anvendelse af velfærdsteknologi i kommunerne.

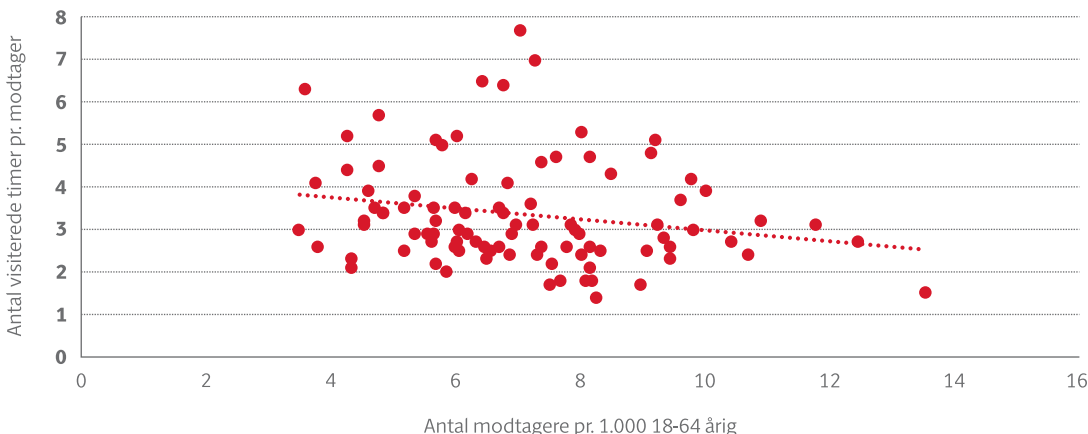
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I et vedtaget serviceniveau for hjemmehjælp til personer under 65 år, og er det kendt i hele organisationen?
- › Hvordan er snitfladen mellem hjemmehjælp på ældre- og handicapområdet?
- › Hvordan er personalesammensætningen i hjemmehjælpen sammenlignet med andre kommuner?
- › Har I en klar strategi for anvendelse af velfærdsteknologi i hjemmeplejen?
- › Hvordan er tilrettelæggelsen af arbejdet i hjemmeplejen (fx ruteplanlægning mv.)
- › Hvilken andel af kommunens borgere anvender private leverandører og hvilken betydning har det for muligheden for at tilrettelægge hjælpen hensigtsmæssigt?

SAMMENHÆNG MELLEML ANTAL MODTAGERE OG ANTAL TIMER

Kommunernes serviceniveau for hjemmehjælp kan både udtrykkes ved det gennemsnitlige antal visiterede timer og ved hvor mange borgere, der visiteres til ordningen. Figuren nedenfor illustrerer sammenhængen i de to forhold. Figuren viser en tendens til, at de kommuner, der visiterer det bredeste udsnit af befolkningen til hjemmehjælp, også visiterer færrest timer pr. modtager. Det indikerer, at kommuner, der visiterer bredt, inkluderer personer med lavere støttebehov. Det kan skyldes et bevidst serviceniveau eller overvejelser omkring forebyggelse, men kommunerne kan med fordel være opmærksomme på begge sider af deres serviceniveau.

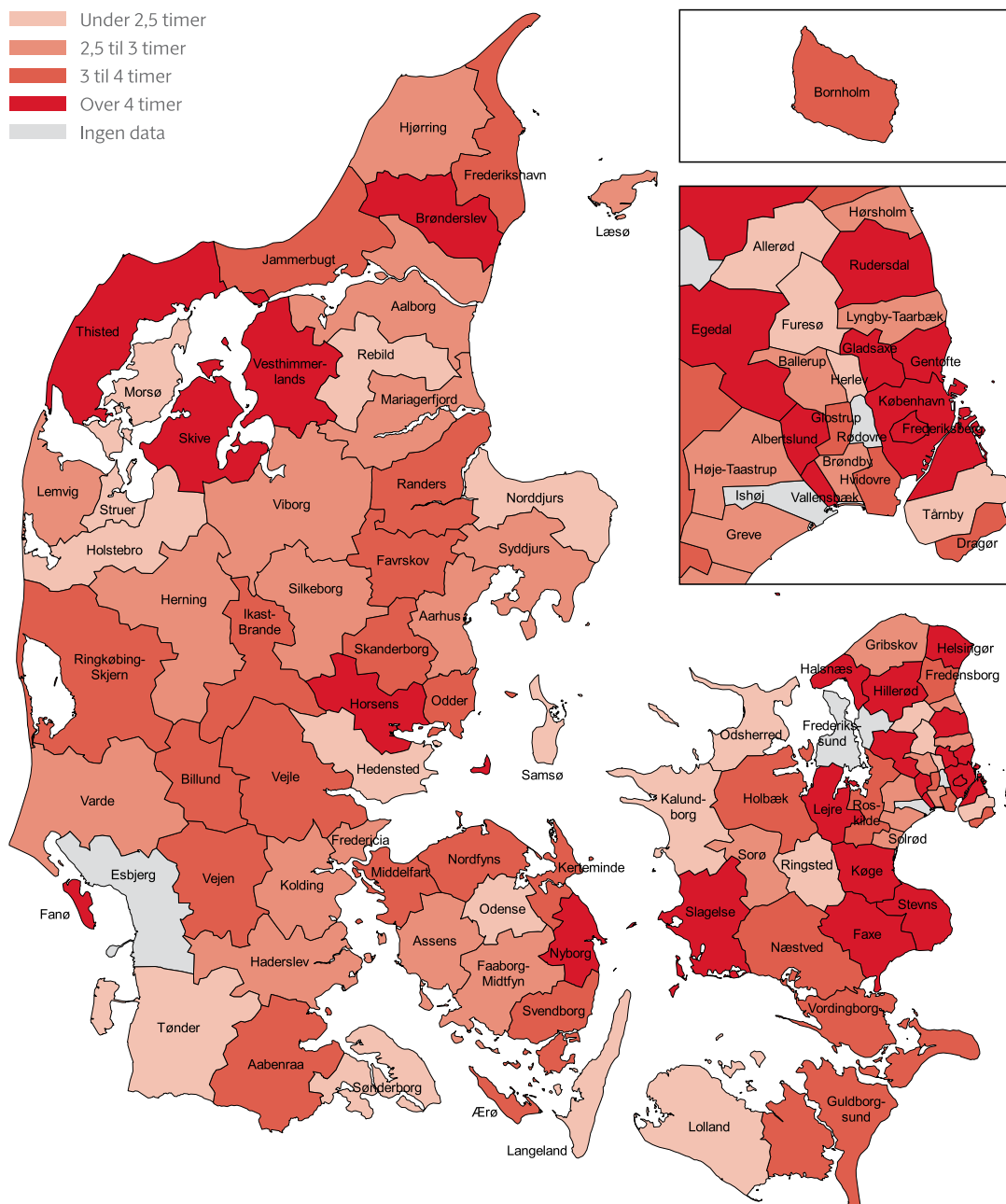

› Visiterede timers hjemmehjælp pr. uge pr. modtager, 2019

Struer	1,4	▲
Samsoe	1,5	▼
Morsø	1,7	▲
Herlev	1,7	▲
Langeland	1,8	▼
Odense	1,8	–
Holstebro	1,8	▼
Tårnby	2,0	▲
Rebild	2,1	▲
Norddjurs	2,1	▲
Sønderborg	2,2	▲
Furesø	2,2	▲
Allerød	2,3	▼
Hedensted	2,3	▼
Tønder	2,3	▼
Ringsted	2,4	▼
Odsherred	2,4	▼
Lolland	2,4	▲
Kalundborg	2,4	▲
Hjørring	2,5	▼
Viborg	2,5	▲
Lemvig	2,5	▲
Soro	2,5	▲
Aalborg	2,5	▲
Faaborg-Midtfyn	2,6	▼
Mariagerfjord	2,6	▼
Kolding	2,6	▼
Assens	2,6	▲
Herning	2,6	▲
Solrød	2,6	▲
Silkeborg	2,6	▲
Haderslev	2,6	▲
Greve	2,7	▼
Gribskov	2,7	▼
Syddjurs	2,7	▲
Fredericia	2,7	▲
Læsø	2,7	▼
Ballerup	2,8	▲
Varde	2,9	▼
Hørsholm	2,9	▲
Lynghby-Taarbæk	2,9	▲
Brøndby	2,9	▲
Høje-Taastrup	2,9	▲
Aarhus	2,9	▼
Vejen	3,0	▼
Svendborg	3,0	▲
Favrskov	3,0	▲
Hvidovre	3,0	▲
Jammerbugt	3,1	▼
Frederikshavn	3,1	▼
Næstved	3,1	▼
Aabenraa	3,1	▲
Dragør	3,1	▲
Glostrup	3,1	▲
Vordingborg	3,2	▼
Randers	3,2	▼
Guldborgsund	3,2	▼
Bornholm	3,4	▼
Billund	3,4	▲
Odder	3,4	▼
Ikast-Brande	3,4	▼
Fredensborg	3,5	▼
Vejle	3,5	▼
Roskilde	3,5	▼
Holbæk	3,5	▼
Skanderborg	3,5	▲
Nordfyns	3,6	▼
Ærø	3,7	▼
Midelfart	3,8	▲
Ringkøbing-Skjern	3,9	▼
Kerteminde	3,9	▲
Gentofte	4,1	▲
Thisted	4,1	▲
Hilleroed	4,2	▼
Halsnæs	4,2	▼
Helsingør	4,3	▼
Gladsaxe	4,4	▲
Rudersdal	4,5	▲
Køge	4,6	▼
Skive	4,7	▼
Albertslund	4,7	▲
Nyborg	4,8	▼
København	5,0	▲
Fanø	5,1	▼
Vallensbæk	5,1	▲
Frederiksberg	5,2	▼
Lejre	5,2	▲
Horsens	5,3	▲
Stevns	5,7	▼
Egedal	6,3	▲
Slagelse	6,4	▼
Faxe	6,5	▼
Vesthimmerlands	7,0	▲
Brønderslev	7,7	▲
Rødovre		
Frederikssund		
Ishøj		
Esbjerg		

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Visiterede timers hjemmehjælp pr. uge pr. modtager, 2019**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er det gennemsnitlige antal visiterede timer til personlig og praktisk hjælp til personer under 65 år. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik. Figuren viser antal modtagere af personlig og praktisk hjælp pr. 1000 18-64-årig samt det gennemsnitlige antal visiterede timer pr. modtager.

HAR I HØJE UDGIFTER TIL LÆNGEREVARENDE BOTILBUD?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne har udgifter for samlet set 18,6 mia. kr. til botilbud, og botilbuddene fylder dermed 55 pct. af udgifterne på det specialiserede voksenområde. Der er derfor god grund til at interessere sig for, hvordan ressourcerne anvendes. Kommunerne har gennem en årrække haft øget fokus på rehabilitering i indsatsen. I den forbindelse kan kommunerne med fordel interessere sig for snittet mellem midlertidige og mere permanente tilbud. Herunder udgifter til botilbud, som har permanent karakter. Nøgletallet viser udgifterne til længerevarende botilbud og botilbudslignende tilbud pr. 18-64 årig. Nøgletallet viser at udgifter varierer fra ca. 1.500 kr. til ca. 7.200 kr.

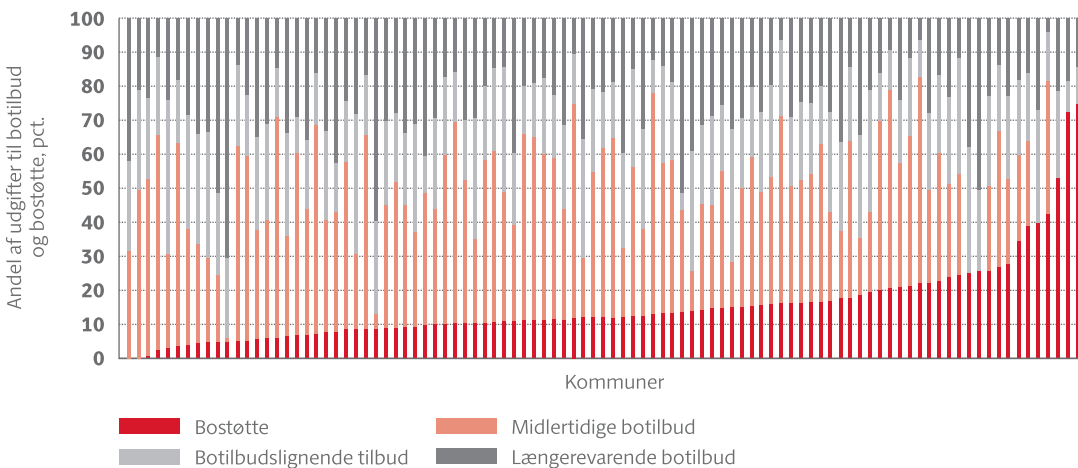
TIL VIDERE DRØTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et klart serviceniveau, som udstikker retningslinjer for snittet mellem de forskellige tilbud?
- › Arbejder kommunen ud fra en rehabiliterende tilgang og et princip om mindst indgribende indsats?
- › Har kommunen en klar strategi for, hvordan man arbejder med progression i sagerne?
- › Er der klare retningslinjer for, hvordan opfølgningen på sagerne skal gribes an, herunder hvordan opfølgningen prioriteres mellem sagstyper.
- › Hvordan er snitfladen mellem midlertidige botilbud og bostøtte?

STOR VARIATION I KOMMUNERNES TILBUDSSAMMENSÆTNING

Serviceoven giver kommunerne muligheder for at fastsætte serviceniveau og tilbudsvifte, så den passer til de lokale forhold og prioriteringer. Flexibiliteten ses tydeligt i kommunernes anvendelse af de forskellige typer af servicelovstilbud. Figuren viser, at der er stor forskel på, hvor kommunerne lægger snittet mellem fx bostøtte og midlertidige botilbud. Det understreger vigtigheden af, at kommunerne en bevidst strategi for hvornår, man anvender de forskellige tilbud.

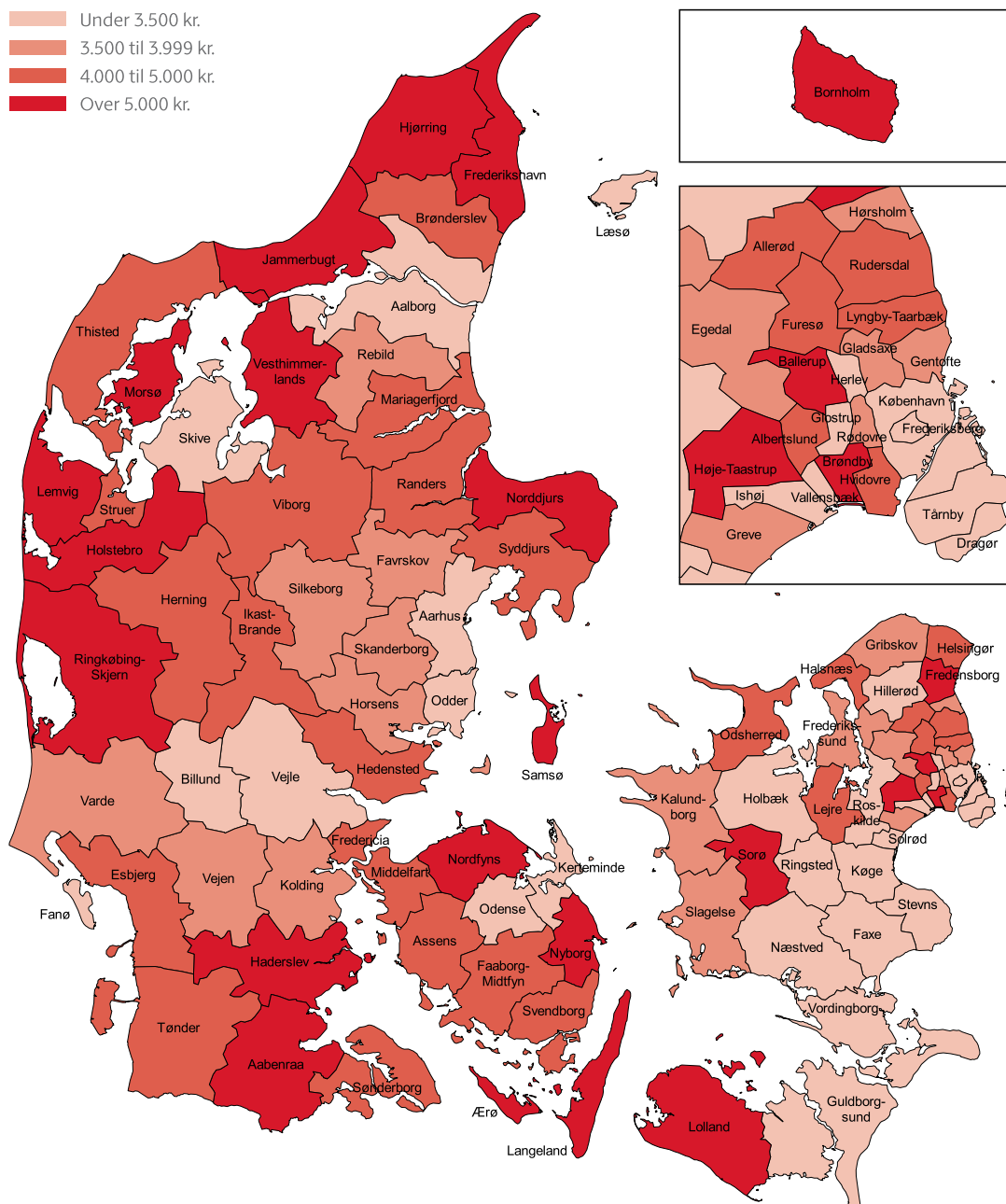

› Udgifter til længerevarende botilbud pr. 18-64 årig, 2019, 21-pl

Faxe	1.578	▲
Kerteminde	1.607	–
Læso	2.359	▼
Vordingborg	2.462	▲
Holbæk	2.463	▲
Næstved	2.628	▲
Frederiksberg	2.670	▲
Vallensbæk	2.795	▲
Fano	2.898	▼
Dragør	2.951	▲
Odder	2.991	▲
Roskilde	3.058	▼
Sølrød	3.069	–
Herlev	3.079	–
Skive	3.085	▲
København	3.102	▲
Odense	3.109	▼
Stevns	3.115	▲
Glostrup	3.147	▲
Køge	3.154	▲
Tårnby	3.238	▼
Aarhus	3.242	▼
Billund	3.357	▲
Ringsted	3.358	▼
Vejle	3.403	▼
Hillerød	3.416	▲
Ishøj	3.450	▼
Aalborg	3.453	▲
Guldborgsund	3.479	▲
Varde	3.594	▼
Rebild	3.623	▼
Hørsholm	3.663	▲
Skanderborg	3.693	▼
Greve	3.731	▲
Gentofte	3.745	▼
Kalundborg	3.751	▲
Gladsaxe	3.753	▲
Favrskov	3.769	▲
Frederikssund	3.802	▲
Rødovre	3.810	▲
Silkeborg	3.837	▼
Horsens	3.877	▼
Kolding	3.896	▼
Gribskov	3.923	▲
Slagelse	3.943	▼
Vejen	3.989	▲
Egedal	3.990	▼
Tønder	4.004	▲
Lejre	4.019	▼
Hvidovre	4.025	▼
Esbjerg	4.102	–
Mariagerfjord	4.111	▲
Rudersdal	4.120	▲
Fredericia	4.132	▲
Middelfart	4.239	▲
Helsingør	4.243	▲
Struer	4.257	▲
Viborg	4.289	–
Faaborg-Midtfyn	4.300	▼
Allerød	4.359	▲
Assens	4.378	▲
Odsherred	4.455	▼
Randers	4.463	▲
Halsnæs	4.465	▲
Svendborg	4.509	▲
Herning	4.582	▲
Brønderslev	4.611	▼
Furesø	4.624	▲
Syddjurs	4.667	▼
Ikast-Brandø	4.738	▲
Lyngby-Taarbæk	4.742	▼
Thisted	4.776	▲
Sønderborg	4.777	▲
Albertslund	4.841	▲
Hedensted	4.872	▲
Nordfyns	5.045	▲
Haderslev	5.079	▲
Høje-Taastrup	5.129	▲
Nyborg	5.136	▲
Holstebro	5.215	▼
Bornholm	5.351	▲
Ballerup	5.356	▲
Lemvig	5.435	▼
Soro	5.516	–
Norddjurs	5.618	▼
Brøndby	5.732	▲
Fredensborg	5.752	▼
Hjørring	6.002	▲
Ringkøbing-Skjern	6.046	▲
Langeland	6.053	▼
Frederikshavn	6.106	▲
Jammerbugt	6.139	▲
Vesthimmerlands	6.186	▲
Ærø	6.488	▲
Morsø	6.633	▼
Lolland	6.849	▲
Aabenraa	6.859	▼
Samso	7.185	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til længerevarende botilbud pr. 18-64 årige, 2019, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2019 for hele funktion 5.38.50 og 5.38.51 pr. 18-64 årige. 21-pl. FLIS. Figur: FLIS

HVORDAN HAR JERES UDGIFTER TIL HERBERGER UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Herberger og varmestuer servicerer nogen af landets mest udsatte borgere. Kommunerne havde i 2019 udgifter for ca. 1 mia. kr. til herberger mv. Området er kendetegnet ved nogle grundlæggende styringsudfordringer, som hænger sammen med, at kommunerne ikke har visitationsretten og dermed ikke kan styre, hvem der modtager tilbuddene samt indhold og pris på de private tilbud. Nøgletallet viser udviklingen i udgifter til herberger mv. pr. 18-64 årig fra 2018 til 2019. Udgiftsudviklingen varierer ganske kraftigt på tværs af kommunerne.

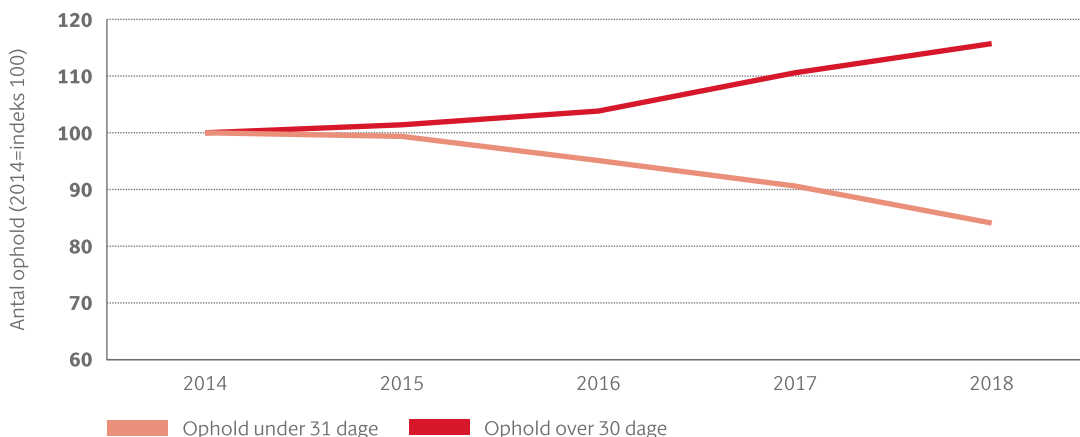
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har I en klar strategi for, hvordan I arbejder for at flytte hjemløse fra herberger over i mere permanente boligformer?
- › Arbejder I med en Housing First strategi på området?
- › Anvender I anvisningsretten til almene boliger aktivt i indsatsen over for hjemløse?
- › Anvender I reglerne om særlig støtte til husleje jf. Aktivlovens §34?
- › Har I kendskab til, hvor mange hjemløse der er hjemmehørende i kommunen? Og har I kendskab til, hvilke kommuner de opholder sig i?
- › Har I overblik over dagstaksten på hhv. kommunale og private herberger i kommunen?
- › Har I en dialog med egne og private herberger om indhold af indsatsen?

STIGENDE OPHOLDSTIDER SKABER KAPACITETSPROBLEMER PÅ HERBERGER

De senere år er den gennemsnitlige opholdstid på herberger steget kraftigt. Det betyder, at det i dag er relativt få personer, der lægger beslag på en stor del af kapaciteten. Det er en udfordring både for kommunernes økonomi og for den enkelte, der fastholdes lang tid i et ellers midlertidigt tilbud. Det understreger vigtigheden i, at kommunerne sørger for at stille alternative og mere permanente tilbud til rådighed for målgruppen. Udfordringen kompliceres imidlertid af, at kommunerne ikke har udskrivningsretten på herberger, og dermed ikke kan afgøre om en borger skal flytte ud og over i et andet tilbud.

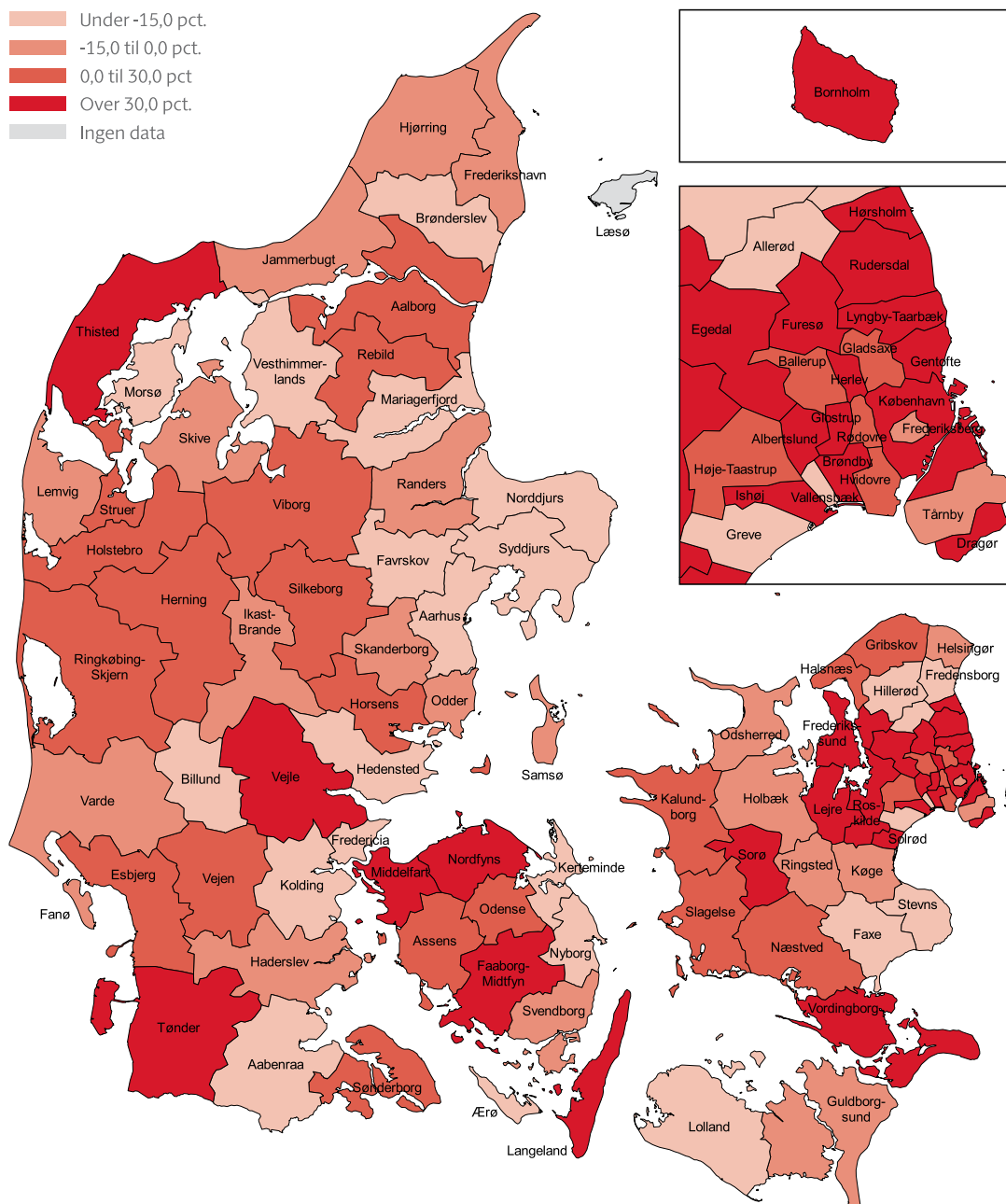

› Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig fra 2018 til 2019, pct.

Allerød	-66,2	▲
Kerteminde	-59,3	▲
Norddjurs	-58,5	▲
Vallensbæk	-53,4	▲
Fredensborg	-47,2	▲
Favrskov	-45,4	▲
Greve	-42,0	▲
Brønderslev	-41,1	▲
Stevns	-35,9	▲
Fredericia	-32,2	▲
Faxe	-30,9	▲
Syddjurs	-29,2	▲
Nyborg	-27,5	▲
Billund	-27,3	▲
Kolding	-26,5	▲
Morsø	-24,8	▲
Aabenraa	-24,8	▲
Vesthimmerlands	-23,0	▲
Mariagerfjord	-22,9	▲
Hedensted	-22,0	▲
Hillerød	-21,4	▲
Æro	-20,2	▲
Lolland	-19,0	▲
Aarhus	-17,9	▲
Skive	-14,6	▲
Lemvig	-14,3	▼
Odder	-11,8	▼
Jammerbugt	-10,9	▲
Skanderborg	-9,8	▼
Samsø	-7,9	▲
Ringsted	-7,2	▲
Odsherred	-6,0	▲
Svendborg	-5,8	▲
Hjørring	-5,2	▲
Tårnby	-4,8	▲
Haderslev	-4,0	▼
Frederiksberg	-3,8	▼
Køge	-3,8	▼
Ikast-Brande	-3,4	▲
Randers	-3,1	▼
Holbæk	-2,9	▲
Guldborgsund	-2,4	▲
Helsingør	-1,4	▼
Varde	-0,7	▼
Frederikshavn	-0,1	▲
Fano	0,0	▼
Slagelse	1,1	▼
Hvidovre	1,3	▲
Høje-Taastrup	2,9	▼
Ringkøbing-Skjern	4,9	▲
Næstved	5,6	▲
Horsens	8,8	▼
Halsnæs	9,1	▼
Odense	10,3	▼
Rebild	11,1	▼
Esbjerg	11,8	▼
Ballerup	13,2	▲
Herning	13,4	▲
Sønderborg	13,6	▲
Viborg	14,4	▼
Kalundborg	16,9	▲
Silkeborg	17,3	▼
Aalborg	18,1	▼
Gribskov	18,7	▲
Struer	18,7	▼
Vejle	20,4	▼
Holstebro	20,8	▲
Rødovre	20,8	▼
Gladsaxe	23,6	▼
Assens	24,9	▼
Egedal	32,6	▲
Roskilde	33,2	▼
Brøndby	33,8	▼
Furesø	34,7	▼
Albertslund	37,4	▼
Hørsholm	37,5	▲
Vejle	40,7	▼
Gentofte	41,5	▼
Nordfyns	44,5	▲
Vordingborg	48,0	▼
Ishøj	50,7	▼
Herlev	53,6	▼
Solrød	54,7	▼
Glostrup	56,4	▼
Tønder	57,0	▼
Dragør	59,3	▲
Soro	59,7	▼
Frederikssund	72,9	▼
Faaborg-Midtfyn	83,4	▲
Københavns	87,9	▼
Langeland	88,8	▼
Middelfart	89,8	▼
Lyngby-Taarbæk	96,1	▼
Lejre	105,0	▼
Bornholm	121,2	▼
Thisted	129,8	▼
Rudersdal	152,3	▼
Læso		

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig fra 2018 til 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i udgifter på funktion 5.38.42 grp 1. Der er ikke korrigeret for egenbetaling. FLIS.
 Figur: Danmarks Statistik. Figuren viser udviklingen i antallet af herbergophold med en varighed på over/under 30 dage.

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG PR. 65+ ÅRIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Antallet af ældre har været stigende gennem en årrække. Kommunerne har gennemført en markant omstilling af indsatsen på ældreområdet fra kompenserede støtte til i stedet at støtte de ældre til i størst mulige omfang at kunne klare hverdagsopgaver selv. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år til. Det kan forstærke udgiftspresset de kommende år, og det øger behovet for at forholde sig til kommunens udgifter til ældreområdet pr. 65+ årig.

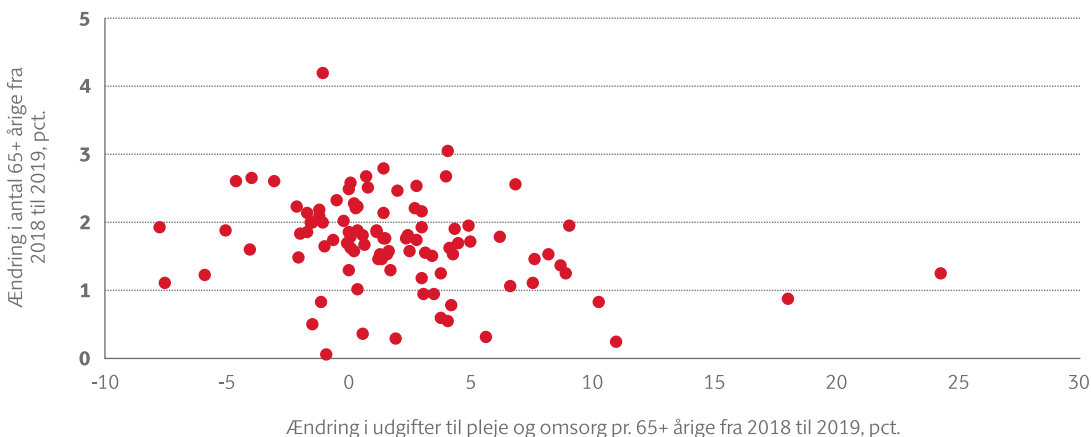
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan har udgifterne til pleje og omsorg udviklet sig i kommunen, fx fordelt på borgernes alder, pleje-behov mv.?
- › Hvilke udgiftsposter udgør de forskellige indsatser, herunder også udgifter til administration, vikarer mv., og hvordan ser udviklingen ud?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Arbejdes der i budgetlægningen med demografiregulering? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- › Tages der i budgetlægningen højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster?

SAMMENHÆNGEN MELLEM ANTAL ÆLDRE OG UDGIFTER TIL OMRÅDET

De ældste borgere i en kommune er naturligt de mest plejekrævende, men der er imidlertid en betydelig gruppe af de 80+ årige, der klarer sig uden hjælp. Der ses også en betydelig variation mellem kommunerne på, i hvilken grad flere ældre medfører stigende udgifter til området. I nogle kommuner er de ældre sundere end i andre. Og nogle kommuner arbejder massivt med at forebygge funktionsnedsættelse gennem fx fokus på at forebygge ensomhed og tidlig opsporing for hurtigt at kunne igangsætte en forebyggende indsats, akutteams mv. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, om man i højere grad kan forebygge funktionsnedsættelser til glæde for de ældre og til gavn for kommunens økonomi.

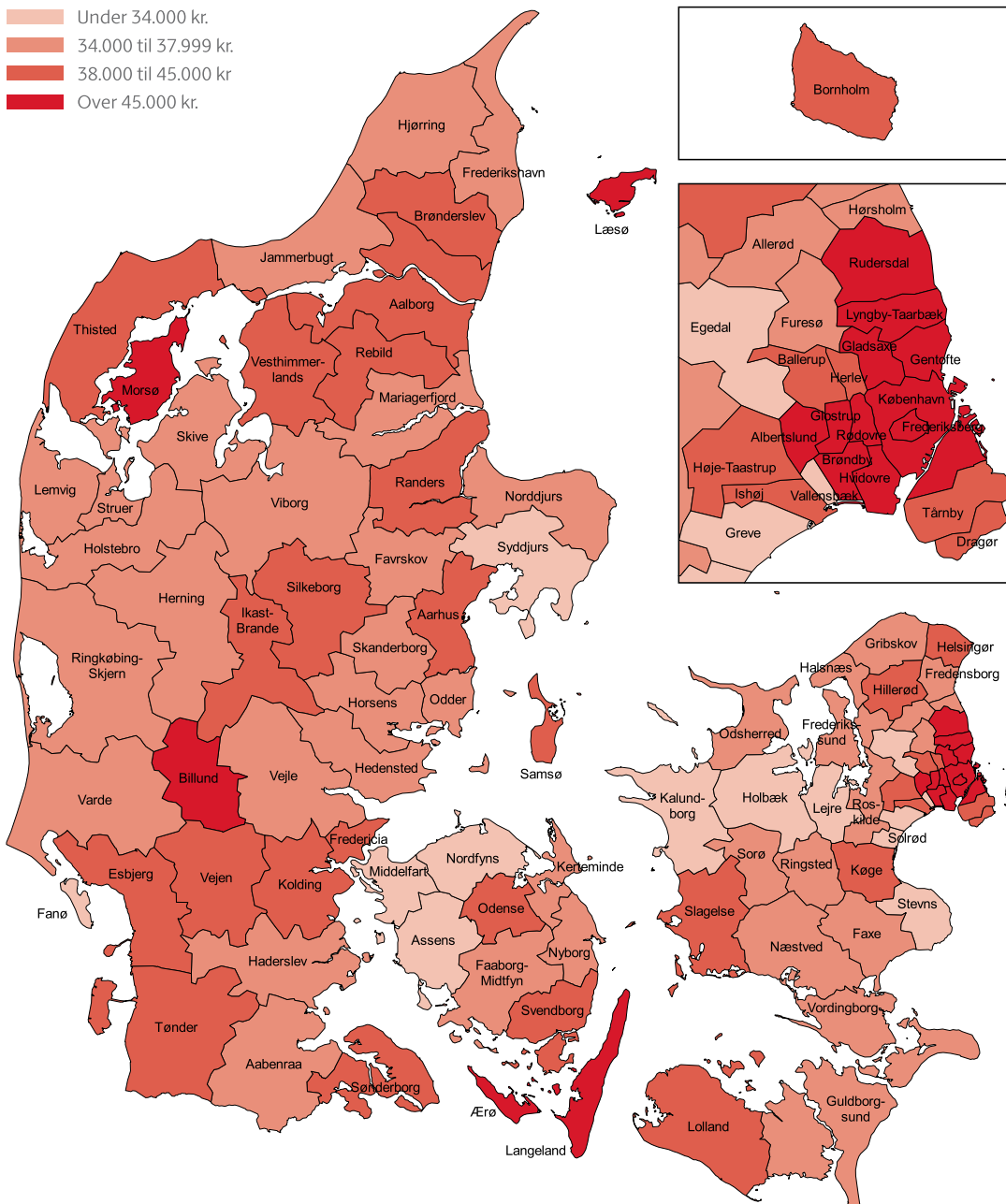

› Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig i 2019. 21-pl

Fano	29.750	▲
Egedal	30.699	▼
Greve	31.547	▲
Stevns	32.027	▲
Holbæk	32.095	▲
Nordfyns	32.441	▲
Middelfart	32.655	▲
Lejre	32.948	▲
Vallensbæk	33.376	▼
Kalundborg	33.436	▼
Assens	33.522	▲
Solrød	33.900	▼
Syddjurs	33.931	▼
Herning	34.059	▼
Faxe	34.210	▼
Fredensborg	34.289	▲
Favrskov	34.316	▼
Hedensted	34.334	▼
Odsherred	34.339	▲
Halsnæs	35.009	▼
Ringkøbing-Skjern	35.143	▲
Jammerbugt	35.162	▲
Vejle	35.365	–
Næstved	35.707	▲
Hørsholm	35.728	▲
Faaborg-Midtfyn	35.766	▲
Lemvig	35.890	▼
Hjørring	35.965	▲
Furesø	35.968	▼
Norddjurs	36.000	▼
Vordingborg	36.176	▲
Allerød	36.180	▼
Holstebro	36.279	▲
Roskilde	36.724	▲
Nyborg	36.750	▲
Kerteminde	37.026	▲
Aabenraa	37.028	▲
Haderslev	37.060	▲
Struer	37.074	▲
Frederikshavn	37.076	▲
Guldborgsund	37.216	▼
Varde	37.267	▲
Mariagerfjord	37.271	▲
Horsens	37.334	▼
Skive	37.465	▲
Odder	37.466	▼
Skanderborg	37.508	▼
Gribskov	37.541	▼
Frederikssund	37.773	▼
Viborg	37.909	▲
Ringsted	37.915	▼
Soro	37.978	▲
Tønder	38.218	▼
Hoje-Taastrup	38.262	▼
Odense	38.345	▲
Svendborg	38.352	▲
Brønderslev	38.686	▼
Rebild	39.155	▲
Vesthimmerlands	39.401	▲
Sønderborg	39.464	▲
Kolding	39.646	▲
Slagelse	39.751	▼
Vejen	39.858	▲
Aarhus	39.965	▼
Helsingør	40.356	▲
Ikast-Brandø	40.623	▲
Silkeborg	41.099	▼
Randers	41.231	▲
Køge	41.233	▼
Ishøj	41.265	▼
Hilleroed	41.344	▼
Dragør	41.398	▼
Thisted	41.727	▲
Ballerup	42.262	▲
Lolland	42.770	▼
Aalborg	43.700	–
Bornholm	43.726	▲
Esbjerg	43.753	▲
Herlev	44.184	▼
Tårnby	44.311	▼
Fredericia	44.870	▲
Samso	44.892	▼
Æro	45.183	▲
Billund	45.350	▼
Rudersdal	46.586	▼
Frederiksberg	47.157	▼
Morsø	47.915	▲
Gentofte	48.336	▲
Clostrup	49.070	▲
Gladsaxe	49.490	▼
Albertslund	49.666	▼
Læso	50.707	▼
Langeland	51.055	–
Hvidovre	52.365	–
Lyngby-Taarbæk	52.500	–
Rødovre	55.868	–
Brøndby	56.839	–
Københavns	58.155	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 65+ årig i 2019. 21-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udg. ældrepleje pr. 65+ årig" viser udgifterne til pleje og omsorg er afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31 og 5.30.36 for 2019. Udgifterne er opgjort i 21-pl og B21-opgaveniveau).
 Figur: FLIS

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL PLEJE OG OMSORG PR. 80+ ÅRIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Antallet af ældre over 65 år har været stigende over en årrække. Væksten i antallet af ældre har de senere år hidtil primært været omkring de 65-79 årige, men det er i højere grad de ældre borgere på 80+ år, der helt naturligt får et øget behov for støtte fra kommunen i form af praktisk hjælp og personlig pleje. Gennemsnitsalderen for borgere, der visiteres til hjemmehjælp første gang ligger nemlig omkring de 80 år, og da vi ser ind i en stigning i borgere 80+ år, er det relevant for kommunen at følge udgifterne til pleje og omsorg pr. 80+ årige.

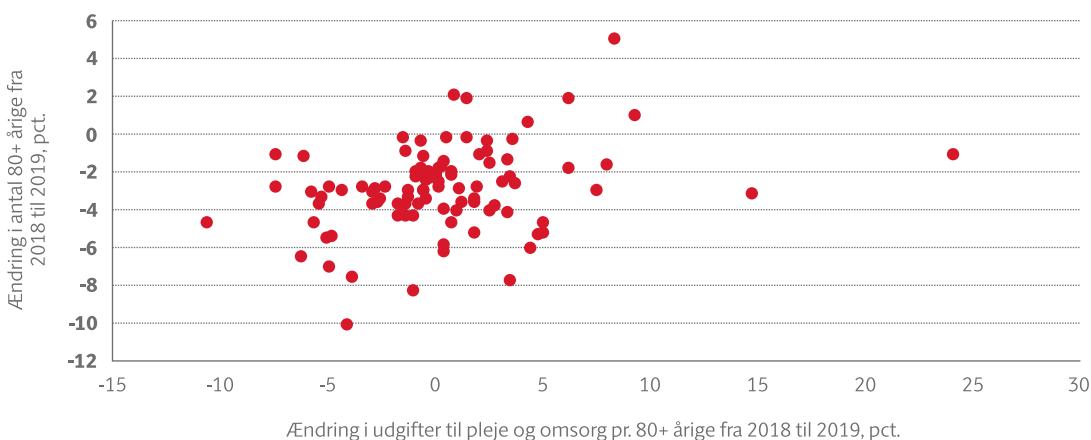
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan har udviklingen i udgifter pr. 80+ årige udviklet sig i kommunen, og hvilke poster driver udviklingen?
- › Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- › Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- › Anvendes der demografiregulering i budgetlægningen? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- › Tages der højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster i budgetlægningen?

SAMMENHÆNG MELLEM UDVIKLING I ANTAL ÆLDRE OG I UDGIFTER TIL OMRÅDET

Nedenstående figur viser, at udgifterne til ældreområdet udvikler sig forskelligt. Figuren indikerer, at de fleste kommuner tilsyneladende arbejder med en demografimodel, hvor et fald i antal ældre også slår igennem som et fald i udgifter. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, hvordan der tages højde for de kommende års ændring i andelen af ældre i kommunernes budgetter, og om en evt. demografiregulering er opdateret og gennemsigtig.

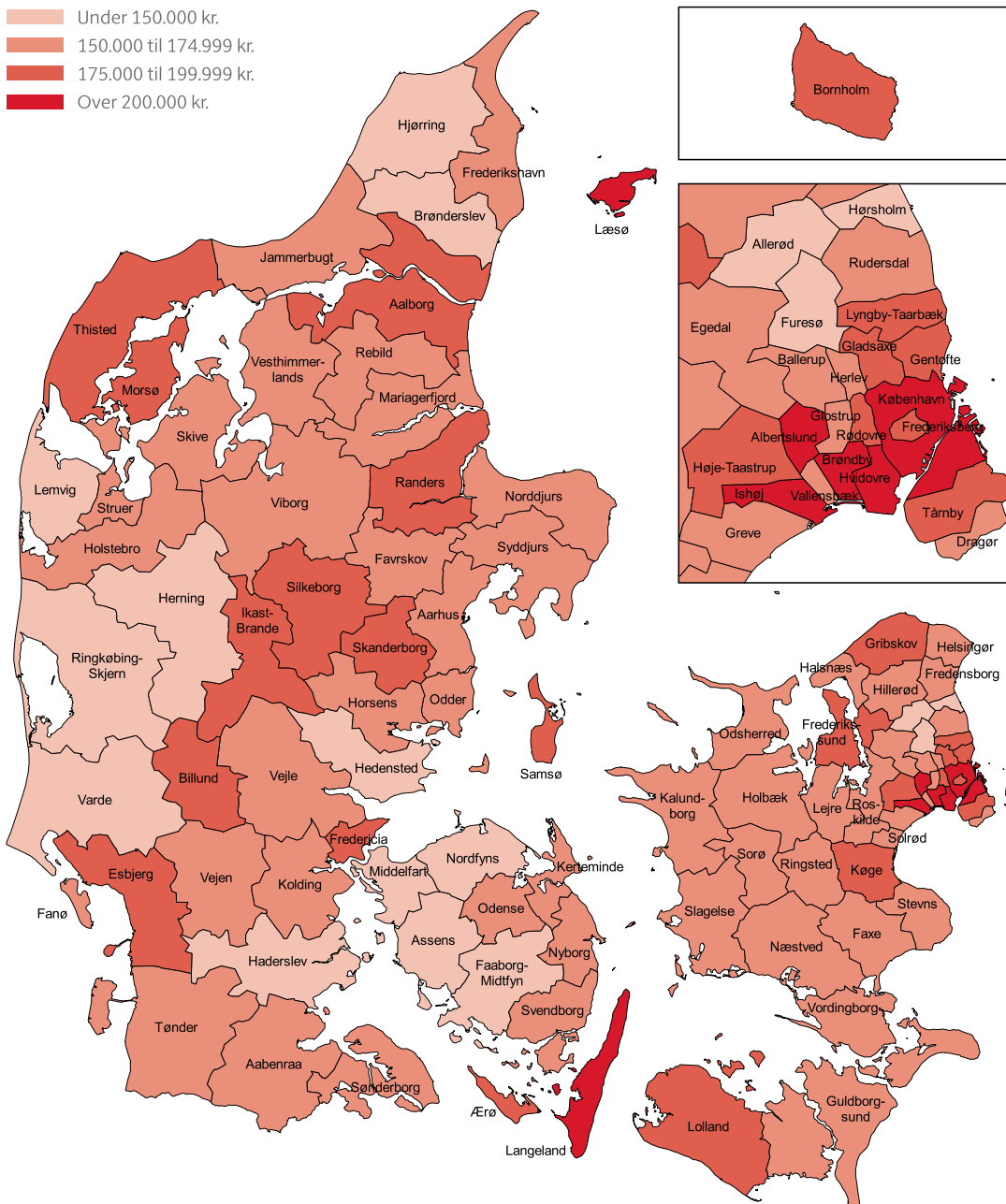

› Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årige i 2019, 21-pl

Hørsholm	125.095	▲
Furesø	132.346	▲
Ringkøbing-Skjern	140.842	▲
Hedensted	141.300	▲
Assens	142.159	▲
Herning	143.527	▲
Nordfyns	144.925	▲
Faaborg-Midtfyn	144.974	▲
Hjørring	145.341	–
Middelfart	145.713	▲
Varde	146.988	▼
Lemvig	148.463	–
Haderslev	148.551	▲
Brønderslev	148.629	▼
Allerød	148.808	▼
Norddjurs	150.166	▼
Holbæk	150.249	▲
Ballerup	150.355	▲
Sønderborg	150.542	▲
Holstebro	150.790	▲
Vejle	150.903	▼
Kerteminde	151.187	▲
Stevns	151.999	▼
Vejen	152.207	–
Kalundborg	152.279	▼
Nyborg	152.648	–
Tønder	152.903	▼
Skive	153.398	▲
Odense	154.654	▲
Frederikshavn	154.946	▼
Roskilde	156.513	▲
Rudersdal	156.613	▼
Viborg	158.200	▲
Egedal	158.231	▲
Odder	158.623	▲
Guldborgsund	159.024	▼
Fano	159.357	▲
Faxe	160.236	▼
Greve	160.433	▲
Vesthimmerlands	160.616	▼
Mariagerfjord	160.646	▼
Favrskov	160.878	▼
Aabenraa	160.961	▼
Herlev	161.203	▼
Svendborg	161.217	▼
Syddjurs	161.719	▼
Næstved	162.351	▲
Horsens	162.415	▼
Struer	163.801	▲
Vallensbæk	163.975	▼
Dragør	164.111	▼
Ringsted	165.392	▼
Lejre	165.617	▲
Soro	165.959	▼
Jammerbugt	166.634	▼
Rebild	166.669	▲
Odsherred	167.146	▲
Vordingborg	167.284	▲
Fredensborg	168.817	▲
Kolding	169.169	–
Glostrup	169.284	▼
Hillerød	172.220	▼
Halsnæs	173.897	▲
Slagelse	174.026	▼
Aarhus	174.104	▼
Solrød	174.279	▲
Helsingør	174.761	▲
Randers	176.158	▲
Æro	176.552	▼
Ikast-Brande	179.601	▲
Billund	180.003	▼
Tårnby	180.355	▼
Frederikssund	181.044	▲
Hoje-Taastrup	181.738	▼
Thisted	181.975	▲
Lyngby-Taarbæk	183.232	▲
Lolland	183.313	▼
Aalborg	183.949	▼
Gladsaxe	184.216	▼
Skanderborg	184.349	▲
Silkeborg	184.855	▼
Samso	185.184	▼
Gribskov	185.624	–
Frederiksberg	187.410	▼
Morse	188.945	▼
Bornholm	189.418	▲
Gentofte	190.079	▲
Fredericia	190.861	▲
Rødovre	191.584	▼
Esbjerg	192.131	▲
Køge	194.775	▼
Hvidovre	201.489	▲
Langeland	201.955	▼
Læso	207.907	▼
Brøndby	211.865	–
Ishøj	238.588	–
Albertslund	240.827	–
Københavns	289.419	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Nettodriftsudgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig i 2019, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udg. ældrepleje pr. 65+ årig" viser udgifterne til pleje og omsorg er afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31 og 5.30.36 for 2019. Udgifterne er opgjort i 21-pl og B21-opgaveniveau).
 Figur: FLIS og Danmarks Statistik, 2019-data

HVAD ER GENNEMSNITSALDEREN FOR NYVISITEREDE TIL HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Når alderen stiger, oplever flere og flere ældre borgere, at de ikke længere kan udføre hverdagsopgaver. En bedre sundhedstilstand generelt blandt de ældre, og øget forebyggelse samt rehabilitering udskyder i disse år tidspunktet for, hvornår behovet for hjælp indtræffer. Gennemsnitsalderen for første visitation til hjemmehjælp kan ses som en indikator for sundhedstilstanden blandt de ældre, men nøgletallet siger også noget om det politisk vedtagne serviceniveau. Der er op til fem års forskel mellem kommunerne på, hvornår borgerne modtager hjemmehjælp første gang. Der er derfor potentiale for at undersøge, hvad der driver de kommunale forskelle.

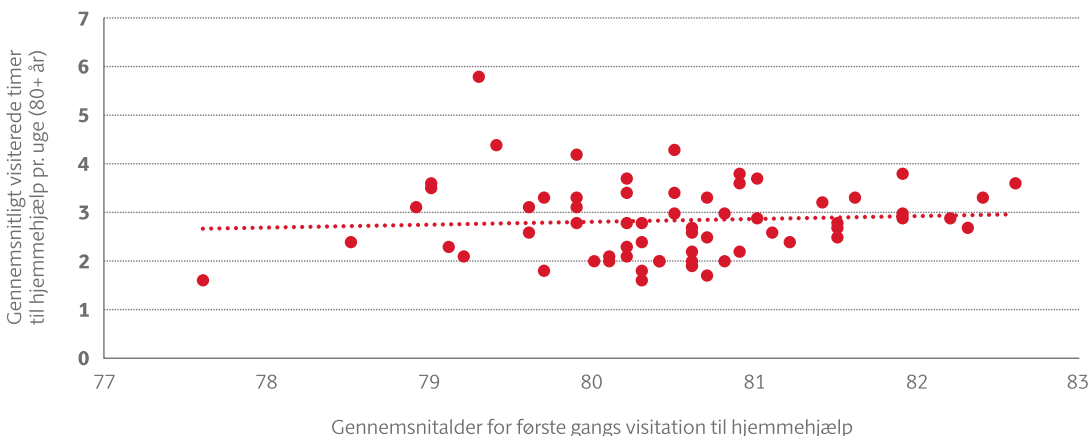
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvilke indsatser visiteres nyvisiterede til?
- › Hvor mange timers hjemmehjælp får nyvisiterede typisk i din kommune?
- › Indgår viden om gennemsnitsalderen og antal hjemmehjælpstimer blandt nyvisiterede i overvejelserne om kommunernes forebyggende indsats?
- › Afspejler udviklingen i gennemsnitsalderen for nyvisiterede kommunens arbejde med forebyggende indsatser?
- › Tages der i budgetlægningen højde for, at gennemsnitsalderen for nyvisiterede bliver højere?

SAMMENHÆNG MELLEM PLEJEBEHOV OG HVORNÅR DE ÆLDRE FÅR HJEMMEHJÆLP FØRSTE GANG?

Kommunerne arbejder forskelligt med, hvornår de ældre visiteres til hjemmehjælp første gang. Nogle kommuner arbejder bevidst med en lav alder for førstegangsvisitation for at forebygge funktionsnedsættelse, og dermed som et led i at mindske behovet for hjælp senere i livet. I andre kommuner skyldes en lav alder for førstegangsvisitation måske, at der er et større plejebæbehov i ældregruppen end i andre kommuner. Figuren viser ikke en sammenhæng mellem gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp og antal visiterede timer til hjemmehjælp. For den enkelte kommune kan det imidlertid være relevant at forholde sit til, hvilken effekt gennemsnitsalderen for førstegangsvisitation har for plejebæbehovet på langt sigt.

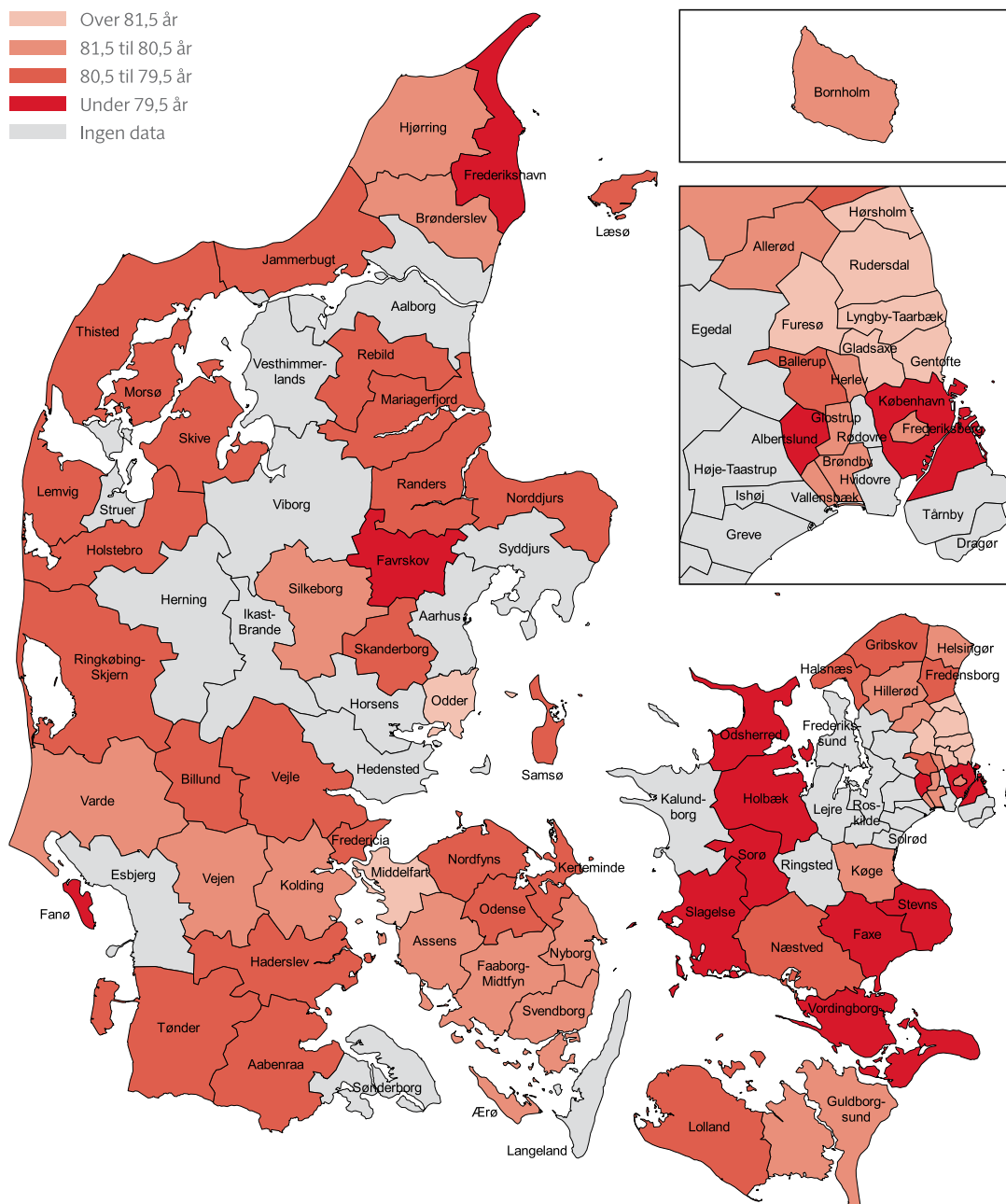

› Gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019

Rudersdal	82,6	▲
Gentofte	82,4	▲
Lyngby-Taarbæk	82,3	▲
Middelfart	82,2	▲
Gladsaxe	81,9	▲
Hørsholm	81,9	▲
Odder	81,9	–
Furesø	81,6	▲
Herlev	81,5	▲
Allerød	81,5	▼
Ærø	81,5	▼
Vejen	81,4	▲
Helsingør	81,2	▲
Faaborg-Midtfyn	81,1	▲
Guldborgsund	81,0	▲
Nyborg	81,0	▲
Frederiksberg	80,9	▼
Bornholm	80,9	▼
Varde	80,9	▲
Hillerød	80,8	▲
Køge	80,8	▼
Brønderslev	80,8	▲
Glostrup	80,7	▲
Vallensbæk	80,7	▼
Assens	80,7	▲
Brøndby	80,6	▼
Svendborg	80,6	▲
Kolding	80,6	▲
Silkeborg	80,6	▲
Hjørring	80,6	–
Vejle	80,5	▲
Randers	80,5	▲
Samso	80,5	▼
Aabenraa	80,4	▲
Skive	80,4	▲
Ballerup	80,3	▲
Holstebro	80,3	▲
Morsø	80,3	▲
Thisted	80,3	▲
Mariagerfjord	80,3	▲
Tønder	80,2	▲
Lemvig	80,2	–
Norddjurs	80,2	▲
Skanderborg	80,2	–
Ringkøbing-Skjern	80,2	▲
Jammerbugt	80,2	▼
Haderslev	80,1	▲
Billund	80,1	▲
Rebild	80,1	▲
Odense	80,0	▲
Fredensborg	79,9	▲
Næstved	79,9	▲
Nordfyns	79,9	▲
Læsø	79,9	▼
Gribskov	79,7	▲
Kerteminde	79,7	▲
Fredericia	79,7	▲
Halsnæs	79,6	▼
Lolland	79,6	▲
Favrskov	79,5	▲
Holbæk	79,4	▲
Stevns	79,4	▲
Slagelse	79,3	▲
Ods herred	79,2	–
Faxe	79,1	▲
Albertslund	79,0	▼
Soro	79,0	▲
Frederikshavn	78,9	▲
Fano	78,6	▲
Vordingborg	78,5	▲
Københavns	77,6	–
Greve	-	-
Dragør	-	-
Hvidovre	-	-
Høje-Taastrup	-	-
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Tårnby	-	-
Egedal	-	-
Frederikssund	-	-
Roskilde	-	-
Solrød	-	-
Kalundborg	-	-
Ringsted	-	-
Lejre	-	-
Langeland	-	-
Sønderborg	-	-
Esbjerg	-	-
Horsens	-	-
Herning	-	-
Struer	-	-
Syddjurs	-	-
Aarhus	-	-
Ikast-Brande	-	-
Hedensted	-	-
Viborg	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Aalborg	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletal "Gns.alder nyvisiterede hjemmehjælp" viser gennemsnitsalderen for de personer over 65 år, som modtager hjemmehjælp for første gang i 2019.

Figur: Egne beregninger pba. registerdata, Danmarks Statistik

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 65-79 ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Den demografiske udvikling har længe været et tema i den offentlige debat. Hidtil er stigningen foregået i et moderat tempo, og væksten er primært sket blandt de yngre ældre. I aldersgruppen 65-79 år er det de færreste ældre, der har behov for hjælp fra kommunens ældrepleje. Omvendt har de borgere i aldersgruppen, der har behov for hjælp, typisk en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse, der eksempelvis kan skyldes en kronisk lidelse. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor stor en andel af de ældre mellem 65 og 79 år, der modtager hjemmehjælp. Den forskel kan formentlig ikke kun forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det ønskede niveau.

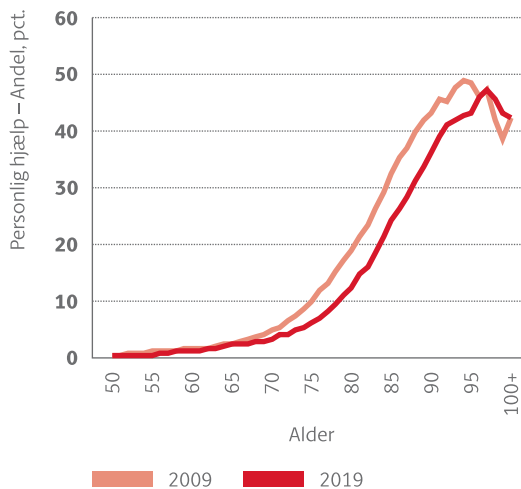
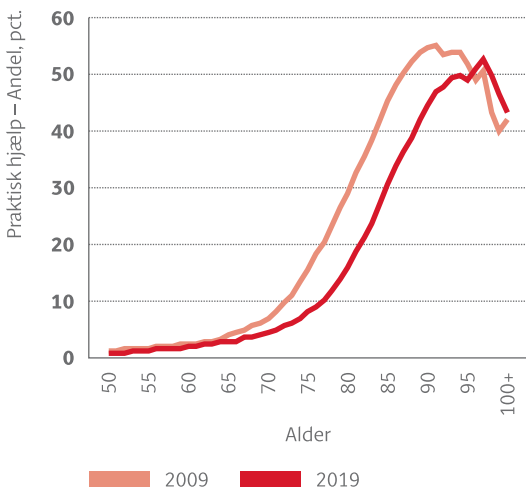
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år?
- › Adskiller deres sygdomsbillede sig fra andre aldersgrupper?
- › Hvilket forebyggelsespotential er der blandt 65-79 årige? Er det muligt at identificere udsatte grupper tidligt?
- › Arbejder kommunen tværgående med at sammentænke hjemmehjælpen med de øvrige indsatser, som hjemmehjælpsmodtageren får?

FALD I ANDEL AF HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE DE SENESTE 10 ÅR

De seneste 10 år er andelen af hjemmehjælpsmodtagere ændret indenfor hver alderskategori. Den vil sige, at den andel af borgere, der i 2019 modtog praktisk hjælp og personlig pleje, svarende til niveauet i 2009, er udskudt med fire år. Der er formentlig flere årsager til denne forskydning. Tallene kan være udtryk for en højere grad af sund aldring, hvor de ældre i dag har en bedre funktionsevne end tidligere, er mere selvhjulpne og derfor senere for brug for kommunens hjælp. Men tallene udtrykker også, at der i denne årrække mange steder har været justeringer i den service, kommunerne leverer for de ældre, og hvor kommunerne har et stort fokus på at arbejde med forebyggelse og rehabilitering.

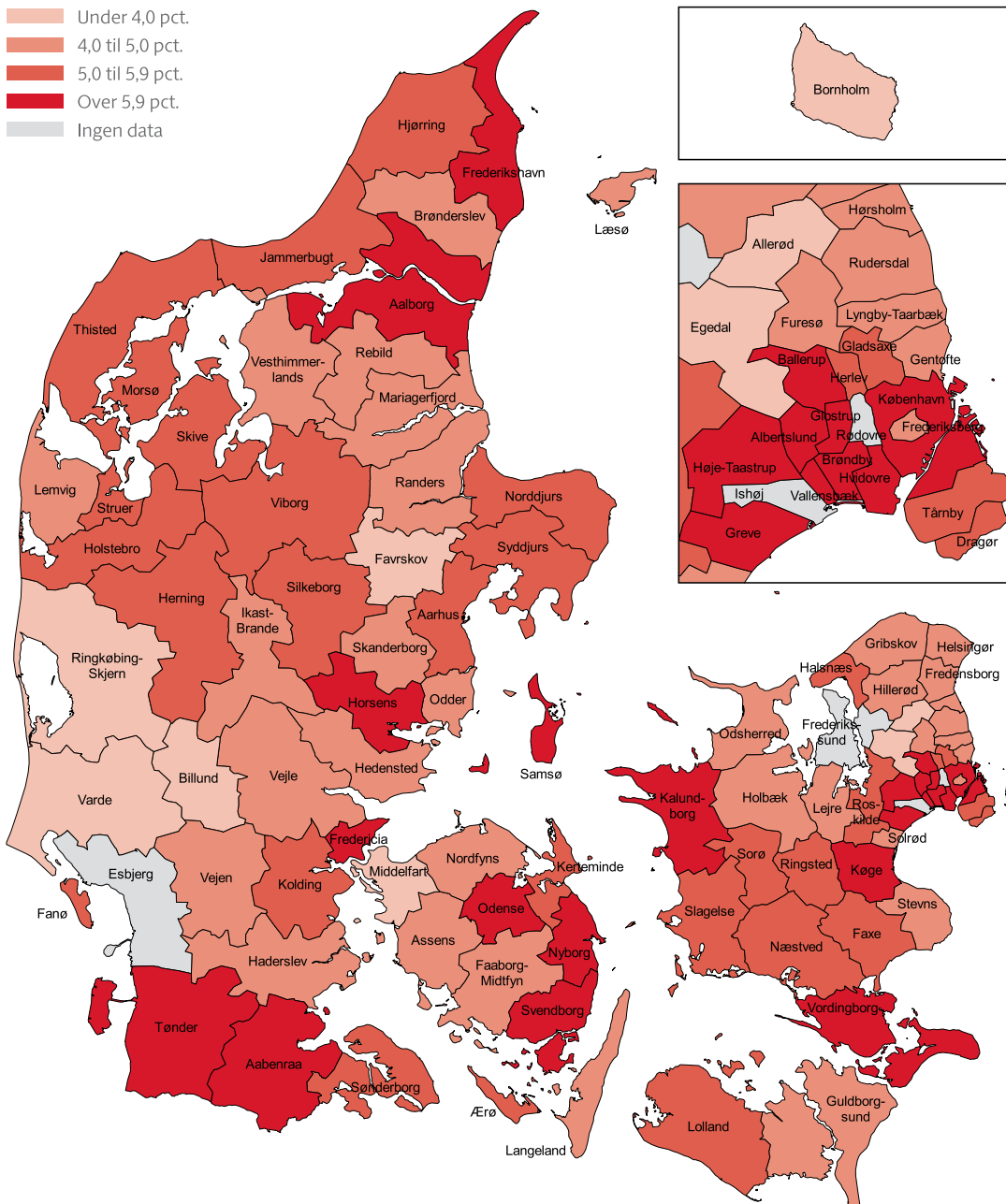

› Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.

Allerød	2,7	—
Ringkøbing-Skjern	3,5	▼
Favrskov	3,6	▲
Egedal	3,6	▼
Billund	3,7	▲
Middelfart	3,8	▲
Bornholm	3,8	—
Varde	4,0	▼
Randers	4,0	▼
Odder	4,0	▼
Stevns	4,0	▲
Solrød	4,0	▼
Guldborgsund	4,1	▼
Fredensborg	4,2	▼
Gentofte	4,3	▼
Gribskov	4,3	▲
Ikast-Brande	4,3	▼
Rudersdal	4,3	—
Hedensted	4,4	▲
Helsingør	4,4	▼
Odsherred	4,4	▼
Rebild	4,5	▼
Lejre	4,5	▼
Vesthimmerlands	4,6	▼
Hørsholm	4,6	▲
Hillerød	4,6	▲
Vejle	4,6	▼
Mariagerfjord	4,6	▼
Faaborg-Midtfyn	4,6	▲
Læsø	4,6	▼
Furesø	4,7	▼
Holbæk	4,7	▲
Skanderborg	4,7	▲
Brønderslev	4,8	▲
Langeland	4,8	—
Frederiksborg	4,8	▼
Lemvig	4,9	▲
Assens	4,9	▼
Nordfyns	4,9	▼
Vejen	4,9	▼
Lynby-Taarbæk	5,0	▼
Haderslev	5,0	▲
Dragør	5,1	▲
Næstved	5,1	▼
Roskilde	5,1	▼
Silkeborg	5,2	▼
Kolding	5,2	▼
Hjørring	5,2	▼
Jammerbugt	5,2	▼
Syddjurs	5,3	▲
Sønderborg	5,3	▲
Thisted	5,3	▲
Skive	5,3	▼
Morsø	5,3	▼
Norddjurs	5,4	▲
Faxe	5,4	▲
Gladsaxe	5,4	▼
Lolland	5,4	▼
Fanø	5,5	▲
Kerteminde	5,5	▼
Holstebro	5,5	▼
Halsnæs	5,5	▼
Sorø	5,5	▼
Slagelse	5,6	▼
Herlev	5,6	▲
Ærø	5,7	▲
Struer	5,7	▼
Herning	5,7	▲
Aarhus	5,7	▼
Ringsted	5,8	▲
Viborg	5,8	▼
Tårnby	5,8	▲
Tønder	6,0	▲
Nyborg	6,0	▼
Vallensbæk	6,0	▲
Odense	6,1	▼
Vordingborg	6,1	▼
Brøndby	6,2	▼
Albertslund	6,2	▲
Svendborg	6,2	▲
Greve	6,2	▲
Horsens	6,3	▼
Køge	6,4	▲
Høje-Taastrup	6,4	▲
Ballerup	6,4	▼
Aabenraa	6,4	▲
Glostrup	6,9	▲
Hvidovre	6,9	▼
Kalundborg	6,9	▼
Fredericia	7,0	▼
Aalborg	7,4	▼
Samsø	7,5	▼
Københavns	7,7	▼
Frederikshavn	8,0	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Esbjerg	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 65-79 årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet er beregnet som andelen af de 65-79-årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem i 2019. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik og egne beregninger pba. registerdata.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES 80+ ÅRIGE MODTAGER HJEMMEHJÆLP?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Den demografiske udgiftsvækst har længe været et tema i den offentlige debat. I de kommende år tager væksten blandt de ældre over 80 år for alvor til, hvor flere har behov for en plejeindsats. Det demografiske udgiftspres kommer således for alvor til at slå igennem i de kommende år. For den enkelte kommune er det vigtigt at forholde sig til, om man har det ønskede niveau af hjemmepleje for andelen af ældre over 80 år, der modtager hjemmehjælp, og om det er tænkt sammen med behovet for plejeboliger.

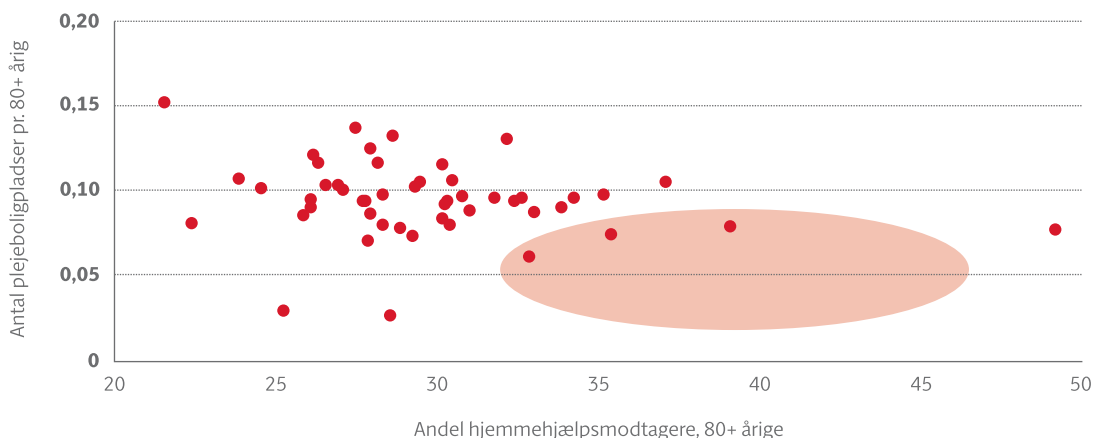
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 80 år sig i kommunen?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette? Hvordan understøtter man, at borgerne fastholder deres funktionsevne efter endt rehabilitering?
- › Arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælp med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Har kommunen det rette antal plejeboliger til fremtidens behov? Og spiller antallet af plejeboliger ind på andelen af hjemmehjælpsmodtagere?
- › Har kommunen lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL PLEJEBOLIGER

Serviceniveauet i den kommunale hjemmehjælp kan ikke ses adskilt fra plejeboliger. Nogle kommuner foretrækker at give så mange som muligt hjemmehjælp i eget hjem frem for i en plejebolig. Andre kommuner foretrækker måske i højere grad, at tilbyde de ældre en plejebolig. For den enkelte kommune betyder det, at man bør se på tværs af hjemmehjælp og plejeboliger. Nedenstående figur indikerer, at der kan være et potentiale i for nogle kommuner at give flere ældre mere hjemmehjælp i hjemmet for så at have relativt færre plejeboliger (markeret med cirkel).

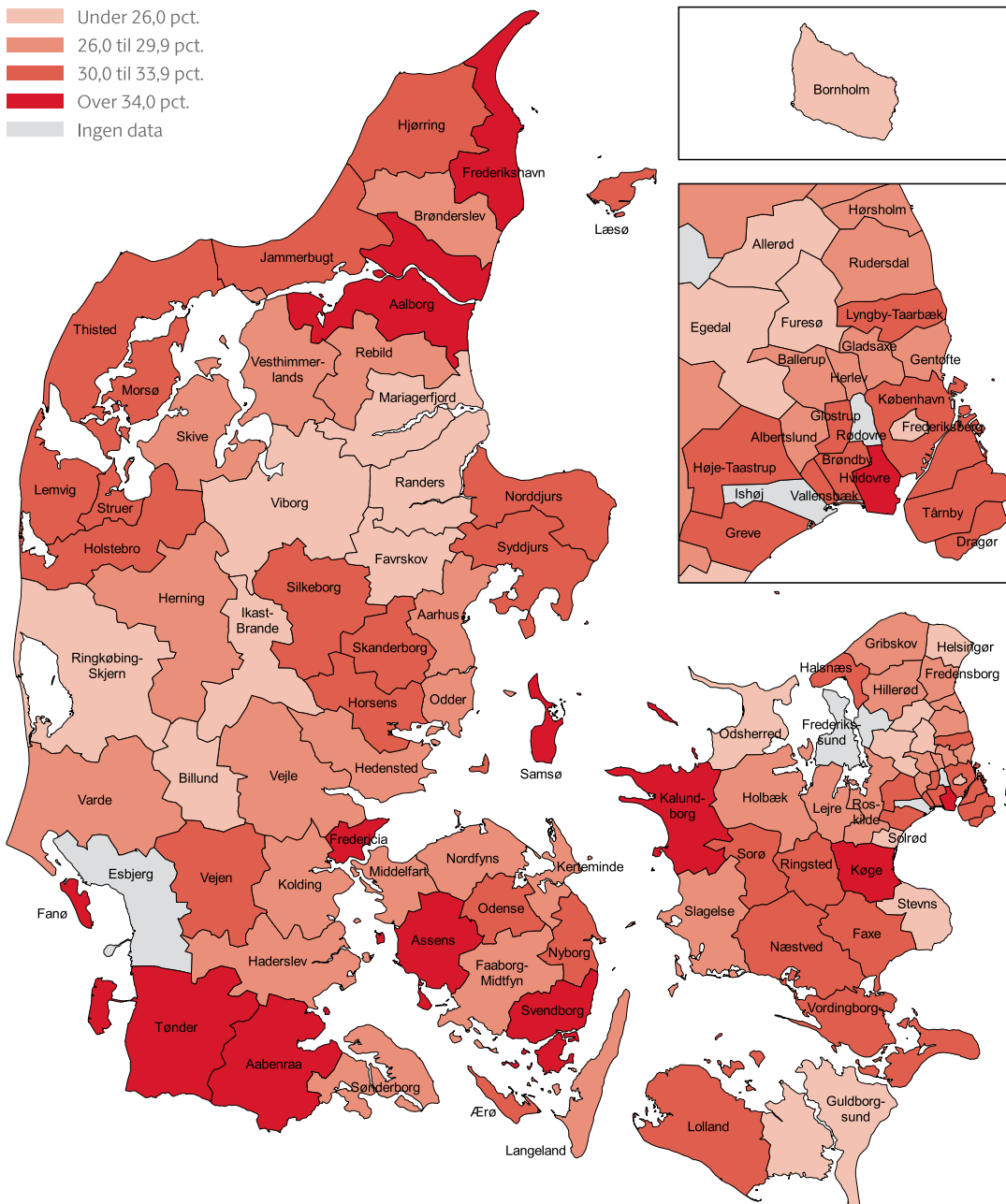

› Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.

Allerød	20,3	–
Egedal	20,7	▲
Favrskov	21,2	▼
Randers	21,5	▲
Viborg	22,4	▼
Frederiksberg	22,8	▲
Guldborgsund	23,6	▲
Ringkøbing-Skjern	23,8	▲
Stevns	23,9	▲
Bornholm	24,1	▼
Billund	24,6	▼
Ikast-Brande	24,7	▲
Solrød	25,2	▲
Odsherred	25,2	▲
Furesø	25,3	▼
Mariagerfjord	25,7	▲
Helsingør	25,8	▼
Brønderslev	26,1	–
Odder	26,1	▲
Gribskov	26,2	▲
Vesthimmerlands	26,2	▲
Hillerød	26,3	▲
Rudersdal	26,5	▲
Nordfyns	26,9	–
Vejle	27,1	▲
Gentofte	27,4	▲
Langeland	27,5	▼
Kolding	27,7	▲
Middelfart	27,8	▼
Herlev	27,8	▼
Albertslund	27,9	▼
Fredensborg	27,9	▲
Skive	27,9	▲
Hørsholm	27,9	▼
Roskilde	28,2	▲
Gladsaxe	28,2	▼
Kerteminde	28,3	▲
Haderslev	28,3	▲
Holbæk	28,6	▼
Rebild	28,7	▲
Faaborg-Midtfyn	28,9	▲
Slagelse	28,9	▲
Lejre	29,2	▲
Varde	29,3	▼
Sønderborg	29,4	▲
Ballerup	29,5	▲
Herning	29,5	▼
Aarhus	29,5	▲
Hedensted	29,7	▼
Næstved	30,2	▲
Syddjurs	30,2	▲
Lyngby-Taarbæk	30,2	▲
Silkeborg	30,2	▼
Brøndby	30,3	▲
Thisted	30,4	▼
Greve	30,4	▼
Faxe	30,4	▲
Norddjurs	30,5	▲
Lolland	30,5	▼
Hoje-Taastrup	30,6	▼
Søre	30,8	▲
Morsø	30,9	▼
Odense	31,0	▲
Vejen	31,1	▼
Skanderborg	31,5	▼
Vordingborg	31,6	▲
Ringsted	31,7	▼
Halsnæs	31,8	▼
Æro	32,1	▼
Struer	32,4	▲
Dragør	32,6	▲
Holstebro	32,7	–
Københavns	32,8	▲
Nyborg	32,8	▲
Hjørring	32,9	▲
Lemvig	33,0	▲
Læsø	33,0	▲
Vallensbæk	33,1	▼
Glostrup	33,3	▼
Tårnby	33,8	▼
Horsens	33,8	▲
Jammerbugt	33,9	▲
Assens	34,3	▲
Tønder	35,2	▼
Kalundborg	35,4	▼
Fredericia	35,5	▲
Hvidovre	35,9	▲
Fano	36,8	▼
Svendborg	37,1	▲
Aalborg	37,2	▲
Køge	38,2	▼
Aabenraa	39,1	▼
Frederikshavn	41,0	▲
Samsø	49,1	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Esbjerg	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i egen bolig i 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2019. Danmarks Statistik
 Figur: Danmarks Statistik.

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP MODTAGER JERES 65-79 ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hidtil har det primært været de yngre ældre – dem under 80 år – der er vokset i antal. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. De yngre hjemmehjælpsmodtagere er dog typisk kendetegnet ved en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Samtidig arbejder kommunerne med rehabilitering, øget brug af hjælpemidler og velfærdsteknologi mv. for at gøre de ældre så selvhjulpne som muligt. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de 65-79 årige får. Den forskel kan formentlig ikke alene forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

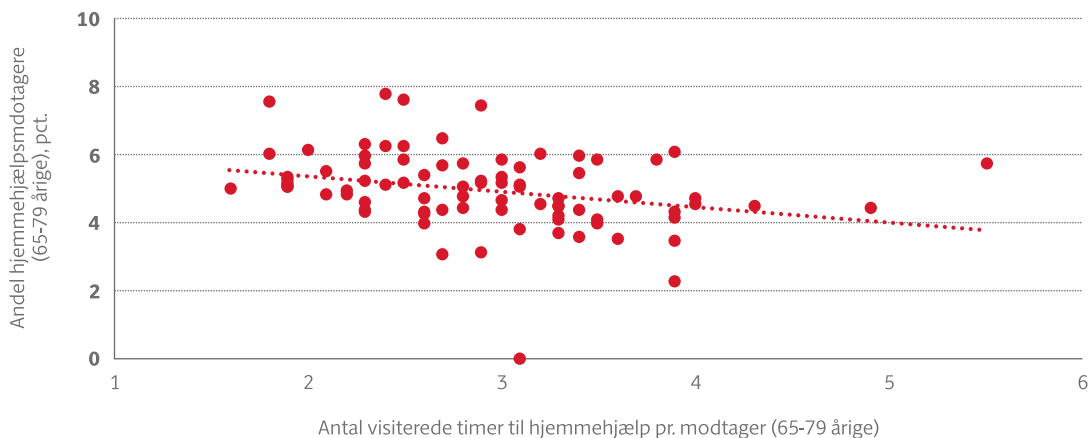
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i jeres kommune? Er der fx en større andel kronikere?
- › Hvilket forebyggelsespotentialer er der blandt de 65-79 årige?
- › Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt? Og hvordan tænkes de forebyggende hjemmebesøg ind i den samlede indsats?
- › Hvordan er sundhedstilstanden blandt de yngre hjemmeboende ældre, og adskiller det sig fra pleje-hjemsbeboere?

ANDEL HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE BØR SES I SAMMENHÆNG MED ANTAL HJEMMEHJÆLPSTIMER

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere mellem 65 og 79 år i den enkelte kommune – fx det politisk fastsatte serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Det er relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til hjemmehjælp, som den enkelte borger modtager. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så flere modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få borgere, men med mange timers hjælp til hver. For den enkelte kommune er det værd at forholde sig til, om man har det rette forhold mellem de to.

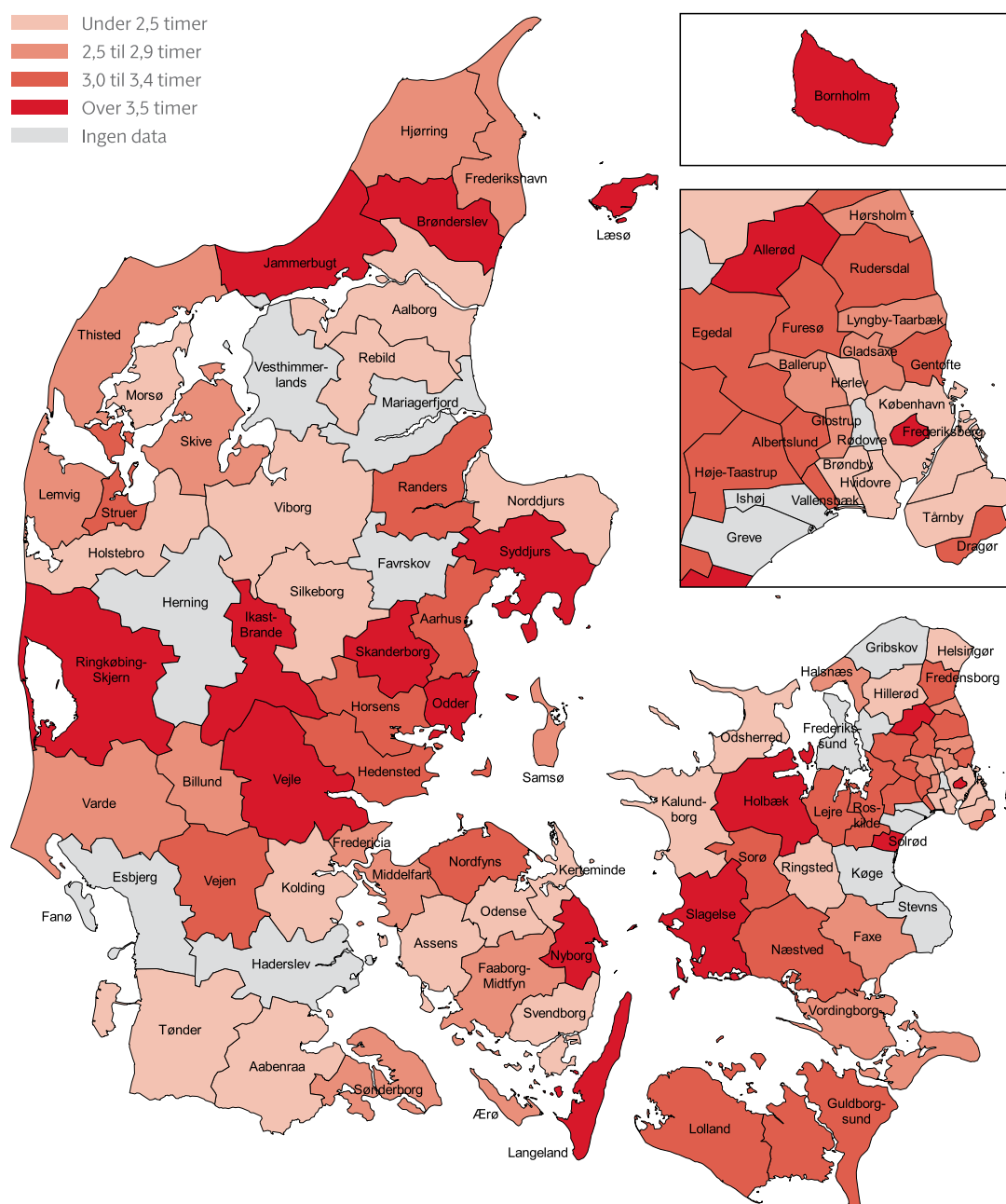

› Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 65-79 årige, 2019

Assens	1,6	–
Københavns	1,8	▼
Kalundborg	1,8	▲
Tårnby	1,9	▲
Ringsted	1,9	▲
Kerteminde	1,9	▲
Holstebro	1,9	▲
Norddjurs	1,9	▲
Morsø	1,9	▲
Odense	2,0	▼
Tønder	2,1	▼
Aabenraa	2,1	▲
Odsherred	2,2	▼
Silkeborg	2,2	▲
Brøndby	2,3	▲
Herlev	2,3	▼
Helsingør	2,3	▲
Hilleroed	2,3	▼
Svendborg	2,3	▲
Viborg	2,3	▼
Rebild	2,3	▲
Hvidovre	2,4	▲
Kolding	2,4	▼
Aalborg	2,4	▲
Ballerup	2,5	▲
Vordingborg	2,5	▼
Ærø	2,5	▲
Samsø	2,5	▼
Hørsholm	2,6	▼
Faxe	2,6	▲
Varde	2,6	▼
Skive	2,6	▲
Thisted	2,6	▲
Glostrup	2,7	▼
Faaborg-Midtfyn	2,7	▲
Billund	2,7	▼
Fredericia	2,7	▲
Halsnæs	2,8	▲
Sønderborg	2,8	▲
Lemvig	2,8	▼
Hjørring	2,8	▲
Gladsaxe	2,9	▲
Lyngby-Taarbæk	2,9	▼
Middelfart	2,9	▲
Frederikshavn	2,9	▲
Fredensborg	3,0	▼
Roskilde	3,0	▲
Lolland	3,0	▲
Guldborgsund	3,0	▲
Aarhus	3,0	▲
Næstved	3,1	▼
Nordfyns	3,1	▼
Vejle	3,1	▲
Struer	3,1	▼
Hedensted	3,1	▼
Albertslund	3,2	▲
Horsens	3,2	▲
Dragør	3,3	▼
Vallensbæk	3,3	▲
Furesø	3,3	▲
Rudersdal	3,3	▲
Lejre	3,3	▼
Randers	3,3	▲
Gentofte	3,4	▲
Høje-Taastrup	3,4	▲
Egedal	3,4	▼
Soro	3,4	▲
Solrød	3,5	▲
Odder	3,5	▼
Jammerbugt	3,5	▲
Bornholm	3,6	▼
Ikast-Brande	3,6	–
Syddjurs	3,7	▲
Nyborg	3,8	▲
Frederiksberg	3,9	▼
Allerød	3,9	▼
Holbæk	3,9	▲
Skanderborg	3,9	▲
Ringkøbing-Skjern	3,9	▲
Langeland	4,0	▼
Vejle	4,0	▼
Læsø	4,3	▲
Brønderslev	4,9	▲
Slagelse	5,5	▼
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Stevns	-	-
Haderslev	-	-
Esbjerg	-	-
Fano	-	-
Herning	-	-
Favrskov	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Mariagerfjord	-	-

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 65-79 årige, 2019**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 65 til 79 årige årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2019. FLIS
 Figur: FLIS

HVOR MANGE TIMERS HJEMMEHJÆLP MODTAGER JERES 80+ ÅRIGE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Tidligere har vi primært set en stigning i de yngre ældre, som er under 80 år. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. Det medfører, at det demografiske udgiftspres for alvor vil tage til de næste år. For den enkelte kommune vil det være relevant at se på, hvor mange timers hjemmehjælp de ældre over 80 år får. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre, men også af det kommunale serviceniveau. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

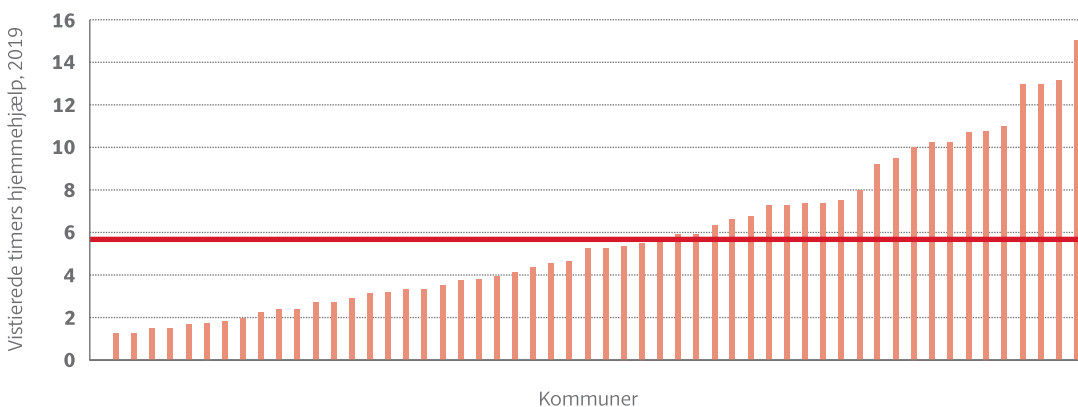
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere sig i gruppen af de 80+ årige?
- › Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- › Hvordan arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælpsindsatsen med de eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- › Hvordan arbejder kommunen med borgernes forløb efter en indlæggelse?
- › Har kommunen lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

ANTAL VISITEREDE TIMER FØR PLEJEBOLIG

KLK har i 2019, på baggrund af en analyse med 20 kommuner fundet, at der kan gives mellem 15 og 20 timers hjemmehjælp for det beløb, det koster at have en borger i plejebolig. Nedenstående graf viser de timers hjemmehjælp, kommunerne i gennemsnit gav borgerne umiddelbart op til, at de blev visiteret til plejebolig. Analysen viser, at en del borgere ikke modtog ret meget hjemmehjælp, før de kom i plejebolig. Derudover modtog langt hovedparten et omfang af hjælp, der omregnet til udgifter ligger et stykke under udgifterne til en plejebolig. Hos nogle borgere opstår behovet for en plejebolig akut efter en indlæggelse, mens andre mister funktionsevnen til at kunne blive boende i sit eget hjem. Analysen giver anledning til at overveje, om nogle borgere kan hjælpes med andre tilbud og mere hjælp i hjemmet end ved at få en plejebolig.

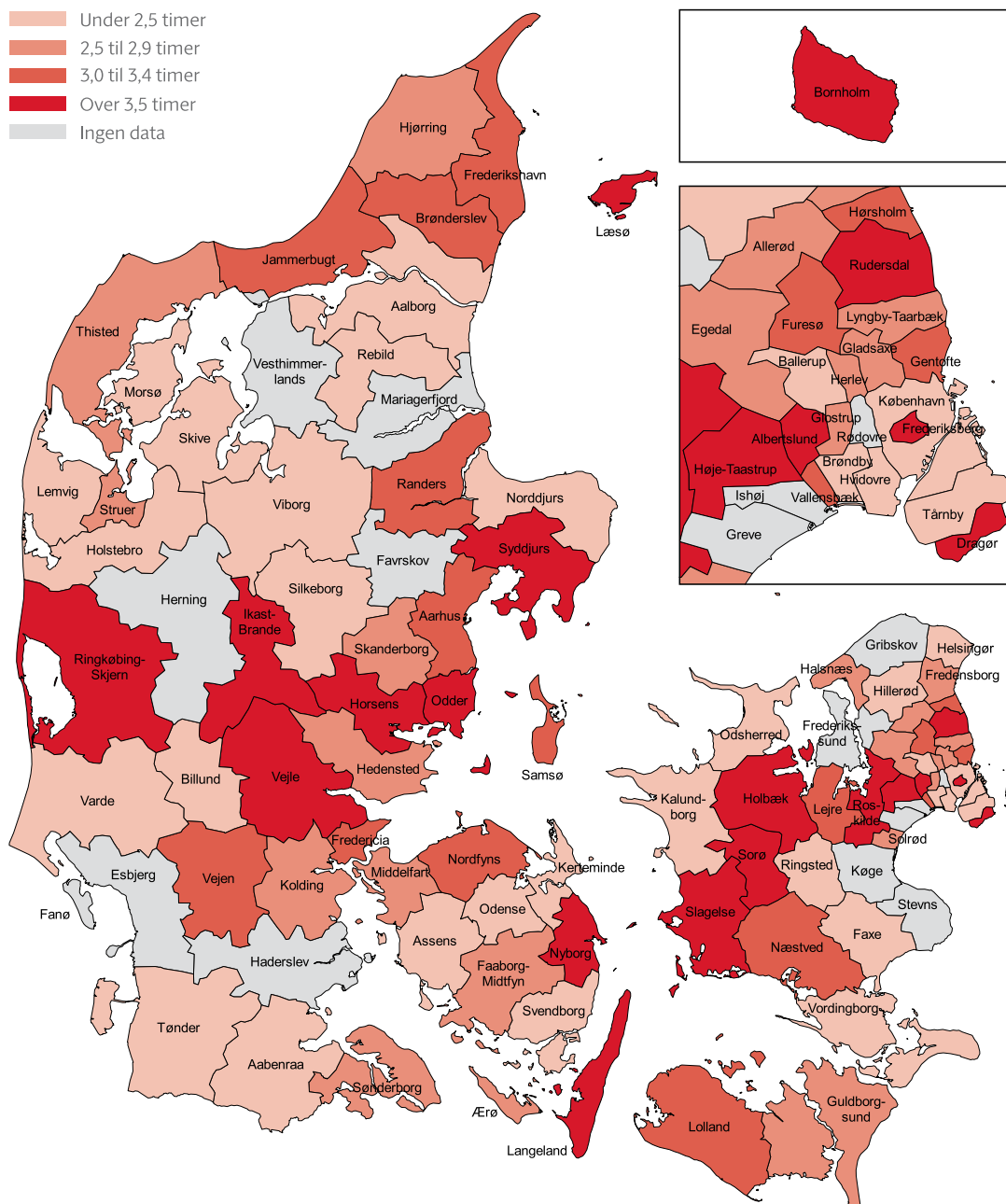

› Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 80+ årige, 2019

Københavns	1,6	–
Tårnby	1,6	▲
Morsø	1,6	–
Assens	1,7	▲
Kerteminde	1,8	▲
Holstebro	1,8	▼
Silkeborg	1,9	▲
Brøndby	2,0	▲
Hillerød	2,0	▼
Kalundborg	2,0	▲
Ringsted	2,0	▲
Odense	2,0	▼
Aabenraa	2,0	▲
Skive	2,0	▼
Rebild	2,0	▲
Hvidovre	2,1	▲
Ods herred	2,1	▼
Billund	2,1	▼
Norddjurs	2,1	▲
Svendborg	2,2	▲
Tønder	2,2	▼
Varde	2,2	–
Faxe	2,3	▲
Lemvig	2,3	▼
Aalborg	2,3	▲
Ballerup	2,4	▲
Helsingør	2,4	▲
Vordingborg	2,4	▼
Viborg	2,4	▼
Glostrup	2,5	▼
Herlev	2,5	–
Solrød	2,5	▲
Egedal	2,6	▼
Halsnæs	2,6	▲
Faaborg-Midtfyn	2,6	▲
Kolding	2,6	▼
Lynby-Taarbæk	2,7	▼
Æro	2,7	▲
Hedensted	2,7	▼
Hjørring	2,7	▲
Allerød	2,8	▼
Fredensborg	2,8	▼
Sønderborg	2,8	▲
Struer	2,8	▲
Skanderborg	2,8	▲
Thisted	2,8	▲
Gladsaxe	2,9	▲
Guldborgsund	2,9	▲
Middelfart	2,9	▼
Hørsholm	3,0	▼
Samso	3,0	▲
Brønderslev	3,0	▲
Lolland	3,1	▼
Næstved	3,1	▼
Frederikshavn	3,1	▲
Vejen	3,2	▲
Aarhus	3,2	▲
Gentofte	3,3	▲
Vallensbæk	3,3	▲
Furesø	3,3	▲
Lejre	3,3	▼
Nordfyns	3,3	▼
Fredericia	3,3	▲
Randers	3,4	▲
Jammerbugt	3,4	▲
Dragør	3,5	▼
Albertslund	3,5	▲
Frederiksberg	3,6	▼
Rudersdal	3,6	▲
Roskilde	3,6	▲
Sore	3,6	▼
Langeland	3,6	–
Ikast-Brandø	3,6	▲
Nyborg	3,7	▲
Ringkøbing-Skjern	3,7	–
Høje-Taastrup	3,8	▲
Bornholm	3,8	▼
Horsens	3,8	▲
Odder	3,8	▲
Læsø	4,2	▲
Vejle	4,3	▼
Holbæk	4,4	▲
Syddjurs	4,5	▲
Slagelse	5,8	▲
Rødovre	-	-
Ishøj	-	-
Frederikssund	-	-
Greve	-	-
Køge	-	-
Gribskov	-	-
Stevns	-	-
Haderslev	-	-
Esbjerg	-	-
Fanø	-	-
Herning	-	-
Favrskov	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Mariagerfjord	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Gennemsnitligt antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge for 80+ årige, 2019

› DATA

Tabel: Nøgletallet er opgjort som gennemsnitlig antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge blandt hjemmehjælpsmodtagere over 80 år i 2019. FLIS
Figur: FLIS

HVOR MEGET BRUGER JERES KOMMUNE PÅ SUNDHED?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til den borgernære sundhed. Indsatserne spænder bredt fra sundhedspleje og tandpleje til børn og unge, over forebyggende indsatser for borgere med kroniske lidelser til genoptræning. Fælles for indsatserne er, at de har sigte på at forbedre borgernes sundhedstilstand – på kort og lang sigt. Med den rette indsats kan kommunerne påvirke borgernes sundhedstilstand, og dermed medvirke til at forbedre borgernes livskvalitet og samtidig reducere trækket på andre kommunale ydelser. Sundhedsudgifterne varierer relativt meget mellem kommunerne, fra ca. 1000 kr. per borger til knap 3.000 kr. per borger. Det skal bemærkes, at forebyggelse i vid udstrækning også sker som en integreret del af ydelser på andre sektorområder, herunder fx i ældreplejen med rehabiliterende indsats og tidlig opsporing.

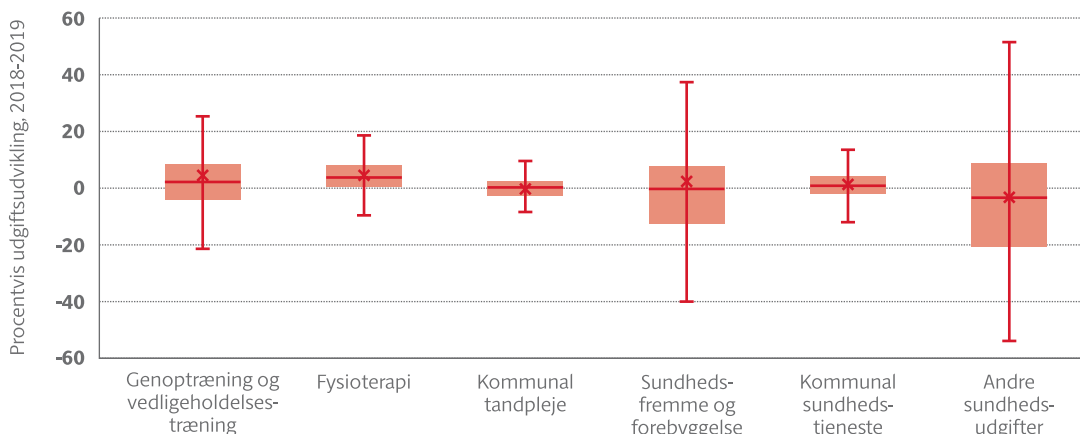
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje følgende spørgsmål:

- › Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Er kommunens udgifter til sundhedsområdet særligt høje på udvalgte områder sammenlignet med andre kommuner?
- › Er der en sammenhæng mellem aktiviteten i sygehusvæsenet og kommunens udgifter til sundhedsområdet (ekskl. KMF)?
- › Er overgangen mellem sygehus og kommune tilrettelagt hensigtsmæssig?
- › Kan prioritering af forebyggende indsatser reducere udgiftsbehovet på andre områder fx ældreområdet?

STORE FORSKELLE I UDGIFTSUDVIKLING MELLEMLUNDHEDSOMRÅDER FRA 2018 TIL 2019

Kommunerne har ikke en ens udvikling i de forskellige udgifter på sundhedsområdet. Der er relativt stor spredning i udgiftsudviklingen for områderne sundhedsfremme og forebyggelse og andre sundhedsudgifter, mens udgiftsudviklingen er mindre spredt på de øvrige sundhedsområder. Krydset i de farvede bokse viser den gennemsnitlige udgiftsudvikling fra 2018-2019, mens boksens midterste-, nederste- og øverste steg viser henholdsvis medianen, 1. kvartil og 3. kvartil.

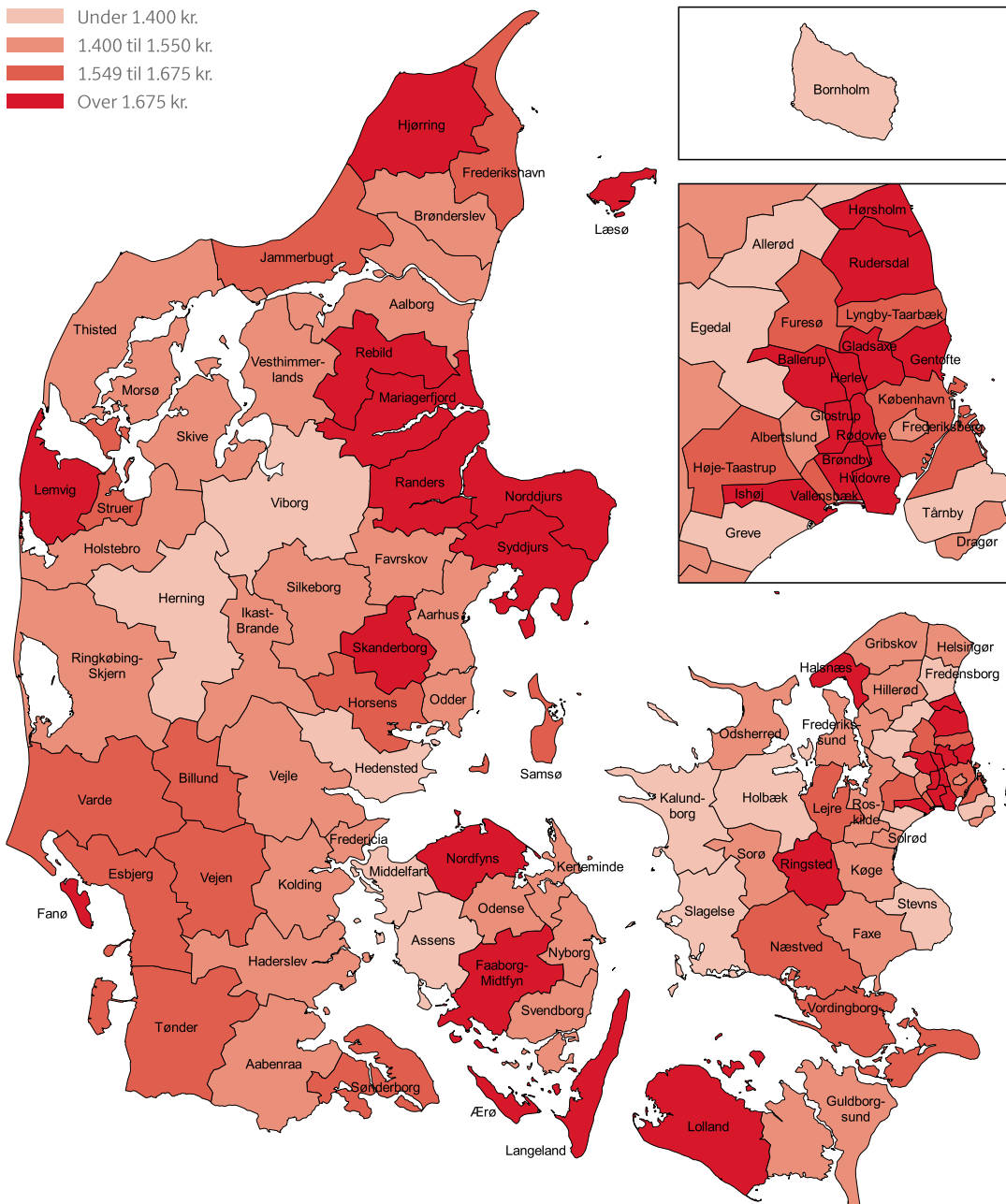

› Nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 ekskl. fkt. 4.62.81 pr. indbygger 2019, 21-pl

Herning	1.157	▲
Fredensborg	1.161	▲
Kalundborg	1.184	▲
Greve	1.197	▼
Holbæk	1.217	▼
Stevns	1.234	▲
Allerød	1.299	▲
Middelfart	1.326	▲
Hedensted	1.329	▲
Stagelse	1.336	▲
Assens	1.338	▲
Egedal	1.351	▼
Bornholm	1.367	▲
Tårnby	1.388	▼
Viborg	1.392	▲
Soro	1.408	▲
Køge	1.411	–
Gribskov	1.412	▲
Ikast-Brande	1.421	▲
Favrskov	1.421	▲
Holstebro	1.431	▲
Nyborg	1.444	▲
Odsherred	1.449	▼
Brønderslev	1.453	▲
Odsherred	1.455	▼
Solrød	1.459	▼
Frederiksberg	1.467	▼
Roskilde	1.467	▲
Silkeborg	1.467	▼
Morsø	1.467	▼
Fredericia	1.470	▼
Frederikssund	1.473	▲
Odense	1.475	▲
Ringkøbing-Skjern	1.478	▲
Dragør	1.483	▼
Skive	1.485	▼
Kerteminde	1.485	▲
Kolding	1.486	▲
Haderslev	1.488	▼
Guldborgsund	1.494	▼
Aalborg	1.496	▼
Helsingør	1.496	▼
Svendborg	1.501	–
Aabenraa	1.502	▲
Thisted	1.525	▼
Albertslund	1.527	▲
Vejle	1.540	▼
Aarhus	1.541	▼
Vesthimmerlands	1.541	▲
Hilleroed	1.543	▼
Faxe	1.546	▼
Vejen	1.553	▲
Løjre	1.557	▼
Varde	1.565	–
Næstved	1.571	▼
Esbjerg	1.573	▲
Billund	1.586	▼
Jammerbugt	1.598	▼
Sønderborg	1.602	▲
Tønder	1.608	▼
Vallensbæk	1.618	▼
Hoje-Taastrup	1.620	▲
Frederikshavn	1.623	▲
Lyngby-Taarbæk	1.624	▲
Københavns	1.627	▲
Furesø	1.629	▼
Struer	1.646	▼
Vordingborg	1.659	▲
Samsø	1.659	▼
Horsens	1.673	▲
Rebild	1.676	▲
Halsnæs	1.694	▼
Glostrup	1.696	▲
Rødovre	1.704	▲
Herlev	1.717	▼
Randers	1.732	▲
Mariagerfjord	1.736	▼
Hvidovre	1.737	▼
Skanderborg	1.741	▼
Faaborg-Midtfyn	1.765	▲
Læsø	1.769	▲
Gentofte	1.778	▼
Norddjurs	1.782	▲
Rudersdal	1.792	▼
Hjørring	1.809	▼
Lemvig	1.832	▼
Ringsted	1.836	▼
Nordfyns	1.847	–
Langeland	1.948	▲
Lolland	1.998	▲
Gladsaxe	2.002	▲
Ballerup	2.031	▼
Brøndby	2.053	▲
Ishøj	2.059	–
Hørsholm	2.089	▼
Æro	2.121	▼
Syddjurs	2.560	–
Fano	2.907	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Nettodrifudsgifter på hovedkonto 4 ekskl.fkt. 4.62.81 pr. indbygger 2019, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudsgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) pr. indbygger i 2019, FLIS og Danmarks Statistik, 21-pl.
Figur: FLIS

HVORDAN ER UDVIKLINGEN I SYGE- OG SUNDHEDSPERSONALE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det samlede antal af ansatte i kommunerne er fra 2007 til 2020 faldet med 4 pct. I samme periode har der været en kontinuerlig vækst i autoriseret sundhedsfagligt personale. Væksten i autoriseret sundhedspersonale er sket jævnt fra 2007 til 2017, mens udviklingen i autoriseret sundhedspersonale siden 2018 har stabiliseret sig på knap 51.000 fuldtidsansatte. Væksten i kommunalt syge- og sundhedspersonale indikerer en vækst i opgaver på det kommunale sundhedsområde og stigende opgavekompleksitet.

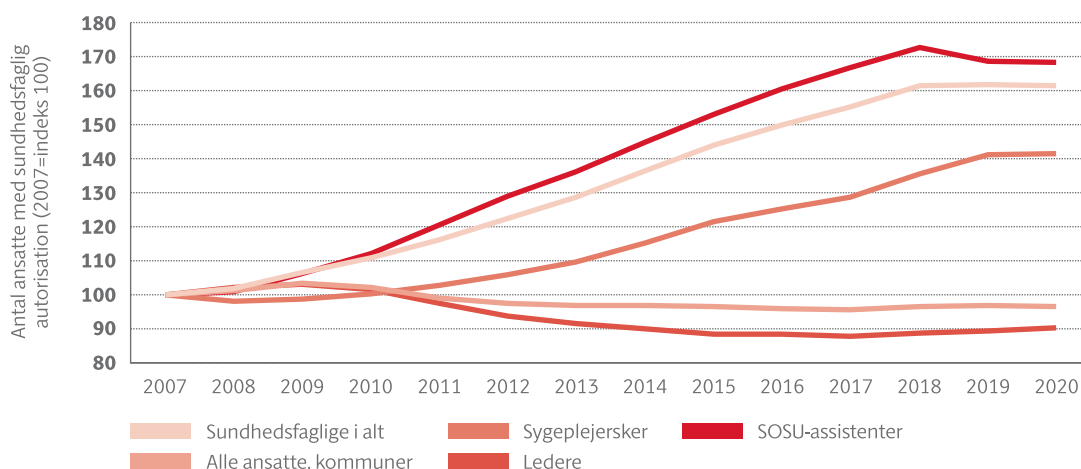
TIL VIDERE DRØFTELSE

Prioriteringen af sundhedsfagligt personale kan blandt andet være et udtryk for opgaveglidning og en øget kompleksitet i behandlingsindsatsen. Det kan derfor være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Er der en god dialog med regionen om opgavevaretagelsen?
- › Hvordan understøtter kommunen styringen af sundhedsområdet på tværs af sektorer?
- › Er stagnationen i udviklingen af autoriseret sundhedspersonale udtryk for en bevidst strategi i forhold til forebyggelse og/eller genoptræning i kommunen eller udtryk for rekrutteringsudfordringer?
- › Hvordan kan kommunen i fremtiden rekruttere kvalificeret sundhedspersonale?

ANALYSE AF UDVIKLINGEN I KOMMUNERNES ANSÆTTELSE

Figuren illustrerer udviklingen i antallet af ansatte fra 2007-2020. Her ses en markant vækst i antallet af årsværk for det kommunale syge- og sundhedspersonale siden 2007. Fra 2007 til 2020 er antallet af kommunalt ansatte med en sundhedsfaglig autorisation steget med 53 pct., det svarer til 17.580 fuldtidsstillinger. Væksten er fordelt med 87 pct. vækst i ergo- og fysioterapeuter, 68 pct. vækst i SOSU-assistent, 41 pct. vækst i sygeplejersker og 15 pct. vækst i sundhedsplejersker. I samme periode er antallet af ledere på sundhedsområdet faldet med 10 pct.

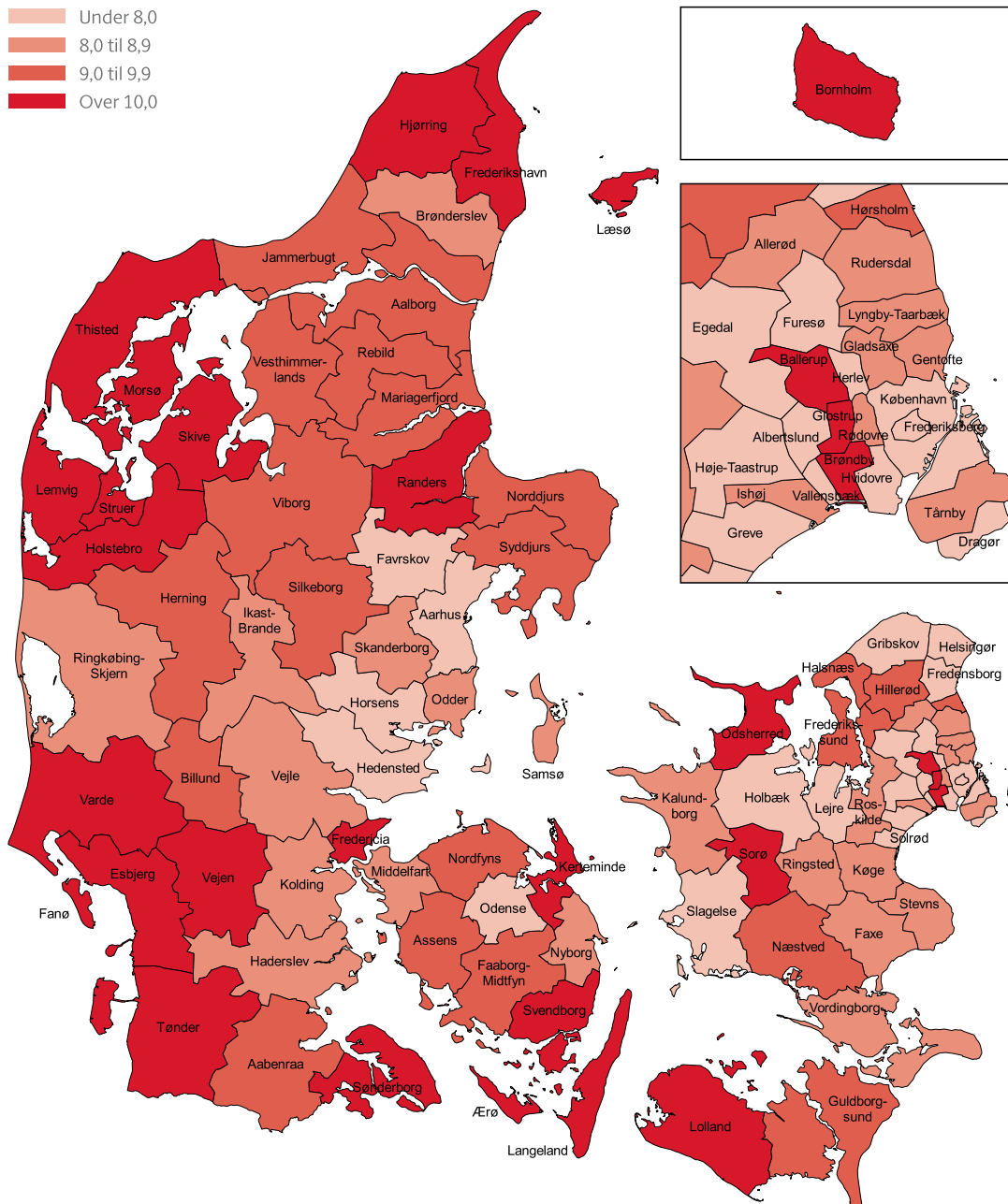

› Autoriseret sundheds- personale pr. 1.000 indbyggere, 2019

Gribskov	5,2	–
Frederiksberg	5,8	▲
Holbæk	6,0	▼
Furesø	6,0	▲
Dragør	6,1	▲
Vallensbæk	6,1	▼
Københavns	6,3	▲
Greve	6,3	▲
Fredensborg	6,5	▲
Hvidovre	6,5	▼
Slagelse	6,6	▲
Egedal	6,9	–
Aarhus	7,0	▲
Solrød	7,1	▼
Albertslund	7,1	▲
Horsens	7,2	▼
Favrskov	7,2	▼
Helsingør	7,4	–
Hedensted	7,4	▲
Herlev	7,4	▲
Lejre	7,8	▲
Høje-Taastrup	7,8	▼
Odense	8,0	▲
Skanderborg	8,0	▼
Kalundborg	8,1	▲
Odder	8,2	▼
Vejle	8,2	▲
Ikast-Brande	8,3	▲
Gentofte	8,3	▲
Gladsaxe	8,4	–
Nyborg	8,4	▲
Stevns	8,5	▼
Roskilde	8,5	▲
Ishøj	8,5	▲
Brønderslev	8,5	▲
Allerød	8,5	▼
Tårby	8,6	▲
Rødovre	8,7	▲
Samso	8,7	▲
Haderslev	8,7	▲
Ringsted	8,7	▼
Faxe	8,7	▲
Køge	8,7	▼
Rudersdal	8,8	▼
Lyngby-Taarbæk	8,8	▼
Kolding	8,9	▲
Ringkøbing-Skjern	8,9	▼
Vordingborg	8,9	▲
Middelfart	8,9	▲
Næstved	9,0	▼
Hillerød	9,1	▼
Halsnæs	9,2	▲
Faaborg-Midtfyn	9,3	▲
Herning	9,3	▲
Mariagerfjord	9,3	▲
Hørsholm	9,4	▼
Frederikssund	9,4	▲
Syddjurs	9,4	▼
Viborg	9,4	▼
Aabenraa	9,5	▼
Norddjurs	9,5	▼
Vesthimmerlands	9,6	▼
Guldborgsund	9,6	▲
Rebild	9,6	▼
Jammerbugt	9,6	▼
Nordfyns	9,7	▲
Aalborg	9,8	–
Billund	9,8	▼
Silkeborg	9,9	▼
Assens	9,9	▲
Vejen	10,1	–
Fredericia	10,1	▼
Ods herred	10,2	▲
Svendborg	10,2	–
Holstebro	10,2	▼
Brøndby	10,2	▼
Hjørring	10,2	▲
Randers	10,5	▼
Esbjerg	10,6	▼
Sønderborg	10,7	▲
Lemvig	11,0	▼
Lolland	11,2	–
Soro	11,2	▲
Tønder	11,5	▲
Skive	11,7	▲
Ballerup	11,7	▲
Varde	11,7	▼
Glostrup	11,8	▼
Frederikshavn	12,0	▲
Æro	12,6	▲
Struer	12,6	▲
Fano	12,7	–
Kerteminde	12,9	▲
Thisted	13,1	–
Langeland	13,5	▼
Bornholm	14,4	▲
Morsø	14,5	▼
Læsø	15,7	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Autoriseret sundhedspersonale pr. 1.000 indbyggere, 2019

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser autoriseret sundhedspersonale pr. 1000 indbygger, 2019. KRL og Danmarks Statistik.
Figur: KRL

HVOR MEGET BRUGER JERES KOMMUNE PÅ HJEMMESYGEPLEJE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hjemmesygepleje udgør en væsentlig udgiftspost i kommunerne. I 2019 havde kommunerne udgifter til hjemmesygepleje i omegnen af 5,4 mia. kr. (21-pl). Fra 2018 til 2019 er udgifterne steget med cirka 315 mio. kr. (21-pl). Det er en stigning på 6 pct. De kommunale udgifter til hjemmesygepleje følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaverne flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen, mens stadig flere og mere komplekse borgere håndteres af hjemmesygeplejen. Der forventes endvidere at blive flere ældre i fremtiden og tiltagende udfordringer med at rekruttere sundhedspersonale til at varetage kommunale opgaver inden for plejeområdet.

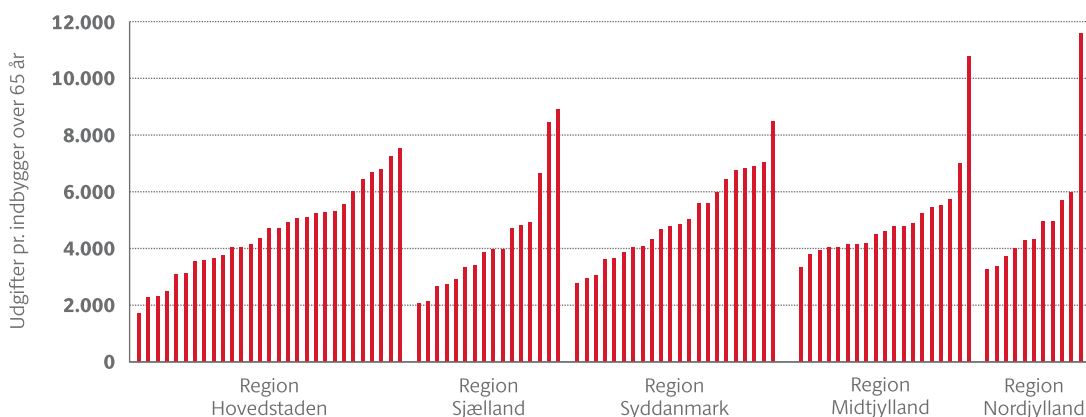
TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i de stigende udgifter til hjemmesygepleje, et stigende antal ældre og udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt sundhedspersonale er det relevant at overveje følgende:

- › Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- › Hvad driver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?
- › Kan hjemmesygeplejen tilrettelægges anderledes, så der frigøres ressourcer?
- › Hvordan påvirker uddelegeringen af ikke komplekse sygeplejefaglige opgaver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?

REGIONAL FORSKEL I UDGIFTERNE TIL HJEMMESYGEPLEJE FOR INDBYGGERE OVER 65 ÅR

Figuren viser den regionale spredning i udgifterne til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år i 2019. Figuren indikerer, at der eksisterer en væsentlig variation mellem regioner, men også internt mellem kommunerne i regionerne. Med en udgift på 5100 kr. pr. indbygger over 65 år i 2019 har kommunerne i Region Nordjylland de højeste gennemsnitlige udgifter til hjemmesygepleje. Modsat brugte kommunerne i Region Sjælland i gennemsnit 4339 kr. pr. indbygger over 65 år på hjemmesygepleje i 2019.

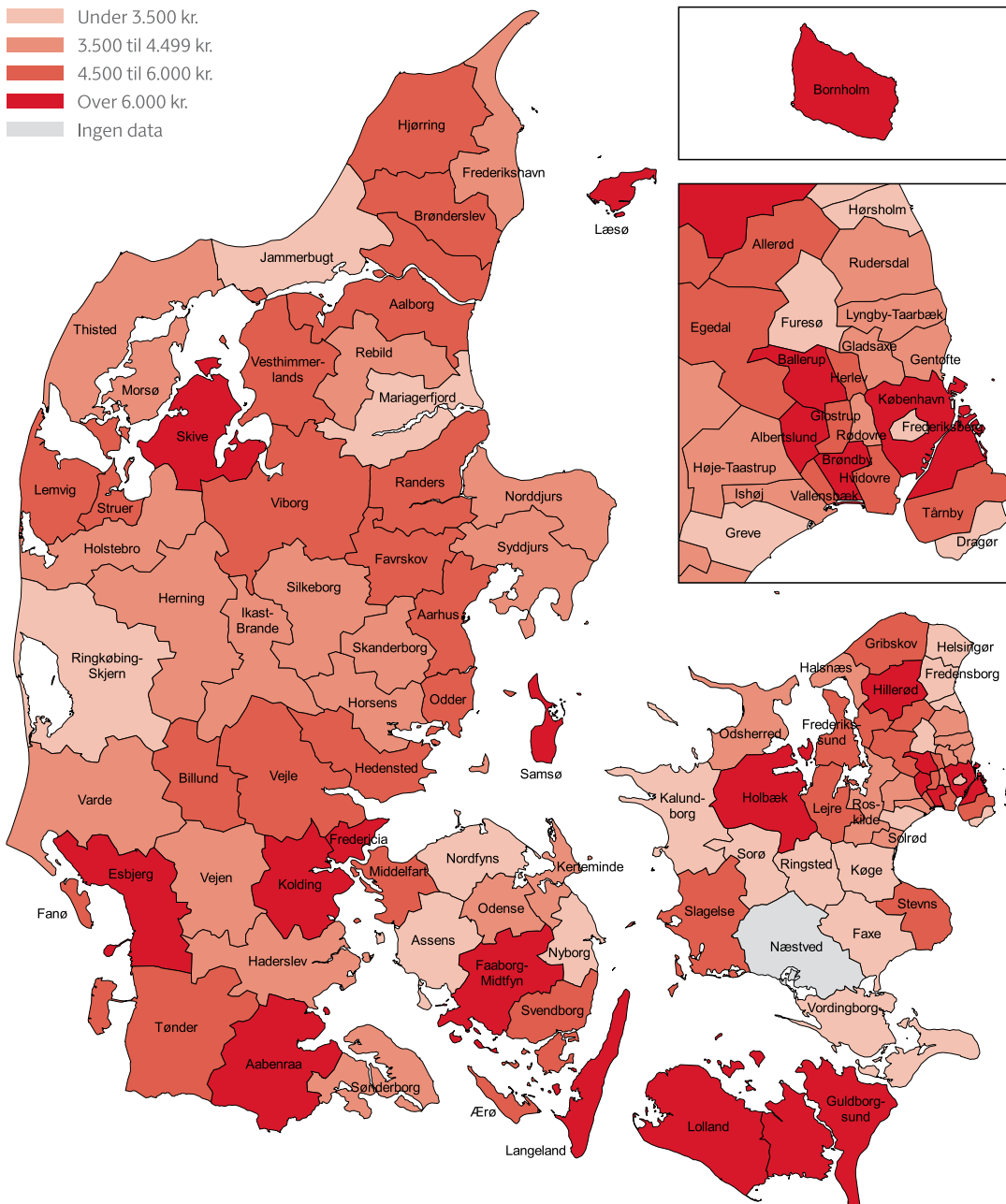

› Udgifter til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år, 2019, 21-pl

Furesø	1.699	▲
Greve	2.050	▲
Faxe	2.146	▼
Fredensborg	2.280	▲
Hørsholm	2.297	–
Dragør	2.481	▼
Ringsted	2.680	▼
Soro	2.729	▲
Assens	2.775	▲
Vordingborg	2.903	▼
Nyborg	2.933	▲
Nordfyns	3.058	▼
Helsingør	3.081	▲
Frederiksberg	3.131	▲
Mariagerfjord	3.281	▲
Køge	3.303	▲
Ringkøbing-Skjern	3.340	▼
Jammerbugt	3.367	▼
Kalundborg	3.383	▲
Ishøj	3.553	▲
Gentofte	3.581	▲
Vejen	3.602	▲
Varde	3.636	▲
Halsnæs	3.647	▲
Rebild	3.735	▲
Lynby-Taarbæk	3.767	▼
Silkeborg	3.793	–
Odsherred	3.845	▲
Haderslev	3.876	▲
Syddjurs	3.913	▲
Roskilde	3.963	▲
Solrød	3.973	▲
Thisted	3.991	▲
Ikast-Brande	4.041	▲
Odense	4.044	▼
Hoje-Taastrup	4.045	▲
Gladsaxe	4.053	▼
Norddjurs	4.054	▲
Kerteminde	4.084	▼
Skanderborg	4.131	▼
Rudersdal	4.131	▲
Herning	4.136	▼
Horsens	4.185	▼
Frederikshavn	4.269	▼
Morsø	4.299	▼
Sønderborg	4.312	▲
Rødovre	4.348	▼
Holstebro	4.479	▼
Odder	4.588	▲
Fano	4.667	▲
Frederikssund	4.703	▲
Hvidovre	4.710	▼
Slagelse	4.732	▼
Tønder	4.756	▲
Viborg	4.786	▲
Aarhus	4.788	▼
Stevns	4.814	▼
Middelfart	4.847	▲
Lemvig	4.884	▲
Gribskov	4.931	▼
Løjre	4.932	▼
Brønderslev	4.947	▲
Aalborg	4.957	▼
Ærø	5.045	▼
Glostrup	5.064	▼
Allerød	5.076	▲
Struer	5.218	▲
Tårnby	5.235	▼
Herlev	5.251	▼
Vallensbæk	5.297	▼
Randers	5.438	▲
Hedensted	5.520	▼
Egedal	5.538	▼
Billund	5.581	▲
Svendborg	5.587	▼
Hjørring	5.702	▼
Favrskov	5.732	▼
Vesthimmerland	5.971	▼
Vejle	5.981	▼
København	6.004	▼
Fredericia	6.450	▼
Bornholm	6.460	▼
Holbæk	6.635	–
Hillerød	6.667	–
Aabenraa	6.752	–
Ballerup	6.786	▲
Faaborg-Midtfyn	6.821	▲
Langeland	6.890	▼
Samsø	6.997	▲
Esbjerg	7.050	▼
Albertslund	7.249	▼
Brøndby	7.546	▲
Lolland	8.434	▼
Kolding	8.503	▼
Guldborgsund	8.907	▼
Skive	10.765	▼
Læso	11.589	▼
Næstved	–	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til hjemmesygepleje pr. indbygger over 65 år, 2019, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til hjemmesygepleje funktion 5.30.28 pr. indbygger over 65 år, 2019. 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik
 Figur: FLIS og Danmarks Statistik

HVORDAN ER UDVIKLINGEN PÅ GENOPTRÆNINGSSOMRÅDET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Genoptræning er en vigtig del af den opfølgende indsats efter et sygehusforløb. Kommunerne brugte i 2019 knap 3 mia. kr. på genoptræning. Siden kommunerne overtog genoptræningsopgaven fra sygehusene i 2007, har området været i markant vækst. Den øgede aktivitet på genoptræningsområdet kan aflæses i de kommunale udgifter (sundheds- og servicelov jf. HK4), som fra 2008 til 2019 er steget med ca. 1,1 mia. kr. (21-pl). Det svarer til en stigning på 59 pct. Væksten var i 2019 på cirka 94 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på godt 3 pct. i forhold til 2018. Genoptræningsområdet følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaverne flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen.

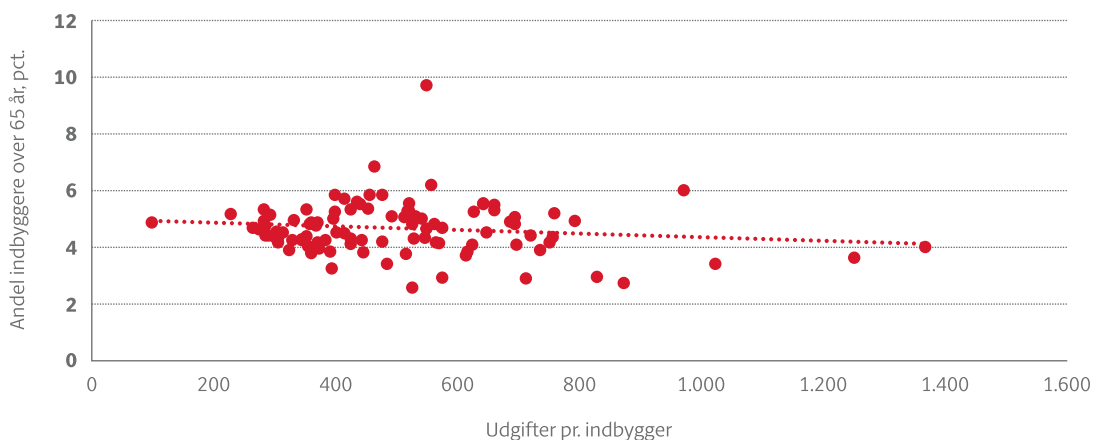
TIL VIDERE DRØTELSE

Kommunerne udvikler genoptræningsområdet, så kommunerne bliver i stand til at varetage flere genoptræningsopgaver. Det kan være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Sammentænker kommunen genoptræningsindsatsen efter sundhedsloven med øvrige genoptrænings- og forebyggelsesindsatser?
- › Er indsatsen helhedsorienteret ift. borgernes øvrige indsats?
- › Der er krav til kommunerne om, at terapeuternes kompetencer skal være forskellige på basalt og avanceret niveau – hvordan sikrer kommunen det?

HAR ANDELEN AF INDBYGGERE OVER 65 ÅR BETYDNING FOR UDGIFTERNE TIL GENOPTRÆNING?

Figuren viser en relativt stor spredning i udgifterne til genoptræning pr. indbygger på tværs af kommunerne. Der er ikke en entydig sammenhæng mellem udgiftsniveauet og andelen af indbyggere over 65 år, således at kommuner med mange indbyggere over 65 år også har høje udgifter til genoptræning. Det skal bemærkes, at en række andre faktorer har betydning for en kommunes udgifter til genoptræning, herunder kommunens indretning af genoptræningsområdet og sammensætningen af befolkningen i kommunen.

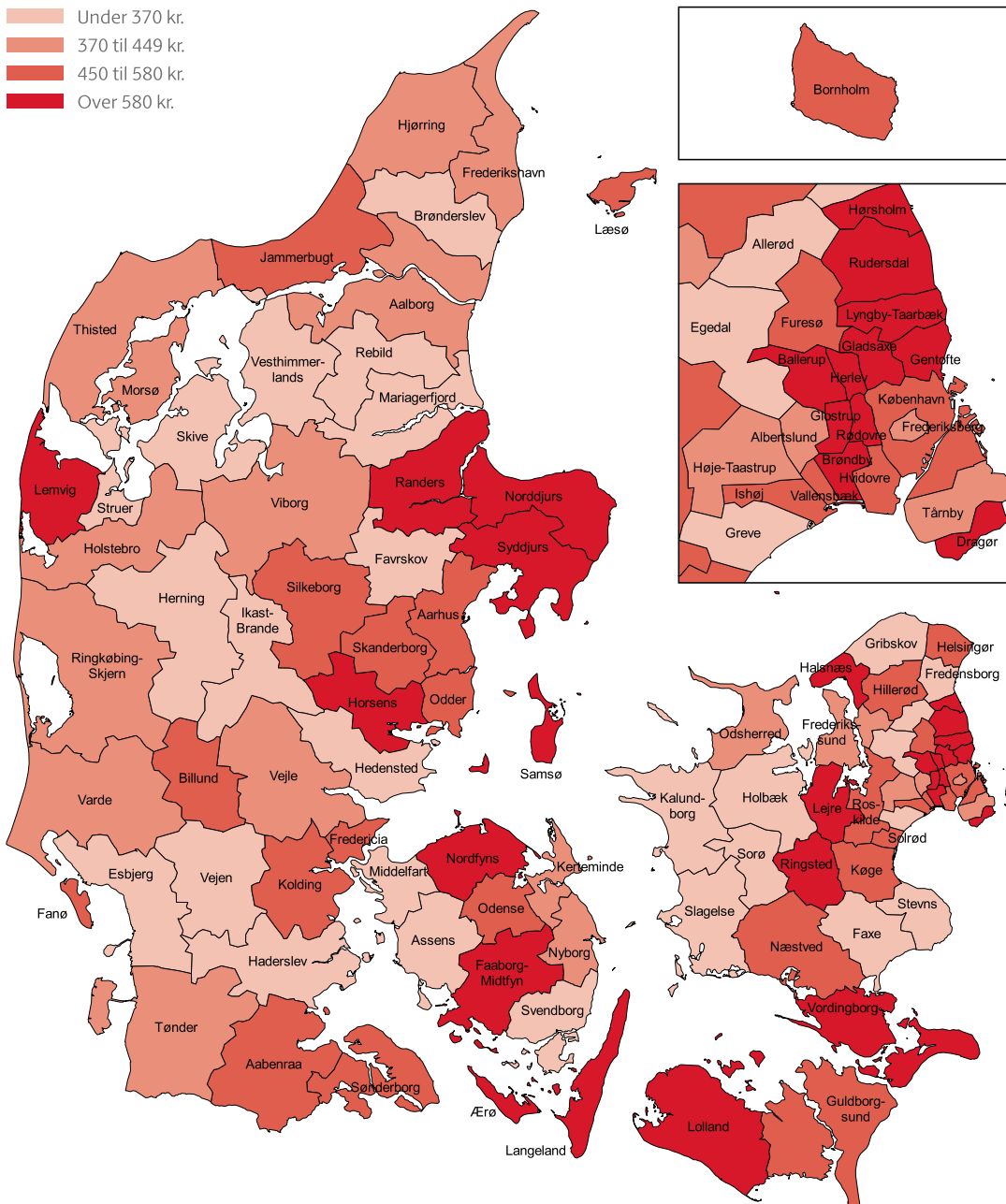

› Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger, 2019, 21-pl

Esbjerg	99	–
Herning	230	▲
Greve	264	▲
Slagelse	274	▲
Hedensted	282	▲
Egedal	283	▲
Mariagerfjord	284	▲
Holbæk	287	▼
Haderslev	291	▲
Rebild	294	▼
Assens	300	▲
Brønderslev	303	▲
Kalundborg	306	▲
Middelfart	306	▼
Faxe	313	▼
Struer	325	▼
Skive	330	▲
Ikast-Brande	332	▼
Vesthimmerlands	344	▼
Svendborg	345	–
Favrskov	353	▲
Fredensborg	353	▲
Stevns	355	▲
Vejen	357	▲
Gribskov	360	▼
Allerød	361	▲
Sorø	368	▼
Nyborg	370	▲
Holstebro	371	▲
Kerteminde	373	▲
Fredrikssund	383	▼
Morsø	393	▲
Odsherred	395	▼
Viborg	397	▲
Vejle	400	▲
Frederiksberg	400	▼
Varde	402	▲
Ringkøbing-Skjern	414	▲
Høje-Taastrup	414	▼
Tårnby	425	▼
Tønder	425	▼
Hjørring	426	▲
Aalborg	435	▼
Albertslund	441	▼
Thisted	442	▼
Fredrikshavn	447	▲
Vallensbæk	454	▼
Odense	456	▲
Aarhus	465	▲
Hvidovre	478	▲
Helsingør	478	▼
Bornholm	484	▲
Silkeborg	492	▲
Solrød	513	▲
Guldborgsund	516	▲
Kolding	518	▲
Hilleroed	520	▲
Skanderborg	522	▼
Fredericia	525	▼
Læsø	526	▲
Aabenraa	529	▼
Roskilde	531	▲
Køge	543	▼
Odder	546	▼
Furesø	549	▼
Københavns	549	▲
Ishøj	556	▲
Billund	564	▲
Jammerbugt	565	▼
Sønderborg	571	▲
Næstved	576	▼
Fano	576	▼
Vordingborg	615	▲
Halsnæs	618	▼
Dragør	624	▼
Herlev	627	▲
Rødovre	642	▼
Ringsted	643	▲
Lejre	647	▲
Horsens	661	–
Glostrup	662	▲
Randers	686	▼
Ballerup	696	▼
Lyngby-Taarbæk	696	▲
Norddjurs	697	▲
Samsoe	713	▼
Nordfyns	720	▲
Lemvig	736	▼
Faaborg-Midtfyn	751	▼
Rudersdal	758	–
Brøndby	760	▲
Gentofte	794	▼
Langeland	829	▼
Ærø	874	▼
Gladsaxe	971	▲
Lolland	1.023	▲
Hørsholm	1.251	–
Syddjurs	1.368	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning pr. indbygger, 2019, 21-pl

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til genoptræning og vedligeholdelsestræning funktion 4.62.82 pr. indbygger, 2019, 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik.
Figur: FLIS og Danmarks Statistik.

HVORDAN GÅR DET MED SUNDHEDSFREMME OG FOREBYGGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Cirka 1,7 millioner danskere – hver tredje af os – lever i dag med en eller flere kroniske sygdomme. Blandt ældre har op mod halvdelen en kronisk sygdom og hver fjerde lider af mere end én kronisk sygdom. De sygdomme, som befolkningen hyppigst dør af er hjertekarsygdom, lungesygdom, kræft, diabetes og demenssygdom. De sygdomme, som flest lider af, er muskelskeletlidelser, migræne og mentale sundhedsudfordringer. Det er disse sygdomme, der er årsag til flest sygedage. Vi lever generelt længere, og det har stor betydning for, at stadig flere får kroniske sygdomme. Sygdommene kan dog i vid udstrækning forebygges – ikke mindst ved ændringer i borgernes livsstil.

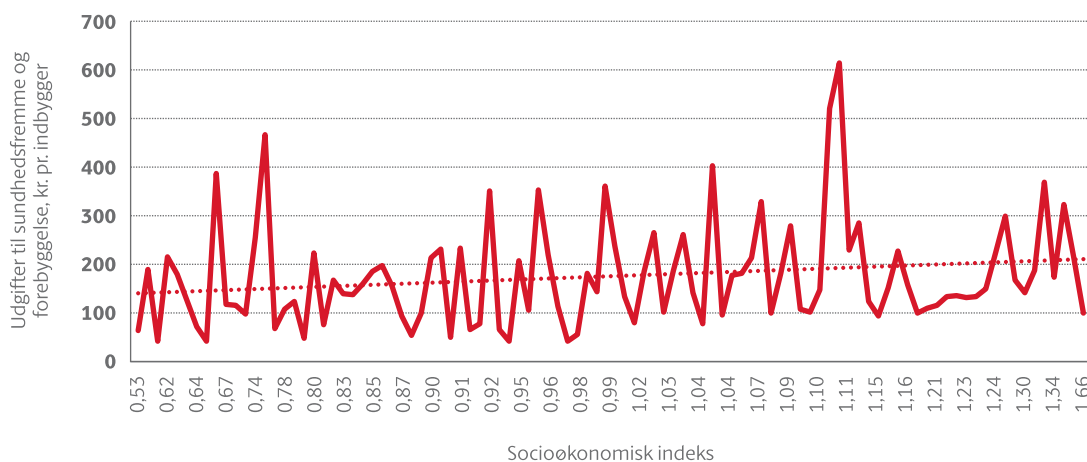
TIL VIDERE DRØFTELSE

Ryging er den enkeltfaktor, der har størst negativ betydning for folkesundheden, men også fysisk inaktivitet og for meget alkohol har stor betydning for, om borgerne dør tidligt. Desuden kan en betydelig del af muskel- og skeletlidelser forebygges ved at undgå fysisk inaktivitet, overvægt og rygning. Det kan være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Arbejder kommunen bredt med sundhedsfremmende indsatser på tværs af forvaltningsområder?
- Bruger kommunen Sundhedsprofilen aktivt til at arbejde populationsbaseret ift. sundhedsfremme og forebyggelse?
- Bruger kommunen Sundhedsdatastyrelsens forebyggelsespunkter i ift. sundhedsfremme og forebyggelse?

ANALYSE AF SOCIAL ULIGHEDS SAMMENHÆNG MED UDGIFTERNE

Der er stor social ulighed i sygdom. Borgere med en kort uddannelse dør cirka seks år tidligere end borgere med en lang uddannelse. De får langt oftere lungesygdom, diabetes og hjertekarsygdom, og rammes oftere af misbrug og leversygdom. De har også betydelig oftere muskel- og skeletlidelser og mentale lidelser end den øvrige befolkning. Op imod 2/3 af den sociale ulighed i dødelighed kan tilskrives tobak og alkohol.

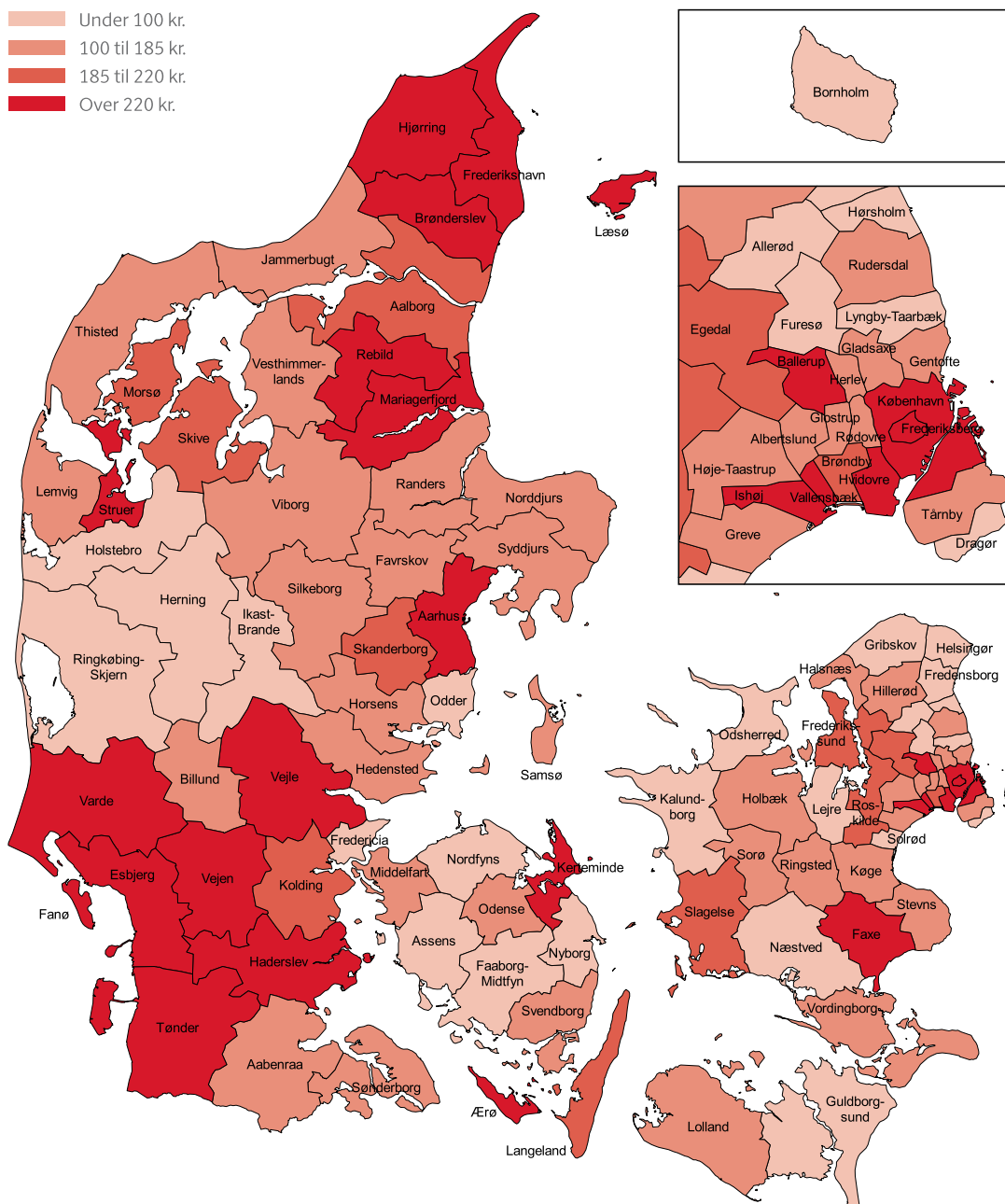

Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger, 2019, 21-år

Nordfyns	40	▲
Hørsholm	41	–
Kalundborg	42	▲
Dragør	42	▲
Odder	48	▲
Fredensborg	48	▲
Herning	54	▲
Lejre	56	▼
Allerød	63	▲
Assens	65	▲
Ringkøbing-Skjern	66	–
Furesø	68	▲
Odsherred	71	▼
Gribskov	76	▼
Faaborg-Midtfyn	76	▲
Helsingør	77	▲
Solrød	78	▼
Bornholm	93	▲
Holstebro	93	▲
Guldborgsund	95	▼
Lyngby-Taarbæk	97	▲
Ikast-Brande	98	▲
Nyborg	99	▲
Fredericia	99	▼
Næstved	99	▼
Samso	101	▼
Greve	101	▼
Jammerbugt	105	▼
Hillerød	106	▼
Aabenraa	107	▲
Glostrup	109	▲
Billund	114	–
Sønderborg	115	▲
Favrskov	115	▲
Lolland	117	▲
Holbæk	122	▲
Hedensted	124	▼
Rudersdal	124	▼
Lemvig	130	▲
Norddjurs	133	▲
Høje-Taastrup	134	▲
Herlev	134	▲
Stevns	135	▲
Køge	137	▼
Silkeborg	140	▼
Thisted	142	▼
Tårnby	142	▼
Horsens	144	▼
Viborg	147	–
Halsnæs	149	▼
Ringsted	152	▼
Soro	156	▼
Rødovre	158	▼
Middelfart	160	▲
Syddjurs	168	▼
Vordingborg	168	▼
Albertslund	172	▼
Vesthimmerlands	177	▲
Gentofte	179	▼
Gladsaxe	180	▼
Odense	181	▲
Svendborg	181	▲
Randers	185	▲
Frederikssund	185	▲
Langeland	187	▲
Slagelse	188	▼
Egedal	188	▼
Roskilde	196	▼
Kolding	207	▲
Morsø	213	▼
Skive	214	▼
Skanderborg	215	–
Brøndby	216	▼
Aalborg	219	▲
Frederiksberg	222	▼
Tønder	223	▼
Struer	226	▼
Haderslev	229	▼
Brønderslev	230	▲
Varde	235	▼
Aarhus	237	▼
Vallensbæk	255	▲
Kerteminde	261	▲
Hjørring	265	▼
Frederikshavn	278	▲
Hvidovre	284	▼
Ballerup	298	▲
Ishøj	322	▲
Københavns	328	▲
Mariagerford	351	▼
Vejle	352	▲
Vejle	361	▼
Ærø	369	▲
Rebild	386	▲
Faxe	402	▼
Fanø	467	▼
Læso	521	–
Esbjerg	613	–

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse pr. indbygger, 2019, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse funktion 4.62.88 pr. indbygger, 2019. 21-pl. FLIS og Danmarks Statistik.
 Figur: FLIS

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL OFFENTLIG FORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Der er stor forskel på de kommunale udgifter til offentlig forsørgelse, hvilket fremgår af tabellen til højre. Rammevilkårene på tværs af kommunerne er naturligvis ikke ens, men vilkårene vil ikke alene kunne forklare den forskel, der er blandt kommunerne. En effektiv beskæftigelsesindsats kan gøre en stor forskel for den enkelte ledige, for de lokale virksomheder og for kommunens økonomi.

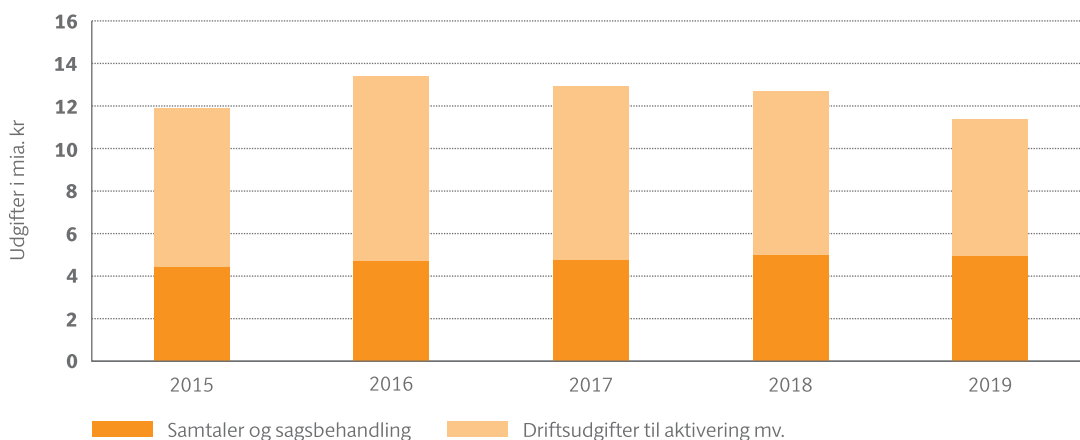
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen en række fastsatte resultat- og effektmål for indsatsen?
- › Følges der aktivt op på målene med anvendelse af ledelsesinformation fra eksempelvis FLIS?
- › Er der sammenhæng mellem budget- og effektmål?
- › Sikrer kommunen, at alle reformeffekter er indarbejdet i budgetterne?
- › Har kommunen en prioritering af indsatser, der varierer fra målgruppe til målgruppe?
- › Hvordan er kommunens flow mellem ydelser?

KOMMUNERNES UDGIFTER TIL DEN AKTIVE BESKÆFTIGELSESIKTSATS

Det har været fremført, at kommunerne bruger 13 mia. kr. årligt på den aktive beskæftigelsesindsats. Heraf udgør samtaler og sagsbehandling omkring 5 mia. kr., og driftsudgifter til aktivering mv. omkring 7-8 mia. kr. De seneste år har de kommunale udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats været faldende. Faldet kan primært henføres til faldet i integrationsydelsesmodtagere og aktivering af disse.

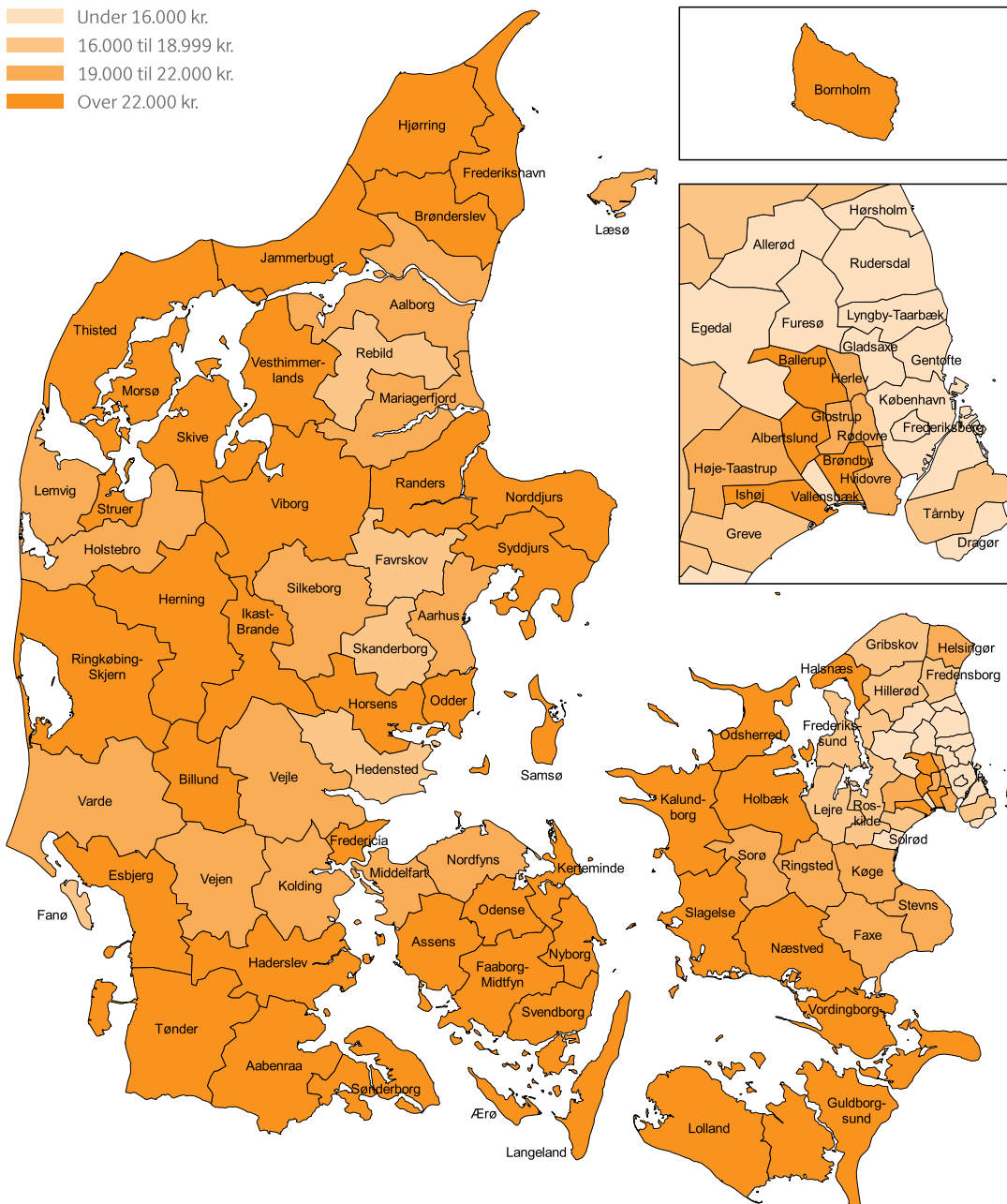

› Overførselsudgifter (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 16-66-årig, 21-pl, 2019

Gentofte	10.096	–
Vallensbæk	10.884	–
Rudersdal	11.233	▲
Lyngby-Taarbæk	11.807	–
Egedal	11.843	–
Dragør	11.900	▼
Allerød	12.765	–
Frederiksberg	13.149	–
Hørsholm	13.259	–
København	13.868	–
Furesø	14.486	–
Gladsaxe	15.141	▲
Solrød	15.401	–
Hillerød	16.010	▲
Roskilde	16.045	–
Lejre	16.452	▼
Fredensborg	16.916	▲
Fanø	16.965	▼
Skanderborg	17.225	–
Favrskov	17.248	▼
Rebild	17.264	▼
Frederikssund	17.964	▼
Tårnby	18.164	▼
Gribskov	18.456	▲
Greve	18.699	–
Hedensted	18.738	▼
Aarhus	19.511	▲
Aalborg	19.534	▲
Ringsted	19.652	▼
Vejle	19.804	▼
Middelfart	20.003	▲
Rødovre	20.101	▲
Herlev	20.208	▼
Høje-Taastrup	20.354	▲
Helsingør	20.434	–
Mariagerfjord	20.469	▲
Hvidovre	20.498	▲
Vejen	20.557	▼
Holstebro	20.689	▼
Glostrup	20.796	▼
Kolding	21.002	▼
Køge	21.347	–
Læsø	21.521	–
Varde	21.698	–
Silkeborg	21.739	▲
Faxe	21.762	▲
Lemvig	21.853	▼
Stevns	21.972	▲
Sorø	21.981	▼
Nordfyns	21.984	▲
Holbæk	22.071	▲
Syddjurs	22.148	▲
Ikast-Brande	22.273	▼
Vesthimmerlands	22.309	▼
Næstved	22.465	▼
Esbjerg	22.475	▼
Odense	22.481	▲
Odder	22.532	▲
Herning	22.604	▼
Brønderslev	22.840	▲
Jammerbugt	22.972	▼
Halsnæs	22.978	▼
Billund	23.021	▲
Ishøj	23.040	▼
Viborg	23.290	▼
Faaborg-Midtfyn	23.488	▲
Horsens	23.542	▼
Aabenraa	23.551	▼
Assens	23.642	▲
Svendborg	23.714	▲
Ærø	23.779	▲
Thisted	23.820	▲
Kerteminde	23.906	▼
Ballerup	24.063	▲
Ringkøbing-Skjern	24.178	▲
Norddjurs	24.257	▼
Skive	24.384	▼
Hjørring	24.473	▲
Albertslund	24.532	▲
Fredericia	24.632	▲
Struer	24.825	▼
Slagelse	25.053	▼
Tønder	25.140	▼
Randers	25.194	▼
Sønderborg	25.964	▲
Nyborg	25.990	▲
Haderslev	26.018	▲
Frederikshavn	26.130	▼
Vordingborg	26.829	▼
Brøndby	27.124	▲
Odsherred	27.273	▼
Kalundborg	27.536	▲
Morsø	27.844	▼
Samsoe	28.223	▼
Bornholm	29.271	–
Guldborgsund	29.515	–
Langeland	31.048	–
Lolland	37.012	–

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Overførselsudgifter (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 16-66-årig, 21-pl, 2019**

› **DATA**

Tabel: Kommunale udgifter til forsørgelse (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 18-66-årig, 2019. 2021-pl. KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet.
 Figur: Danmarks Statistik

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ A-DAGPENGE-MODTAGERE I SELVFORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hvis kommunen har succes med at vende ledige i døren kan langtidsledighed forebygges. Modtagere af A-dagpenge er som udgangspunkt tæt på arbejdsmarkedet, og nøgletallet kan være et pejlemærke for, om kommunen får flyttet borgere tæt på arbejdsmarkedet fra ydelse til selvforsørgelse. FLIS stiller nøgletallet til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

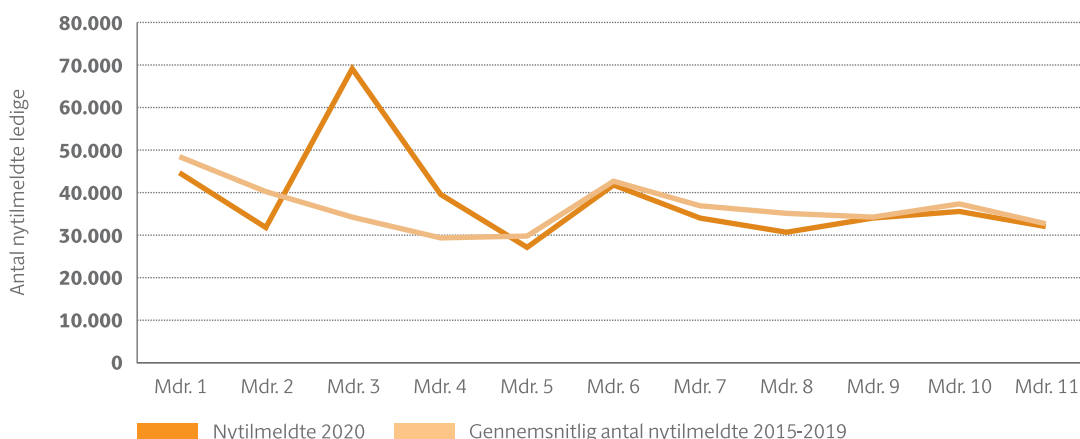
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen overblik over virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft – både på kort og lang sigt?
- › Hvordan har coronasituationen påvirket det lokale arbejdsmarked?
- › Sikrer kommunen, at der er et effektivt samarbejde med det lokale arbejdsmarked?
- › Anvender kommunen data til aktivt at følge op på beskæftigelsesindsatsen?
- › Søger kommunen inspiration hos de kommuner, der klarer sig bedre end kommunen selv?

CORONASITUATIONEN MEDFØRTE STOR STIGNING I NYTILMELDTE LEDIGE I 1. HALVÅR

I marts 2020 oplevedes der på landsplan en stor stigning i antallet af nytilmeldte ledige. Samme tendens, men i mindre omfang, var tilfældet i april. Resten af året har fulgt den almindelige udvikling i forhold til antallet af nytilmeldte ledige. Det er vigtigt, at den pukkel af nytilmeldte ledige, som kom i 1. halvår 2020 som følge af coronasituationen ikke sætter sig i langtidsledigheden.

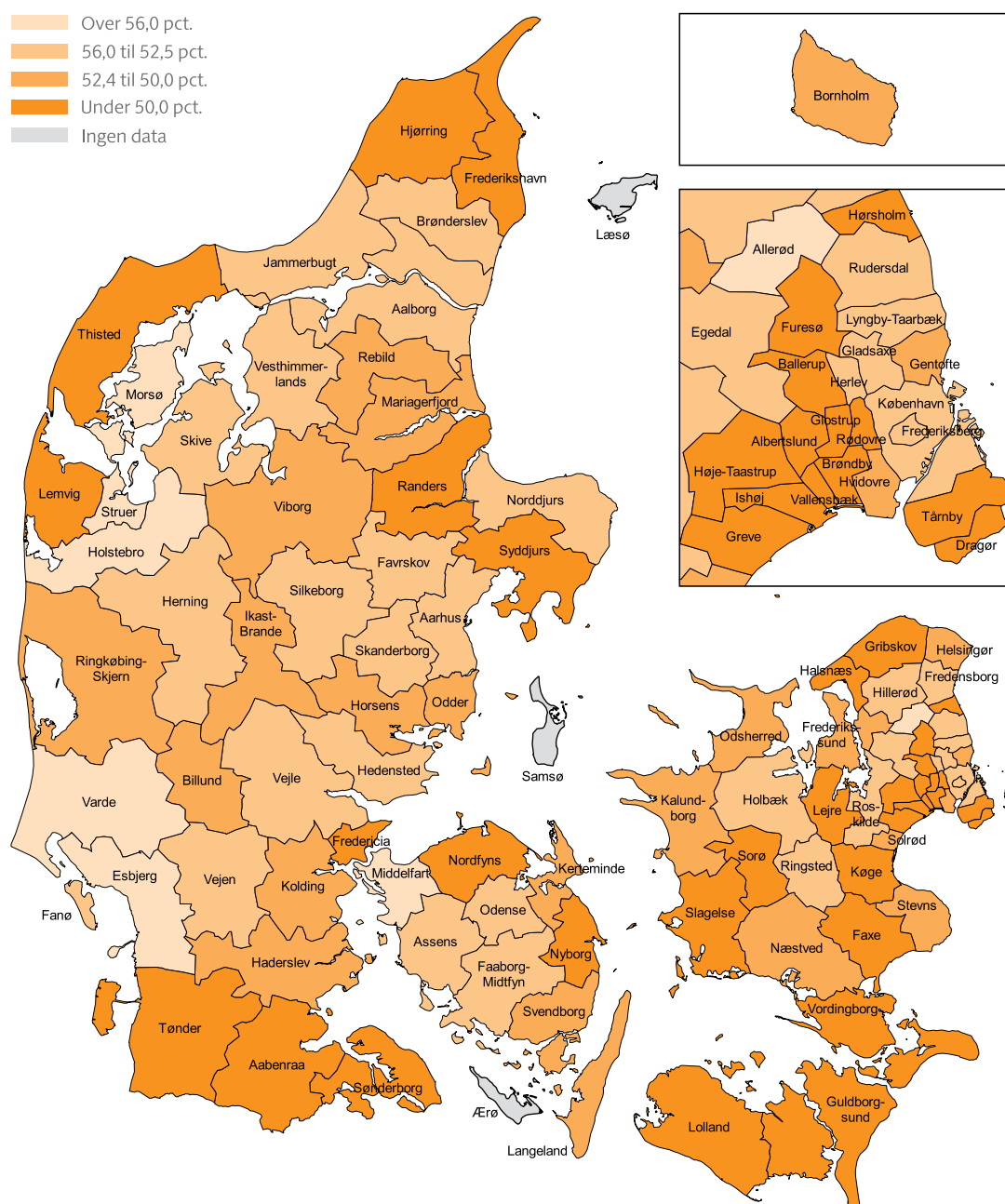

› Andel i selvforsørgelse som 12 mdr. inden var på arbejdsløshedsdagpenge, 2019, pct.

Holstebro	60,9	▲
Allerød	60,8	–
Middelfart	59,6	–
Struer	58,8	–
Varde	56,7	▲
Esbjerg	56,2	▲
Morsø	56,1	▲
Favrskov	56,0	▲
Holbæk	55,9	▲
Frederiksberg	55,8	▲
Herning	55,5	▲
Fredensborg	55,3	▼
Assens	55,0	▲
Vesthimmerlands	55,0	▲
Skive	54,9	▲
Lynby-Taarbæk	54,7	▲
Jammerbugt	54,7	▲
Fanø	54,6	▲
Vejen	54,4	▲
Aarhus	54,4	▼
København	54,3	▼
Roskilde	54,2	▲
Hedensted	54,0	▼
Odense	54,0	▲
Skanderborg	53,9	▼
Vejle	53,9	▼
Egedal	53,4	▲
Rudersdal	53,3	▼
Gladsaxe	53,3	▲
Herlev	53,2	▲
Faaborg-Midtfyn	53,1	▲
Silkeborg	53,0	▲
Aalborg	53,0	▲
Norddjurs	52,8	▲
Ringsted	52,7	▲
Brønderslev	52,6	▼
Hillerød	52,6	▼
Solrød	52,3	▲
Odder	52,3	–
Rebild	52,2	–
Ods herred	52,2	▲
Bornholm	52,2	▲
Haderslev	52,1	▲
Horsens	51,9	▲
Næstved	51,9	–
Frederikssund	51,9	▼
Ikast-Brandø	51,8	▼
Ringkøbing-Skjern	51,6	▼
Gentofte	51,5	▼
Hvidovre	51,5	▲
Billund	51,4	▼
Langeland	51,3	▲
Mariagerfjord	51,2	▲
Helsingør	51,2	▲
Svendborg	50,8	▲
Kerteminde	50,7	▼
Kalundborg	50,6	▲
Kolding	50,4	▼
Viborg	50,4	▲
Stevns	50,4	▼
Greve	49,7	▼
Høje-Taastrup	49,7	▲
Vallensbæk	49,6	▼
Vordingborg	49,4	▲
Fredericia	49,3	▼
Nyborg	49,3	▼
Thisted	49,3	▼
Ballerup	49,3	▲
Faxe	49,2	▲
Soro	49,2	▼
Rødovre	49,0	▼
Aabenraa	48,9	▼
Randers	48,9	▼
Gribskov	48,9	▼
Nordfyns	48,8	▼
Frederikshavn	48,8	▲
Tønder	48,7	▼
Furesø	48,6	▼
Syddjurs	48,6	▼
Lemvig	48,5	▼
Slagelse	48,3	▼
Køge	48,0	▲
Sønderborg	47,7	▼
Albertslund	47,6	▲
Tårby	47,5	▼
Lejre	46,9	▼
Hjørring	46,9	▼
Guidborgsund	46,2	▼
Hørsholm	46,1	▼
Ishøj	46,0	▼
Glostrup	46,0	▼
Brøndby	45,9	▲
Dragør	45,5	▲
Halsnæs	43,5	▼
Lolland	42,3	▼
Læsø	-	-
Samsø	-	-
Æro	-	-

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel i selvforsørgelse som 12 mdr. inden var på arbejdsløshedsdagpenge, 2019, pct.

› DATA

Tabel: Andelen i selvforsørgelse som 52 uger forinden var på A-dagpenge ift. til samlede modtagere af A-dagpenge, august 2019. KL's beregninger i DREAM, FLIS.
Figur: Jobindsats.dk, 29. november 2020.

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ JOB- OG UDDANNELSESPARATE I SELVFORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Job- og uddannelsesparate ydelsesmodtagere står som udgangspunkt til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er dog forskel på med hvor stor succes, kommunerne hjælper job- og uddannelsesparate i arbejde. Nøgletallet til højre viser andelen i selvforsørgelse, men som 52 uger forinden var job- eller uddannelsesparat ydelsesmodtager. FLIS stiller nøgletallet til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

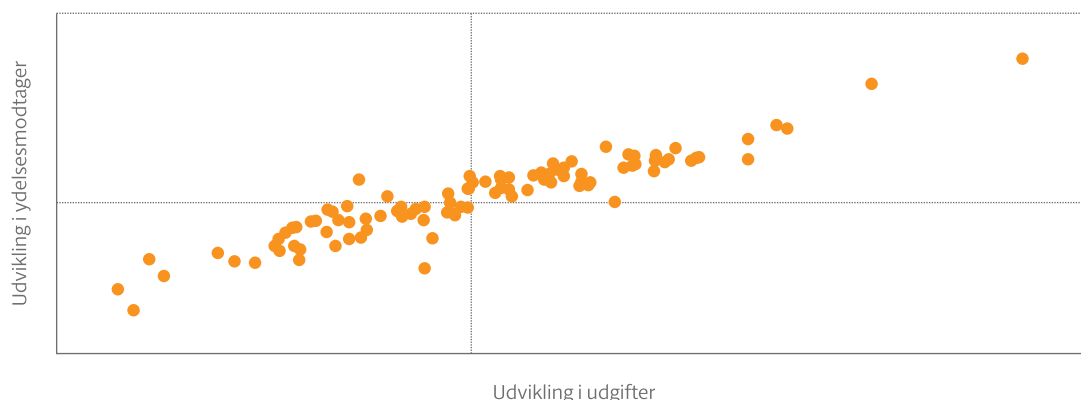
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Hvordan klarer kommunen sig i forhold til andre kommuner med lignende rammevilkår
- › Anvender kommunen analyser til at vurdere om timingen af indsats er korrekt? Og om resultaterne af indsatserne står mål med udgifterne?
- › Er kommunens kategorisering af job- uddannelses- og aktivitetsparate sammenlignelig med andre kommuner?

UDVIKLING FRA 2016-2019 FOR A-DAGPENGE OG KONTANTHJÆLPYDELSER

Den enkelte kommunes udvikling i forhold til landet fra 2016-2019 i henholdsvis antallet af fuldtidspersoner og udgifter til ydelse varierer set i forhold til landsgennemsnittet. I nedenstående analyse ses på A-dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse. Udviklingen i forhold til landsgennemsnittet er relevant, da finansieringen af overførselsudgifterne afhænger af landsudviklingen. En positiv udvikling kan derfor have økonomisk betydning for kommunen. Dyk nærmere ned i analysen i KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet, som kan findes på KL's hjemmeside.

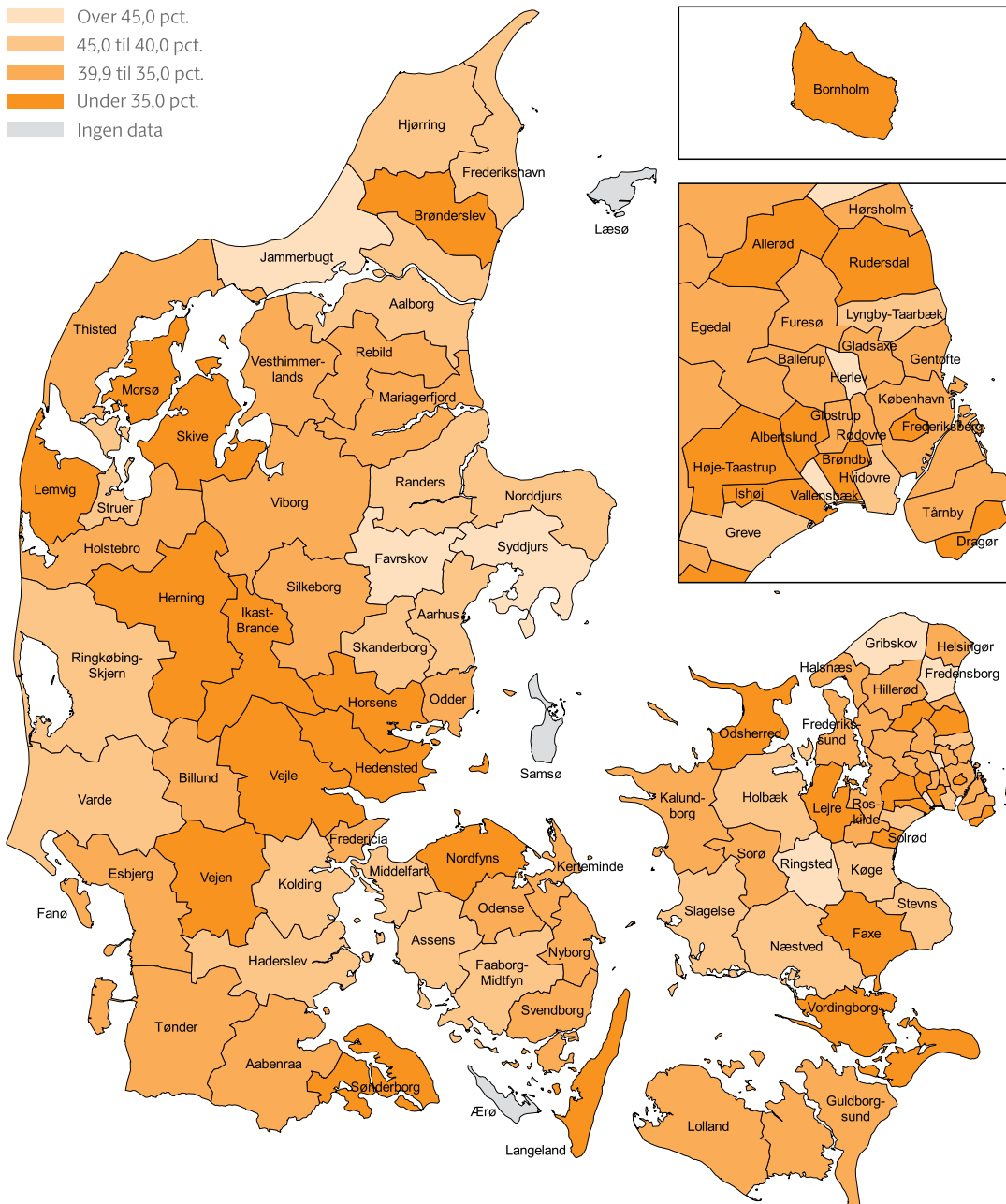

› Andel i selvforsørgelse, som 12 mdr. inden var på jobparat integrationsydelse eller kontanthjælp eller uddannelsesparat uddannelseshjælp, 2019, pct

Ringsted	51,0	▲
Syddjurs	50,5	▲
Jammerbugt	47,9	▼
Vallensbæk	47,4	▲
Herlev	47,0	▲
Fredensborg	46,4	▲
Gribskov	45,7	▼
Favrskov	45,5	▼
Køge	44,4	▲
Skanderborg	43,7	▼
Lynby-Taarbæk	43,2	▲
Hjørring	42,9	▲
Aalborg	42,0	▲
Hvidovre	42,0	▲
Faaborg-Midtfyn	41,7	▲
Holbæk	41,6	▲
Haderslev	41,6	▲
Næstved	41,5	▲
Kolding	41,5	▲
Struer	41,3	▲
Middelfart	41,1	▲
Varde	41,1	–
Slagelse	40,8	▲
Randers	40,8	▲
Greve	40,7	▲
Ringkøbing-Skjern	40,6	▲
Frederikshavn	40,4	▲
Assens	40,4	▲
Stevns	40,2	▲
Norddjurs	40,1	▲
Aarhus	40,0	▲
Furesø	39,8	▼
Ballerup	39,8	▲
Billund	39,6	▲
Vesthimmerlands	39,5	▲
Svendborg	39,3	▲
Guldborgsund	39,3	▲
Odense	39,3	▲
Hørsholm	39,3	▲
Rebild	39,2	▼
Gladsaxe	39,1	▲
Thisted	38,7	▼
Søre	38,7	▲
Glostrup	38,2	▲
Silkeborg	38,1	▲
Roskilde	38,0	▲
Aabenraa	37,9	▲
Esbjerg	37,9	▲
Odder	37,9	▲
Kalundborg	37,8	▲
Egedal	37,7	▲
Holstebro	37,2	▼
Tårnby	37,1	▼
Hillerød	36,8	▼
København	36,7	▼
Helsingør	36,7	▲
Fredericia	36,7	▲
Fano	36,4	▼
Rødovre	36,3	▲
Frederikssund	36,2	▼
Nyborg	36,1	▼
Mariagerfjord	36,1	▼
Viborg	35,9	▲
Gentofte	35,6	▼
Tønder	35,5	▼
Halsnæs	35,4	▲
Kerteminde	35,3	▼
Lolland	35,1	▲
Bornholm	34,9	▼
Vejle	34,5	▲
Ikast-Brande	34,5	▼
Nordfyns	34,4	▲
Brøndby	34,4	▼
Skive	34,2	▼
Dragør	34,1	▲
Rudersdal	33,9	▼
Frederiksberg	33,9	▼
Allerød	33,8	▼
Hedensted	33,7	▼
Faxe	33,6	▼
Vejle	33,6	▼
Odsherred	33,6	▼
Solrød	33,3	▼
Morsø	33,3	▼
Høje-Taastrup	33,2	▼
Horsens	33,0	▼
Albertslund	32,5	▼
Lejre	32,0	▼
Vordingborg	32,0	▼
Sønderborg	31,7	▼
Brønderslev	31,0	▼
Ishøj	30,1	▲
Langeland	28,8	▼
Herning	27,7	▼
Lemvig	25,5	▼
Æro	-	
Samso	-	
Læso	-	

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel i selvforsørgelse, som 12 mdr. inden var på jobparat integrationsydelse eller kontanthjælp eller uddannelsesparat uddannelseshjælp, 2019, pct**

› **DATA**

Tabel: Andelen i selvforsørgelse som 52 uger forinden var på jobparat kontanthjælp eller integrationsydelse eller uddannelsesparat uddannelseshjælp ift. til samlede ydelsesmodtagere i målgruppen, august 2019. KL's beregninger i DREAM, FLIS.
 Figur: KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet.

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ AKTIVITETSPARATE AFKLARET ELLER I SELVFORSØRGELSE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Aktivitetsparate ledige har som udgangspunkt andre udfordringer en ledighed. Vejen til selvforsørgelse er derfor oftest længere, og en afklaring af den lediges arbejdsevne kan være nødvendig. Nøgletallet til højre viser andelen, som ikke er aktivitetsparat ydelsesmodtager, men som 52 uger forinden var aktivitetsparat ydelsesmodtager. Nøgletallet er dermed et udtryk for, om aktivitetsparate afklares eller kommer i selvforsørgelse. FLIS stiller nøgletallet til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

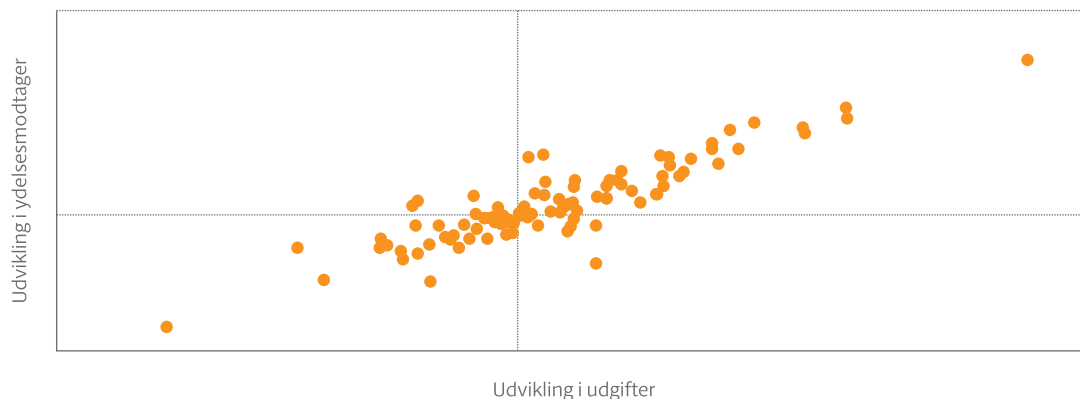
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen fokus på progression for den enkelte borger?
- › Hvordan koordinerer kommunen eventuelle tværgående indsatser for ledige, som har andre udfordringer end ledighed?
- › Følges der kontinuerligt op i forhold til, hvad der virker bedst for hvilke målgrupper?
- › Har kommunen en strategisk tilgang til den tværfaglige indsats?

UDVIKLING FRA 2016-2019 FOR SYGEDAGPENGE OG JOB AFKLARINGSFORLØB

Hvis sygemeldte hurtigt kan genoptage arbejde, så er det både det bedste for borgeren, for virksomhederne og for kommunens økonomi. Den enkelte kommunes udvikling fra 2016-2019 i henholdsvis antallet af fuldtidspersoner og udgifter til ydelse varierer set i forhold til landsgennemsnittet. I nedenstående analyse ses på sygedagpenge og jobafklaringsforløb. Dyk nærmere ned i analysen i KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet, som kan findes på KL's hjemmeside.

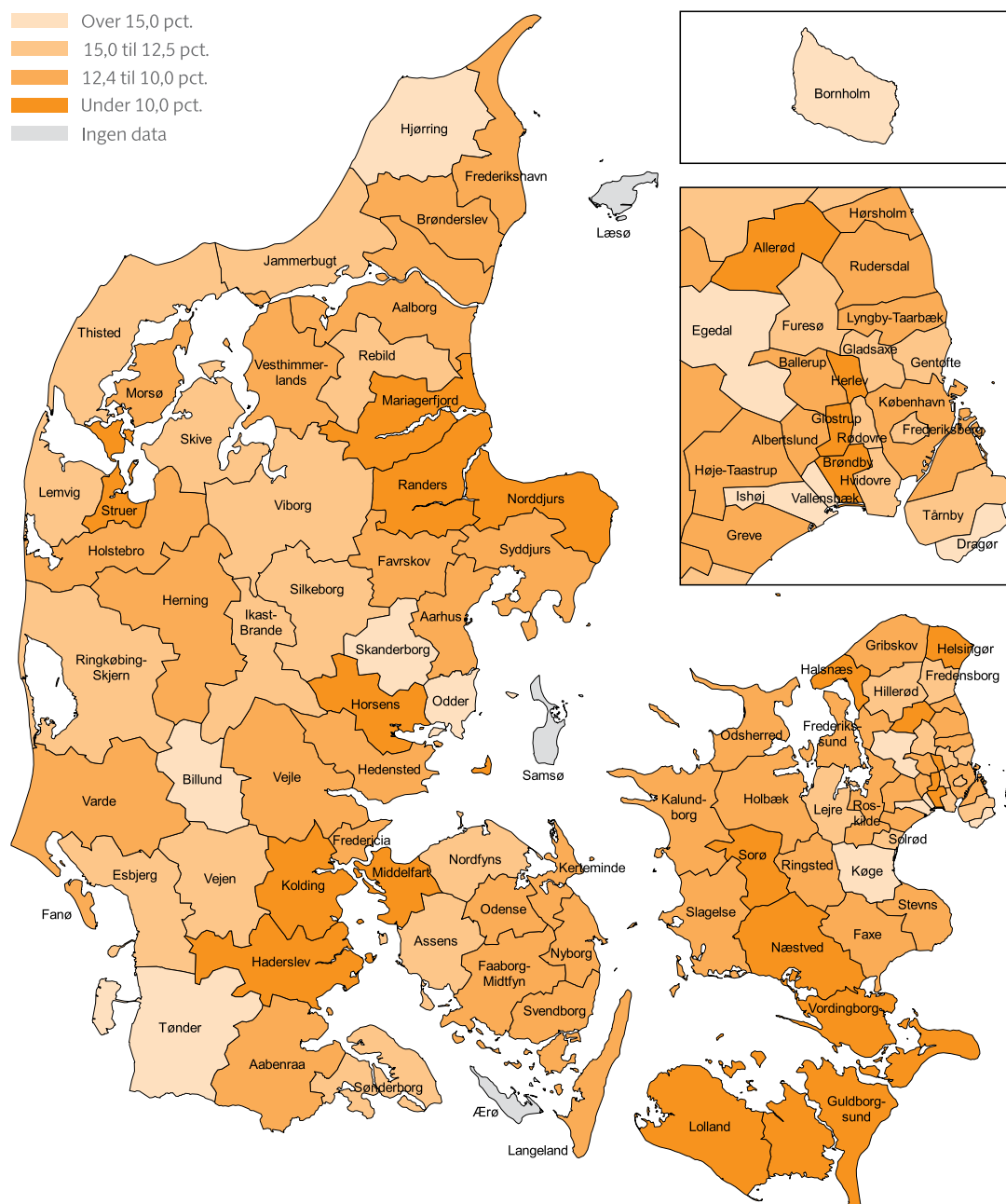

› Andel i selvforsørgelse eller på anden ydelse, som 12 mdr. inden var på aktivitetsparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp, 2019, pct

Tønder	18,1	▲
Egedal	18,0	▲
Dragør	17,2	▲
Vallensbæk	17,2	▲
Bornholm	16,3	▼
Køge	16,1	▲
Hjørring	16,1	▲
Billund	16,0	▼
Skanderborg	15,7	▲
Odder	15,1	▲
Ishøj	15,1	▲
Tårnby	14,7	▲
Jammerbugt	14,7	▲
Lejre	14,3	▲
Lemvig	14,3	▲
Silkeborg	14,3	▲
Furesø	14,1	▲
Rødovre	13,9	▲
Sønderborg	13,6	▲
Thisted	13,5	▼
Viborg	13,4	▲
Fredensborg	13,3	▲
Skive	13,2	▲
Solrød	13,1	▼
Nordfyns	13,1	▲
Esbjerg	13,1	▲
Rebild	13,1	▲
Assens	13,0	▲
Frederiksberg	13,0	▲
Vejen	12,8	▲
Hilleroed	12,8	▼
Ringkøbing-Skjern	12,8	▼
Gentofte	12,7	▼
Hvidovre	12,6	▲
Ikast-Brande	12,6	▲
Gladsaxe	12,5	▲
Faxe	12,4	▲
Albertslund	12,4	▼
Gribskov	12,4	▼
Syddjurs	12,4	▲
Frederikshavn	12,3	▼
Aarhus	12,3	▲
Favrskov	12,3	▼
Aabenraa	12,3	▲
Holstebro	12,3	▲
Ods herred	12,2	▲
Varde	12,2	▼
Kerteminde	12,2	▲
Rudersdal	12,2	▲
Stevns	12,2	▼
Brønderslev	12,1	▼
Vesthimmerlands	11,8	▲
Hørsholm	11,6	▼
Faaborg-Midtfyn	11,6	▲
Hedensted	11,6	▼
Høje-Taastrup	11,4	▼
Ringsted	11,4	▼
Langeland	11,3	▲
Herning	11,3	▼
Greve	11,2	▼
Roskilde	11,2	▼
København	11,2	▲
Fredericia	11,1	▲
Svendborg	11,0	▼
Vejle	10,9	▼
Morsø	10,8	-
Kalundborg	10,8	▼
Nyborg	10,7	▲
Lyngby-Taarbæk	10,7	▲
Frederikssund	10,6	▲
Fano	10,5	▼
Slagelse	10,5	▼
Holbæk	10,4	▼
Ballerup	10,3	▼
Odense	10,2	▲
Aalborg	10,1	▲
Herlev	9,9	▲
Allerød	9,9	▼
Norddjurs	9,9	▼
Haderslev	9,8	▼
Middelfart	9,7	▼
Lolland	9,7	▲
Næstved	9,7	▲
Vordingborg	9,5	▲
Sorø	9,5	▼
Struer	9,3	▼
Guldborgsund	9,3	▼
Horsens	9,3	▲
Glostrup	9,3	▼
Halsnæs	9,2	▼
Randers	9,2	▼
Mariagerfjord	9,2	▼
Kolding	9,0	▼
Helsingør	8,9	▼
Brøndby	8,5	▼
Ærø	-	-
Samso	-	-
Læsø	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel i selvforsørgelse eller på anden ydelse, som 12 mdr. inden var på aktivitetsparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp, 2019, pct**

› **DATA**

Tabel: Andelen som ikke er aktivitetsparat ydelsesmodtager som 52 uger forinden var aktivitetsparat ydelsesmodtager ift. til samlede ydelsesmodtagere i målgruppen, august 2019. KL's beregninger i DREAM, FLIS.
 Figur: KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet.

HVOR GODE ER I TIL AT FÅ FLEKSJOBBERE I ARBEJDE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Der er stor forskel på hvor stor en andel af de ledige med nedsat arbejdsevne, der er i beskæftigelse på tværs af kommunerne. I tabellen til højre fremgår det, hvor stor en andel af de visiterede til fleksjob/ledighedsydelse, som er i fleksjob. En kommune kan med fordel være opmærksom på; 1. om der findes en stor gruppe af langtidsledige ledighedsydelsesmodtagere, som aldrig har været i fleksjob, eller 2. evnen til at få nyvisiterede i fleksjob hurtigt.

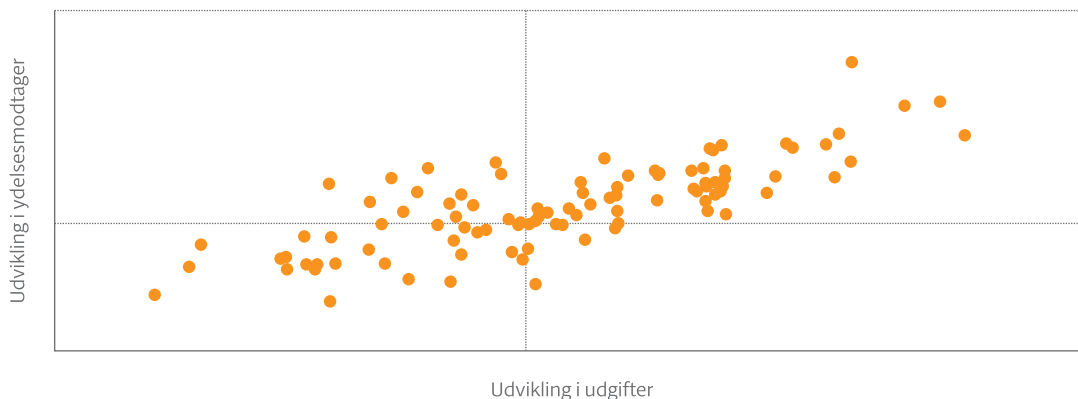
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Fokuserer kommunen i den virksomhedsrettede indsats også på ledige med nedsat arbejdsevne?
- › Hvordan har coronasituationen påvirket virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft – herunder i forhold til ledige med nedsat arbejdsevne?
- › Har kommunen mange ledighedsydelsesmodtagere med lang varighed, som ikke er i fleksjob, og har kommunen en strategisk tilgang til den målgruppe?

UDVIKLING FRA 2016-2019 FOR FØRTIDSPENSION, RESSOURCEFORLØB OG KONTANTHJÆLPSYDELSER

Ledige længere fra arbejdsmarkedet fylder en stor del i den aktive beskæftigelsesindsats – ikke mindst i forhold til myndighedsvaretagelsen. Denne gruppe af ledige er derfor særskilt vigtige at følge. Den enkelte kommunes udvikling i forhold til landet fra 2016-2019 i henholdsvis antallet af fuldtidspersoner og udgifter til ydelse varierer set i forhold til landsgennemsnittet. I nedenstående analyse ses på førtidspension, ressourceforløb, kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse. Dyk nærmere ned i analysen i KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet, som kan findes på KL's hjemmeside.

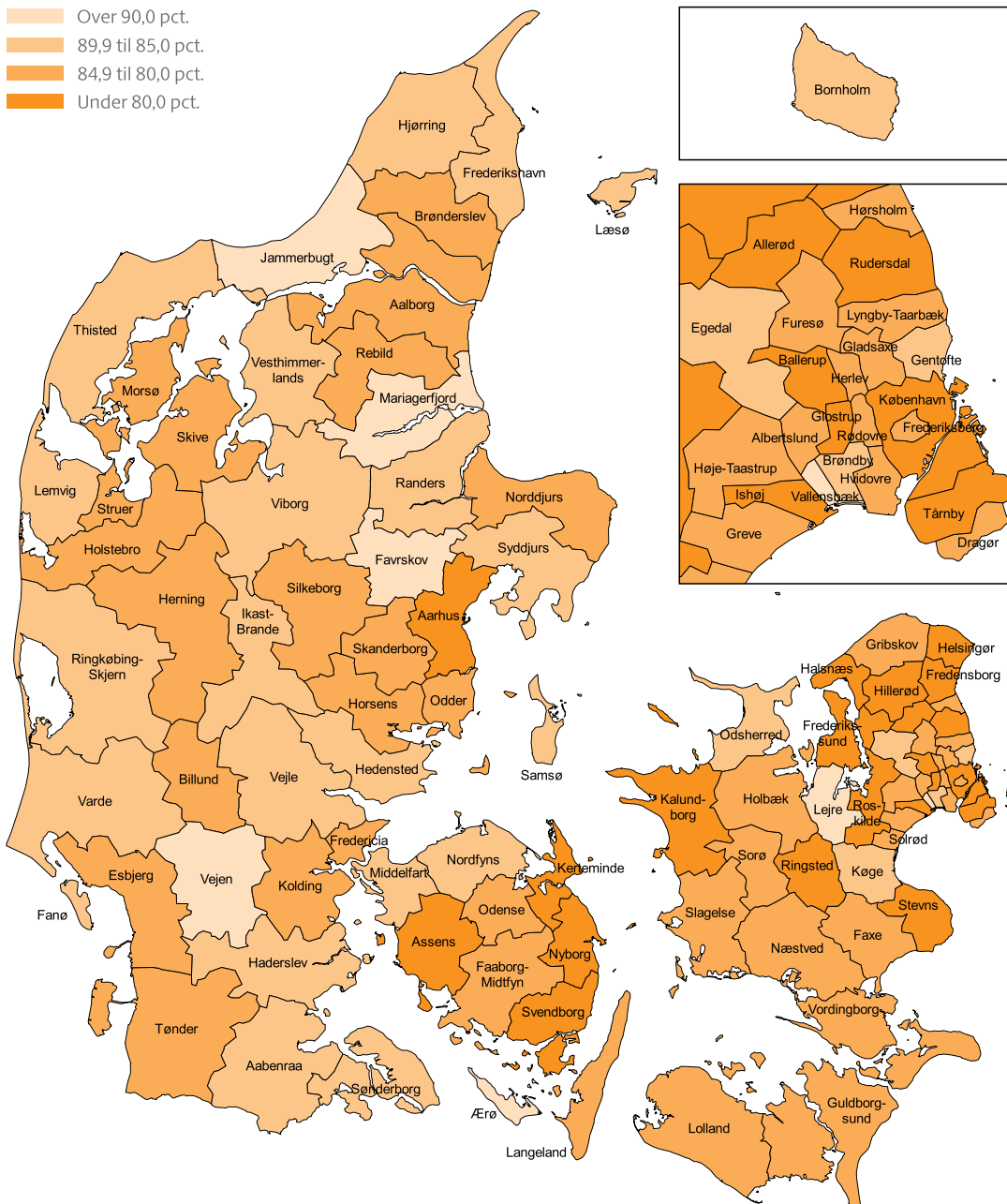

› Andel i fleksjob som er visiteret til fleksjob/ledighedsydelse, 2019, pct.

Ærø	93,0	▲
Mariagerfjord	92,8	▼
Vejen	91,1	▲
Jammerbugt	91,0	▲
Favrskov	90,5	▲
Vallensbæk	90,2	▼
Lejre	90,0	▲
Bornholm	89,9	▼
Aabenraa	89,5	–
Odsherred	88,9	▲
Hedensted	88,8	▼
Fano	88,7	▲
Læsø	88,2	▼
Haderslev	87,8	▲
Frederikshavn	87,7	▲
Vesthimmerlands	87,6	▲
Syddjurs	87,2	▼
Nordfyns	87,2	▼
Viborg	87,1	▲
Varde	87,0	▲
Brøndby	86,8	▲
Sønderborg	86,8	▲
Lemvig	86,8	▼
Samso	86,6	▼
Middelfart	86,6	▼
Thisted	86,5	▲
Randers	86,5	–
Ikast-Brande	86,3	▼
Gentofte	86,2	▲
Hjørring	86,1	▼
Ringkøbing-Skjern	86,1	▲
Egedal	86,1	▲
Veje	85,8	▼
Køge	85,6	▲
Langeland	84,8	▲
Billund	84,6	▲
Fredericia	84,6	▲
Gladsaxe	84,5	▲
Guldborgsund	84,5	▲
Lyngby-Taarbæk	84,4	▲
Næstved	84,3	▲
Brønderslev	84,2	▲
Herning	84,1	▼
Rebild	84,0	▼
Greve	83,8	▲
Skanderborg	83,8	▼
Kolding	83,8	▼
Holstebro	83,5	▼
Struer	83,5	▼
Vordingborg	83,5	▲
Herlev	83,5	▲
Odder	83,5	▲
Faaborg-Midtfyn	83,2	▼
Slagelse	83,2	▲
Odense	83,1	▼
Morsø	83,0	▼
Tønder	82,9	▼
Silkeborg	82,8	▲
Aalborg	82,8	▼
Horsens	82,7	▼
Rødovre	82,6	▲
Skive	82,5	▲
Frederiksberg	82,4	▲
Gribskov	82,2	▲
Norddjurs	82,1	▼
Hvidovre	82,1	▼
Solrød	81,9	▲
Esbjerg	81,8	▼
Hørsholm	81,7	–
Soro	81,6	▼
Holbæk	81,6	▲
Furesø	81,1	▲
Dragør	80,9	▼
Lolland	80,8	▲
Faxe	80,7	▲
Albertslund	80,6	▼
Høje-Taastrup	80,5	▲
Kerteminde	79,6	▲
Fredensborg	79,6	▲
Stevns	79,6	▼
Nyborg	79,4	▼
Allerød	79,2	▲
Halsnæs	79,2	▲
Ringsted	79,1	▲
Ishøj	79,1	▼
Tårnby	79,1	▲
Helsingør	78,8	▼
Aarhus	78,7	▼
Svendborg	78,6	▼
København	78,6	▼
Ballerup	78,6	▲
Hillerød	78,5	▼
Assens	78,2	▼
Roskilde	78,0	▼
Glostrup	77,9	▼
Rudersdal	77,6	▲
Kalundborg	76,9	▼
Frederikssund	76,7	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Andel i fleksjob som er visiteret til fleksjob/ledighedsydelse, 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: Andelen i fleksjob som er visiteret til fleksjob/ledighedsydelse, 2019. KL's beregninger i Jobindsats.dk.

Figur: KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet.

HVOR MEGET PERSONALE BRUGER I PÅ LEDELSE OG ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Det er naturligt, at politikerne ønsker at flytte udgifter fra administration til velfærd, når ressourcerne er knappe. Administrative effektiviseringer vil derfor altid være i høj kurs. Digitalisering og automatisering af arbejds-gange, bedre og billigere indkøb, konkurrence, færre chef- og ledelseslag mv. har været en væsentlig kilde til effektivisering af kommunernes administration i de senere år. Men administrative støttefunktioner er også en forudsætning for effektiviseringer på sektorområderne, så det kan være dyrt at skære for dybt.

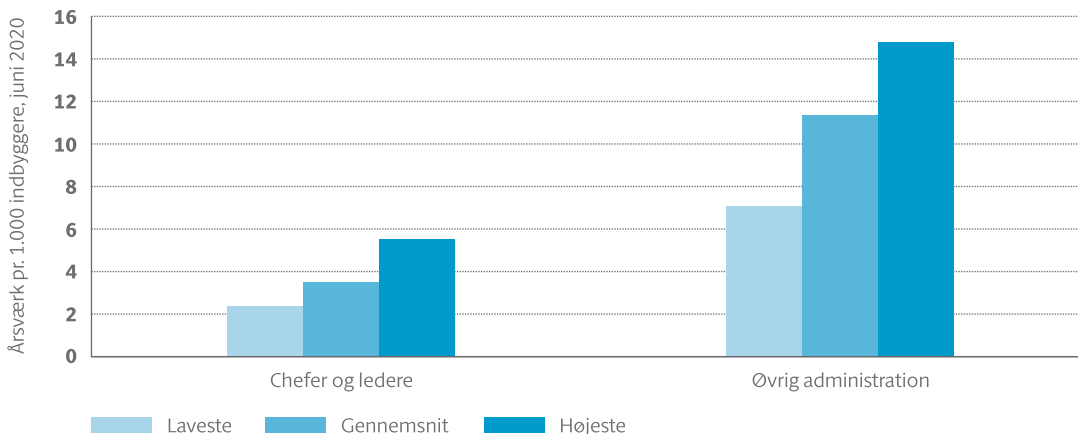
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en udgiftsbaseret opgørelse tegne et mere nuanceret billede af kommunens administrative ressourceforbrug. Nøgletallet er baseret på udvalgte stillinger, som antages at indeholde en overvejende grad af administration og/eller ledelse. Stillingerne tælles med som 100 pct. administration og ledelse uanset det faktiske omfang. Der er derfor en vis usikkerhed, men det kan være relevant som grundlag for drøftelse af følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunens personale til administration og ledelse udviklet sig de senere år?
- › I hvilken grad adskiller personaleforbruget sig fra sammenlignelige kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer eller udlicitering af administrative opgaver forklare eventuelle forskelle?
- › Udnytter kommunen stordriftsmuligheder, fx ift. IT, løn og personale, indkøb og/eller ejendomsdrift?
- › Giver opgørelsen anledning til at se nærmere på forholdet mellem chefer og administrativt personale i den centrale administration eller ledere i den decentrale organisation?

FORSKELLE I KOMMUNERNES ADMINISTRATION

Siden 2014 er kommunernes personaleforbrug til administration og ledelse faldet med knap 256 årsværk (0,3 pct.). Tallene viser, at antallet af chefer og ledere er faldet med hhv. 456 årsværk (15 pct.) og 3.871 årsværk (18 pct.), mens den øvrige administration er steget med 4.071 årsværk (7 pct.). Der er dog stor forskel på kommunernes personaleforbrug. Nedenstående figur viser fx, at antallet af årsværk til hhv. chefer/ledere og øvrig administration pr. 1.000 indbyggere er mere end dobbelt så højt i kommunen med den højeste normering sammenlignet med kommunen med den laveste normering. Forskelle i demografi og socioøkonomiske forudsætninger kan forklare en del af variationen, men andre faktorer som fx organisering og tilrettelæggelse af opgaver har også betydning.

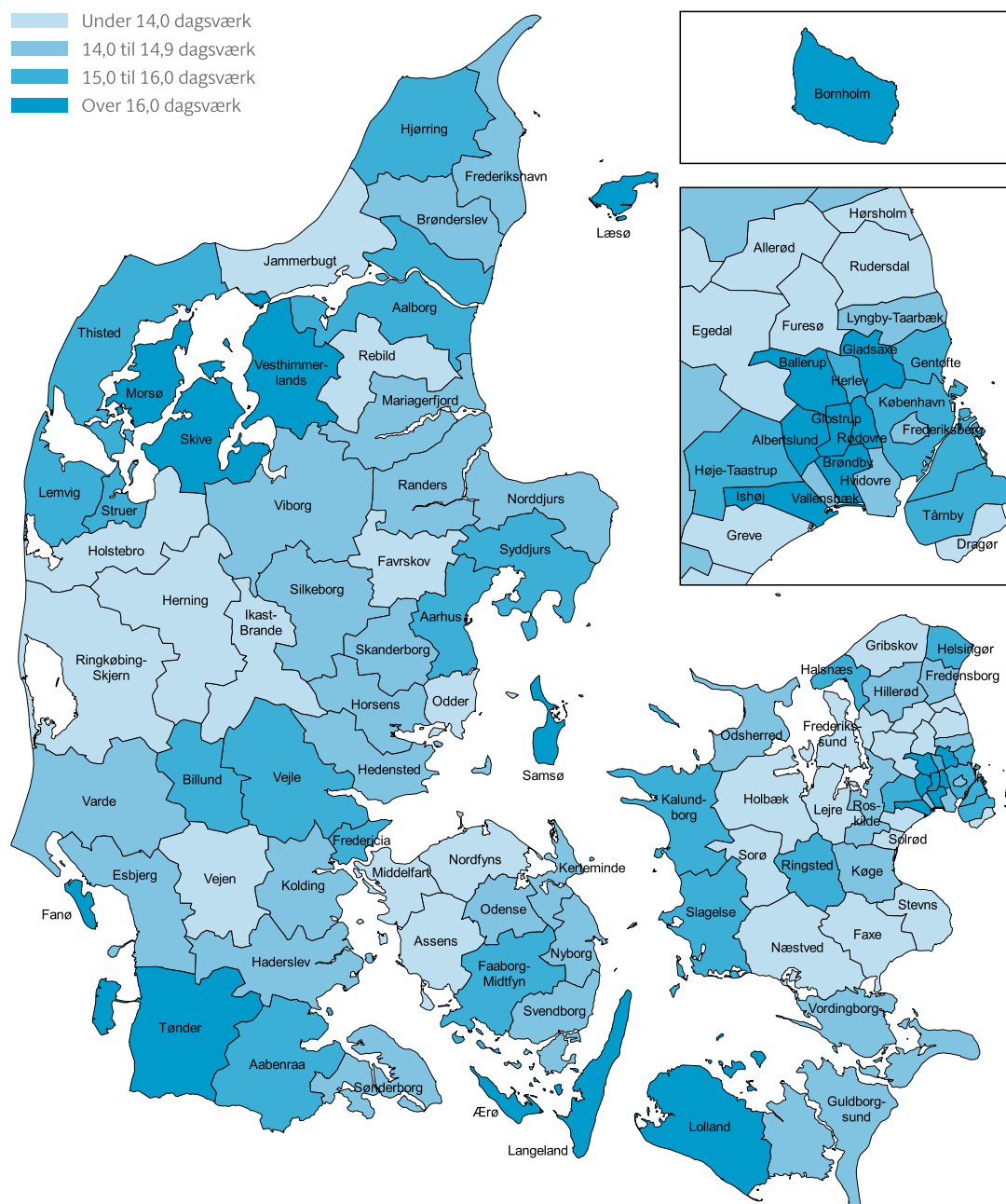

› Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger, juni 2020

Dragør	11,1	▲
Greve	11,7	▲
Nordfyns	12,9	–
Hørsholm	12,9	▲
Gribskov	12,9	▲
Herning	13,0	▼
Holbæk	13,0	▲
Næstved	13,0	▲
Stevns	13,1	▼
Favrskov	13,2	▼
Assens	13,3	▼
Furesø	13,3	–
Faxe	13,3	▼
Soro	13,4	▲
Ikast-Brande	13,4	▲
Lejre	13,4	▲
Egedal	13,5	▼
Rudersdal	13,5	▲
Middelfart	13,5	▲
Odder	13,7	–
Allerød	13,7	▼
Vejen	13,7	▼
Rebild	13,8	▲
Jammerbugt	13,8	▲
Frederikssund	13,8	▼
Ringkøbing-Skjern	13,9	▲
Holstebro	13,9	▲
Solrød	14,0	▼
Viborg	14,0	▲
Fredensborg	14,0	▲
Frederiksberg	14,0	▼
Vallensbæk	14,1	▲
Lyngby-Taarbæk	14,1	▲
Hedensted	14,1	▲
Nyborg	14,2	▼
Esbjerg	14,2	▲
Frederikshavn	14,2	▲
Horsens	14,2	▼
Hilleroed	14,3	▼
Randers	14,3	▲
Kerteminde	14,3	▼
Skanderborg	14,4	▼
Mariagerfjord	14,4	▼
Brønderslev	14,4	▼
Køge	14,6	▼
Ods herred	14,6	–
Vordingborg	14,7	▲
Odense	14,7	▲
Haderslev	14,7	▲
Kolding	14,8	▲
Guldborgsund	14,8	▲
Silkeborg	14,8	▲
Svendborg	14,8	▼
Varde	14,9	▼
Roskilde	14,9	▼
Sønderborg	14,9	▼
Hvidovre	15,0	▼
Norddjurs	15,0	▲
Tårnby	15,0	▼
København	15,1	▼
Aabenraa	15,1	▼
Fredericia	15,1	▲
Aarhus	15,2	▲
Kalundborg	15,2	▼
Gentofte	15,3	▼
Herlev	15,3	▲
Helsingør	15,3	▲
Struer	15,4	▼
Halsnæs	15,4	▲
Syddjurs	15,5	▼
Faaborg-Midtfyn	15,5	▼
Ringsted	15,6	▼
Thisted	15,7	▲
Hoje-Taastrup	15,7	▼
Hjørring	15,7	▲
Billund	15,7	▼
Slagelse	15,8	▼
Aalborg	15,9	▲
Lemvig	15,9	▼
Vejle	15,9	▲
Gladsaxe	16,1	▼
Vesthimmerland	16,1	▼
Lolland	16,2	▼
Morsø	16,3	–
Skive	16,4	–
Langeland	16,4	–
Rødovre	17,3	▲
Fano	17,4	▼
Bornholm	17,5	▼
Tønder	17,8	▲
Ballerup	17,9	▼
Glostrup	18,6	▲
Albertslund	19,1	▲
Brøndby	19,3	▼
Ishøj	19,3	▼
Ærø	20,8	–
Samso	22,6	▲
Læsø	27,4	▼

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Årsværk til ledelse og administration pr. 1.000 indbygger, juni 2020

› DATA

Tabel: Nøgletallet viser personaleforbruget opgjort som fuldtidsansatte (årsværk) og baseret på særudtræk fra KRL for juni 2020. Udvalgte stillingsgrupper og afgrænset til overenskomstansatte og tjenestemænd samt ansatte i fleksjob. Institutioner mv., der ikke anvender de kommunale lønanvisningssystemer, indgår ikke. Indbyggertallet er fra FLIS og opgjort pr. 1. januar 2020. Figur: KRL

HVAD ER JERES UDGIFTER TIL CENTRAL ADMINISTRATION?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Administrative effektiviseringer og besparelser er et fast fokusområde i næsten alle kommuner. Siden kommunalreformen er der derfor også sket væsentlige ændringer i kommunernes administrative organisering og opgaveløsning gennem fx organisationsomlægninger, fælleskommunale samarbejde, digitalisering, udbud mv. Store dele af den kommunale administration har dog en tæt sammenhæng med den borgernære velfærd, og man skal være opmærksom på, at rent administrative funktioner, som fx digitaliserings- og indkøbskonsulenter, kan være en forudsætning for effektivisering på de borgernære velfærdsområder og andre områder.

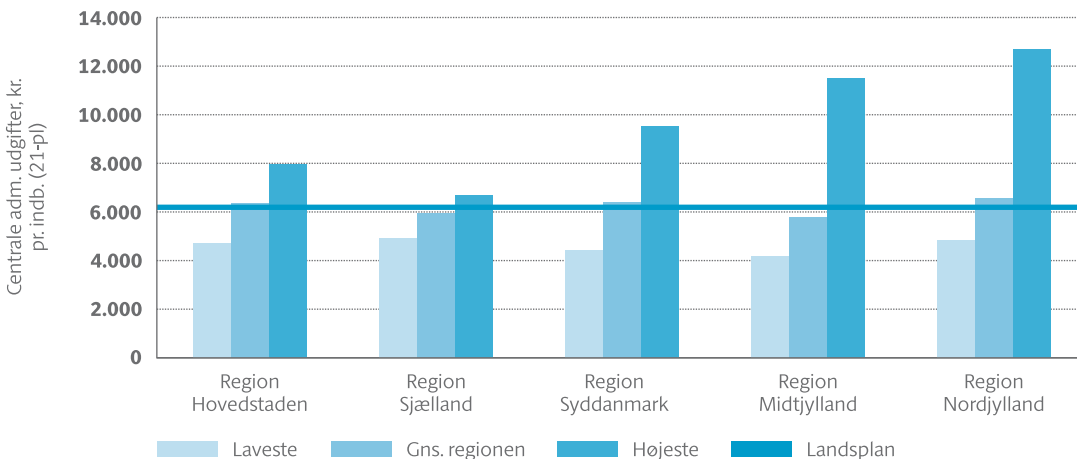
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan sammen med en personalebaseret opgørelse af administration og ledelse bruges til at stille skarpt på kommunernes administrative ressourceforbrug. Det kan fx give anledning til følgende spørgsmål:

- › Hvordan har kommunernes administrative udgifter udviklet sig i de senere år?
- › I hvilken grad adskiller udgiftsniveauet sig fra andre kommuner?
- › Kan sociodemografiske faktorer forklare forskelle i de administrative udgifter?
- › Hvor stor en andel af kommunens administrative opgaver løses og konteres centralt?
- › Udnytter kommunen stordriftsfordele på det administrative område, fx ift. IT, løn og personale, boghol-deri, indkøb, ejendomsdrift mv.?
- › Har kommunen digitaliseret i bund?

FORSKELLE I UDGIFTER TIL DEN CENTRALE ADMINISTRATION

Der er væsentlige forskelle i kommunernes udgifter til den centrale administration. Forskellen mellem den billigste og dyreste kommune i Region Hovedstaden er fx mere end 3.200 kr. pr. indbygger, og kommunerne i Region Syddanmark bruger i gennemsnit 645 kr. pr. indbygger mere end kommunerne i Region Midtjylland. Organisatoriske forskelle og forskellig registrering af udgifter kan forklare en del af udgiftsvariationen. Nogle kommuner løser fx flere administrative opgaver decentralt på de enkelte institutioner end andre. Demografi og socioøkonomisk sammensætning af kommunernes borgere har også betydning. Men forskellene i de administrative udgifter kan også skyldes forskelle i produktivitet og effektivitet.

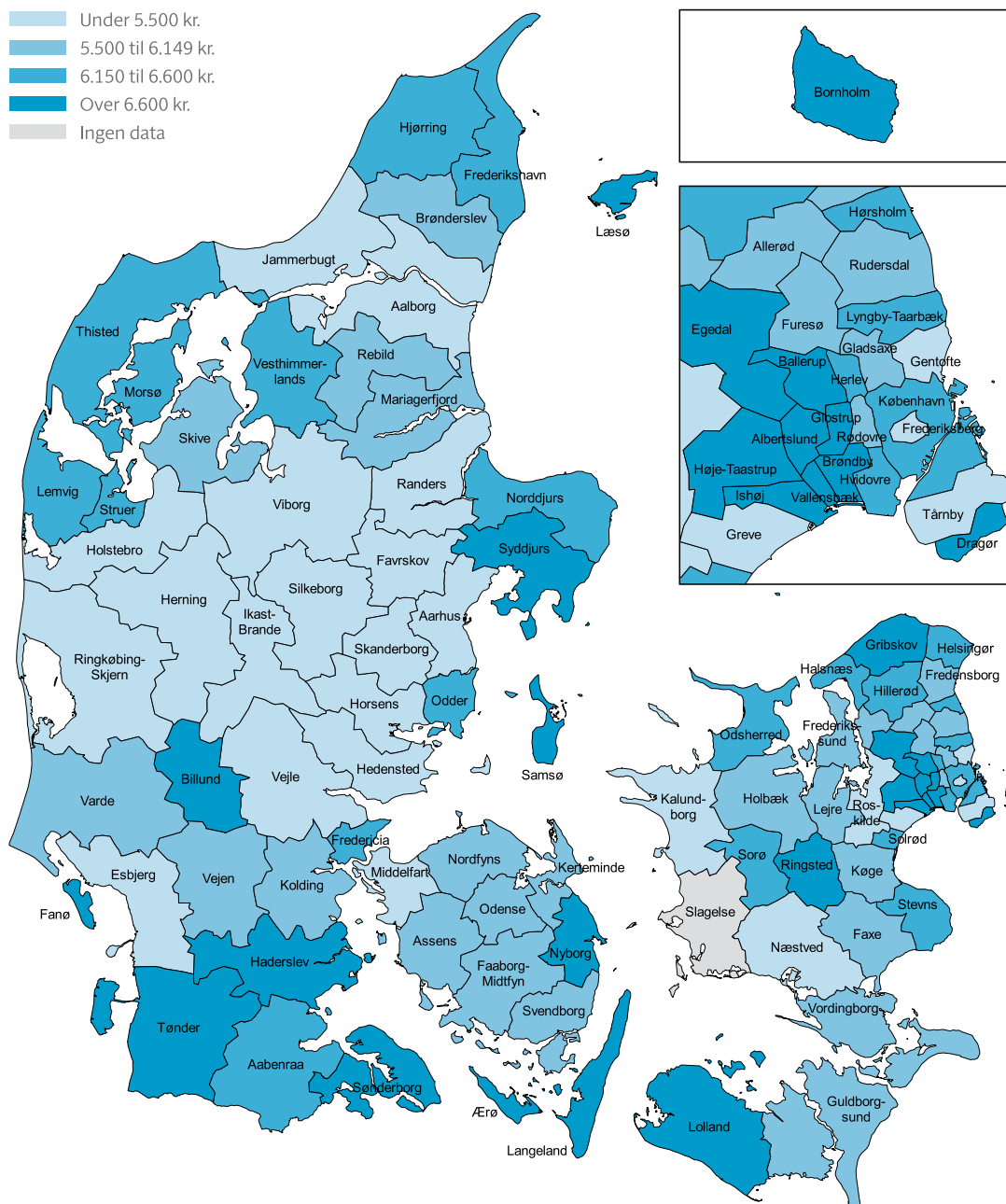

› Udgifter til central administration i regnskab 2019, pr. indbygger, 21-p

Holstebro	4.182	–
Viborg	4.445	–
Vejle	4.453	–
Herning	4.724	▲
Gentofte	4.750	▲
Skanderborg	4.799	▲
Aalborg	4.817	▲
Randers	4.858	▼
Tårnby	4.886	▼
Roskilde	4.904	–
Næstved	4.920	▲
Silkeborg	5.041	▲
Aarhus	5.044	▼
Frederiksberg	5.101	▼
Ikast-Brande	5.279	▲
Esbjerg	5.293	▲
Kalundborg	5.319	▲
Ringkøbing-Skjern	5.345	▼
Jammerbugt	5.381	▲
Favrskov	5.388	▼
Middelfart	5.413	▲
Horsens	5.417	▲
Greve	5.427	▲
Hedensted	5.492	▼
Rudersdal	5.551	▼
Varde	5.599	▲
Køge	5.625	▲
Allerød	5.640	▲
Holbæk	5.671	▼
Furesø	5.693	▼
Kolding	5.717	▲
Rebild	5.747	▼
Frederikssund	5.760	▲
Brønderslev	5.775	▲
Guldborgsund	5.825	▼
Skive	5.852	▼
Rødovre	5.853	▲
Mariagerfjord	5.930	▲
Assens	5.935	▲
Kerteminde	5.953	▲
Vejen	5.966	▼
Svendborg	5.968	▲
Nordfyns	5.982	▼
Gladsaxe	6.005	▲
Faxe	6.017	▲
Vordingborg	6.026	▼
Lejre	6.133	▲
Odense	6.144	▲
Fredensborg	6.149	–
Faaborg-Midtfyn	6.149	▲
Halsnæs	6.169	▲
Hillerød	6.202	▼
Norddjurs	6.212	▲
Københavns	6.230	▼
Vesthimmerlands	6.237	▼
Hørsholm	6.246	▲
Fredericia	6.258	▲
Aabenraa	6.262	▼
Hvidovre	6.281	▲
Lyngby-Taarbæk	6.289	▼
Stevens	6.306	▼
Odder	6.329	▼
Thisted	6.333	▲
Soro	6.369	▼
Morsø	6.443	▼
Solrød	6.452	▲
Lemvig	6.460	▼
Hjørring	6.510	▼
Frederikshavn	6.538	▲
Helsingør	6.554	▲
Struer	6.570	▼
Herlev	6.575	▲
Odsherred	6.590	▲
Gribskov	6.623	▲
Syddjurs	6.639	▼
Bornholm	6.646	▲
Sønderborg	6.646	▲
Nyborg	6.674	▲
Ringsted	6.690	▼
Lolland	6.732	▼
Glostrup	6.744	▲
Brøndby	6.749	▼
Billund	6.764	▼
Haderslev	6.860	▼
Langeland	6.910	▲
Hoje-Taastrup	7.028	▼
Tønder	7.033	▼
Ishøj	7.055	▼
Vallensbæk	7.085	▼
Egedal	7.198	▼
Dragør	7.558	▲
Ballerup	7.805	▲
Albertslund	7.974	–
Faro	9.564	▲
Ærø	9.567	▼
Samso	11.537	▲
Læsø	12.700	▲
Slagelse	–	–

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Udgifter til central administration i regnskab 2019, pr. indbygger, 21-pl**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletal "Hovedfk. 0645 – Adm.orgn." viser kommunernes samlede nettodrifudsgifter på hovedfunktion 6.45 pr. indbygger, 2019. 21-pl.
Figur: FLIS.

HVOR HØJT ER JERES MEDARBEJDERES SYGEFRAVÆR?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Et lavt sygefravær er godt for medarbejdere. Det er også godt for kommunen. Det giver mere velfungerende arbejdspladser og en bedre økonomi. Trods højkonjunktur er sygefraværet faldet i de sidste par år, men der er fortsat store forskelle på tværs af kommunerne og inden for de enkelte personalegrupper. Coronasituationen i 2020 ændrer selvfølgelig markant på, hvor der er under nærmere omstændigheder potentiale for et lavere sygefravær. Men generelt kan det frigive mange ressourcer. Et fald på ét dagsværk pr. medarbejder vil frigøre ca. 1.700 årsværk eller 700 mio. kr. på landsplan.

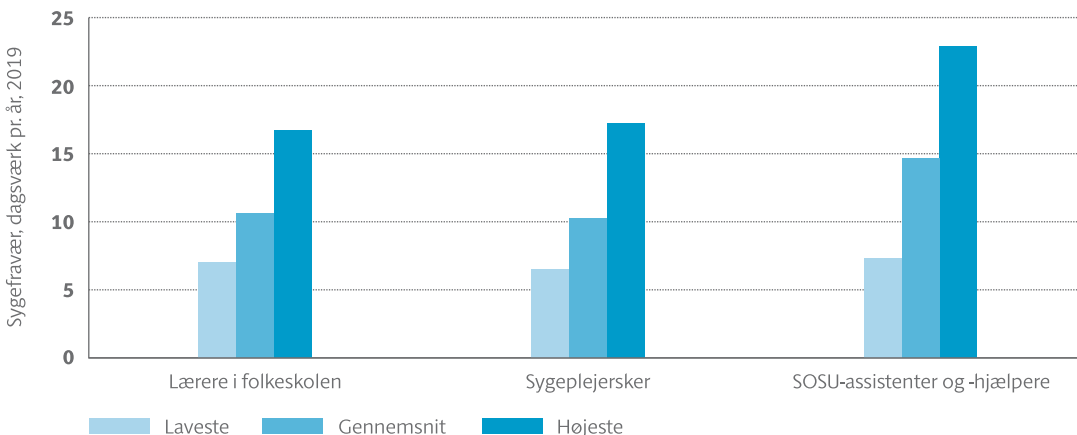
TIL VIDERE DRØFTELSE

Det kan være svært at tale om sygefravær. Men netop det at tale om det er afgørende, hvis man vil gøre noget ved det. En sygefraværspolitik kan gøre det lettere at tale om det. Det skaber opmærksomhed, og giver fælles retningslinjer for at forebygge og håndtere sygefravær. For at virke skal politikken suppleres med en plan for den konkrete handling. Planen kan fx forholde sig til følgende spørgsmål:

- › Hvilke metoder anvender vi?
- › Hvordan kan vi lære noget af andre kommuner eller institutioner i kommunen, der har et lavt sygefravær?
- › Hvad forventer vi af ledere og medarbejdere ift. at nedbringe sygefraværet?
- › Hvilke mål for sygefravær vil vi nå hvornår?
- › Hvordan vil vi nå målene for sygefravær, og hvem har ansvaret?
- › Hvordan og hvornår følger vi op på målene?

FORSKELLE I KOMMUNERNES SYGEFRAVÆR

Selvom sygefraværet i kommunerne er faldet, er der store forskelle mellem faggrupperne i landets kommuner. Personalet i daginstitutioner, skoler og ældreplejen har typisk et højere sygefravær end kontorpersonale og akademikere. Det er næppe muligt for alle grupper at nedbringe sygefraværet til samme niveau, men der er også store forskelle på tværs af faggrupperne. For eksempel er der mere end 9 dages forskel på lærernes sygefravær i kommunerne med det højeste og laveste sygefravær. For sygeplejerskerne er der en forskel på 10,6 dage om året, mens forskellen for SOSU-assistenten og -hjælpere er knap 15,6 dage.

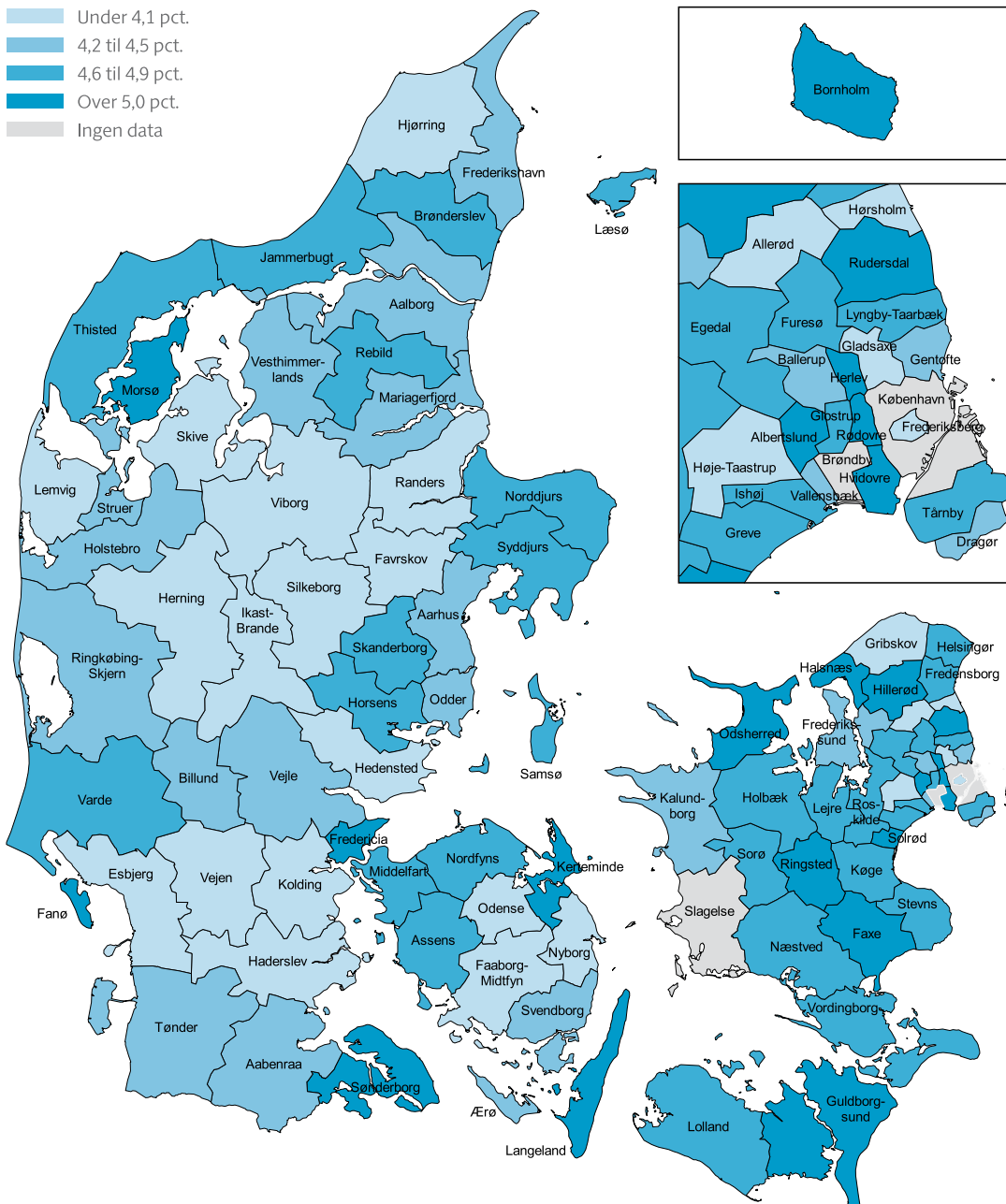

Sygefravær målt i andel sygefraværdsdage ift. aktive dage (dagværksprincip), 2019, pct.

Esbjerg	2,8	▲
Viborg	3,1	▲
Hjørring	3,4	▲
Høje-Taastrup	3,5	▲
Gladssaxe	3,5	▲
Skive	3,5	▲
Randers	3,7	▲
Allerød	3,7	▼
Odense	3,7	▼
Frederiksberg	3,7	▲
Lemvig	3,7	▼
Silkeborg	3,7	▼
Favrskov	3,8	-
Haderslev	3,8	▲
Faaborg-Midtfyn	3,9	▲
Nyborg	3,9	▲
Kolding	3,9	▲
Hørsholm	3,9	▼
Ikast-Brande	3,9	▲
Herning	4,0	▲
Gribskov	4,0	▼
Hedensted	4,0	▼
Vejen	4,1	▲
Frederikssund	4,2	▲
Billund	4,2	▲
Aabenraa	4,2	-
Mariagerfjord	4,2	-
Ærø	4,3	▲
Vejle	4,3	▲
Holstebro	4,3	▲
Struer	4,3	▼
Aarhus	4,3	▼
Vesthimmerlands	4,3	▲
Kalundborg	4,3	▼
Ringkøbing-Skjern	4,3	▼
Tønder	4,4	▲
Vallensbæk	4,4	▼
Frederikshavn	4,4	▲
Svendborg	4,4	▲
Gentofte	4,5	▼
Dragør	4,5	▲
Aalborg	4,5	▲
Ballerup	4,5	▲
Odder	4,5	▼
Thisted	4,5	▼
Syddjurs	4,5	▲
Fredensborg	4,6	▼
Holbæk	4,6	▼
Egedal	4,6	▲
Skanderborg	4,6	▲
Norddjurs	4,7	▼
Furesø	4,7	▲
Lejre	4,7	▼
Middelfart	4,7	▲
Søre	4,7	▼
Greve	4,7	▲
Køge	4,7	▼
Nordfyns	4,7	▲
Samsø	4,7	▲
Jammerbugt	4,7	▼
Varde	4,7	▼
Rebild	4,7	▼
Brønderslev	4,8	▲
Helsingør	4,8	▼
Lynghby-Taarbæk	4,8	▲
Lolland	4,8	▼
Næstved	4,8	▲
Roskilde	4,8	▲
Stevns	4,8	▼
Læsø	4,8	▼
Vordingborg	4,8	▲
Ishøj	4,8	▲
Assens	4,9	▼
Tårnby	4,9	▼
Glostrup	4,9	▲
Horsens	4,9	▼
Hvidovre	4,9	▼
Fredericia	4,9	▼
Rødovre	5,0	▼
Rudersdal	5,0	-
Hilleroed	5,0	▼
Kerteminde	5,0	▲
Ringsted	5,0	▼
Solrød	5,0	▼
Faxe	5,1	▼
Langeland	5,1	▼
Bornholm	5,1	▼
Odsherred	5,1	▲
Guldborgsund	5,1	▲
Herlev	5,2	▼
Halsnæs	5,2	▼
Albertslund	5,3	▼
Fanø	5,5	▲
Morsø	5,6	-
Sønderborg	6,1	▲
Københavns	-	-
Brøndby	-	-
Slagelse	-	-

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› **Kort. Sygefravær målt i andel sygefraværssdage ift. aktive dage (dagværksprincip), 2019, pct.**

› **DATA**

Tabel: FLIS-nøgletallet "Sygefravær i alt, pct." viser sygefraværspcenten baseret på fraværskategorierne sygefravær (SY) og tilskadekomst (TT). Det samlede antal fraværssdage og det samlede antal aktive dage er beregnet ud fra et dagværksprincip, og tallet inkluderer tjenestemænd, overenskomstansatte og elever. Sygefraværspcenten er derefter beregnet som antallet af fraværssdage i forhold til antallet af aktive dage.

Figur: FLIS

HVORDAN HAR JERES PERSONALEFORBRUG UDVIKLET SIG?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Efter en periode med markant faldende personaleforbrug i kommunerne har der i de senere år været svagt stigende beskæftigelse. Kommunerne tilpasser løbende personaleforbruget i forhold til de lokale behov og prioriteringer, herunder den demografiske udvikling. Digitalisering og ibrugtagning af nye teknologier kan også føre til ændringer i personalet. Det er vigtigt at følge personaleudviklingen, da lønudgiften tegner sig for næsten 70 pct. af kommunens samlede serviceudgifter og dermed er klart den største udgiftspost i budgettet.

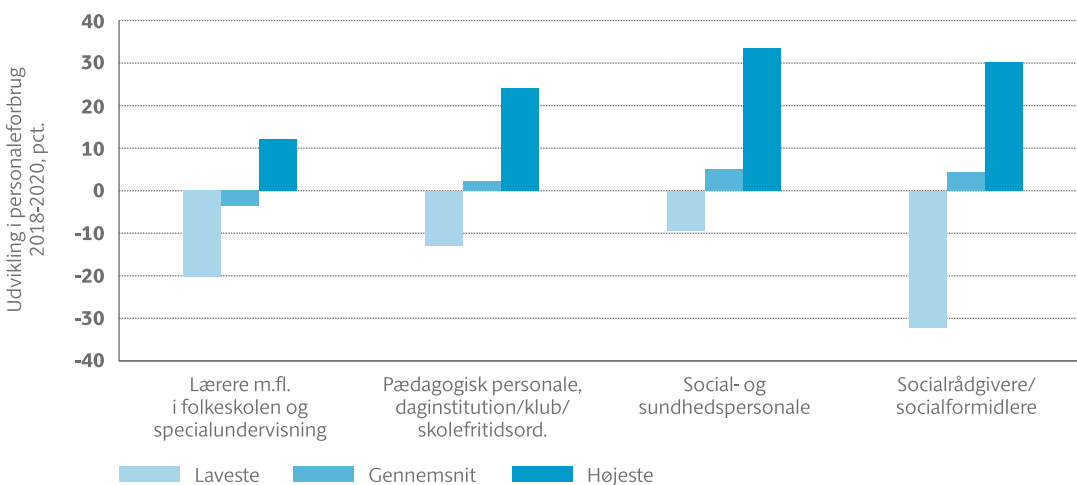
› TIL VIDERE DRØFTELSE

I forhold til udviklingen i personaleforbruget kan en række spørgsmål med fordel overvejes:

- › Hvad ligger bag udviklingen i personaleforbruget – både samlet og på sektorområder?
- › Kan personaleforbruget optimeres gennem ændret organisering eller anvendelse af ny teknologi?
- › Stemmer personaleudviklingen overens med efterspørgslen efter de ydelser, der leveres? I hvilken grad er udviklingen fx påvirket af den demografiske udvikling?
- › Er personalesammensætningen den rigtige ift. det politisk besluttede serviceniveau og de økonomiske rammer?

PERSONALEUDVIKLING MED STORE KOMMUNALE FORSKELLE

Kommunerne foretager løbende ændringer i personalet. Fra august 2018 til august 2020 er beskæftigelsen (ordinært ansatte) øget med 3.200 ordinære fuldtidsstillinger. Ser man på de største overenskomstgrupper, er tilgangen især sket inden for pædagogisk personale, pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter, socialrådgivere og socialformidlere samt akademikere. Udviklingen dækker dog over store variationer kommunerne imellem. Som figuren viser, har en kommune fx reduceret antallet af socialrådgivere/-formidlere med ca. 32 pct., mens denne personalegruppe i en anden kommune er øget med ca. 30 pct.

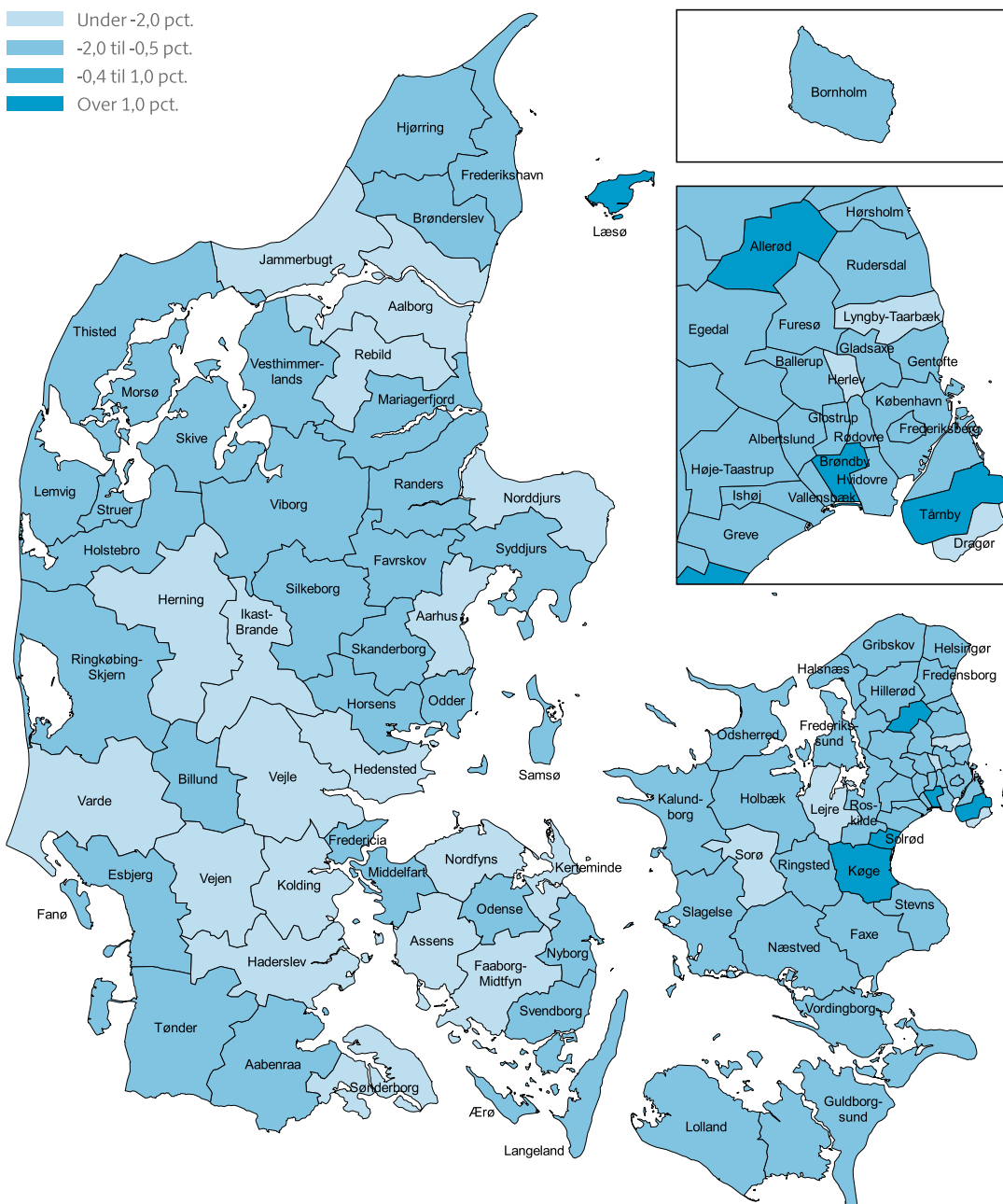

› Udvikling i samlet antal ansatte pr. 1000 indbygger, 2018-2020, pct.

Assens	-11,5	–
Kolding	-6,3	▲
Lyngby-Taarbæk	-6,2	▲
Dragør	-5,9	▲
Norddjurs	-5,8	▼
Lejre	-5,0	▲
Hedensted	-4,9	▲
Ikast-Brande	-4,8	▲
Jammerbugt	-4,7	▲
Haderslev	-4,0	▲
Sønderborg	-3,8	▲
Nordfyns	-3,2	▲
Aalborg	-3,2	▲
Soro	-3,0	▲
Vejen	-2,8	▲
Kerteminde	-2,7	▲
Faaborg-Midtfyn	-2,5	▼
Herlev	-2,3	▲
Herning	-2,2	▼
Aarhus	-2,2	▲
Vejle	-2,2	▲
Varde	-2,1	▼
Rebild	-2,1	▲
Københavns	-1,9	▼
Hjørring	-1,8	▲
Morsø	-1,8	▲
Viborg	-1,7	▲
Syddjurs	-1,7	▲
Svendborg	-1,7	▼
Fano	-1,6	▲
Aabenraa	-1,5	▲
Vesthimmerlands	-1,5	▼
Odense	-1,5	▲
Mariagerfjord	-1,5	▼
Thisted	-1,5	▲
Randers	-1,4	▼
Odsherred	-1,4	▼
Halsnæs	-1,3	▼
Skanderborg	-1,2	▲
Skive	-1,2	–
Kalundborg	-1,1	▲
Albertslund	-1,0	▲
Frederikshavn	-1,0	▼
Glostrup	-1,0	▼
Rudersdal	-0,9	▼
Fredericia	-0,9	▲
Gribskov	-0,8	▲
Greve	-0,7	▼
Helsingør	-0,7	▼
Roskilde	-0,7	–
Guldborgsund	-0,7	▼
Bornholm	-0,7	▲
Gentofte	-0,6	▼
Langeland	-0,5	▲
Faxe	-0,4	▲
Silkeborg	-0,4	▲
Ringkøbing-Skjern	-0,4	–
Tønder	-0,3	▼
Frederiksberg	-0,2	▲
Hillerød	-0,1	▼
Frederikssund	-0,1	▼
Lemvig	-0,1	▲
Brønderslev	0,0	▲
Esbjerg	0,0	▲
Ballerup	0,1	▲
Middelfart	0,2	▼
Holstebro	0,4	▼
Horsens	0,4	▲
Nyborg	0,4	▼
Favrskov	0,6	▼
Hørsholm	0,6	▼
Odder	0,7	▲
Rødovre	0,7	▼
Høje-Taastrup	1,2	▼
Æro	1,2	▲
Fredensborg	1,3	▼
Furesø	1,4	▼
Vordingborg	1,4	▲
Struer	1,6	▲
Næstved	1,6	▼
Billund	1,9	▼
Ishøj	1,9	▼
Stevns	2,1	▲
Ringsted	2,3	▼
Gladsaxe	3,4	▼
Slagelse	3,6	▼
Lolland	4,0	▲
Egedal	4,1	▼
Holbæk	4,2	▼
Hvidovre	4,3	▼
Samsø	4,6	▼
Vallensbæk	4,8	▼
Køge	5,2	▼
Allerød	5,4	▼
Tårnby	5,7	▼
Brøndby	5,7	▼
Solrød	5,8	▼
Læsø	*47,4	▼

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.
* Udvikling pga. overtagelse af færgedrift.

› **Kort. Udvikling i samlet antal ansatte pr. 1000 indbygger, 2018-2020, pct.**

› **DATA**

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i personaleforbruget baseret på KRL-tal fra august måned 2018 og 2020 og er opgjort som antallet af tjenestemand- og overenskomstansatte omregnet til antal fuldtidsstillinger. Elever, ekstraordinært ansatte og personer i fleksjob indgår således ikke. Indbyggertallet er opgjort pr. 1. august i det pågældende år fra FLIS.

Figur: KRL

HVOR MEGET KONKURRENCEUDSÆTTER I?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Konkurrenceudsættelse af kommunernes serviceopgaver kan være et nyttigt redskab til at fremme både kvalitet, effektivitet og innovation i opgaveløsningen. Langt de fleste kommuner overvejer løbende, hvornår det styringsmæssigt, organisatorisk og økonomisk giver værdi at overlade driften af konkrete serviceopgaver til private leverandører. Det rejser dog samtidig en række dilemmaer og udfordringer, og en lang række lokale forhold spiller ind i vurderingen af potentialet for konkurrenceudsættelse af den konkrete opgave. Konkurrenceudsættelsesgraden måles gennem Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU), der opgøres årligt. IKU måler andelen af opgaver, der udbydes. Den fanger derved ikke alt samarbejde mellem kommuner og private. IKU'en var i 2019 på landsplan 25,1 pct. Det er et fald på 1,8 pct. point ift. 2018.

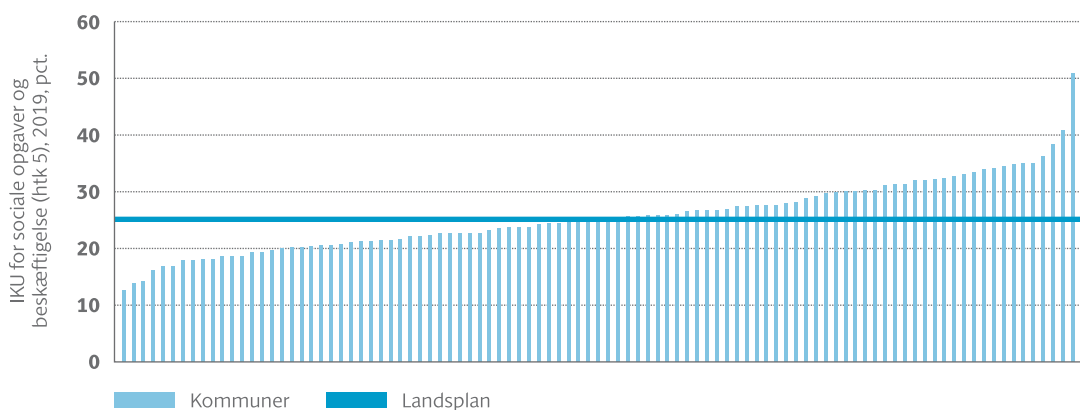
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Der kan være forskellige årsager til at til- eller fravælge udbud af konkrete serviceopgaver. Det vil dog være relevant for kommunen at forholde sig til, hvorvidt opgaver skal udbydes. Derfor bør den enkelte kommune drøfte følgende:

- › I hvilken grad er konkurrenceudsættelse et fokusområde i jeres kommune?
- › Har kommunen taget stilling til den enkelte opgavevaretagelse på hver hovedkonto i forhold til, om kommunen i dag varetager opgaver, som med fordel kan konkurrenceudsættes?
- › I hvilken grad er kommunen i dialog med markedet omkring opgaveløsninger?
- › Hvilke positive/negative erfaringer har I gjort jer med konkurrenceudsættelse i din kommune?

STOR VARIATION I KOMMUNERNES KONKURRENCEUDSÆTTELSE

Hvis IKU fremadrettet for alvor skal hæves, er der behov for at øge konkurrenceudsættelsen på områder, hvor det store forbrug ligger. Det største potentiale findes typisk på sociale opgaver og beskæftigelse (hovedkonto 5), selvom der også er væsentlige hindringer på disse områder. Der er stor variation i kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad på social- og beskæftigelsesområdet, fra 12,6 pct. til 53,3 pct. med et landsgennemsnit på 26,2 pct. Se kommunens IKU på de forskellige områder i KL's IKU-værktøj på www.kl.dk/IKU.

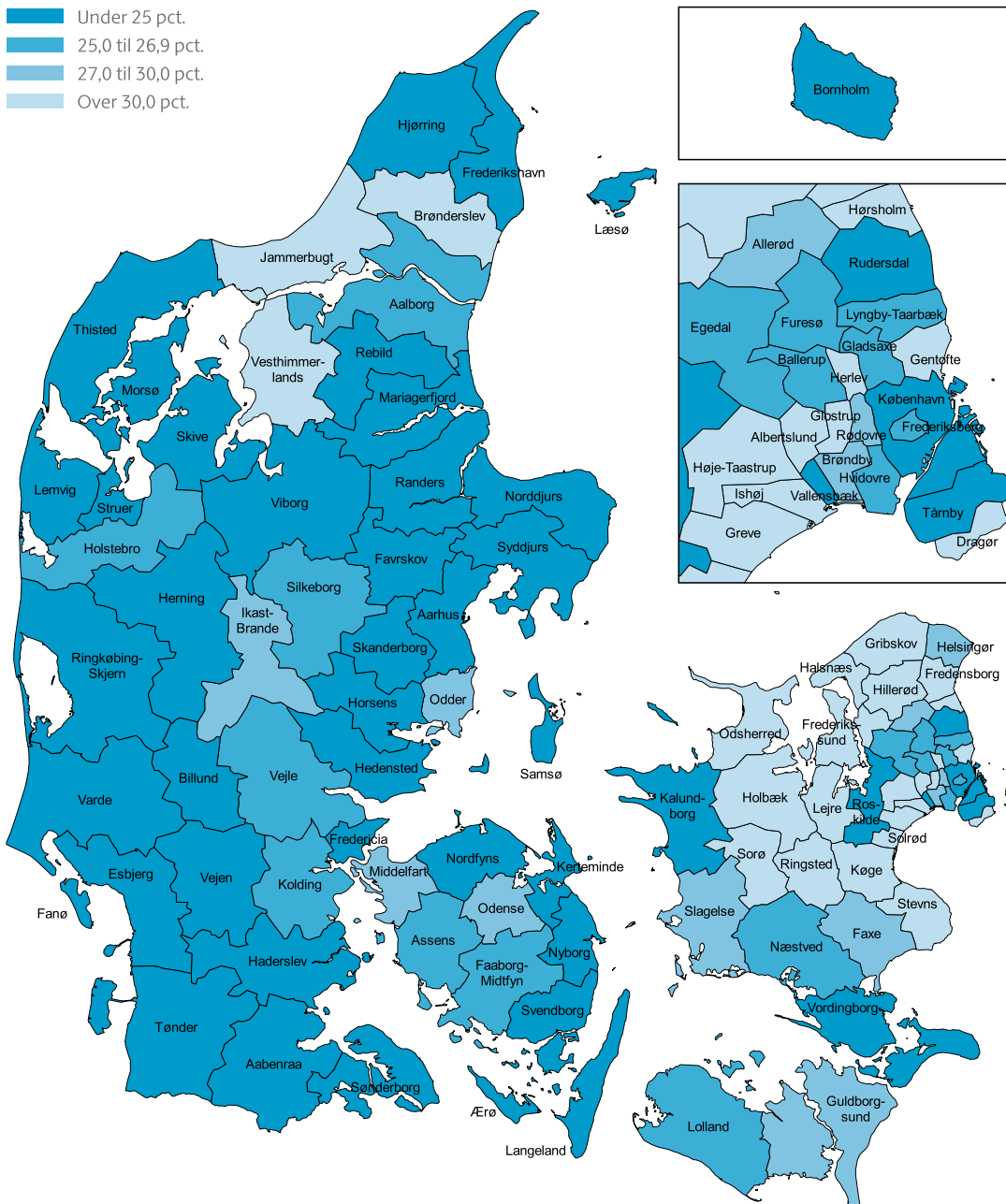

› Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU), pct

Jægersbolev	53,3	▲
Gribskov	50,9	▼
Holbæk	40,9	▲
Brønderslev	38,3	▲
Soro	36,2	▲
Ringsted	35,0	▲
Greve	34,9	–
Stevns	34,8	▼
Hørsholm	34,7	▼
Lejre	34,0	▲
Vesthimmerlands	33,8	▲
Glostrup	33,5	▲
Frederikssund	33,2	▲
Solrød	32,6	▼
Odsherred	32,4	▼
Fredensborg	32,2	▲
Dragør	32,0	▲
Herlev	31,9	▲
Albertslund	31,5	▲
Ishøj	31,3	▲
Høje-Taastrup	31,3	▲
Gentofte	30,4	▲
Køge	30,2	▼
Halsnæs	30,2	▲
Hillerød	30,1	▼
Allerød	29,9	▼
Helsingør	29,7	▲
Slagelse	29,4	▼
Middelfart	28,8	▲
Odder	28,1	▼
Brøndby	28,1	▲
Rødovre	27,7	▲
Ikast-Brande	27,6	▲
Faxe	27,5	▲
Odense	27,4	▼
Guldborgsund	27,3	▼
Vejle	26,9	▼
Lolland	26,8	–
Frederiksberg	26,8	▲
Faaborg-Midtfyn	26,7	▼
Lynby-Taarbæk	26,5	▲
Ballerup	26,0	▲
Kolding	25,9	▼
Gladsaxe	25,9	▼
Silkeborg	25,8	▲
Egedal	25,8	▼
Furesø	25,7	▲
Næstved	25,5	▼
Holstebro	25,4	▼
Assens	25,2	▲
Hvidovre	25,2	▲
Aalborg	25,1	▼
Varde	24,6	▼
Thisted	24,4	▲
Vordingborg	24,3	▼
Hjørring	24,3	▲
Kalundborg	23,8	▼
Struer	23,7	▲
Horsens	23,7	▼
Rudersdal	23,5	▼
Aabenraa	23,2	▼
Frederikshavn	22,8	▲
Ringkøbing-Skjern	22,8	▲
Fredericia	22,7	▲
Morsø	22,7	▼
Billund	22,6	▼
Vallensbæk	22,2	▲
Bornholm	22,1	▲
Mariagerfjord	22,0	▲
Svendborg	21,6	▲
Rebild	21,4	▲
Favrskov	21,4	▼
Københavns	21,3	▲
Kerteminde	21,2	▲
Haderslev	21,1	▼
Tønder	20,8	▼
Roskilde	20,6	▼
Herning	20,6	▼
Esbjerg	20,3	▼
Viborg	20,3	▼
Vejen	20,2	▼
Fano	20,0	▼
Tårnby	19,8	▲
Hedensted	19,3	▼
Sønderborg	19,3	▲
Skanderborg	18,8	▼
Nyborg	18,7	▲
Syddjurs	18,6	▼
Aarhus	18,1	▼
Nordfyns	18,0	▼
Langeland	17,8	▼
Randers	17,8	▼
Norddjurs	16,9	▲
Lemvig	16,7	▼
Samsø	16,1	▲
Skive	14,2	▼
Ærø	13,8	▲
Læsø	12,6	▲

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU), pct

› DATA

Tabel: Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) måler i regnskabet summen af de faktisk konkurrenceudsatte udgifter i kommunerne som andel af summen af kommunens faktiske udgifter, der jf. IKU's definition er muligt at konkurrenceudsætte. Der er korrigeret for kommunens egne vundne udbud. Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Figur: KL's IKU-værktøj.

HVOR MANGE FÆLLES FORPLIGTENDE INDKØBSAFTALER TILSLUTTER I JER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Fællesindkøb er en hjørnesteen i kommunernes effektiviseringsindsats. Når kommunerne køber ind sammen, opnår kommunerne de bedste priser, attraktive kontraktvilkår og undgår hver især at bruge ressourcer på at gennemføre selve udbuddet. Ressourcerne kan således prioriteres til andre indkøbsrelaterede og borgernære opgaver. Størstedelen af kommunerne tilslutter sig de fælles forpligtende aftaler, og tilslutningen er stigende ved 2. og 3. genudbud. Kommunernes tilslutning varierer, hvilket bl.a. afspejler, at nogle kommuner har truffet politisk beslutning om som udgangspunkt at tilslutte sig alle aftaler.

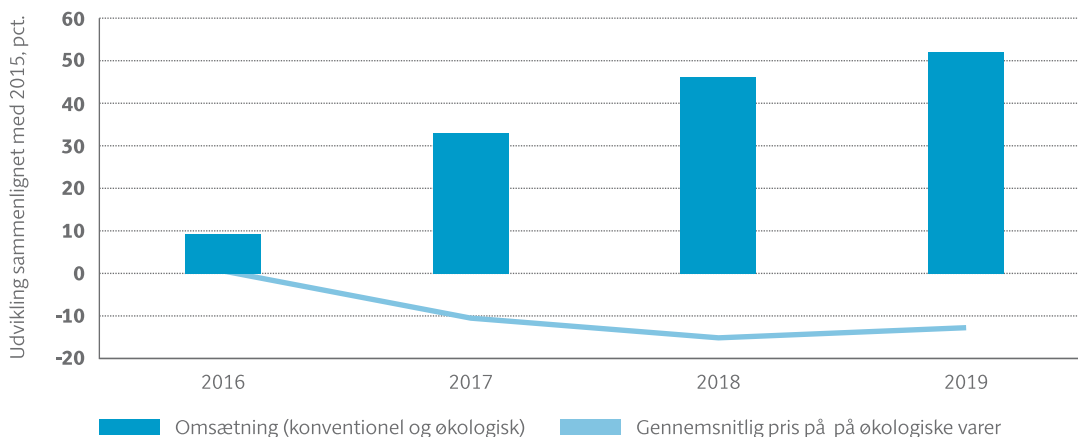
› TIL VIDERE DRØFTELSE

Når de forpligtende aftaler anvendes, kan det bidrage til at hente effektiviseringsgevinster, sikre attraktive kontraktvilkår og frigøre ressourcer, der kan bruges på andre opgaver, derfor er det vigtigt, at man overvejer følgende:

- › Har kommunen en politisk, strategisk beslutning om tilslutning til de fælles forpligtende aftaler?
- › Hvilke hensyn, fx grønne og sociale, er det vigtigt at forfølge via de fælles forpligtende aftaler?
- › Hvordan skal kommunen hente effektiviseringsgevinster på indkøb fremover?
- › Hvordan sikrer kommunen anvendelse af egne og fælles aftaler i hele organisationen?
- › Udarbejder I systematisk ledelsesinformation på indkøbsområdet, der giver mulighed for opfølgning og drøftelser på tværs af organisationen?

FÆLLES INDKØB KAN DRIVE DEN BÆREDEGTIGE DAGSORDEN

Når kommunerne går sammen om at købe ind, giver det mulighed for at fremme de dagsordener, der er vigtige for kommunerne. Et eksempel på en dagsorden, hvor kommunerne sammen kan flytte markedet, er den bæredygtige dagsorden. Konkret har efterspørgslen efter økologiske fødevarer været stigende, hvilket også afspejler sig i lavere priser på økologi.

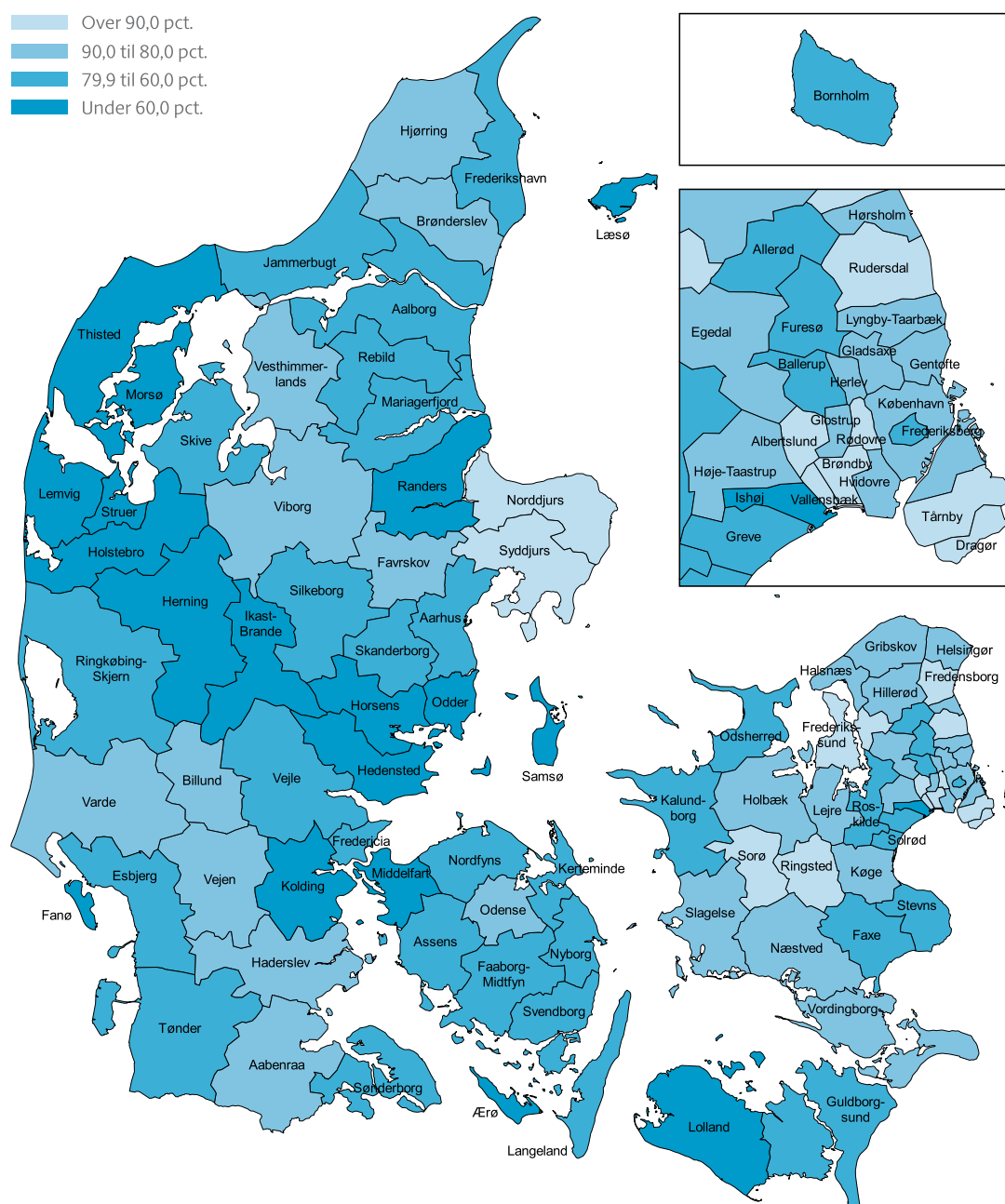

› Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt, 2019, pct.

Rødovre	100,0	–
Vallensbæk	100,0	–
Fredensborg	100,0	–
Albertslund	96,8	–
Tårnby	96,8	–
Rudersdal	96,8	–
Frederikssund	96,8	–
Norddjurs	96,8	–
Dragør	93,5	▲
Brøndby	90,3	▲
Ringsted	90,3	▼
Soro	90,3	▼
Syddjurs	90,3	▲
Gentofte	87,1	▲
Glostrup	87,1	▲
Hvidovre	87,1	▲
Helsingør	87,1	▲
Gribskov	87,1	▲
Slagelse	87,1	▼
Næstved	87,1	▼
Odense	87,1	▲
Vejen	87,1	▲
Favrskov	87,1	▲
Viborg	87,1	▲
Vesthimmerlands	87,1	▲
Københavns	83,9	▲
Gladsaxe	83,9	▲
Herlev	83,9	▲
Hillerød	83,9	▲
Egedal	83,9	▲
Halsnæs	83,9	▲
Lejre	83,9	▼
Vordingborg	83,9	▼
Haderslev	83,9	▲
Billund	83,9	▼
Varde	83,9	▲
Høje-Taastrup	80,6	▼
Lynby-Taarbæk	80,6	▲
Hørsholm	80,6	▲
Køge	80,6	▼
Holbæk	80,6	▼
Aabenraa	80,6	▲
Brønderslev	80,6	▼
Hjørring	80,6	▲
Allerød	77,4	▲
Stevns	77,4	▼
Mariagerfjord	77,4	▼
Greve	74,2	▼
Roskilde	74,2	▼
Bornholm	74,2	▲
Tønder	74,2	▲
Vejle	74,2	▲
Ringkøbing-Skjern	74,2	▲
Frederiksberg	71,0	▲
Ballerup	71,0	▲
Solrød	71,0	▼
Odsherred	71,0	▼
Guldborgsund	71,0	▼
Assens	71,0	▲
Nyborg	71,0	▼
Silkeborg	71,0	▲
Skanderborg	71,0	▼
Rebild	71,0	▲
Furesø	67,7	▲
Faxe	67,7	▲
Kalundborg	67,7	▼
Faaborg-Midtfyn	67,7	▼
Kerteminde	67,7	▼
Langeland	67,7	▼
Jammerbugt	67,7	▲
Aalborg	67,7	▲
Svendborg	64,5	▼
Nordfyns	64,5	▼
Fredericia	64,5	▲
Frederikshavn	64,5	▲
Sønderborg	61,3	▲
Esbjerg	61,3	▲
Aarhus	61,3	▼
Skive	61,3	▲
Ishøj	58,1	▲
Kolding	58,1	▲
Hedensted	58,1	▼
Thisted	58,1	▲
Lolland	54,8	▼
Midelfart	54,8	▲
Horsens	54,8	▼
Randers	54,8	▲
Struer	51,6	▼
Odder	48,4	▼
Læso	45,2	▼
Holstebro	38,7	–
Ikast-Brande	32,3	–
Ærø	25,8	▲
Samso	25,8	–
Lemvig	22,6	▲
Morsø	22,6	▲
Fanø	19,4	▼
Herning	19,4	▼

▲▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt, 2019, pct.

› DATA

Tabel: Andelen af indkøbsaftaler, som kommunerne har tilsluttet sig, er opgjort på baggrund af SKI's oversigt over kommunernes tilslutning til de forpligtende aftaler. Opgørelsen omfatter aftaler i drift og er foretaget pr. 30. oktober 2020. SKI. Figur: SKI.

HVOR MEGET KØBER I IND FOR PR. INDBYGGER?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Indkøb er en del af opgaveløsningen på alle fagområder i en kommune. Det gælder, når der købes madrasser til barnevognene i vuggestuen, specialtilpassede proteser, dagbehandling til udsatte børn og meget mere. Det betyder også, at rigtig mange medarbejdere i en kommune gennemfører indkøb hver eneste dag. Der findes ikke et optimalt niveau for en kommunes samlede indkøb pr. indbygger. Flere forhold kan påvirke kommunens indkøb, herunder fx om en opgave løftes eksternt eller internt. Det afgørende er at bryde det samlede indkøb ned i kategorier og se på, om kommunen har et højt forbrug på udvalgte områder, og hvor i organisationen, der købes ind.

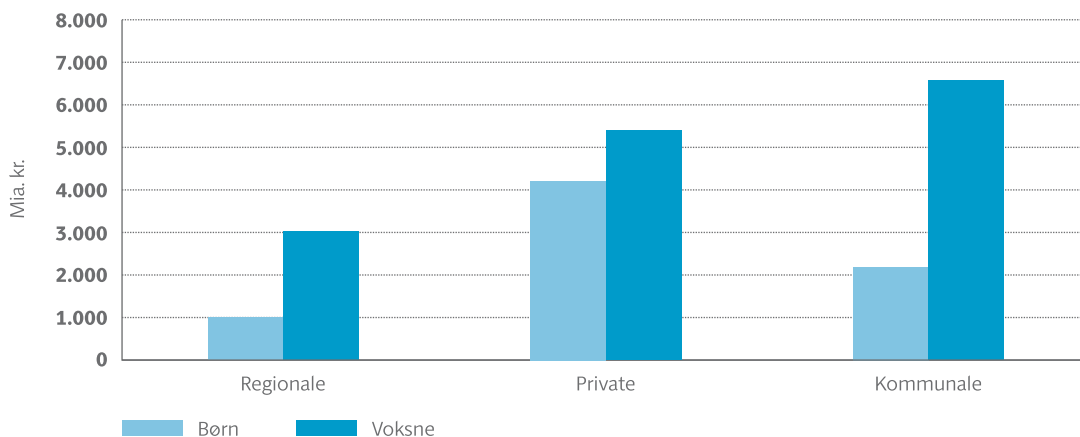
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede forbrugs- og indkøbsmønstre samt prioritering af indsatser, der kan optimere kommunens forbrug. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Kan kommunen arbejde med at nedbringe indkøbet på relevante indkøbskategorier og aftaledække indkøb, der i dag ikke er aftaledækket?
- Sikrer kommunen, at indkøbsfaglige kompetencer bringes i spil, når der købes ind på velfærdsområderne, så potentialet i at samarbejde på tværs udnyttes til gavn for borgeren?
- Har kommunen overblik over, hvem i organisationen, der varetager indkøbsopgaver? Og bliver medarbejderne klædt på til opgaven?
- Har kommunen ledelsesinformation, der giver mulighed for at drøfte det optimale samarbejde og organisering om de mange indkøbsopgaver?

INDKØB ER EN DEL AF KERNEFORRETNINGEN

Kommunerne køber ydelser tæt på borgeren hos private leverandører hvert år. Af figuren nedenfor fremgår overblik over de udgifter til indsatser på socialområdet, som kommunerne har konteret i deres systemer. Gennem øget samarbejde kan medarbejdere med indkøbsfaglighed og medarbejderne på fagområderne indløse væsentlige potentialer – økonomisk, styrings- og kvalitetsmæssigt – og skabe råderum til velfærd og øget kvalitet i opgaveløsningen. "Indkøb er en del af kerneforretningen" indgår derfor også som ét af tre temaer i den nye fælleskommunale indkøbsstrategi. Flere kommuner har allerede gode erfaringer med at bringe indkøbsfagligheden i spil ifm. fx indgåelse af kontrakter og forhandlinger med leverandørerne på socialområdet.

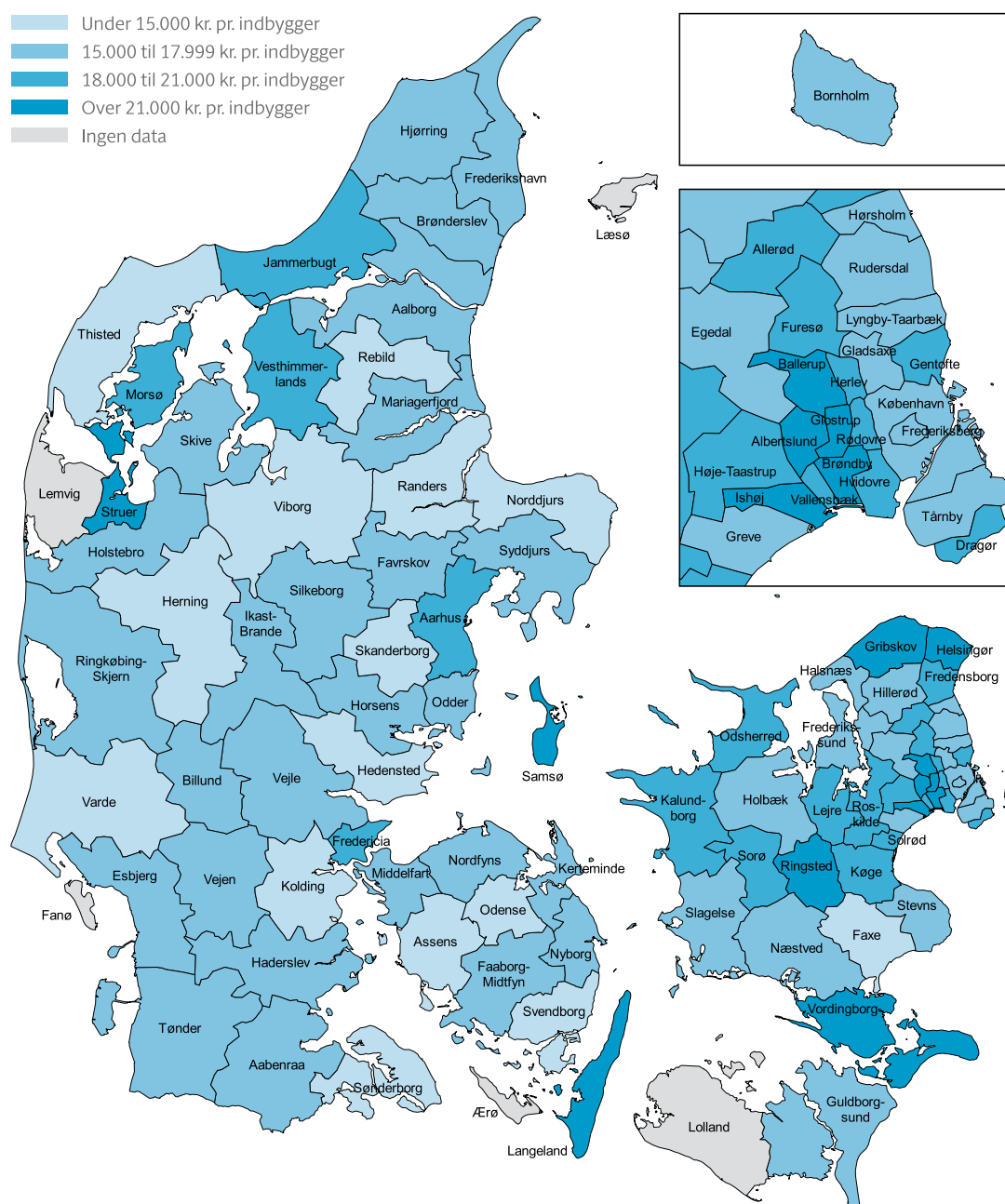

Indkøb pr. 1.000 indbygger, 21-pl, 2019

Randers	11.382	–
Herning	11.943	▲
Svendborg	12.030	▼
Odense	12.441	▼
Thisted	12.794	▲
Assens	12.805	–
Faxe	13.456	▲
Norddjurs	13.643	▼
Skanderborg	14.305	▲
Viborg	14.378	▲
Rebild	14.392	▲
Sønderborg	14.459	▼
Varde	14.792	▲
Kolding	14.838	▲
Hedensted	14.911	▼
Silkeborg	15.137	▲
Ringkøbing-Skjern	15.163	▲
Favrskov	15.183	▲
Nyborg	15.332	▼
Esbjerg	15.377	▲
Skive	15.440	▼
Haderslev	15.537	▲
Aalborg	15.573	▲
Horsens	15.578	▲
Frederiksberg	15.693	▼
Odder	15.797	▲
Frederikshavn	15.945	▼
Faaborg-Midtfyn	15.975	▼
Ikast-Brande	16.010	▼
Kerteminde	16.126	▲
Holstebro	16.162	–
Mariagerfjord	16.266	▲
Bornholm	16.333	▲
Middelfart	16.408	▼
Nordfyns	16.520	▼
Næstved	16.542	▲
Brønderslev	16.620	–
Lyngby-Taarbæk	16.637	–
Aabenraa	16.684	▼
Syddjurs	17.004	▲
Tønder	17.032	▼
Stevns	17.033	▲
Slagelse	17.037	▲
Vejle	17.103	▼
Hørsholm	17.145	▲
Tårnby	17.214	▼
Holbæk	17.370	▼
Hjørring	17.428	▼
Vejen	17.430	▼
Guldborgsund	17.489	▼
Billund	17.502	▲
Københavns	17.516	▼
Rudersdal	17.532	▲
Greve	17.781	▲
Gladsaxe	17.839	▼
Frederikssund	17.853	▼
Egedal	17.854	▲
Halsnæs	17.918	▼
Hillerød	17.937	▼
Jammerbugt	18.024	▲
Fredensborg	18.158	▲
Kalundborg	18.262	▲
Hvidovre	18.361	▼
Sorø	18.457	▲
Løjre	18.736	▲
Herlev	19.335	▼
Solrød	19.586	▲
Aarhus	19.813	▼
Vesthimmerlands	19.821	–
Køge	19.890	▲
Høje-Taastrup	19.982	▼
Roskilde	20.008	▲
Odsherred	20.037	▲
Gentofte	20.138	▲
Vallensbæk	20.148	▼
Rødovre	20.178	▼
Furesø	20.200	▼
Dragør	20.236	▼
Fredericia	20.346	▼
Allerød	20.509	▼
Morsø	20.751	▼
Brøndby	21.215	▲
Glostrup	21.250	▼
Struer	21.322	▼
Langeland	21.434	▼
Ringsted	21.570	▼
Albertslund	21.704	▲
Gribskov	22.929	▼
Helsingør	23.038	▼
Ballerup	23.068	▼
Vordingborg	23.135	▼
Ishøj	27.052	▼
Samsoe	32.880	▼
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ ▼ : Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Indkøb pr. 1.000 indbygger, 21-pl, 2019

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der er en del af indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har godkendt at vise udvalgte indkøbsdata. Kommunerne har hver især valideret data, hvilket kan betyde forskelle i datavalideringen. Dette nøgletal er beregnet pba. kommunens samlede køb af varer og tjenesteydelser i 2019, 21-pl. SKI. Figur: FLIS.

HVOR MANGE LEVERANDØRER HAR I PR. 1.000 INDBYGGERE?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Kommunerne løser et hav af forskelligartede opgaver og samarbejder derfor naturligt med mange leverandører fra forskellige brancher. I gennemsnit samarbejder kommunerne med over 3.800 leverandører om året. Der findes ikke et optimalt antal leverandører for en kommune, men hver gang en kommune køber ind hos en leverandør, følger der et ressourcetræk med i form af fakturahåndtering, løbende dialog og kontraktstyring. Dette ressourcetræk kan reduceres, hvis antallet af leverandører nedbringes. Ligesom der kan opnås bedre priser samt kontraktvilkår og leveringsbetingelser, når købet samles hos udvalgte leverandører.

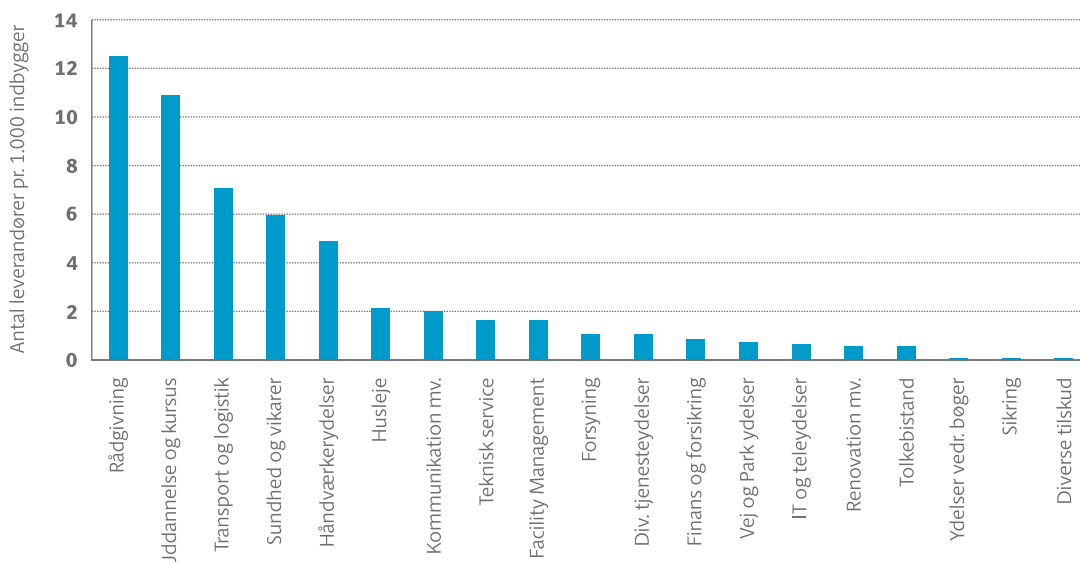
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede strategi for samarbejdet med kommunens leverandører. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har kommunen et samlet kontraktoverblik på tværs af organisationen?
- Har kommunen en strategi for, hvordan kommunen samarbejder med sine leverandører?
- Kan kommunen med fordel nedbringe antallet af leverandører? Og afregner kommunen den samme leverandør til forskellige priser på tværs af organisationen?
- Samarbejder kommunen med leverandører, hvor kontrakten er indgået på leverandørens kontraktvilkår?
- Har kommunen dialog med leverandørerne om, hvordan de kan bidrage til at sikre bæredygtige indkøb?

ANTALLET AF LEVERANDØRER VARIERER PÅ TVÆRS AF INDKØBSOMRÅDER

Antallet af leverandører, som kommunerne samarbejder med, varierer fra indkøbsområde til indkøbsområde. På områder med stor indkøbsvolumen og mange leverandører er det oplagt at se på kommunens samlede forbrug fordelt på leverandører, og potentialet for at nedbringe antallet af leverandører gennem fx koordinering på tværs af organisationen. I Rudersdal Kommune gik man fx fra at samarbejde med 157 leverandører på beskæftigelsesområdet til at indgå aftale med én leverandør. Det har bl.a. ført til bedre priser og fokus på effekt gennem et strategisk samarbejde.

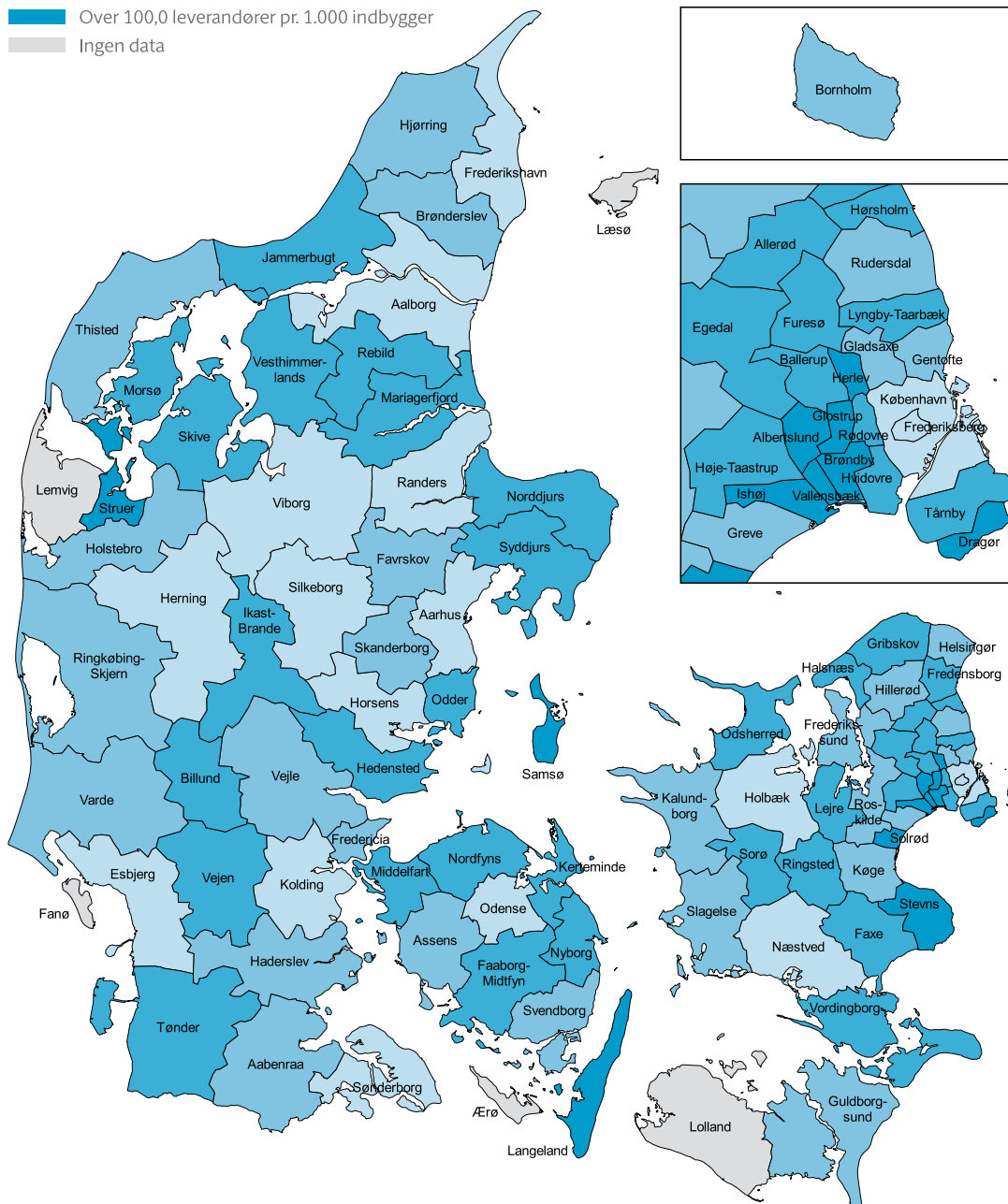
Antal leverandører pr. 1.000 indbygger, 2019

København	24,3	–
Aarhus	31,1	–
Odense	32,7	▼
Aalborg	38,1	–
Esbjerg	44,9	▼
Kolding	48,9	▲
Silkeborg	52,7	▼
Randers	53,0	▼
Frederiksberg	53,5	▼
Næstved	54,5	▼
Viborg	54,8	▼
Herning	55,1	▼
Frederikshavn	56,3	▼
Horsens	57,0	▼
Holbæk	57,6	▼
Sønderborg	59,7	▼
Hjørring	60,9	▲
Svendborg	61,0	▼
Vejle	61,1	▼
Slagelse	63,8	▼
Bornholm	64,1	–
Holstebro	64,4	–
Roskilde	64,5	▼
Guldborgsund	65,0	▼
Haderslev	65,6	▼
Varde	68,8	▼
Aabenraa	69,5	–
Rudersdal	70,2	▲
Assens	70,5	–
Skanderborg	72,1	–
Gentofte	72,1	▼
Ringkøbing-Skjern	72,4	▼
Thisted	72,4	▲
Fredericia	72,4	▼
Favrskov	73,0	▼
Kalundborg	73,1	▲
Gladsaxe	73,4	▼
Brønderslev	73,4	▼
Hillerød	73,6	▼
Frederikssund	73,6	▼
Køge	74,4	▲
Greve	74,5	▼
Helsingør	74,9	▼
Lyngby-Taarbæk	75,2	▼
Gribskov	75,8	▼
Faxe	75,9	▼
Vejen	76,4	▼
Hedensted	76,5	▼
Ikast-Brande	76,6	▼
Faaborg-Midtfyn	77,2	▼
Mariagerfjord	78,8	▲
Jammerbugt	79,1	▲
Høje-Taastrup	79,1	▼
Egedal	79,9	▼
Fredensborg	80,3	▼
Middelfart	80,8	▲
Skive	80,8	▼
Norddjurs	82,1	–
Tårnby	82,4	▼
Syddjurs	82,6	▼
Tønder	82,6	▼
Hvidovre	84,6	▼
Furesø	85,9	–
Vordingborg	85,9	▼
Nordfyns	86,1	▼
Halsnæs	86,6	▼
Nyborg	87,7	▼
Odsherred	88,3	▼
Rebild	89,0	▼
Kerteminde	90,5	▼
Vesthimmerlands	90,9	▼
Soro	92,4	▼
Ringsted	92,8	▼
Allerød	93,0	▼
Hørsholm	93,4	▲
Ballerup	95,1	▼
Morsø	95,4	▼
Lejre	96,3	▼
Odder	98,0	▼
Billund	98,5	▼
Rødovre	98,6	▼
Stevns	101,9	▼
Struer	106,0	▼
Brøndby	106,2	▼
Herlev	107,3	▼
Solrød	108,0	▼
Albertslund	116,0	▼
Dragør	125,5	▼
Vallensbæk	130,2	▼
Langeland	133,3	▼
Glostrup	136,5	▼
Ishøj	138,9	▼
Samso	257,5	▼
Lolland	-	-
Æro	-	-
Fano	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Antal leverandører pr. 1.000 indbygger, 2019

- Under 60,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 60,0 til 74,9 leverandører pr. 1.000 indbygger
- 75,0 til 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Over 100,0 leverandører pr. 1.000 indbygger
- Ingen data

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdata-samarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det unikke antal leverandører af varer og tjenesteydelser i 2019 for hver kommune er holdt op imod indbyggertallet. SKI.

Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES FAKTURAER HAR EN VÆRDI PÅ UNDER 250 KR.?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

Hver gang en medarbejder - centralt eller decentralt - i en kommune køber ind, er der omkostninger forbundet med selve indkøbet og den efterfølgende fakturahåndtering. Det er afgørende at begrænse de ressourcer, der bruges på indkøb, så ressourcerne kan blive brugt på kerneopgaverne. I gennemsnit er 23,6 pct. af kommunernes fakturaer på under 250 kr. Når der i en kommune foretages mange små indkøb, går der unødigt meget tid med at bestille varer og betale fakturaer. Omkostningerne forbundet med små indkøb, kan ofte overstige det beløb, der er købt ind for. Jo færre små indkøb, der gennemføres, jo mere begrænses unødigt tidsforbrug på indkøbsopgaven.

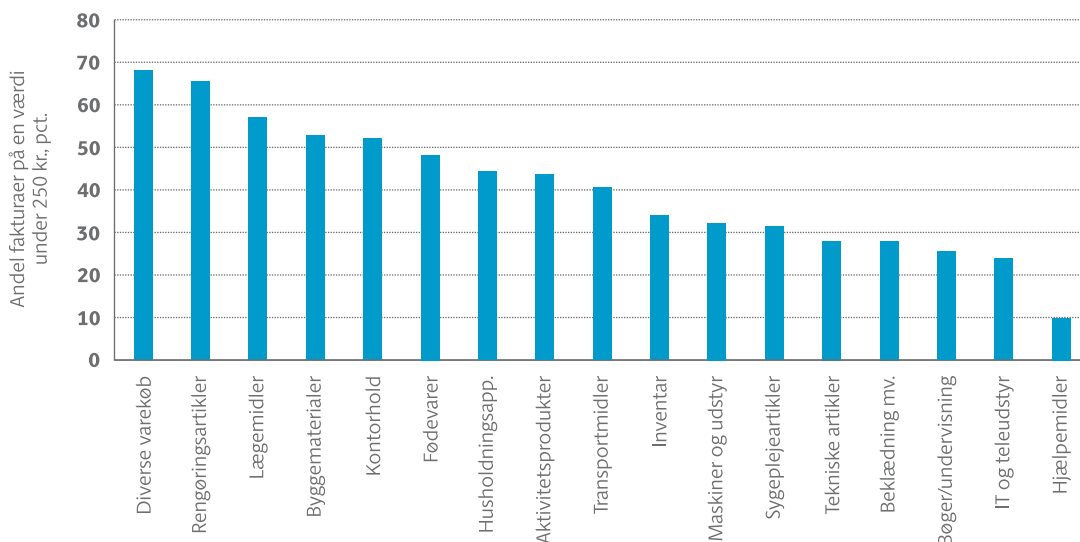
TIL VIDERE DRØFTELSE

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens effektiviseringsindsats på indkøbsområdet og prioritering af indsatser målrettet de medarbejdere, der køber ind decentralt. Det kan fx være relevant at drøfte følgende:

- › Har kommunen overblik over, hvor i organisationen der foretages mange små indkøb?
- › Hvordan kan kommunen nedbringe antallet af små fakturaer?
- › Er der behov for dialog med fagkontorer/institutioner om antallet af små indkøb og evt. hyppige leverancer?
- › Har kommunen fokus på, hvordan færre, små indkøb og færre ugentlige leverancer kan bidrage både til den økonomiske og den grønne bundlinje?
- › Har kommunen en strategi for, hvordan der sikres en professionel indkøbsadfærd i hele organisationen?

DET ER GODT FOR ØKONOMIEN OG MILJØET AT KØBE STØRRE IND

På nogle vareindkøbsområder foretages rigtig mange små indkøb. Det kan både være et udtryk for, at der er tale om vareområder, hvor der ofte købes ind, men også at indkøbet bliver foretaget af mange forskellige medarbejdere, som ikke nødvendigvis har øje for at koordinere deres indkøb. Der er store procesbesparelser forbundet med at gennemføre få, større bestillinger fremfor mange små. Samtidig betyder færre og større ordre, at der kører færre biler på vejene, og at der bruges mindre emballage.

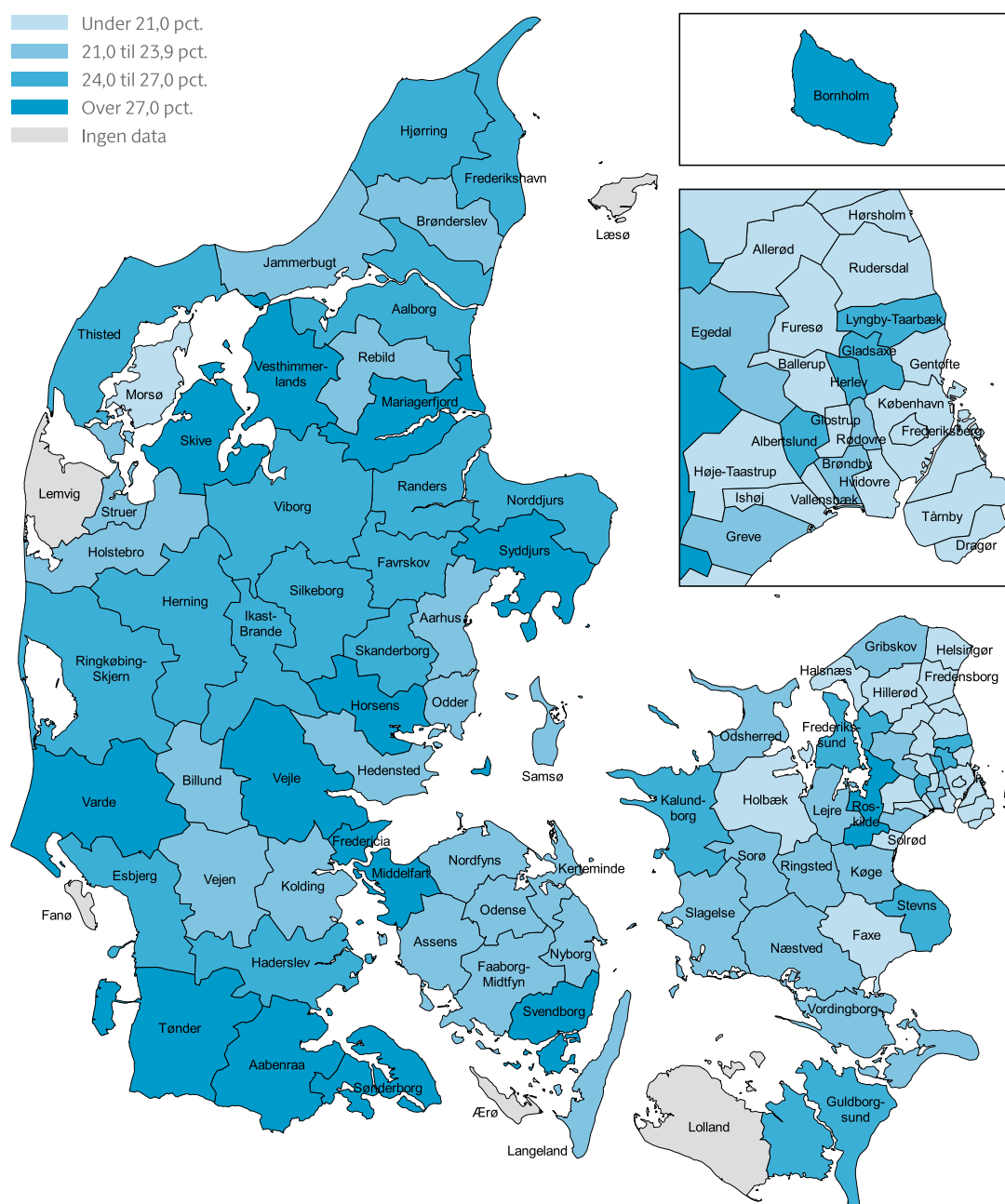

› Andel indkøb under 250 kr., 2019, pct

Tårnby	16,2	▲
Solrød	16,3	▲
Furesø	16,4	▼
Rudersdal	16,4	▲
Morsø	17,1	▲
Vallensbæk	17,2	▲
Hillerød	17,4	▼
Dragør	17,9	▲
Fredensborg	18,0	▼
Holbæk	18,2	▲
Ballerup	18,3	▲
Gentofte	18,3	▼
Halsnæs	18,5	▼
Hørsholm	18,6	▼
Glostrup	18,7	▲
Københavns	18,8	▲
Allerød	18,8	▼
Frederiksberg	19,1	▼
Helsingør	19,2	▼
Ishøj	19,2	▼
Hvidovre	19,6	▼
Høje-Taastrup	20,8	▲
Faxe	20,9	▲
Billund	21,0	▲
Faaborg-Midtfyn	21,1	▲
Struer	21,1	▼
Odsherred	21,2	▼
Kerteminde	21,2	▲
Odder	21,7	▲
Gribskov	21,8	▼
Nordfyns	22,1	▲
Aarhus	22,1	▲
Rebild	22,2	▲
Næstved	22,2	▼
Lejre	22,4	▼
Vordingborg	22,4	▲
Jammerbugt	22,4	▲
Rødovre	22,5	▼
Samsø	22,6	▼
Greve	22,7	▼
Slagelse	22,9	▲
Kolding	23,0	▼
Egedal	23,0	▼
Brøndby	23,1	▼
Hedensted	23,1	▲
Vejen	23,1	▲
Køge	23,2	▼
Sorø	23,3	▼
Assens	23,3	▲
Ringsted	23,5	▲
Brønderslev	23,6	▼
Nyborg	23,7	▲
Odense	23,7	▼
Holstebro	23,8	▲
Langeland	23,9	▲
Skanderborg	24,1	▼
Gladsaxe	24,2	▼
Frederikssund	24,4	▲
Lyngby-Taarbæk	24,6	▼
Haderslev	24,6	▼
Albertslund	24,7	▼
Favrskov	24,9	▼
Esbjerg	25,1	▲
Viborg	25,1	▲
Guldborgsund	25,5	▼
Frederikshavn	25,6	▲
Ringkøbing-Skjern	25,7	▲
Hjørring	25,7	▼
Herning	25,8	▲
Kalundborg	25,8	▼
Randers	26,0	▼
Ikast-Brande	26,4	▲
Stevns	26,5	▼
Thisted	26,5	▲
Herlev	26,7	▲
Aalborg	26,8	▲
Norddjurs	26,9	▲
Silkeborg	27,0	▼
Middelfart	27,1	▼
Roskilde	27,2	▼
Syddjurs	27,5	▲
Vejle	27,5	▼
Horsens	27,6	▼
Aabenrå	27,7	▲
Skive	27,9	▲
Svendborg	28,1	▲
Fredericia	28,2	▼
Sønderborg	29,1	▼
Mariagerfjord	29,3	▼
Bornholm	30,5	▼
Vesthimmerlands	30,7	▲
Varde	32,3	▼
Tønder	36,2	▼
Lolland	0,0	▲
Ærø	0,0	▲
Fano	0,0	▲
Lemvig	0,0	▲
Læsø	0,0	▲

▲ ▼ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel indkøb under 250 kr., 2019, pct

› DATA

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2019. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Nøgletallet opgør andelen af kommunens fakturaer for køb af varer og tjenesteydelser i 2019 med en værdi på under 250 kr. holdt op imod det samlede antal fakturaer i 2019. SKI. Figur: SKI.

HVOR STOR EN ANDEL AF JERES INDKØB ER E-HANDLET?

HVORFOR ER DET INTERESSANT?

E-handel er et vigtigt værktøj til at minimere ressourceforbruget forbundet med indkøb og betaling, så der kan frigives tid til kerneopgaven. Derfor er det en målsætning i den nye fælleskommunale indkøbsstrategi, at kommunerne løbende udvider e-handel til flere indkøbsområder og øger andelen af produkter, der indkøbes via kommunens e-handelssystem. Som det ses af tabellen og på kortet, varierer kommunernes e-handelsgrad. Det skyldes bl.a., at kommunerne har implementeret e-handel på forskellige tidspunkter, men kan også være et udtryk for den enkelte kommunes implementeringsindsats.

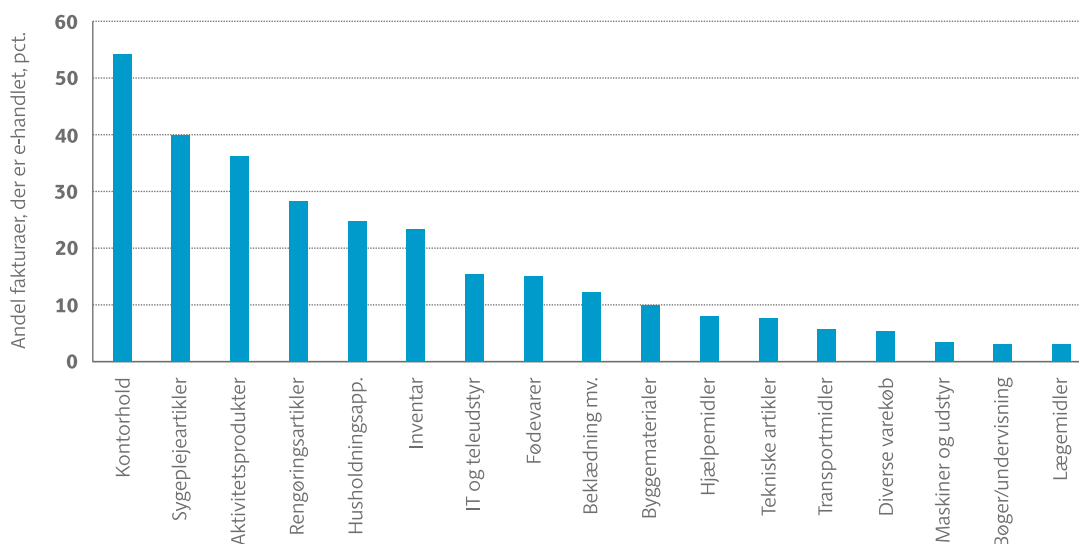
› TIL VIDERE DRØFTELSE

E-handel bidrager til at optimere indkøbsprocesserne, derfor er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- › Har kommunen et e-handelssystem, der anvendes til at hente de store procesbesparelser ved e-handel?
- › Har kommunen overblik over e-handelsgraden på tværs af organisationen og bliver der fulgt op herpå?
- › Er alle relevante medarbejdere klædt på til at e-handle? Og kommunikerer kommunen tydeligt om, hvilke procesbesparelser der er forbundet med at e-handle?
- › E-handler kommunen alle relevante indkøbskategorier? Og hvordan kan kommunen arbejde med at understøtte e-handel af tjenesteydelser?
- › Har kommunen fokus på, hvordan e-handelssystemet kan understøtte færre og større indkøb til gavn for både den økonomiske og den grønne bundlinje?

STOR VARIATION E-HANDEL PÅ TVÆRS AF VAREKATEGORIER

Nedenfor ses den samlede e-handelsgrad for 24 overordnede typer af varekøb. Det fremgår, at der er stor forskel på, hvilke varer kommunerne e-handler. Det hænger bl.a. sammen med, at det ikke er muligt at e-handle alle varer. Der er procesbesparelser forbundet med e-handel, derfor er det afgørende at have fokus på at øge e-handelen, hvor det er muligt og udbrede e-handel til nye områder. Hjørring Kommune opgør fx i 2020, at procesomkostningerne forbundet med at bestille varer og håndtere fakturaer udgør 326 kr., når der handles i butik, 130. kr. når der købes ind via webshop/telefon/mail og 68 kr., når købet e-handles.

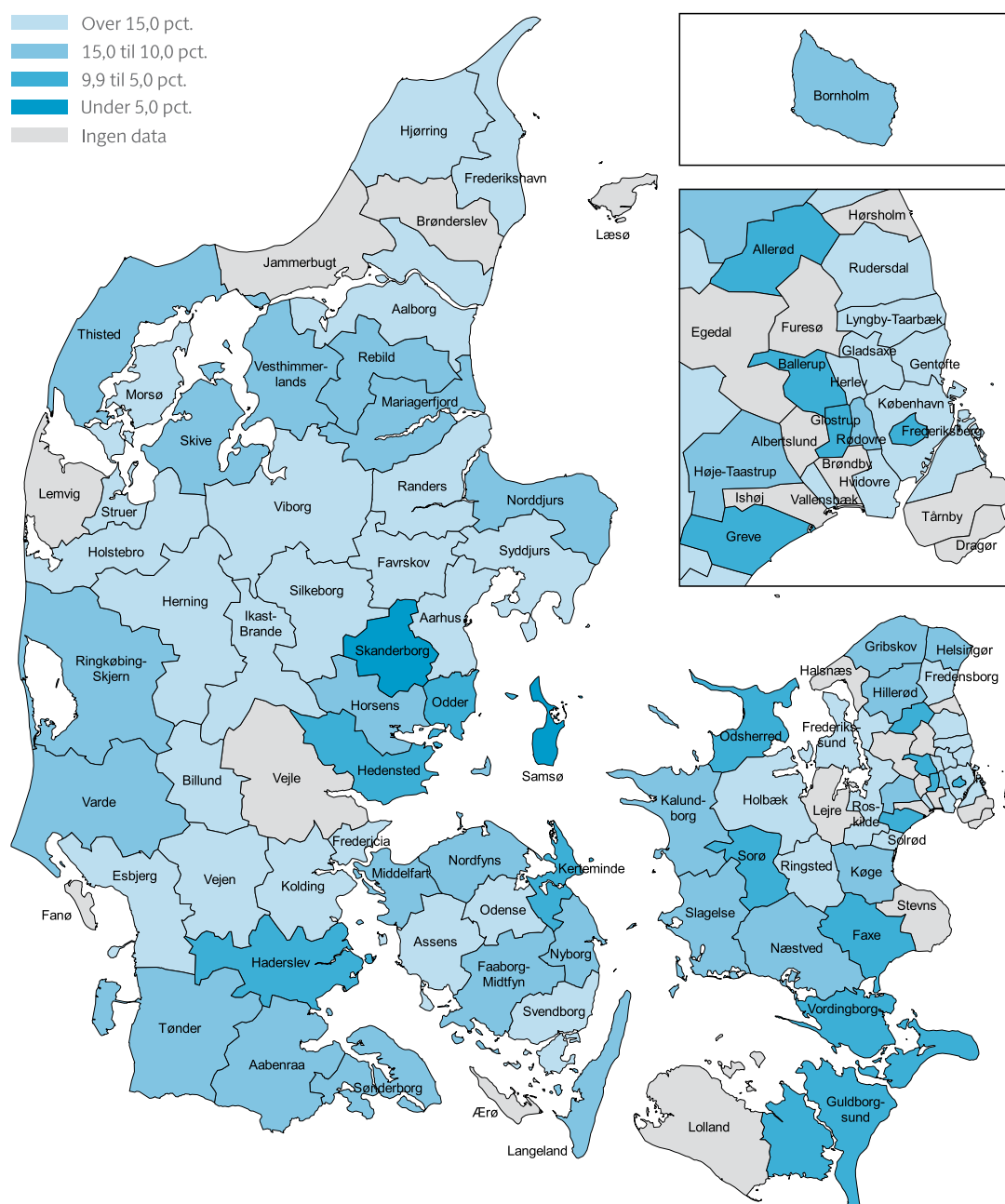

› Andel e-handel af samlet indkøb, 2019, pct

København	38,5	▲
Randers	31,8	▲
Silkeborg	31,0	▲
Fredericia	29,4	▼
Vejen	28,1	▲
Holbæk	26,8	▼
Herning	26,5	–
Aarhus	25,8	–
Vallensbæk	25,8	▲
Gladsaxe	23,6	▲
Ikast-Brande	22,3	▼
Hvidovre	22,0	▲
Roskilde	21,9	▲
Rudersdal	20,4	▲
Frederikssund	20,0	▼
Billund	19,4	▲
Hjørring	19,2	▼
Ringsted	18,8	▲
Odense	18,5	▼
Lynby-Taarbæk	18,5	▲
Fredensborg	18,2	▲
Gentofte	18,0	▼
Svendborg	17,7	▼
Herlev	17,6	▲
Solrød	17,5	▲
Esbjerg	17,4	▼
Aalborg	16,9	▼
Frederikshavn	16,8	▲
Morsø	16,8	▲
Kolding	16,6	▼
Holstebro	16,3	▲
Assens	16,0	▲
Viborg	15,6	▼
Favrskov	15,4	▲
Struer	15,3	▼
Syddjurs	15,2	▼
Nordfyns	14,6	▼
Rebild	14,2	▼
Skive	14,1	▼
Mariagerfjord	14,1	▼
Rødovre	13,8	▲
Aabenraa	13,6	▲
Tønder	13,5	▲
Køge	13,3	▼
Thisted	13,3	▼
Næstved	12,7	▼
Varde	12,5	▼
Slagelse	12,5	▲
Faaborg-Midtfyn	12,4	▼
Langeland	12,2	▼
Bornholm	12,1	▼
Middelfart	12,0	▼
Sønderborg	11,4	▼
Horsens	11,3	▲
Norddjurs	11,1	▲
Gribskov	11,1	▼
Høje-Taastrup	11,0	▲
Kalundborg	11,0	▼
Nyborg	10,9	▼
Vesthimmerlands	10,7	▼
Ringkøbing-Skjern	10,6	▼
Hilleroed	10,3	▼
Helsingør	10,1	▼
Allerød	10,0	▼
Haderslev	9,9	▼
Ballerup	9,5	▲
Kerteminde	9,5	▼
Glostrup	9,2	▼
Hedensted	9,2	▼
Ods herred	9,2	▼
Odder	8,9	▼
Soro	8,1	▼
Guldborgsund	6,4	▼
Faxe	5,9	▼
Greve	5,8	▼
Frederiksberg	5,4	▼
Vordingborg	5,2	▼
Samso	4,5	▼
Skanderborg	2,7	▼
Brøndby	-	-
Dragør	-	-
Albertslund	-	-
Ishøj	-	-
Tårnby	-	-
Furesø	-	-
Hørsholm	-	-
Egedal	-	-
Halsnæs	-	-
Stevns	-	-
Lejre	-	-
Lolland	-	-
Æro	-	-
Fanø	-	-
Veje	-	-
Lemvig	-	-
Brønderslev	-	-
Læsø	-	-
Jammerbugt	-	-

▲ ▼: Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før.

› Kort. Andel e-handel af samlet indkøb, 2019, pct

› DATA

Tabel: 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatasamarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det er kun muligt at opgøre e-handel for 79 af de 93 kommuner. Nøgletallet opgør andelen af e-handlede vareindkøb målt i antal fakturaer ift. det samlede varekøb målt i antal fakturaer i 2019. SKI.
Figur: SKI.

KL

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk
[@kommunerne](https://twitter.com/kommunerne)
facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830670
ISBN 978-87-93950-27-6
ISBN 978-87-93950-28-3-pdf